

Mandag den 13. september 1999 kl. 16.00

Overborgmesteren (Jens Kramer Mikkelsen): God aften. Jeg byder velkommen til mødet her i aften, hvor vi jo går videre med 1. behandling af budgettet for år 2000 og forslag til budget for Hovedstadens Sygehusfællesskab.

Der er til mødet udarbejdet en foreløbig talerliste, som er omdelt på pladserne, og talerne vil få ordet i den rækkefølge, de er anført, med den lille ændring, at Helle Sjelle, der har meddelt, at hun kommer senere, måske derfor bliver flyttet, og at jeg allerede her ved mødets begyndelse vil strege Lars Hutterers på listen, idet Lars Hutterers jo havde ordet sidste gang. Det betyder ikke, at Lars Hutterers ikke kan få ordet senere på aftenen. Det er ikke en pligt, men en mulighed.

Og Winnie Berndtson bliver også streget af listen.

Men som sagt vil man få ordet i den rækkefølge, man har bedt om det, med de få ændringer, jeg netop har nævnt. De medlemmer, som ikke har indtegnet sig på listen, men som alligevel ønsker ordet i 1. runde, vil, når vi er nået igennem talerlisten, kunne trykke sig ind på det elektroniske system.

Borgmester **Bo Asmus Kjeldgaard**: SF vil et andet og et bedre København. Derfor har vi opstillet et alternativ, og vi håber på, at det alternativ i den videre budgetproces kan få bred tilslutning.

Alternativets indhold har SF's budgetordfører redegjort for, at vi vil et København, der er miljørigtigt og demokratisk. 6 pct.s-besparelsen på daginstitutionerne skal væk, skolefritidsordningerne skal droppes, vi skal hjælpe de ældre og de hjemløse, og vi skal have den kollektive trafik i København til at fungere.

Socialdemokratiet har et valg. De kan vælge at opbygge et København i samarbejde med SF, Enhedslisten og i mange spørgsmål også De Radikale om de mål, jeg lige har nævnt her. Her er mandater nok til et gedigent flertal i BR. Eller Socialdemokratiet kan vælge at fortsætte den markedsførelse, privatisering og afmontering af den offentlige sektor, som Venstre og Søren Pind står for. Det skal jeg vende tilbage til.

Jeg vil her først koncentrere mig om miljø- og forsyningsområdet, men vil også til sidst kommentere enkelte dele af ordførernes budgettaler, som jeg i torsdags lyttede meget grundigt til.

På MFU's område har vi desværre fået ny lovgivning 2 steder. Allerede ved budgetforelæggelsen sidste år var det klart, at Levnedsmiddelkontrollen skulle overgå til staten. Det sker fra den 1. januar 2000, og det betyder, at alle beløb vedrørende Levnedsmiddelkontrollen er fjernet fra budgettet. Udgifterne er på den baggrund reduceret med ca. 27 mill. kr.

Desværre tror jeg, at resultatet bliver, at forbrugerne taber ved statsliggørelsen. Nu skal deres interesser afbalanceres med leverandørernes interesser. Det er efter min mening absurd, at fødevarerindustrien og landbrugets interesser skal tilgodeses sammen med forbrugernes. Jeg er ikke i tvivl om, hvem der bliver taberne i det spil.

Det vil også som en konsekvens af loven være slut med kampagner som dem, vi har kørt over for de beskidte restauranter, som ikke har været deres ansvar bevidst, og som har svinet med såvel lokaliteter som fødevarer.

Vi har i dag projekter i gang vedrørende bagerier, som vi offentliggør i efteråret, men det bliver formodentlig et af de sidste store tiltag på Levnedsmiddelkontrollens område, før vi må afgive det til staten.

Som en udløber af statsliggørelsen af Levnedsmiddelkontrollen er vi i fuld gang med at etablere et miljølaboratorium med FKKA-kommunerne, og det forventer jeg kommer på plads i løbet af efteråret.

En anden lov, som jeg heller ikke er glad for, er den nye elforsyningslov, som indfører fri konkurrence. Elliberalisering på et så vigtigt område i samfundet som elektricitet er totalt forfælt. Men det står desværre ikke i vores magt at ændre på det, der er vedtaget i et EU-direktiv, og den 28. maj 1999 vedtog Folketinget den nye elforsyningslov, som gradvis frem til 1. januar 2003 åbner totalt for konkurrencen for alle forbrugerne.

Men åbningen kommer i realiteten hurtigere, for det forsyningspligtselskab, som skal købe el ind til Københavnerne, og som skal være etableret 1. januar 2000, skal købe ind på det frie marked allerede fra dag 1.

Jeg har i hele den fase, vi har været igennem, kæmpet for at varetage miljøets og forbrugernes interesser samt sikre Københavns Kommunes værdier. Det forudsætter vi også med i den kommende tid, fordi alle detaljer vedrørende den fremtidige model endnu er på plads. Ud over de miljøproblemer, vi kan løbe ind i, og ud over den manglende samfundsstyring er et aktuelt

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 13. september 1999

problem produktionssektorens mulighed for overlevelse, det vil sige Københavns Energis mulighed for fortsat at eksistere.

Et er spørgsmålet om de københavnske produktionsværkers fusion eller alliancer med andre produktionselskaber. Noget andet er, om der overhovedet er danske produktionselskaber, der kan overleve med de betingelser, der er stillet dem i udsigt. De danske produktionselskaber skal selv finansiere alle de pålæg, der er givet på området. Det gælder eksempelvis biomassepålægget og havvindmøllerne.

Hertil kommer de såkaldte »stranded costs«, som vedrører udgifterne til skrotning af gamle anlæg, og de alt for dyre naturgaskontrakter med Dansas sammenholdt med den europæiske pris.

Hertil kommer også pensionsforpligtelserne vedrørende ansatte tjenestemænd. Alene pensionsforpligtelserne er på ca. 600 mill. kr., men her er der dog grundlag for en vis grad af optimisme, fordi Aukens har givet tilsagn om, at det problem vil blive løst. Det forhandler vi i øjeblikket om, vi forhandler om, hvordan løsningen kan se ud.

Det altafgørende for produktionssektorens fremtid er markedsprisen udvikling. Der sælges lige nu el på det nordiske marked til en pris på 10 øre pr. kWh. Det er der ingen danske produktionselskaber, der kan konkurrere med, heller ikke Københavns Energi med de betingelser, som nu ligger i elliberaliseringslovene.

Københavns Energi er nok ikke det selskab i Danmark, det ser værst ud for, men det er åbentbart, at hvis markedsprisen gennem en længere periode befinder sig på et så lavt niveau, så må de betingelser, som den danske stat giver produktionselskaberne, drastisk forbedres, hvis de danske selskaber skal overleve.

For alternativet er udfordreligt at tænke på: Den danske kraftvarmeproduktion forsvinder, hvilket vil medføre, at miljøet og dermed fjernvarmen bliver taberne. Men det er ikke alt: Beskæftigelsen på produktionsværkerne er også alvorligt i fare, og der er risiko for, at de udenlandske kapitalstærke elselskaber vil stå i kø for at overtage de danske produktionselskaber for en slik.

Vi skal i de nærmeste uger fortsætte vore forhandlinger med miljø- og energiminister Svend Auken, og her vil vi i overensstemmelse med vore diskussioner i både Økonomiudvalget og Miljø- og Forsyningsudvalget tage udgangspunkt i en sikring af vilkårene for miljøet, forbrugerne, fjernvarmesystemet og de ansatte.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 13. september 1999

Alle de uafklarede forhold betyder, at vi ikke fra Københavns Energi har kunnet udarbejde et budget, som er realistisk. Københavns Energis budget er udarbejdet efter den gamle model, og budgettet skal derfor ombyrdes, så det passer med de nye realiteter, når Aukens er kommet længere i sin udmøntning af de 7 love, som elliberaliseringen omfatter.

Selv om det, som jeg her har beskrevet, ser sort ud, så skal jeg politisk tilkendegive, at jeg inden for de rammer, Folketinget nu har givet os, energisk vil arbejde på, at Københavns Energi også fremover producerer så miljørigtig strøm som muligt, og at Københavns Kommune gør sit til, at almindelige københavneres interesser varetages bedst muligt.

Vi har derfor allerede i forrige uge i Miljø- og Forsyningsudvalget truffet en principbeslutning om, hvordan Københavns Energi skal omorganiseres med udskillelse af selskaber med begrænset ansvar bortset fra nettet, der stadig væk skal bevares som en del af den kommunale forvaltning.

Men vi kender som sagt ikke de økonomiske realiteter hvad angår åbningsbalancerne, og derfor vil ombyrdningen af budgettet først kunne ske efter budgettets vedtagelse den 14. oktober.

Levnedsmiddelkontrollen og energiområdet er altså 2 områder, hvor Folketinget har truffet meget gennemgribende beslutninger, og det afspejler sig selvfølgelig i det budget, vi har kunnet lave i Miljø- og Forsyningsudvalget.

Resten af MFU's budget er Københavns Kommune i langt højere grad selv herre over udformningen af, og her er en hel række positive elementer i det budgetforslag, MFU er blevet enige om.

For det første på Miljøkontrollens område er jeg især glad for, at vi har kunnet finde 17 mill. kr. til fjernelse af forurenede overfladejord på daginstitutioner og legepladser og gasværksgrundene. Nu får vi gjort noget, som vi alt for længe har ventet på, for det kan kun være en midlertidig nødforsanstaltning, at vi skal udsønde pjeccer, som vi for nylig har gjort, der advarer forældre og børn mod jorden.

En anden vigtig ting, jeg vil fremhæve, er, at vi styrker det lokale Agenda 21-arbejde i forhold til byens borgere. Miljøkontrollen er omrejningspunktet for disse aktiviteter, men i Københavns Belysningsvæssens budget er der også afsat 5 mill. kr. til Agenda 21-projekter, særligt på energiområdet.

For det tredje vil Miljøkontrollen fortsætte arbejdet med at styrke København som miljøhovedstad i Europa i år 2000.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 13. september 1999

For det fjerde er jeg meget stolt over, at det er lykkedes at afsætte 10 mill. kr. på Københavns Energis investeringsplan til vedvarende energi. Det er tanken i efterårets løb at udmontere denne ramme i konkrete projekter. Det har et dobbelt formål: Vi får yderligere viden om miljørigtig energifremstilling, og Københavns Belysningsvæsen får et godt udgangspunkt for at få en god placering på det kommende marked for vedvarende energi.

For det femte er der endelig vand- og kloakforsyningen, som nu er lagt sammen, og vi har i den forbindelse fået effektiviseringer på 19 stillinger svarende til en besparelse på ca. 6 mill. kr.

De 5 ting, jeg her har nævnt, er allerede indarbejdet i budgetforslaget. Herudover er der så ønskelisten. Vi foreslår penge til en EMAS-certificering af København, og vi foreslår, at der arbejdes videre med pilotprojektet vedrørende miljøstyring på virksomhederne, med opfølgning på miljøhandlingsplanen, med virksomhedsområdet generelt, med de grønne guider og med en endnu større indsats vedrørende Agenda 21-arbejdet.

Det er et beskedent beløb, vi taler om, fra ønskelisten til disse projekter, i alt 12,3 mill. kr. Jeg vil arbejde kraftigt på, at disse projekter kan indarbejdes i budgettallene.

Alt i alt er det et forandringsbudget, vi har med at gøre på miljø- og forsyningsområdet. På trods af de negative elementer, jeg har omtalt, er det lykkedes ved interne omprioriteringer at skaffe penge til fjernelse af jordforurening på daginstitutionerne, til vedvarende energi og andre Agenda 21-tiltag.

Kombineres det med yderligere ca. 10 mill. kr. fra omstillingspuljen til grønne guider og de grønne initiativer, jeg har nævnt, så kan det ende med at blive et ganske flot miljø- og forsyningsbudget.

Så til ordførernes budgettaler i torsdags, som jeg lyttede meget grundigt til. Det slog mig, at borgmester Søren Pind fik lov af fremstå som talsmand for det samlede VKR-samarbejde, og det kan undre mig med de ekstreme meninger, vi kender Søren Pind for.

Tag f.eks. markedsførelsen, privatiseringen af vores velfærdssamfund. Søren Pind spørger: Er det optimalt, at langt de fleste af vores børneinstitutioner er offentligt ejede? I SF siger vi klart ja, fordi vi ikke ser nogen som helst grund til, at private investorer skal til at tjene penge på vores daginstitutioner.

Samme argument brugte vi i øvrigt også tidligere på året, da Pind gjorde sig til talsmand for, at også sygehusene skal forretningsgøres og privatiseres.

Hvis vi overlader disse opgaver til private firmaer, så risikerer vi, at tingene bliver dyrere og dårligere, for firmaernes overskud bliver større, hvis de slipper så let om ved opgaven som

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 13. september 1999

muligt, og det vil de have mulighed for i alle de typer af opgaver, hvor ydelsen er svær at kontrollere, som f.eks. personlig omsorg.

Så når vi taler om pleje, omsorg, undervisning, børnepasning og vigtige miljø- og forsyningsopgaver, så ønsker SF, at det skal ligge i en professionel og effektivt ledet offentlig sektor.

Jeg er derfor også meget glad for, at Inger Marie Bruun-Vierø fra De Radikale i sin budgettale lægger vægt på, at Københavns Energis forsyningsnet forbliver i kommunalt eje. Det er et meget vigtigt signal i de liberaliseringstider, vi står i i energisektoren.

Men tilbage til VKR's selvbestaltede talsmand, borgmester Søren Pind, om et andet spørgsmål, nemlig trafikken. Vi ved jo alle, at trafikken er ved at bryde sammen, og at den definitivt gør det, når Øresundsbroen åbner. Når den private biltrafik går i stå, så holder busserne også i kø, så går den kollektive trafik i stå, så går erhvervslivet og hele byen i stå. Der bliver mere forurening, og københavnerne kan ikke komme rundt i byen. København kan simpelt hen ikke fungere uden en velfungerende trafik infrastruktur.

Statistikken i den nu efterhånden nogle år gamle Trafik- og Miljøhandlingsplan viste allerede dengang, at vejnettets kapacitetsgrænse var nået i 1996. SF, Radikale og Enhedslisten har flere gange stillet konstruktive forslag, men de er blevet nedstemt.

Der er kun én holdbar løsning, det er en kraftig udbygning af den kollektive trafik, så folk kan komme nemt og billigt rundt i byen kombineret med en betalingsring for privatbiler. Det er fuldstændig illusorisk at tro, at Søren Pinds forslag om en havnetunnel og parkeringskældre kan løse problemet. Det forholder sig omvendt: Det giver endnu flere privatbiler.

I lyset af Søren Pinds udtalelser er det meget glædeligt, at Inger Marie Bruun-Vierø åbent siger, at trafiksituationen nærmer sig en skandale, og at De Radikale har beslutningskraft til at vælge miljørigtige og bæredygtige løsninger.

På det område er der stor enighed mellem SF og De Radikale. Begge partier ønsker en udbygning af den kollektive trafik finansieret med en betalingsring. Begge partier ønsker terminalløsninger, flere cykelstier og trafikdæmpende foranstaltninger. Det er nu, vi skal have gjort noget ved trafikken.

Det er også glædeligt, at De Radikale vil gøre noget for de hjemløse og for nærdemokratiet med styrkelse af bydelerne, spørgsmålet, Søren Pind ikke nævner med ét ord.

Jeg skal også her huske at nævne, at vi i SF har noteret os, at CD er interesseret i et samarbejde, og at Benhaddou i den forbindelse nævner støtte til SF's krav om bevarelse af Kulturbrikken.

Alt i alt, med den økonomi, København nu har, og med de åbninger, vi har set både fra Socialdemokratiet og nu også fra De Radikale i forhold til venstrefløjten, er der muligheder. Både politisk og økonomisk er der chance for, at vi kan tage et skridt mod et mere miljørigtigt og socialt ansvarligt København, men det kræver selvfølgelig, at både Socialdemokratiet og De Radikale tør holde fast i deres såkaldte beslutningskraft, når de fælles mærkesager skal til forhandling og senere afstemning.

Hamid El Mousti (A): København kan faktisk risikere at få en sag på halsen ved Menne-skerettighedsdomstolen, og det er ikke lige det, vi har brug for, især ikke nu, hvor vi arbejder for at gøre byen til Europas miljøhovedstad.

Ifølge Wiendeklarationen af 1986 er det et krav for borgere at leve i et rent miljø. Det er sådan, at amerikanerne stemte imod deklARATIONEN, men vi pæne danskere undlod at stemme; vi ville nødig fornærme amerikanerne.

Ikke desto mindre har et overvældende flertal af verdens nationer ment, at det er et umisteligt krav at leve i et rent miljø. Dette blev yderligere bekræftet ved miljøkonferencen i Rio i 1992 og igen i Kyoto i 1998.

Altså det er blevet slået fast med syvtonnersøm én gang for alle, at et rent miljø hører til de mest basale og umistelige menneskerettigheder. Især nu, hvor vi ved, det er videnskabeligt beviset, at i år 2025 vil alle – jeg gentager: vil alle – der bor i byen, der bor i København, lide af en eller anden form for allergi.

Herregud, om 25 år er der ingen af os her, der er medlemmer af bystyret, i alt fald hvis der til den tid er noget, der hedder Borgerrepræsentationen. Om 25 år bliver det danske politikere, der kommer til at forklare de syge københavnere, hvorfor vi, der styrede byens ve og vel i år 2000, ikke har taget de faresignaler alvorligt. Der er måske ikke stemmer i det.

Bedre skoler, bedre pasningsmuligheder, bedre hjemmehjælp osv. er vigtige områder, men jeg mener, at københavnernes helbred er vigtigere. Vi må kunne se 25 år frem, vi må kunne se, at den stigende biltrafik er farlig for byens borgere. Vi må kunne se, at tilsætningsstofferne er skadelige.

Presset på miljøområdet har gennem de sidste 10-15 år været stadig stigende. Vi har stadig måttet erkende, at der er nye områder, hvor indsatsen ikke har været god nok, eller hvor vi har fået ny viden, som afslører problemer af hidtil ukendt karakter eller af hidtil ukendte dimensioner.

Jordforureningsområdet er et eksempel. Vi startede med en formodning om, at der var et mindre antal forurenede arealer, de fleste tidligere industrigrunde. Vi kortlagde grundene og erfarede, at antallet oversteg vores værste forestillinger.

Men vi opdagede også, at en række af de forventede stoffer ikke stammede fra aktiviteter på grunden, de var til stede overalt i byen.

Så kom de store anlægsarbejder som Øresundsforbindelsens landanlæg, hvor der på længere strækninger skulle graves dybt ned. Her blev det afsløret, at der ikke kun var tale om pletvis forurening, men at der i en stor del af København er tale om en massiv og omfattende forurening, som dækker større områder.

Det er et faktum, at jorden i København generelt har et højt forureningsniveau, og at en samlet oprensning ikke er mulig, det ville koste os små 28 milliarder danske kroner. Det er et så stort beløb, at vi foretrækker at ignorere det og glemmer problemet; det bliver den næste generations opgave at løse det.

Et andet eksempel er luftforureningsområdet. Tidligere fokuserede vi på den lokale forurening fra kemikalier og fra trafikken. Vi har nu også erkendt, at specielt små partikler er et sundhedsmæssigt problem, ligesom de mere regionale og globale problemer fra luftforureningen er vigtige elementer i debatten. Jeg tør slet ikke gisne om, hvordan vi vil have det i København, når Øresundsbroen bliver operationel. Det er også lige meget, vi skal alligevel ikke vælges om 25 år. Jeg kunne godt tænke mig en vejledende folkeafstemning om emnet.

Over for virksomheder førte vi tidligere blot kontroltilsyn. Nu laver vi forskrifter og samarbejder med virksomhederne om miljøstyring og miljørettelse. Det er en god ting.

I relation til vores budget anser jeg det derfor for utrolig vigtigt, at vi tilpasser indsatsen til den nye viden og den nye udvikling. Vi må på den ene side sikre tilstrækkelige ressourcer og på den anden side prioritere og lægge os der, hvor vi får de fleste stemmer fra.

Det er vigtigt, at vi har en effektiv administration, men det er også vigtigt, at vi inddrager byens forskellige parter i beslutningsprocessen. Vi har lige vedtaget at oprette et råd for bæredygtig udvikling, hvor organisationer og eksperter inden for forskellige områder i relation til miljøområdet skal rådgive os om, hvordan vi skal prioritere fremover.

I det hele taget skal området lokal Agenda 21 styrkes, hvis vi skal have en mulighed for at bruge de ressourcer, som ligger hos organisationer, borgere og virksomheder.

Samarbejdet mellem kommunen, bydele og kvartersløbprojekterne, borgerne osv. er utroligt vigtigt, hvis vi på en rationel måde skal bekæmpe de fremtidige miljøproblemer.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

Vi skal ikke overlade det til vores børn og børnebørn at klare ærterne, når deres tid kommer. Vores samarbejde med virksomheder og erhverv bør styrkes og udbygges. Vi må sikre, at de problemer, vi sender videre til den næste generation, er til at blive løst.

De grønne guider gør et utroligt godt job. De 11 grønne guider, vi har i København, er ikke nok. Vi skal arbejde hen imod, at hvert eneste kvartér, at hver eneste bydel skal have sin egen grønne guide. Jeg har stor respekt for det arbejde, grønne guider laver.

Jeg håber, at den miljøpris, som vi er i færd med at oprette i København, får folk til at lægge deres hjerner i blød og komme med et par anvisninger vedrørende vores miljøproblemer. I det hele taget synes jeg, vi må til at tage et bæredygtigt miljø meget mere alvorligt, end vi gør i dag.

Jeg håber og regner med, at liberalisering på elområdet vil foregå på en måde, som ikke er til skade for københavnerne eller for Københavns Kommune.

I sidste uge udkom Københavns Kommunes personalepolitiske regnskab 1999. Af det fremgår, at 60 pct. af de ansatte i kommunen overvejer at søge væk. De nævner især utilfredsheden med ledelsen som årsag. Jeg må ærligt indrømme, at det kommer fuldstændig bag på mig, at et så stort antal af de ansatte i kommunen søger væk.

Der vil altid være utilfredshed med en ledelse ... (*Mikrofonen afbrudt*) ... især i en tid, hvor der er rift om unge mennesker. Det er dårlig reklame for os. Jeg er enig med overborgmesteren i, at det at være leder i dag ikke er det samme som at være leder for 10-15 år siden. Vi lever i en tid, hvor alt simpelt hen går så stærkt. Uanset om man er høvding eller indianer, skal man være i et kontinuerligt uddannelsesforløb for at kunne følge med.

For nogle år siden sendte en af kommunens afdelinger alle sine chefer på kursus, og de, der ikke klarede kurset, fik en mindre belastende stilling. Det synes jeg er en god måde at håndtere ledelsesproblemer på.

Jeg håber og regner med, at vi får lov til at debattere rapporten yderligere senere her på året.

Ytringsfrihed er ikke kun en paragraf i grundloven. Ytringsfrihed skal gælde alle, også de ansatte i Københavns Kommune. Jeg er orienteret om, at ansatte er blevet truet med fyring, hvis de har udtalt sig om emner, de beskæftiger sig med.

Jeg forstår godt, at man ikke skal udtale sig om en bestemt sag. F.eks. hvis man er pædagog, skal man ikke sige, at lille Peter er hiv-positiv, eller hvis man er ansat i jobformidlingen,

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

skal man ikke sige, at storspiller NN er bistandsklient, eller hvis man er ansat i skattevæsenet, skal man ikke udtale sig om, at borgerrepræsentant NN ikke betaler sin skat. Det siger sig selv.

Men jeg har den højeste juridiske sagkundskaabs ord for, at ansatte i offentlige stillinger, det være sig i staten eller i kommunen, godt kan udtale sig om f.eks. integrationsloven eller ventelisterne på hospitalet eller aktivierungsloven i almindelighed, selv om de arbejder med disse områder, vel at mærke uden at spørge deres chefer om lov til at udtale sig.

En kendt jurist, som jeg har diskuteret problemet med, sagde faktisk til mig, at de offentligt ansatte ikke bare har frihed til at ytre sig, men de har tillige pligt til at ytre sig. Vi f.eks. er fritidspolitikere, vi får kilovis af materiale at læse hver uge. Det er ikke altid, vi er opmærksomme på det, der står med småt, eller det, der står mellem linjerne. Derfor er det vigtigt, at de ansatte deltager i de debatter, der kendetegner et demokratisk og retfærdigt samfund.

Alt det vil jeg komme med som sagt, når vi senere diskuterer regnskabet for 1999 i salen.

Jeg håber, at vi kommer til at få et samarbejde, der først og fremmest gavner københavnerne.

Rikke Fog-Møller (Ø): Jeg skal gøre det lidt kort i dag.

Først og fremmest, det store spørgsmål i Åbenbaringen for os i Miljø- og Forsyningsudvalget, og det tror jeg også er ved at gå op for dem, der er medlemmer af partier, som i Folketinget har stemt for en elliberaliseringslov, er, at vi har et lille problem her, vi har et belysningsvæsen, som skal liberaliseres under nogle forhold, som gør, at vi i praksis står for en afvikling af Københavns Belysningsvæsen, sådan som det ser ud lige nu.

Bo fortalte meget detaljeret om, hvilke konsekvenser det får for virksomheden Københavns Belysningsvæsen og for os som københavner, hvor svært det bliver at producere strøm til den pris, som regeringen har lovet, at de skal gøre, for det er jo faktisk det, der sker. Vi har et belysningsvæsen, der bliver stillet over for nogle forhold, hvor de skal ud og konkurrere med vand, der løber ned ad bjerget, og det er fuldkommen umuligt at producere strøm til den pris.

Det gør så, at vi, når belysningsvæsenet er underlagt de forhold, kan vælge mellem 2 ting. Enten kommer der til at ske det i de følgende år, at markedet bliver voldsomt yderligere liberaliseret, hurtigt fri for de krav og de miljøbelastninger, man har stillet virksomhederne over for, de skal betale for at forurene for meget, osv., osv. Derfor kan vi måske komme til at se nogle energivirksomheder i Danmark, som alligevel kan komme til at producere og alligevel komme til at sælge, men hvor miljøet er blevet solgt.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

Ellers må vi jo til at regulere det hele ind igen efter den energilov, som vi har haft før. Det kommer nok ikke til at ske, for det holder ikke i EU.

Men et lille aspekt, som Bo ikke kom så voldsomt meget ind på – undskyld, miljøborgmester Bo Asmus Kjeldgaard – var en bemærkning, som vi havde, da vi havde belysningsvesenets fremtidige struktur oppe til debat for nylig, nemlig tilføjelsen til den nye struktur om, at vi ikke ved, at vi godkender den nye struktur, har taget stilling til, hvilken selskabsform vi fremover skal have.

Det, vi står over for, er nemlig også ud over at være en liberalisering og produktion efter markedskrav, en kæmpe afvikling af den offentlige kontrol og den demokratiske kontrol med vores energivirksomhed. Det ser jeg som et af de største tab for københavnernes overhovedet i det her år og i de år, der kommer.

Det, der lægges op til med liberaliserede selskaber og med den form for selskab, som vi står over for at skulle vælge, er lukkede selskaber, hvor alle mulige former for beslutninger, der måtte kunne vedrøre markedsfølsomme oplysninger, og det kan næsten være hvad som helst for mig at se, skal være på lukket dagsorden og københavnernes ikke have nogen indsigt i det.

Vi står over for måske at skulle tage nogle beslutninger, hvor vi ikke kan forklare vores borgere, hvorfor vi har taget de beslutninger, og det er en utrolig uheldig situation.

Jeg håber, at de folk herinde, som er medlemmer af partier, der er gået ind for den elliberaliseringslov, prøver at tage det her med hjem til deres folketingspolitikere for at sige, at det er nogle gevaldige problemer, vi står i, og det bliver reelt en afvikling af vores værdier.

Så vil jeg gå over til Miljø- og Forsyningsudvalgets budget. Jeg vil give Bo Asmus Kjeldgaard ret i, at vi har et flot budget med mange muligheder for at sætte gang i vigtige tiltag på miljø- og forsyningsområdet. Vi var heldige, at vi fik den jordforureningspulje med ind i det, for ellers havde det set ret sort ud.

Jeg synes også, det er en meget fin ønskeliste, vi har sat på tapetet. Men jeg synes også, man skal huske, at der bag ved den ønskeliste også gemmer sig, at vi reelt har et Agenda 21-sekretariat i dag, som ikke er ret højt bemandet, og som klarer sig ved at finde lidt penge hist og lidt penge pist og ingen faste stillinger og sådan noget. Og det klæder ærlig talt ikke Europas miljøhovedstad særligt godt, at vi prioriterer på den måde.

Så glæder jeg mig utrolig meget til næste år, hvor vi skal til at lave miljøhåndlingsplan, for det kan måske lykkes at få Agenda 21-arbejdet bredt ud i denne kommune og få det til at blive ikke bare et Agenda 21-sekretariats job, men at blive alles job at tænke miljø og tænke Agenda

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

21 og tænke borgerinddragelse. For det er i virkeligheden dér, det vigtigste aspekt ved Agenda 21 er, den sociale styrkelse af arbejdet sammen med miljøarbejdet.

Ganske kort vil jeg sige til sidst, fordi jeg tror, jeg vil gribe bolden fra Hamid omkring ytringsfrihed og love ham, at vi nok skal komme med et tillægs- eller ændringsforslag til værdisgrundlaget for Københavns Kommune, som nogenlunde kommer til at handle om, at kommunens ansatte opfordres til at blande sig i den offentlige debat, også på de områder, hvor de har faglig indsigt, så det måske bliver lidt mere tydeligt, at vi godt vil have, at folk bruger deres ressourcer, og at kommunen forpligter sig til ikke at lukke munden på folk.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Det bliver i hvert fald ikke tilfældet i aften – det er nu Mona Heiberg.

Mona Heiberg (A): Det er da utrolig spændende at lytte til disse miljøordførere, som kommer utrolig langt omkring vedrørende miljø og meget andet.

Men vi skal nu gå videre til det andet område, som er kulturområdet, og det bedder vist miljø- og forsyningsområdet. Det kulturelle område kunne måske, med det budget vi har, hedde kultur- og det manglende forsyningsområde. Men lad os nu se, hvad vi kan finde ud af, når vi kommer til vores reelle budgetforhandlinger.

Men lad mig starte med at gengive nogle af de meldinger, der kom fra de forskellige politiske ordførere i torsdags.

Overborgmesteren indledte sin tale med at sige, at skal vi give en samlet karakteristik af, hvad der sker i det nye København i disse år, så må vi sige, at byen rykker.

Borgmester Thustrup Hansen fortsætter: Der er ingen tvivl: Overgangen fra stagnation og tilbagegang til vækst og fremgang er bestemt mere behagelig end den modsatte vej.

Så fortsætter borgmester Søren Pind: Venstres Gruppe lægger vægt på, at tryghed, tillid og kompetence bør være nøgleordene. Det bør byen være med til at sikre, og derfor bør der også her nedsættes særligt analysearbejde, der ikke kun omhandler boligkvalitet, men i det hele taget bykvalitet, og sikre afrapportering af, hvordan vi kan gøre det bedre.

Jeg kommer tilbage til nogle af disse citater af budgetordførerne fra i torsdags.

Den socialdemokratiske ordfører, Lars Engbergs påstand er, at vi er noget særligt i København. Det har vi vel aldrig været i tvivl om. Det er mine ord, det er ikke hans ord. Vi er den eneste i international målestok store by i Danmark, og vi skal være os bekendt som en storby.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

Ja, dette og meget mere blev der sagt fra denne talerstol i torsdags, og det er store ord, og de forpligter. Jeg mener, de forpligter på alle områder, ikke mindst når det gælder det kulturelle og fritidsområdet, tilbuddet til københavnernes i forbindelse med vores biblioteker, teatrene, museerne, musikken og kunsten og sidst, men ikke mindst, idrætten og dens faciliteter.

Så lad mig tage det sidste først. Servicen til københavnernes på idrætsområdet. Det er en kendsgerning, at København ikke lever op til standarden på landsplan, når det gælder idrætten. Børn og unge i København er ikke på samme måde aktive som i resten af landet.

Dette problem har indgående været diskuteret i Folkeoplysningsudvalget bl.a. og også i Kultur- og Fritidsudvalget, og som vi nu kan se af budgettet, har vi foreslået, at der bliver etableret en udviklingspulje på 3 mill. kr.

Med denne satsning er det målet at nå ca. 30.000 flere børn og unge københavnere. Læg mærke til, at beløbet 3 mill. kr. gerne skulle berøre 30.000 børn og unge. Det er små penge til mange borgere, der kan afhjælpe mange andre problemer, der koster dyrt for København.

Man kan ikke sammenligne eller sidestille udgifter til hofteoperationer eller etablering af institutionspladser med kultur- og idrætslivet i København. Men fremover må vi som politikere være os til, at den større udgift til dette område i mange tilfælde kan være en profylakse og dermed mindske udgifterne på social- og sundhedsområdet ... Vil formanden ikke være sød at sige, at de ikke må råbe, for så går jeg altså i stå? – Nå.

Dette kræver selvfølgelig, at området også økonomisk bliver prioriteret højt på det kommunale budget. Men lad mig derfor tage overborgmesterens ord og gøre til mine, så dette budskab om idrætten bliver det sande budskab, og jeg citerer igen: »Skal vi give en samlet karakteristik af, hvad der sker i det ny København i disse år, må vi sige, at »byen rykker««. Jeg tror, at vi er mange, mange i København, der er interesseret i at se, at idrætten bl.a. kommer med årtvåddannelses- og Ungdomsudvalget har vi modtaget en handleplan, der bl.a. indeholder en renoveringsplan for vore skoler. Denne gode plan kunne med fordel overføres til biblioteksområdet. Mange af vores biblioteker er i dag så nedslidte og utidssvarende, at vi ikke kan være det bekendt.

Når vi i dag taler om at forbedre servicen til københavnernes, må bibliotekerne afgjort være et af de områder, der er tale om. Jeg mener, at bibliotekerne med deres årlige besøgstal på faktisk mellem 3 og 4 millioner borgere bør betragtes som en type kerneydelse.

Med så stort et besøgstal bør det stå klart for alle, at såvel lokaler som inventar er meget nedslidte. Så kan vi vel ikke som politikere tillade os, at der ikke er adgangsforhold for alle kø-

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

benhavnere på bibliotekerne, og her tænker jeg selvfølgelig på de kørestolsbrugere, vi har i byen, og andre handicappede.

Når vi kigger på det samlede behov for en indsats på biblioteksområdet, ser vi, at behovet faktisk er i størrelsesordenen ca. 25 mill. kr. Jeg vil også sige, at der er en ny bibliotekslov til høring for tiden, og det vil stille nogle krav til IT-området på vores biblioteker, også de københavnske biblioteker.

Så det er faktisk ikke en krone for meget, jeg fremfører her, selv om jeg er bevidst om, at der ikke ligger nok penge i omstillingspuljen til dette beløb. Men behovet vil altså være 25 mill. kr.

Jeg har i denne weekend været til den socialdemokratiske kongres, og et af de store emner, der blev berørt ved de mange debatter, var integrationsopgaven. Og en af de mulige mange løsninger, der blev nævnt i denne forbindelse, var bibliotekerne.

Bibliotekerne er et frit og åbent tilbud, og vi ved, at der er mange af vores flygtninge og indvandrere, der er flittige brugere af vores biblioteker. En af vores fremtidige opgaver vil derfor være at styrke den indsats, som bibliotekerne gør, og gøre det muligt også for dem at bidrage til integrationsopgaven.

Borgmester Søren Pind sagde i sin tale i torsdags bl.a., at der bør nedsettes et særligt analysearbejde, der ikke kun omhandler boligkvalitet, men i det hele taget bykvalitet. Da han er tidligere kulturpolitisk ordfører for partiet Venstre, er jeg så godt som sikker på, at jeg i hvert fald kan overføre borgmester Søren Pinds ord til det kulturelle område. Men om han i dag har hele sin gruppe med sig, er jeg til gengæld ikke så sikker på.

En del af en kvalitet i en hovedstad er et udviklende, nytænkende teaterliv. Vi ser i disse tider, at der er mange, der rejser udenlands for at se teater. London er for mange danskere blevet meget populært at rejse til for at se teater eller få en stor teateroplevelse.

Så sent som i sidste uge udtalte den islandske ambassadør i Danmark, at København er det naturlige centrum for det nordiske teaterliv. Hvad der så sker er jo, at hvad skal vi så tilbyde københavnernes og alle de teaterinteresserede nordiske turister?

Det, vi bl.a. har tilbudt, er lukningen af nogle teatre, det er tilbagebetaling af tilskud. Inden for de sidste par år er dette her sket, og dette er bestemt ikke noget, der fremmer kvaliteten.

Vi skal nu i Kultur- og Fritidsudvalget til at evaluere og tilkendegive, hvad vi ønsker fremover i forbindelse med de små storbyteatre. Et er sikkert: Vi som socialdemokrater ønsker ikke

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 13. september 1999

flere lukninger af københavnske teatre, for det vil i hvert fald, hr. Søren Pind, forringe bykvaliteten.

Overborgmesteren og sikkert mange med ham ønsker sig et debatforum, hvor vi i dialog mellem borgere, eksperter og bystyre endevender væsentlige problemstillinger i byen. Jeg vil derfor gerne nu her fra talerstolen sige, at der i Folkoplysningsudvalget ligger en fiks og færdig skitse til den selv samme idé. Den blev udarbejdet på udvalgets konference den 7.-8. maj i år, hvor udvalget sad og formulerede visioner for dette område.

Man skulle faktisk næsten tro, at overborgmesteren havde kigget over skulderen for at få denne fremragende idé. Men nej. Overborgmesteren skulle helt til Berlin for at samle ideen op. Han kunne såmænd gerne have fået en kopi af den udarbejdede idé her i huset.

Som et fremtidigt samarbejde er jeg sikker på, at vi vil få et debatforum i København, hvor politikere og borgere, interessegrupper og eksperter, kan diskutere tværgående temaer af strategisk betydning for byen.

Jeg vil vente til en senere runde med at debattere vores musikliv og også vores billedkunst. Jeg er helt sikker på, at der vil komme nogle kritiske røster undervejs fra de forskellige partier, så det vil jeg undlade i mit første indlæg her.

Det eneste, jeg har tilbage her, er såmænd at give overborgmesteren det, der er udarbejdet om Københavns Debatforum, og håbe på, at vi sammen kan bruge det fremover.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Det siger jeg tak for og vil vente med fordybelsen, til jeg har hørt Martin Günter, der får ordet om ikke så længe Det er nu Martin Günter, der får ordet efter Mona Heiberg. Værsgo, Martin Günter.

Martin Günter (F): Jeg takker for den lille kunstpause.

København forandrer sig i disse år. I slutningen af 1980'erne klagedes der med rette over dårlig økonomi, manglende investeringer og stilstand i den fornyelse, som hovedstaden trængte så skrækkeligt til set både i hjemlig og international sammenhæng.

I 1970'erne og 1980'erne var det reglen uden undtagelse, at al udvikling i Danmark skulle slag på hovedstaden var lagt for had, når det drejede sig om offentlige investeringer, et udslag af den udbredte hovedstadsmisundelse, som stadig med mellemrum titter frem hos nogle af vore lyske landsmænd.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 13. september 1999

Staten flyttede sine forvaltninger til provinsen, egnsudviklingsstøtten svæmmede mod vest, og den mellemkommunale udligning førte, og den fører stadig årligt milliarder af kroner ud af hovedstadsområdet.

Faktisk først da København omkring 1990 var helt i knæ, skete der efterhånden noget. Fra 1990 og 4 år frem indgik SF og Socialdemokratiet herinde det ene budgetforlig efter det andet med flere sparetrunder og skattestigning til følge for at stabilisere hovedstadens økonomi.

For SF var det meget vigtigt midt i den økonomiske armod at holde kulturen og en række minoritetsaktiviteter i områdene, for nok var arbejdsløsheden i hovedstaden højere end i resten af kongeriget, men fantasien og de kreative subkulturer levede og havde det rimelig godt.

Den økonomiske bæltestramning begyndte at give resultater midt i 1990'erne, og staten indså samtidig, at en positiv udvikling i København ikke skader provinsen, tværtimod. Og i de seneste år er det gået stærkt. Det er virkelig blevet højkonjunktur, mange arbejdsløse københavnere er kommet i gang igen, og investorerne har penge.

Hvad sker der? Flertallet af politikere har travlt med at ride med på den lokale globalisering, det vil sige tanken om, at det er pengene og markedet, der ved, hvad der er bedst for københavnere, og derfor gælder det om at privatisere mest muligt, dvs. overlade styringen af byen til grupper, som alene arbejder for at tjene penge og i øvrigt aldrig er på valg.

Med højkonjunkturen er solidariteten i København også gået fløjten. Et led i denne strategi er især boligpolitikken i København. Kramer og de borgerlige vil have velhavnerne til byen. Derfor bygges der hverken almene boliger eller boliger til unge. Kommunens idealbygget er en havnelejlighed på mindst 100 m² til mindst 10.000 kr. om måneden.

Uddannelsesbyen København er blevet udlejers marked, hvor de studerende må regne med at betale 3.000 kr. eller mere for et værelse, hvis de overhovedet har lyst til at bo i byen.

For at bøgeret skal være fuldt: De hjemløses bomuligheder i de tidligere herberger nedlukkes, Sundholms sygeafdeling afvikles, fordi nykøbenhavnerne i deres dyre boliger ikke skal se på alt det griseri.

I det hele taget har hovedstadens skæve miljø og subkulturer inden for de seneste år fået den socialdemokratiske byfornyelse og fornyelse i det hele taget at føle.

Sammen med de borgerlige har Socialdemokratiet præsteret at lægge stemmer til følgende forringelser for jævne københavnske borgere og kulturarbejdere:

Ungdomshuset på Jagtvej sættes på porten. Det vil sige stop for øve- og spillemuligheder, stop for gøglerskole og lokalt økologisk spisestue.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 13. september 1999

»Have på en nat«, det økologiske åndehul på Indre Nørrebro, skal bebygges. Det samme skal Folkets park, som er indrettet til grønt område for beboerne i Sorte Firkant.

Folkeparken på Vesterbro, som er udset til lokalt beboerhus i Den Brune Kødby, er blevet nægtet sin bevilling og har foreløbig ikke udsigt til at komme i gang efter formålet.

Kulturfabrikken på Amager er blevet berøvet sit kommunale tilskud i det budget for år 2000, som foreløbig ligger. Hermed kan et stor antal atelierer og en række fremragende værkstedsfaciliteter for udvøende kunstnere risikere at måtte dreje nøglen om.

Man vil byforny Classensgade, så ikke blot beboerne, men især billedkunstnerne kan mærke det, idet de skal ud af deres atelierer.

I Kultur- og Fritidsudvalgets budget findes der ydertligere et par tendentiøse besparelser, som viser, at det er de små, der skal kanøftes. Vi har hidtil givet et beskedent tilskud til nogle af byens non-kommercielle lokalradioer. Disse penge er fjernet fra budgetet 2000.

Vi har også støttet en lille håndfuld af små biografer, som spiller gode film uden at kunne fylde salene i længere tid. Det drejer sig om nogle få hundrede tusinde kroner om året, men nu skal disse spares væk.

Tænk, hvor dette står i modsætning til den generøstet, flertallet herinde havde, da man forærede Paladsbiografen ca. 25 mill. kr., idet man ikke ville opkræve det fulde beløb for bygningsen på Axeltorv, da tilbagekøbsklausulen skulle afløses.

Det er således trist at se, hvordan Socialdemokratiets repræsentanter i Kultur- og Fritidsudvalget til stadighed rotter sig sammen med de borgerlige for at forringe vilkårene for de små og uetablerede kulturudfødelser her i byen.

Vi står faktisk i en situation, hvor kultur nedprioriteres i København. I torsdags hørte vi overborgmesteren sige, at København kan lære noget af den udvikling, der sker i Berlin i øjeblikket. Desværre nævnte han ikke noget af det allervigtigste ved udviklingen i Berlin, nemlig satsningen på kulturen og herunder ikke mindst kunsten. I Berlin bruges kunsten som lokomotiv for byen, ikke mindst til gavn for de unge kunstnere.

Herhjemme mangler det ikke på lovord til kunsten ved højtidelige lejligheder. Der er ingen grænser for, hvor vigtig kunsten er for en dynamisk hovedstad i stadig udvikling. Og hvad gør man så i København? Man forfølger kunstnerne dér, hvor de skal frembringe deres produkter, dvs. deres arbejdssteder.

Kultur- og Fritidsforvaltningen er sat til at undersøge, hvad der i København kan gøres for at stille atelieferaciliteter til rådighed for kunstnerne. I SF ser vi frem til, at dette arbejde munder

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 13. september 1999

ud i konkrete og konstruktive forslag, som både kan redde de nuværende truede atelierer i Kulturfabrikken. Og her sætter vi, det må jeg da sige, især være forventninger til Det Radikale Venstre, som vi håber vil demonstrere, at de er et kulturberende parti.

Men vi håber altså, at vi stadig kan redde ateliererne i Kulturfabrikken og samtidig redde ateliererne i Classensgade.

Spørgsmålet om kunstnerens vilkår i København er desuden tæt knyttet til boligsituationen. Jeg har selv nogle gange i årenes løb rejst spørgsmålet, om der ikke i forbindelse med nybyggeri, herunder også det almene byggeri, burde indgå lejligheder med atelierer specielt til billedkunstnere. Dette ville ikke blot give gode arbejdsvilkår for en række kunstnere, det ville også medvirke til at skabe en varieret beboersammensætning i nybyggeriet. Men hidtil er der ikke sket noget på det punkt.

I det hele taget er boligsituationen ved at udvikle sig til Københavns største problem. I fretdags havde vi et boligseminar herinde, men det handlede alene om, hvad der er sket, ikke hvad der bør ske. O.k., det er selvfølgelig også vi politikere herinde, der skal komme med forslagene her.

For mig er der ingen tvivl om, at der skal udarbejdes en boligplan, som rækker 30-40 år ud i fremtiden. Det er meningsløst at forestille sig, at vi kan løse nogen som helst problemer i løbet af 3-4 år, eller 5-10 år for den sags skyld. Der er behov for en langsigtet planlægning, som tillige bør indeholde en tidsplan.

Vi må desuden gøre op med os selv, hvor mange mennesker vi mener der skal bo i København inden for de næste 30-40 år. Hvordan forholder boligrummeligheden sig til den vækst, vi vil få, sammenholdt med den mangel på boliger, vi har i dag? Hvilke typer af boliger vil vi bygge? For mig er der ingen tvivl om, at der skal være plads til både høj og lav, fattig og rig.

Hvilke ejerformer skal den kommende boligmasse være underlagt? Vi ved, at ejer- og andelsboliger tiltrækker resourcestærke grupper, men der er også brug for flere lejeboliger, både til unge og til folk, som måske kun opholder sig i byen i få år. De kan ikke købe og sælge hele tiden.

Vi har også stadig den kommunale forpligtelse over for dem, som ikke selv kan skaffe sig en bolig. Dette ansvar skal vi ikke løbe fra, og deres boligbehov skal naturligvis indarbejdes i den kommende boligplan.

Jeg ser meget gerne, at overborgmesteren snarest tager initiativ til endnu et seminar, hvor vi kan få drøftet den fremtidige boligplanlægning i København, et seminar, hvor politikerne på

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

grundlag af de bedste statistikker og andre grundoplysninger kan være med til at fantasere og formulere sig frem til en samlet boligstrategi for hovedstaden.

I torsdags rejste en af budgetordførerne – jeg tror, det var Lars Hutter – spørgsmålet om ytringsfriheden for de ansatte i København, og i dag har Hamid El Mousti og Rikke Fog-Møller også været inde på dette emne. Jeg synes, at der her tages fat på et meget væsentligt spørgsmål.

Det er min oplevelse, at de ansatte er meget mølende, og at de trykker sig, når det gælder om at debattere i debatten om kommunens forhold. Jeg kender ligefrem eksempler på, at de ansatte pålægges tavshedspligt i langt større omfang, end man lovligt kan.

I sommer modtog således en ansat i Familie- og Arbejdsmarkedsforvaltningen – den pågældende blev ansat som køkken- og rengøringsmedarbejder – en ansættelsesaftale, hvori det bl.a. hed:

»Under din ansættelse er du undergivet tavshedspligt, jf. den borgertlige straffelov. Tavshedspligten omfatter ikke ved udtræden af tjenesten.«

Det er ellers en mundkurv, der vil noget. Ud fra en meget formel vinkel er der ikke noget forkert i at skrive, at den ansatte har tavshedspligt i henhold til straffeloven. Det har vi alle sammen. Men sådan som brevet er formuleret, kan den ansatte ikke opfatte sagen på anden måde, end at hun har tavshedspligt med hensyn til alt i sit arbejde, og det er jo slet ikke tilfældet. Tværtimod er der meget lidt, som en køkken- og rengøringsmedarbejder skal holde fortroligt.

Det vil formentlig kun være oplysninger, som den pågældende helt tilfældigt bliver bekendt med, og som vedrører i dette tilfælde daginstitutionens børn eller forældres rent private forhold.

Man kan efter min mening ikke formulere en ansættelsesaftale sådan, som Familie- og Arbejdsmarkedsforvaltningen har gjort. Det er en krænkelse af de ansattes ytringsfrihed.

Ytringsfriheden for medlemmerne af Borgerrepræsentationen krænktes også systematisk derved, at alt for mange sager behandles på udvalgenes lukkede dagsorden. Jeg skal her alene nævne revisionsprotokollaterne, som på alle udvalgs møder sættes til forhandling for hermetisk lukkede døre og f.eks. i Kultur- og Fritidsudvalget ligefrem stemples fortroligt.

På det sidste møde i Kultur- og Fritidsudvalget spurgte jeg direktøren, hvilke oplysninger i de 4 revisionsager, vi behandlede, der var fortrolige oplysninger, og fik at vide, at der ikke efter forvaltningens mening var fortrolige oplysninger i protokollaterne, men at Økonomiforvaltningen, revisionsdirektøren, havde forlangt, at sagerne blev behandlet fortroligt ... (*Afbrydelse*). Det har Borgerrepræsentationen ikke besluttet, Lars Engberg.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

Jeg har senere talt med revisionsdirektøren herom, og jeg ved, at spørgsmålet har været drøftet på et møde i Revisionsudvalget i dag. Jeg vil så sige, at jeg har for et øjeblik siden fået at vide, at revisionsprotokollater for fremtiden som udgangspunkt ikke vil være fortrolige – Lars Engberg.

Der er imidlertid også andre sager, som helt urimeligt holdes fortrolige og dermed uden for den offentlige debat. Som bekendt kan medlemmer af en kommunalbestyrelse slet ikke pålægges tavshedspligt. Det er altid medlemmerne selv, der har ansvaret for at vurdere, om oplysninger er fortrolige. Ikke desto mindre kan der let blive set skævt til et medlem, som bruger sin ytringsfrihed i en sag, hvor forvaltningen helt uberettiget har stemplet et dokument som fortroligt.

Hvorfor er f.eks. planen fra Sundheds- og Omsorgsforvaltningen for nedlæggelse af plejehjem stadig stempelt fortroligt? Plejehjemmene selv ved godt, at de er i skudlinjen. Kan fortrolighedsstemplet have nogen som helst anden grund, end at borgmesteren ikke ønsker en offentlig debat og dermed et offentligt pres for at bevare plejehjemmene?

O.k., nogle synes måske, at jeg ved at rejse disse spørgsmål om ytringsfrihed og tavshedspligt for ansatte og politikere i København er kommet uden for kulturområdet. Men det er ikke tilfældet. Ytringsfrihed for såvel ansatte som medlemmer af Borgerrepræsentationen bør efter min mening være en væsentlig del af Københavns kulturpolitik og for min skyld også meget gerne af vores værdigrundlag, så værdigrundlaget i det mindste får nogen substans.

Jeg vil til stadighed vogte på, at ytringsfriheden også bliver en del af vores kultur, kulturpolitik og som sagt også gerne værdigrundlag.

Jens Kjær Christensen (Ø): Man kunne i den weekend, vi lige har overstået, være fristet til at prøve at læse alle talerne igennem – det er der sikkert mange, der har gjort – og så prøve at give dem karakter. Det ville dog føre for vidt her.

Alligevel kan jeg ikke lade være med at sige, at der er én af talerne, der i særlig grad fandt nåde for mine øjne som den mest småsludrende, utydelige og antiideologiske tale, man kunne forestille sig.

Ikke overraskende var det borgmester Søren Pinds tale, og jeg må indrømme, at i år har han virkelig slået sig selv og anstrengt sig for at skrive, ja, det er vel 5 sider, uden egentlig at sige ret meget.

Jeg vil have lov til at starte med et citat, der viser Venstreløvens klarhed i tanke som i skrift – hold på hat og briller:

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

»For os i Venstre er det essentielt, at den synlige del af den kommunale service ikke svækkes.«

Man kan jo sidde og tygge lidt på, hvad det betyder. Der er altså åbenbart en usynlig del af servicen. Hvad meningen er, ved jeg ikke. Det er et afsnit om parkbetjente, kan jeg gøre opmærksom på. Så hvad forskellen egentlig er, om man egentlig er interesseret i fra Venstres side at skære i det usynlige eller forudsætningerne for, at man kan lave det synlige, fremstår med ganske stor uklarhed.

Og så er i øvrigt Carl Brissons sang totalt ødelagt, skanderet over 3 bidder og giver overhovedet ingen mening.

Tilbage til det, der er mit hovedemne, og det er kultur- og fritidspolitikken. Man hører allerede i de oplåste taler, der har været her, at der er utrolig mange mennesker, der kører sig og bekymrer sig om kulturen på en ene og på den anden måde.

Nu skal man altså ikke tage alle disse menneskers ord for gode varer, for det forholder sig ikke sådan, som det bliver fremstillet. I det næste års budget, altså for år 2000 er der de facto ikke tale om et fantastisk kulturbudget. Det er et nedskæringsbudget, et besparelsesbudget.

Man kan ikke skjule, at selv biblioteksvæsenet faktisk har en besparelse på indholdssiden. Det hjælper ikke, at man siger, at man gerne vil styrke bibliotekerne og deres væsentlige rolle, for det er nemlig korrekt, men der er tale om en besparelse. Det, der kan rykke og man kan klare, er, at der bliver afsat 2,2 mill. kr. til renovering af Vanløse Bibliotek, så det ikke falder ned i hovedet på brugerne. Men det har i sig selv intet at gøre med indholdet i biblioteket som sådan. Der er tale om en lillebitte nedskæring, fra 1,1 til 0,9.

Sådan er der så meget, vi kan stå heroppe og sige, vi synes er vigtigt, og hvad vi prioriterer, men hvordan forholder det sig med virkeligheden?

Der er måske nogle i denne sal, der husker Kulturby 96. I de omdelte festtaler kan vi se, at der er noget, der hedder »Kulturby 2000«, og alle og enhver, der har det historiske element med sig, kan jo ane, at det er den samme type engangsknald, vi er på vej ind i – for at udtrykke mig helt præcist: Det er en fornøjelse, der i normale tilfælde ikke kommer særlig meget ud af, og som ikke sætter sig spor.

Man kunne f.eks. starte med at stille sig det spørgsmål: Hvad er der tilbage af Kulturby 96? Lad mig se alle fingre. Er der nogen, der kan nævne noget umiddelbart, de kan huske der er i dag? ... (Afbrydelse). Se, der er nogle kvikke i Enhedslisten – hvad, Lars har også et, du får

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

chancen senere. Det er altid rart, at der er nogle, der lytter efter i timen. Men der er bortset fra det ikke ret meget tilbage.

Vi har 2 kulturinstitutioner, og jeg skal ikke nævne navnene, som skranner meget økonomisk i øjeblikket. Det har man også kunnet læse om i aviserne. En af årsagerne til, at de gør det er faktisk ikke alene, som måske især borgerlige politikere ville tro, at de bare er så dårligt drevne, og i virkeligheden burde det være private, der lavede det. Det har været kernt siden 1996, fordi det finansielle grundlag for at starte disse institutioner var for lille. Det kan man altså også se i de bemeldte 2 institutioners problemer. Det er bl.a. gæld, som stammer helt tilbage fra starttidspunktet.

Man kan også sige omvendt, at hvis kommunen virkelig ønskede at sætte gang i noget, så har man vel også en forpligtelse til at holde fast på det og sikre det ordentlige vilkår. Hvis kulturpolitikken bestod i stafveje hvert 4. år, så starter man noget op, og så iler vi videre, og så glemmer vi det, og så falder det sammen med et brag.

Det er ikke en særlig betryggende måde at føre kulturpolitik på, specielt slet ikke, da tingene åbenbart fra nogle partiers side får lov at falde sammen med et brag uden nogen som helst diskussion.

Overborgmesteren var inde på et begreb, der hedder »Den menneskelige storby«. Han har så læst engelsk her hen over sommerferien. Jeg skal ikke blande mig i, hvor godt det gik. Men det er jo spændende at forestille sig, hvad der er betingelserne for sådan en menneskelig storby.

Overborgmesteren har i øvrigt nogle meget interessante betragtninger: I sin optik – som han kalder det – mener han, at det at være menneskelig er at være åben og klar til forandring – tankestreg, hvis forandringerne er velgennetænkt. Sikke en gang sludder og vrøvl. I kan jo læse det selv, I har talen, det siger ingenting overhovedet.

Jeg ved ikke, om det er menneskene ude på Sundholm, der bliver tænkt på, eller dem på Kulturfabrikken, eller om det er dem ude i daginstitutionerne. Jeg ved ikke, hvad der er meningen med det her. Det er en sludder for en sladder.

Det, der er afgørende, er selvfølgelig, at en stor by med mange mennesker, med mange ideer, med mange nationaliteter, har behov for, at der eksisterer utrolig meget kulturel udveksling, at der finder udtryk sted på alle leder og kanter i teaterform, som musik, som billedkunst osv.

Det er nødvendigheden, hvis man skal prøve at forklare de livsvilkår, hvorunder vi lever i dag, og prøve at udvikle dem også til det, der kunne blive en menneskelig storby. Her indtager kunst og kultur en ekstremt central rolle. Det glemmes i praksis, desværre.

Nu går vi så over til den store gyser i årets kulturbudget, der som bekendt er Kulturfabrikken. Når man læser ordførtalerne igennem, så kan man se Søren Pind. Søren Pind har brugt tiden på mange ting i sin tale. Han bruger på side 2 en halv side til at sige tak, det er jo fantastisk. Må jeg have lov at fortælle, hvordan han siger tak. Han starter – og I skal lægge mærke til nuancerne i den tak – der nu kommer:

»Først og fremmest skylder Venstre en varm tak til De Konservative og Det Radikale Venstre.«

Det var det. Så kommer der en masse intetsigende ord. Så er vi nået længere ned:

»Også til CD bør der lyde en tak.«

Det var ikke så godt, det var ikke helt varmt nok, og CD får som bekendt kun 2½ linje. Nu kommer vi til overborgmesteren. Han får kun en halv linje, og nu skal vi høre, hvordan det formuleres:

»I sagens natur bør der dermed også lyde en tak til overborgmesteren.«

Man tager sig til hovedet. Altså det her klapperi og takkeri er der gået en halv side med i en budgettale.

Hvis man så til gengæld leder efter, hvad Venstre og borgmesteren mener om Kulturfabrikken, så kigger man forgesves, der er ikke nogen ord. Jeg ville ønske, at der bare havde været plads til 2 linjer, hvor Venstre havde kunnet forklare, hvorfor det er ret og rimeligt og fremsynet og hænger sammen med den dynamiske storby's udvikling at nedlægge Kulturfabrikken, men ikke en lyd.

Om det er symbol på, at borgmesteren ikke tænker, vil jeg lade være usagt. Det er rigtigt, at de borgerlige, også mens Søren Pind har været her, altid, så at sige hvert år ved denne debat, er gået ind for at lukke Kulturfabrikken. Så på et eller andet punkt, bortset fra resten af talen, er der dog en linje, men det kunne være rart, at den var blevet kommunikeret, så borgerne kunne diskutere synspunktet.

Thustrup Hansen har til gengæld et meget interessant synspunkt på side 7 i talen. Thustrup Hansen kommer nemlig til den modsatte konklusion af virkeligheden, for Thustrup Hansen konkluderer:

»Kunsthøjningen Gammel Strand kommer i år 2000 ind i kommunens fold, hvilket betyder en glædelig styrkelse af Københavns Kommunes indsats på billedkunstområdet og en bedre position for dette anerkendte udstillingssted.«

Ja, ja, ja. Altså at Gammel Strand kommer ind her, er en del af en byttehandel med staten om nøjagtig de samme udgifter. Der er ikke tale om nogen som helst prioritering. Vi skulle lade være med at give penge til Den Anden Opera osv., og så har vi fået Gammel Strand i stedet for. Så enkel er den sag. Der er ikke nogen prioritering i det. Men det er altså det, Thustrup Hansen, kulturborgmesteren, får ud af det. Ikke en lyd om Kulturfabrikken.

CD er til gengæld til at tale med. Der er åbnet mulighed, det kan jeg jo se af talen, og det er jo fint nok.

Dansk Folkeparti forholder sig ikke specifikt til det, men har nogle bemærkninger om, at de gerne vil tage penge fra finkulturen, og jeg ved så ikke, om Kulturfabrikken er det, de tænker på, da de har stemt for, at den ikke skal have bevilling, men det må det jo være.

Så er der Socialdemokratiet tilbage, kan man næsten regne ud, og det er jo meget mærkeligt, at det største parti herinde i salen ikke siger en lyd. Vi har overborgmesterens tale, vi har ordførerens tale. Man lytter, nej, intet siges.

Når man så spørger Socialdemokraterne, så siger de: Jamen vi vil ikke lukke Kulturfabrikken, vi vil bare ikke give den tilskud. Så siger man: Jamen kunne I måske forstå, at hvis 60 pct. af indtægsgrundlaget for din virksomhed falder væk, så er der vel en rimelig chance for, at den falder sammen? Nej, nej, sådan forholder det sig ikke. Vi Socialdemokrater går meget ind for, det gør vi nemlig også på landsplan, at styrke billedkunsten og billedkunstnernes vilkår. Sådan er vores politik.

Jeg synes, at denne debat nu endegyldigt må forklare, hvorfor Socialdemokraterne åbenbart i praksis går ind for at lukke Kulturfabrikken. I skylder os et svar, I skylder også dem uden for i samfundet og hele det kunstneriske miljø, som vil være meget interesseret i at få en god argumentation.

Det, der er årsagen til, at Kulturfabrikken muligvis bliver lukket, er, at Socialdemokraterne er kommet i skred.

Så iler vi videre. Som sagt er der også andre interessante ting i budgettet hvad angår kultur og fritid. Martin Günter var inde på et par af eksemplerne. Ganske vist kan det synes, som om det er småtingsafdelingen, men det er det ikke. Mange penge inden for kulturområdet er små penge, som betyder store effekter og har meget stor virkning.

Martin Günter var inde på spørgsmålet om tilskuddet til kunstbiograferne og også det forringede tilskud til lokalradioerne, så det vil jeg ikke sige mere om.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 13. september 1999

Hvad angår medborgerhusene, synes jeg i virkeligheden, at situationen er noget mere alvorlig. En ting er, at Thustrup Hansen nu har brugt et år på ikke at finde penge til driften af folkeparken på Vesterbro. Det blev som bekendt lovet ved budgetdebatten sidste år, så det går åbenbart langsomt. Men det er én ting.

Det andet er selvfølgelig, at Gimle på Islands Brygge er truet reelt. Og det tredje er så i virkeligheden, at Kongers Enghave aldrig fik det, som vi et eller andet sted vel troede oprindeligt, da vi lavede en af de store bevillinger, at de ville få i forbindelse med renoveringen af Karens Minde derude.

Pludselig står vi altså i den nye situation: Vi har en by, en menneskelig by, hvor vi ikke har udbygget med medborgerhuse, selv om det var forudsætningen for mange år siden. Vi ser stadig væk bydele, vi har bydele, hvor der ikke er medborgerhuse, og nu står vi over for situationen, at muligvis er der medborgerhuse, der forsvinder, og så kan man sige til sig selv: Hvor i budgettet er der taget højde for denne situation? Hvor ligger der penge til medborgerhuse, til flytninger eller nyetableringer? Ingen steder.

Idrætspolitik, idrætsfaciliteter. Mona Heiberg var før inde og beskrive, at der kommer en særlig udviklingspulje på 3 mill. kr. og en anden en på 1 mill. kr. på næste års budget. Det er også korrekt, men man bør vel i sandhedens interesse gøre opmærksom på, at det eksisterer allerede i år, så der er altså ikke tale om et ryk eller en ny ting. Det er i funktion, pengene er bevilget i øvrigt, og vi har haft det oppe i Borgerrepræsentationen.

Hvad angår selve idrætsfaciliteterne, så går vi i Enhedslisten selvfølgelig ligesom alle andre – det er jo et af de få punkter herinde, hvor alle åbenbart er enige – ind for, at der etableres nye idrætsfaciliteter. Det er klart, at både Nørrebro og Holmladsgadekvarteret står højest på ønskelisten aktuelt.

Men man må være opmærksom på, at der i forbindelse med etablering af nye idrætsfaciliteter er det lille problem, at man muligvis glemmer renoveringen af de eksisterende. De fleste er jo opmærksom på, at vi næste år skal bruge mange penge på Øbrohallen, og hvis – jeg mener ikke, at det er at sige noget med, at ulven kommer – der faktisk ikke bliver bevilget til den bygningsmasse, der er både i KI- og KUC-regi, øgede midler til renovering, så vil man også i nær fremtid se, at andre idrætsfaciliteter bliver lukket ned.

Det betyder, bum-bum, det er rart og dejligt at lave det nye, men det er piskende nødvendigt at sikre, at det gamle kan blive ved med at blive holdt åbent, og det lægger dette budgetforslag altså ikke op til, så der ligger en stor opgave i den kommende forhandling.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 13. september 1999

Så vil jeg ikke sige mere om kultur, og så vil jeg bare svare Lars Engberg – hvis jeg må få lov. Engberg sagde noget på side 3 forleden dag, det var sådan lidt morsomt, det var noget om bydelsråd og demokrati. Jeg ved ikke, om Lars Engberg kan huske det ... (*Afbrydelse*). Nå, det var godt, men alligevel.

Det var noget om gamle VS'er, og det er derfor, jeg ligesom siger noget, ikke fordi jeg synes, jeg er gammel, men fordi jeg har været VS'er, om bydelsrådene så var rådsocialisme. Til det kan jeg klart svare nej, og det gør Lars Engberg også selv, så derfor kan jeg ikke forstå, at han stiller spørgsmålet.

Det mest interessante, Lars Engberg siger, er:

»Kunne man forestille sig andre former, hvorunder det lokale demokrati kunne blomstre, end lige netop bydelsrådene.«

Så vil jeg sige: Ja, det er jo skægt, når en socialdemokrat stiller sådan et spørgsmål. Vi var en del af det flertal, der tvang Socialdemokraterne til at gå med til bydelsforsøg, om man kan lide det eller ej. Det var ikke, fordi Socialdemokratiet havde andre ideer. Jeg har heller ikke i det par år, der nu er gået, hørt nogen som helst ideer fra socialdemokraters side om, hvad man kunne gøre.

Den eneste af ordførerne, der har forholdt sig til det spørgsmål, er Benhaddou fra CD, som foreslår, at lokalrådene kan overtage den rolle. Til det er der kun at sige, at efter det, vi nu har været igennem, er det fuldkommen utænkeligt, at hvis der skal være reel kompetence ude i byen – hvis der skal være det, og det mener vi jo, der skal – så kræver det, at der er et folkeligt mandat. Og hvordan tilvejebringer man et folkeligt mandat? Det kan man altså ikke med lokalrådene, som de er skruet sammen. Så ville det betyde, at man skulle lave valg til lokalrådene. Jamen den er jo god nok, men det bliver nøjagtig det samme som med bydelsrådene. Så man kan ikke stige sig uden om det problem.

Jeg vil så sige til socialdemokraten Lars Engberg. Jamen hvis Socialdemokraterne har nogle interessante ideer, så skal de sereme komme frem med dem nu. De skal ikke gå og gemme på dem. Jeg siger ikke, hvad Enhedslisten vil gøre ved det, men altså der er da ingen grund til, at man ikke får den debat, hvis der eksisterer ideer.

Dermed vil jeg i øvrigt slutte af med overborgmesterens forslag, hvis det skulle være en idé, altså det her dialogforum eller byforum, der skal mødes 4 gange om året, og hvor så Mona Heiberg meget belejligt kommer op og siger: Jamen det er lavet, her er papiret. Det er fint nok, men det har altså bare ikke noget med nærdemokrati at gøre, vil jeg gøre opmærksom på.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

Jeg siger ikke, at man ikke skal bruge alle mulige andre midler til at lave debat og sammenhænge og udvikling og kreativitet. Det har intet med lokaldemokrati at gøre. Men vi glæder os meget til at høre, hvad det er Socialdemokraterne har tænkt på.

Helle Sjelle (C): Det er svært at spå, især om fremtiden, sagde Storm P. engang. Men det er jo ikke ensbetydende med, at man skal lade være med at forholde sig til de udfordringer, som fremtiden nu engang byder på.

Vi skal møde fremtiden offensivt og positivt, ikke med krystalkugler, men med en politisk vilje til at gennemføre forandringer til fordel for det samfund, som vi er en del af.

Det er nu engang vor pligt som politikere at forsøge at forudsæ tendenserne i samfundets udvikling for at kunne give den det præg, som vi føler er rigtigst, sundest og mest retfærdigt. Det er i det mindste i teorien det, som vælgerne forventer af os, og sådan forholder det sig naturligvis også med fremtiden for Københavns Kommune her på tærsklen til det 21. århundrede.

Vi står i Københavns Kommune over for mange problemer, opgaver, udfordringer, store som små, så lad os komme i gang med at løse dem.

Det hele er bl.a. spørgsmålet om byens struktur, ikke mindst som den udtrykkes i forseglet med bydelsrådene, et forsøg, vi som Konservative hellere ser afsluttet i dag end i morgen. Vi har nemlig aldrig været tilhængere af, at Københavns Kommune skal splittes op i bydele med egne besluttede organer.

Det er selvfølgelig ikke et udtryk for, at vi Konservative pludselig er blevet modstandere af, at tingene styres decentralt, tværtimod. Når vi alligevel er modstandere af bydelsforsøget, skyldes det primært 2 ting.

For det første ligger der intet økonomisk ansvar hos bydelene i bydelsrådene. Bydelene skal ikke opkræve skat men skal, for at sige det lidt enkelt, bare bestemme, hvordan skattekonternerne skal bruges.

For det andet har vi i forbindelse med bydelsforsøgene totalt savnet en drøftelse af den mest hensigtsmæssige udformning af bydelene, f.eks. i forhold til Københavns fremtidige udvikling.

Vi mener således ikke, at bydelsråd er den rigtige løsning for København. Der skal selvfølgelig være plads til det ultranære demokrati i form af f.eks. lokalråd, som der er i de bydele, der ikke indgår i forseglet. Men det skal ikke føre til en opsplitning af Københavns Kommune i bydele eller i selvstændige kommuner, som der har været talt så meget om.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

Ethvert lokalstyre har pligt til at opføre sig ansvarligt. Det sker ikke i bydelene, eller sagt på en anden måde: Der er ikke noget incitament i bydelene til at spare, fordi de ikke selv har skatteudskrivningen.

Skatteprocenten er et kardinalpunkt for borgernes trykkel, og vi vil ikke sidde i Borgerrepræsentationen med ubetalte regninger fra bydelene og udskrive højere skat, der kommer til at hæmme udviklingen i København.

Med den økonomi og ikke mindst den gæld, byen har på nuværende tidspunkt, er bydelene bestemt ikke en optimal løsning. Hvis man deler København op i mindre kommuner, er der ydermere en stor fare for, at vi får et skævt København, og at den sociale ansvarlighed forsvinder.

Det kan vi som Konservative naturligvis ikke være med til. I en tid, hvor vi skal til at vedtage næste års budget for kommunen, synes jeg, der er god grund til at minde om, at der ikke findes politisk ansvar uden økonomisk ansvar. Ingen af delene eksisterer desværre i vores bydelsråd.

Alt i alt er det vigtigt at tænke sammenhængende, når man taler om Københavns fremtid. Vi skulle gerne have en by, der er til gavn og glæde for alle byens borgere, og vi skal give københavnerne muligheder for at trives godt.

En anden af de store opgaver, vi står over for, er opgaven med pasningsgarantien for spædbørn. Her får ordet »garanti« vist en ny definition, som end ikke prototypen på en slesk brugtvognsforhandler vil være bekendt at bruge. Nok bruger vi ordet »garanti«, men det er et ord uden reelt indhold, eftersom der går adskillige måneder efter endt barselslov, før man reelt har mulighed for at få plads i vuggestue til barnet. Vi jager altså reelt forældre med små børn væk fra kommunen til andre steder, hvor ordet »garanti« tages langt mere alvorligt.

Og der er en stor opgave med at få økonomien til at hænge sammen i Københavns Kommune. Det bliver ikke just lettere, når vi slæber rundt på en massiv gæld, som mange års socialdemokratisk styre har opbygget. Eller hvordan hænger det sammen, at københavnerne efter nedlæggelsen af skadestuen på Rigshospitalet kan sidde og vente 5-6-7 timer på at blive behandlet på en skadestue? Vil vi være bekendt at kalde det for et velfærdssamfund?

I dag er vores problem i stort omfang, at vi vil det hele. Vi vil bruge penge på alt muligt:

Gode skoler, et rent miljø, gode kulturtilbud, høje af på gælden, gode vilkår for børnefamilierne, byfornyelse og vejbyggeri og integration af de fremmede, og det koster penge, mange penge.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

Som politiker er det jo nærmest at være stor i slaget, love flere penge til dette eller hint projekt. Så bliver man populær, måske endda genvalgt. De triste ord har vi ikke råd til, dem tager man nødt til brug, for så kan man være sikker på, at hylkøret er på plads, for hvorfor skal lige netop det område udgælde, når vi kan bruge så og så mange penge til det og det?

Som konservativ mener jeg, at vi har et stort ansvar for at sikre velfærd i samfundet. Danmark er et rigt land, og vi må have råd til at skabe gode vilkår for alle og til at hjælpe de svageste i samfundet, som har behov for hjælp, men vi har ikke råd til det hele.

I København har vi store opgaver, der kræver så mange ressourcer, at vi bliver nødt til at kigge hinanden dybt i øjnene og spørge, hvor der skal spares.

Jeg vil ganske enkelt som politiker ikke acceptere, at vi ikke kan tilbyde børneforældre en reel pasningsgaranti, at der ikke er fornuftige forhold i form af tilstrækkelig hjemmehjælp til de ældre i byen, at der er alenlange køer på skadestuerne i HS-området, eller at vi overlader en massiv gæld til de kommende generationer.

Det er nogle af de områder, vi efter min opfattelse må give prioritet. Det betyder så naturligvis også, at vi er indstillet på en omprioritering af de midler, vi bruger i København.

Naturligvis er en prioriteringsdebat nem at forsimpler: Skal de københavnske biblioteker lukke for at sikre pasningsgarantier? Skal vi lade de kommunale veje forfalde for at styrke hjemmehjælpen?

Naturligvis skal vi have balance i tingene, der giver os et sundt og helt samfund at virke i. Men jeg er ikke bange for at indrømme, at der ikke bliver råd til det hele. Det vil ganske enkelt være uansvarligt af mig at sige andet.

Det er mit håb, at vi i Borgerrepræsentationen kan samle kræfterne i forbindelse med budgetdeltagelserne, så vi uheldet af vane- og kassetænkning for alvor kan gøre op med illusionen om, at der er råd til det hele. Det er der ikke.

Vi må ansætteligt forsøge at bringe debatten om prioritering op over dens nuværende niveau, for nok har Storm P. ret i, at det er svært at spå om fremtiden, men det er til gengæld uendelig nemt at dømme fortidens syndere.

Sådan er det også, når det handler om miljøet. For en konservativ er beskyttelse af naturen og omgivelserne en mærkesag og ikke mindst en hjertesag. Det følger simpelt hen af vores vilje til at bevare.

Vores grundholdning er, at vi skal give naturen videre til vore børn, sådan som vi gerne selv ville have modtaget den. Alle vore handlinger i forhold til vore omgivelser må være præget

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

af omtanke og hensyn. København skal derfor også tage sin del af ansvaret for miljøet. Selv om vi ikke kan redder hele verden fra de miljøkatastrofer, som truer, så kan og skal vi også yde vores egen lille del.

Men vi skal ikke overreagere og i miljøets hellige navn tro, at vi kan tillade os alt, eller at alle tiltag på miljøområdet er lige gavnlige for miljøet. Det er vigtigt at bevare en balance.

Det er også vigtigt, at borgerne tager del i kampen for et bedre miljø i København, og her er implementeringen af Agenda 21 et godt middel. Den er et forsøg på at rette den globale udvikling mod bæredygtighed.

Københavns lokale Agenda 21 er kommunens strategi for, hvordan der i et tæt samarbejde med borgerne kan tilvejebringes en bæredygtig udvikling i det 21. århundrede. Her er spørgsmålet om borgerinddragelse af afgørende betydning.

Ideen bag lokal Agenda 21 er, at befolkningen i højere grad, end det er tilfældet i dag, skal tage del i beslutningerne og udførelsen af aktiviteterne til at udvikle København i en bæredygtig retning. Det kan f.eks. være et samarbejde mellem kommune og borgere om lokale miljøprojekter. Med Agenda 21 forbinder man altså det lokale og det globale arbejde. Man sætter det hele ind i en større sammenhæng, kan vi sige.

Men hvornår overskrider vi tærsklen for sund miljøpolitik? Lad mig give et eksempel. Den er overskredet, når man på offentlige lister vil udstille de bageter i kommunen, der har problemer med hygiejnen. Byens bagerforretninger skal selvfølgelig være rene og levere varer, der sundhedsmæssigt er i fuldt forsvarlig stand.

Levnedsmiddelkontrollen er til for at overvåge, at alle standarder og krav overholdes. Det har vi allerede et helt arsenal af midler til at sikre. Der er henstillinger, indskærpselser, påbud, forbud, opfølgingsgebyrer og politianmeldelser. Det er ikke givtigt for et ordentligt samarbejde, at man iværksætter aktioner, hvor bagerforretningernes hygiejnestand stilles til offentlig skue gennem annoncer i aviser, tv og radio og lignende.

Det samme gælder for den sags skyld autoværkstederne, hvor man nu vil igangsætte lignende aktioner mod miljøsyndere. Hvad ligner det at hænge hele brancher ud? Det ligner vel nærmest den overvågning og fornynderi, som kommer til udtryk i Big Brother fra Orwells »1984«.

Vi i kommunen har fået redskaberne til at sørge for, at miljøet er i orden, og så er det også vores ansvar, at det er det, og det ansvar skal vi ikke løbe fra. Vi kan også godt nøjes med de administrative og retslige midler, der findes på nuværende tidspunkt.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 13. september 1999

Jordforureningen er et andet af de mere problematiske områder i Københavns Kommune, som vi naturligvis er nødt til at tage alvorligt og gøre noget ved. Men igen er det vigtigt, at vi ikke overreagerer. Vi kan jo ikke rense hele København bort. Derfor må vi sørge for at klare problemerne på den økonomisk mest ansvarlige måde, uden at det ruinerer byen.

Indsatsen for offentlige midler må koncentreres om arealer, hvor det har en særlig betydning for menneskets sundhed, herunder bl.a. børneinstitutionerne. Hvor det er sundhedsmæssigt forsvarligt, synes jeg godt, man kan nøjes med en god rådgivning, men det skal være sundhedsnæssigt forsvarligt.

Det område, der dog nok står over for de allerstørste udfordringer, og som er det mest spændende inden for vores område i øjeblikket, er energiområdet. Som følge af den nye elform er Københavns Belysningsvæsen røget ud i en meget omtumlet tilværelse, hvor man nu med lynets hast må tilpasse sig markedsvilkårenes virkelighed, simpelt hen tvunget af energireformens liberaliseringstiltag.

Der skal ikke herske tvivl om, at vi fra konservativ side helst så et privatiseret belysningsvæsen i København helt ude af det offentlige regi. Københavns Belysningsvæsen er den sidste planøkonomiske ø i et liberaliseret hav. Vi må erkende, at gør vi ikke noget, overlæver vi ikke længe.

Vi så gerne, at man gik længere, end loven påbyder os at gøre, med hensyn til omstruktureringer, men der skal en holdningsændring til hos andre før, at det kan lade sig gøre.

Der er dog én ting, som vi forhåbentlig alle kan blive enige om, nemlig at det må handle om, at vi i det mindste gearer Københavns Belysningsvæsen til at klare sig på markedet, sådan at Københavns Kommune ikke bliver påført tab.

Når det en skønne dag bliver muligt at sælge, så må vi sørge for, at vi ikke taber penge og dermed påfører de i forvejen hårdt plagede skatteborgere i København yderligere skattebyrder til at dække tabene.

Vi må således se hele denne her spændende fremtid i øjnene, som vi står over for, også selv om den er svær at spå om. Det er vigtigt, at København også er en by, hvor de næste generationer har lyst til at tilbringe tilværelsen, og det har alle borgere et medansvar for. Men hovedansvaret ligger hos politikkerne, det ligger hos os.

Charlotte Wieth-Kilgaard (F): Hvis fromme ønsker og gode intentioner gjorde det alene, ville de københavnske folkeskoler gå en gylden fremtid i møde. Men sådan er virkeligheden

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 13. september 1999

desværre ikke, for selv om budgetfordrøernes taler i torsdags i høj grad efterlod et indtryk af øjeblikkelig kødannelse ved skranken for udstillelse af løfter, efterlader årets arbejde i Uddannelses- og Ungdomsudvalget et noget andet indtryk.

Men nu skal det altså være, og lad mig slå fast. Vi vil da meget gerne hjælpe Socialdemokratiet med at holde fast i deres udfalelser om skolen som indsatsområde.

Men måske skulle vi lige for god ordens skyld starte med at klarlægge, hvad vi egentlig lægger af betydning i ordet »indsatsområde«. For selvfølgelig er det et område, der påkaldes sig stor opmærksomhed, når København i de næste 10 år alt andet lige kan forventes, at det samlede elevtal stiger med ca. 36 pct. Dette enorme elevboom har da også resulteret i et rammeløft i budgetforslag 2000 på omkring 130 mill. kr., som desværre kun forslår som den berømte skrædder i helvede.

Nye skoler, siger de fleste partier her i Borgerrepræsentationen. Gerne, siger vi i SF, og drager samtidig et lettelssens suk ved lytning til overborgmesterens ord om, at det kunne være rart, hvis vi om 100 år blev husket for vores kvalitetsans og fremsynethed, for så kan det næppe være en overbygningsskole på en af byens mest forurenede grunde, overborgmesteren har i tanke.

Men nye skoler gør det altså ikke alene. Er nogen i tvivl, så kan en rundtur til de københavnske skoler anbefales. På min gamle folkeskole, Højdevangens Skole på Amager, er der f.eks. ikke nogen nærværdige beviser på, at vi står på kanten til et nyt millennium.

Derfor skal skolerne have et generelt løft, ikke blot i forhold til presserende kapacitetsproblemer, men også i forhold til, at de fag- og gruppekallemæssigt lever op til folkeskolens krav.

De perspektiv- og handleplaner, som er blevet sat i gang af SF-borgmestre, skal ikke bremses, men styrkes. Og husk så endelig, at yderligere afdrag på gælden og overdrevet mådehold kun giver økonomisk handlcifrihed på sigt, hvis det ikke er sket på bekostning af helt nødvendige investeringer.

Med til billedet af et indsatsområde må også høre noget mere end blot de fysiske rammer, og det er SF's håb, at de partier, der har så travlt med at agitere for en foregelse af de yngste elevs timestal i en helt anden forbindelse, måske i stedet kunne kaste kræfterne ind på sammen med os at sikre, at eleverne får den undervisning, vi allerede én gang har vedtaget. Det er selvfølgelig midler til den manglende vikardækning, jeg her er på jagt efter.

Hvad med undervisningsmidlernes standard, når vi nu er ved dårligdommene? SF ønsker en permanent udvidelse af beløbet til undervisningsmidler. Skolerne og Centret for Undervis-

ningsmidler skal kunne planlægges flerårigt og ikke tilpasse tidligere års usikkerhed med og uden tillægsbevillinger.

I Uddannelses- og Ungdomsudvalget er vi fremkommet med en ønskeliste, og øverst på denne figurerer 7,3 mill. kr. til specialundervisning, ikke til forbedring af et trængt område, men såmænd bare det beløb, der skal til for at sikre den demografisk bestemte aller mest nødvendige udbygning, et ønske af så beskeden omfang, at selv den nærigste blandt julemænd må forventes at opfylde det. Et ønske så beskeden, at det bør affæde tid til eftertanke hos os politikere, om det virkelig er så beskeden krav, vi skal stille på vegne af en af de allersvageste grupper, de handicappede børn.

Så når vi taler om indsatsområder, er målet for os altså noget bredere end det indtryk, andre partiers megen snak om skolebyggeri som prestigemonumenter for eftertiden efterlader.

Så er vi jo langtfra færdige, for Uddannelses- og Ungdomsudvalget er jo mere end blot et skoleudvalg, også selv om mange af partierne her i BR helst så mest muligt samlet i netop skolens regi i helhedens, i sammenhængens hellige navn.

Sidste års budgetbemærkning om samtenkning af skole og fritidshjem startede det, som det efterhånden legendariske Engbergpapir udkrystalliserede, og som et flertal forhåbentlig, men næppe, vil opgive på målstregen, heksejagten på det uafhængige københavnske fritidshjem.

Alt sammen til børnenes bedste, forstås, men SF melder hus forbi. Samtækningsprojektet er og bliver et forringselsprojekt. Vi vil ikke være med, og vi står sammen med børn, forældre, pædagoger og lærere, ja afsenderne af de 200 høringsvar, om kravet om et nej til indførelse af SFO'er i København.

Det er så tydeligt for enhver, at denne samtækningsidé er tænkt som besparelse videreført på forkerte antagelser om eksisterende forhold og sluttelig forsøgt videresolgt som genial pædagogik.

Nu da alle vender tommelfingeren nedad, har forligspartierne indtil flere interessante forklaringer parat til beskrivelse af denne, i deres øjne, mærkelige modvilje. De spænder fra CD's i mine øjne uartige beskrivelse af forældre som umælende får, vildledt af egoistiske pædagoger og lærere, til Socialdemokratiets patroniserende. Folk har generelt svært ved at tænke nye tanker. Som om SFO'er i øvrigt var noget nyt og ikke noget, der i forvejen trækker et skræmmende spor i det ganske land.

Hvorfor ikke droppe denne »vi alene vide bedre«-attitude og i stedet for bruge den lyst og energi til at tænke sammen, som høringsvarene viser i høj grad er til stede på institutionerne til gavn for alle?

SF er til enhver tid parat til en diskussion af, hvordan vi sikrer de bedste rammer og muligheder for samarbejdet skoler og institutioner imellem. Men udgangspunktet skal være af pædagogisk, faglig og kvalitetsmæssig karakter.

Helhed er godt, sammenhæng er godt, men det er variation så sandelig også. Der er intet galt i at ønske at benytte kommunernes ressourcer, herunder også lokalnæssigt, mest muligt. Det her vi faktisk en forpligtelse til. Men hensynet til børnene på kort og på lang sigt skal gå forud for alt. Og det må vist være et lærerogsfaktum, at skal ændringer implementeres, skal udgangspunktet være respekt for interesserne, her børn, forældre, pædagoger og lærere. Man trækker ikke bare så stor en ændring ned over hovedet på folk.

Men som sagt, SF medvirker gerne til at tænke kreativt og gerne sammen for at gøre børnenes hverdag bedre. Men i forholdet til samtenkning imellem skole og fritidshjem går vi aldrig med til SFO'er. Aldrig fritidshjem uden basisløkkale. Ja, selve basisbegrebet er vel et glimrende eksempel på, hvordan man fra forligspartierne forsøger at sløre de ændringer, indførelsen af SFO'er vil medføre.

Heller ikke en begrænsning af forældrebestyrelsens indflydelse går vi med til. For SF er decentraliseringen nemlig et reelt mål og ikke blot et punkt i en tale. Lærere og pædagoger skal være ligestillede parter, og fritidshjemmet ikke blot et appendiks til skolen. Børn skal lære, men de skal så sandelig også have lov til at lege uden formål.

Vei er en høring ingen folkeafstemning, men vi skylder altså at lytte, når vi nu har spurgt.

Lars Engberg talte i sin ordførertale om at sætte sig i borgernes sted, om at give københavnerne valgmulighed. Det må også betyde retten til at sige fra, til at vælge SFO'erne fra og fritidshjem til.

Når nu fritidshjemmenes trængster er beskrevet, så kan jeg jo passende gå videre til fritidshjemmet på samme måde som børnene fra fritidshjemmet til klub, hvis der da ellers er plads. For mangelen på klubpladser er desværre et stort problem her i byen. Mange af de børn, der skal holde op i fritidshjemmene i en alder af 9-10 år, får efterfølgende simpelt hen ingen plads i klubben. Så mens nogle af deres kammerater får del i klubbernes tilbud og sociale liv, må de nøjes med at få hængt en nøgle om halsen og i øvrigt beskede på at passe på sig selv. Det kan vi heller ikke være bekendt.

I SF så vi gerne, at børnenes behov, ikke deres alder, var afgørende for, hvornår de skulle skifte fra fritidshjem til klubber. Ja, i SF så vi i det hele taget gerne, at børnenes behov var mere synlige, når budgettet skulle bestemmes.

Karen A. Schmidt (A): Bølgerne er gået højt i den seneste tid, hvor vi har diskuteret samtænkning. Alt andet ville nok også have været underligt, for forandringer bliver af folk opfattet uafølgelig forskelligt.

Alene her i salen opfatter en del af forsamlingen forandringer som en trussel mod det eksisterende. For andre, herunder mig selv, er forandringer en mulighed for at skabe en forbedring. Ikke hermed sagt, at alle forandringer er af det gode, men de, der aldrig drikker af et halvfuld glas i denne verden, men udelukkende af halvtomme, lever og udfører politik på en måde, der får os andre, der tror på forbedring og udvikling, til at måbe.

Ingen vil en dårligere hverdag for børnene. Vi er bare nogle, der tror, at den kan blive endnu bedre, end den er det i dag.

Alle her i salen kender til den udfordring, København står over for: Eksploderende børnetal, tusinder af børn er på vej, børn, der fortjener et godt børneliv, og som vi som politikere har et ansvar for.

Vi har et ansvar for, at der er institutionspladser nok til de børn og deres forældre. Det er en af de allerstørste udfordringer, vi som by har, og det er en af de opgaver, jeg allerhelst vil være med til at se lykkes.

Det er bl.a. det, debatten drejer sig om, og i Socialdemokratiet er vi parate til at tage vores del af ansvaret for, at der bliver skabt plads til børnene, vel at mærke pladser, hvor kvaliteten er i orden, og hvor børn og deres voksne kan trives.

I budget 2000 skal vi også finde plads til for første gang i mands minde – ja undskyld udtrykket, enkelte BR-medlemmer var sikkert til stede, dengang man i starten af 1970'erne vedtog at bygge en ny skole, men for de fleste af os er det en epokegørende beslutning, vi står over for at skulle tage, at endelig skal vi bygge en skole, måske 2, der fra starten vil være tilpasset undervisning og pasning af børn, sådan som pædagogikken i folkeskoleloven har udviklet sig. Lad os bygge nye skoler, så fremtidens visioner kan finde plads.

Hvis vi beslutter at bygge en ny skole på Østerbro, så er det min holdning, at den skole så udmærket kan ligge på Ydre Østerbro. Bydelsgrænsen er kun en mental Berlinmur. Børnene vil

trygt kunne krydse grænsen mellem Indre og Ydre Østerbro uden at blive beskudt af fjendtlige styrker.

Bydelsforsøget i København må ikke få lov at opstille Berlinmure, der er så uoverskridelige, at de medfører en usammenhængende virkelighed for resten af byen.

Debatten er essentiel. Skal vi bygge en overbygningsskole, eller skal vi bryde op i skoledistrikter, så distrikter og bydele ikke længere passer sammen? Den debat må vi tage i sammenhæng med bydelenes fremtid. Den viser i alt fald tydeligt, hvorfor bydele i København som selvstændige kommuner er det glade varvid.

Der er dem, der mener, at en skole er et sted, hvor børn opholder sig fra børnehaveklasse til og med 10. Det er et sted, der er trygt, det er et sted, de kender, det må være det perfekte.

Der er dem, der mener, at børnehaver er bygninger med børn i. Det er trygt, det kender vi, det må da være det perfekte. Der er dem, der mener, at et fritidshjem er en selvstændig bygning, som kvalificerer sig på den måde, at det er den eneste bygning, hvor man kan yde omsorg for børn, inden de møder i skole om morgenen. Det er det eneste sted, hvor forældre vil blive respekteret i sager, hvor der drøftes organisering og pædagogik. Det er den eneste bygning, der kan være rammen om kvaliteten i børnenes liv, kort sagt. Det eneste sted man kan få et godt børneliv. Det er selvfølgelig noget reaktionært vrøvl.

I Socialdemokratiet går vi ind for alsidighed. Det er vores politik, at der skal være en bred vifte af forskellige tilbud til børn. Derfor stemmer vi også for rumlepotter og skovbushørnehaver, som venstrefløjen er imod, men som i dag har vist sig at være mange forældres første prioritet, når de skal vælge.

Vi stemte også for Idrætsfritidshjemmet Skjold, og vi kunne ønske os, at mange andre af den slags tilbud opstod.

Børn er ikke ens, og de skal heller ikke behandles sådan. Vi stemte for overbygningsskolen, som vi glæder os meget til at se færdig, og vi stemte for den, fordi vi tror på forbedring.

Morten Kabell talte i sin budgettale om »Star Wars«. Han ønskede os »May the Force be with you«. Han ønskede os dermed kræfter til at værne om det gode. Hvis Morten Kabell kunne sin »Star Wars«, så ville han aldrig have brugt det udtryk. »Force« er jo netop det positive udtryk for kræfter til at kæmpe for det, man tror på, og for det, som kan blive bedre. Det er de kræfter, Morten Kabell viste i resten af sin tale, at han ikke besidder. Morten Kabell var angst for forandring.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 13. september 1999

Det var lige præcis angst og frygt, der forvandlede Darth Vader fra en god dreng, der havde sunde værdier, en ung Jedi-kriger, til det, man vel kan kalde »Mørkets fyrste«. Kraften er der, men når den indeholder frygt, bliver kraften ond, fordi man mister troen på det gode. Frygt er af det onde.

I Socialdemokratiet tror vi ikke på de magiske kræfter, der skulle have sneget sig ind i de mursten, der blev brugt, da vi byggede vores institutioner, hverken børnehaver, skoler eller fritidshjem. Vi ved, at kvalitet ikke er mursten, men engagerede voksne, der tør bruge hinandens kompetencer til at give rammer, der bliver trygge og sjove til en hverdag for de børn, som de har ansvar for. De børn, de har ansvar for, får en lærerig, udviklende, alsidig og tryk barndom.

Derfor er samræknin g hverken mere eller mindre end et redskab. Det er endnu en måde at tænke pædagogik på, en måde, der er velkendt og velfungerende i mange andre af landets kommuner, hvor man har givet samarbejdet gode vilkår, ligesom vi tænker at gøre det i København.

I København bliver kommende KKFO'er ikke discount. De kroner, der bliver givet til hvert enkelt barn, bliver præcis de samme, som bliver givet til børn i fritidshjem. Det er derfor øregas, når SF og Enhedslisten kalder KKFO for discount. Det eneste discount, der er over denne sag, er netop SF og Enhedslisten, der endnu en gang demonstrerer, at deres form for socialisme bare er et udtryk for en politik, der er mere reaktionær og konservativ, end det er til at holde ud.

De tider er forbi, hvor venstrefløj en var progressiv. I dag kunne venstrefløj en s motto meget vel være: »Alt skal være som det er, og hvis det er umuligt, så som det var«.

Derfor klirger det hulk, når venstrefløj en nærmest tiltvinger sig patent på et godt børneliv, for det er simpelt hen ikke sandt. Var det ikke for Socialdemokratiet og de partier, der har taget ansvaret for fornyelsen sammen med os, så var ingen udvikling blevet accepteret på børneområdet i mange, mange år, for venstrefløj en er altid imod.

Jeg spørger nu: Hvad er det så, venstrefløj en og de fagforeninger, der står bag den, vil?

Hvor er visionerne for et fremtidigt børneliv?

Vi har fra Socialdemokratiets side spurgt, men vi har ikke få et andet svar, end at alt er godt nok, som det er, og at det, der kan forbedres, skal blive forbedret, uden at vi politikere blander os i det. Hvis det er så ligetil, hvorfor har man så ikke gjort det noget før?

Ingen kræfter er blevet brugt på at forbedre børnenes hverdag. Alle ressourcer er i stedet sat ind på en skrækkelig skræmmekampagne, der nu har gjort, at alle forældre i København tror, at deres fritidshjem skal lukke, og at lærerne nu skal til at bestemme og definere, hvordan pædagogikken skal være.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 13. september 1999

Inet kunne være mere forkert, men hvor har de dog få et den idé fra? Det er ikke noget, et eneste af de partier, der står bag samtænkningen, på et eneste tidspunkt har været ude og melde ud. Verden vil bedrages, og endnu en gang viser venstrefløj en, at det er det, den er bedst til.

For lige endnu en gang at markere, hvad det er, Socialdemokratiet vil, når vi ønsker samtænkning, så vil jeg sige, at der altså ikke er tale om, at vil lukke alle fritidshjem i Københavns Kommune. Det, der er på tale, er, at vi vil lave en ny måde at skabe fritidstilbud på i fremtiden. Det er vores holdning, at nye fritidstilbud skal oprettes i sammenhæng med skolen. På den måde mener vi, at vi får mulighed for at give børnene nogle forbedrede muligheder og tilbud.

Der er mange ting, vi synes kunne fungere bedre i forholdet mellem skole og fritidshjem, og det er derfor, vi ønsker os et mere forpligtende samarbejde mellem de to verdener, som børnene befinder sig i, når de er i henholdsvis skole og i daginstitution. Skole og fritidshjem er to forskellige kulturer, og vi ønsker en anerkendelse af, at der er tale om to ligeværdige kompetencer, som i fællesskab kan give børnene et endnu bedre tilbud end det, de får i dag. Det er det, vi vil sætte i gang med samtænkningen.

Vi ønsker, at lærere og pædagoger får indsigt i hinandens mål, hinandens planer, krav og forventninger. På den måde kan de bygge bro mellem børnenes forskellige verdener, skolekultur og fritidshjemskultur.

Det er vores ønske, at der kan blive dannet en ny kultur, hvor samarbejde til fordel for børnene er målet. Derfor vil vi også indføre, at ledere af de nye fritidstilbud skal have plads i skolernes ledelsesteam.

Når der i fremtiden skal bygges nye kvalitetstilbud, som er fritidstilbud for børnene, er det et krav fra os, at de bliver af mindst lige så god kvalitet som dem, vi allerede har. Et eksempel kunne være, at kravene om omsorg for børnene og udvikling af børnenes sociale færdigheder bliver de samme. Mange skoler i København har vidt forskellige forhold og muligheder. Derfor er samtænkning jo netop et lokalt projekt.

Mange høringsvar peger netop på vigtigheden af, at samarbejdet bliver lokalt forankret. Den betragtning er vi i Socialdemokratiet enige i, og derfor bliver det brugere af skole og fritidshjem, der selv får hånd i hank med hele arbejdet og i praksis bliver medansvarlige for, at forbedringerne gennemføres.

Vi tror på, at samtænkning vil gøre børnenes hverdag bedre, og vi har et ønske om, at øget selvforvaltning kan blive til virkelighed på skolerne. De mange høringsvar har vist os, at det ønske er yderst gengældt.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

Mitt sidste ord går til Enhedslisten. Det er på tide, I åbner øjnene op og indser, at Per Brengengaard ikke er Luke Skywalker. Jeres selvopfattelse som Jedikrigere er selvbedrag. Det er jeres kamp om kvalitet også. I skaber ikke kvalitet, I skaber ikke forbedring. I hæger om det eksisterende uden overhovedet at ville nogen forandring.

Hvorfor forligner københavnerne ikke den brede vifte af tilbud, som vi andre kæmper for? Hvad er jeres bud på fremtidens pædagogik og børneliv? Hvor er Enhedslistens visioner?

Sluttelig vil jeg læse op fra en mail, som jeg har modtaget fra en far her i kommunen.

»Selv har jeg en søn, som går i 2. klasse på Sølvgades Skole. Siden skolestarten har han måttet leve med et system, som indebærer, at han ikke kan møde på skolen før kl. 8. I stedet har han været henvist til om morgenen at møde på fritidshjemmet i Adelgade.

Altså overtøj og skoletaske på ryggen, når vi forlader vores lejlighed om morgenen. Hen i fritidshjemmet og at med skoletasken og overtøj. Kl. 8 overtøj og skoletaske på igen, hvorefter han skal krydse 2 trafikerede veje for at komme til skolen for igen at tage overtøj og skoletaske af.

Dette er ingen molbohistorie eller Århushistorie, men København anno 1999.«

Han skriver videre:

»Jeg tror, Københavns Kommune med skoleborgmesteren i spidsen med fordel kunne revidere sine synspunkter omkring, hvad kommunen gør af nød, og hvad den gør for børnenes skyld.

Konklusionen må blive, at min søns og datters første forhindring for yderligere udvikling og bedre service ikke er skolelærerne og deres kompetence, men en kommune og en forstokket skoleborgmester, som møder fremtidens udfordringer med fortidens svar.«

Lad os tage hinanden i hånden, var jeg lige ved at sige og ...

Louise Frevert (O): Hvis man havde uanede ressourcer, så ville det ikke skorte på, hvad man kunne gøre for København, og specielt hvad København kunne trænge til for at komme op i niveau med en rigtig international storby.

Desværre er det sådan, at København ikke er en rig hovedstad, så derfor har den i mange år levet efter princippet »hug en hæl og klip en tå«, og borgerne har stået fuldstændig uforstående over for de mange besparelser.

Dansk Folkparti ønsker sig en hovedstad, som vi alle kan være bekendt. Vi vil have gode skatteborgere i byen, men det vil vi ikke få, hvis boligmassen ikke bliver udbygget med større

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

og mere attraktive lejligheder. Vi er alle klar over, at det er svært at finde grunde både til institutions- og boligbyggeri, men faktisk er der stadig væk en masse uudnyttede arealer langs havnefronten.

Men, men, men, et stort, alvorligt problem er i virkeligheden Københavns gæld. Man følger sig jo nærmest handlingslammet ved tanken om, at vores gæld er oppe på 12,1 milliarder. Man bliver helt svedt ved tanken om, at det er mere end dobbelt så meget pr. indbygger end i gennemsnittet i landets kommuner.

En så stor gæld i forhold til omsætningen ville aldrig gå i en privat virksomhed. Overborgmesteren siger, at det går uafølgelig godt, men det er altså lidt svært at forstå, for med det tempo, vi i øjeblikket afdrager gælden med, betyder det, at vi faktisk ingen handlefrihed har i de næste 60 år.

Dansk Folkparti så derfor gerne, at gælden blev afdraget hurtigere end med de allerede vedtagne 200 millioner om året, f.eks. at de 296 millioner i overborgmesterens omstillingspulje blev brugt til at reducere kommunens gæld med.

Men vi må nok se i øjnene, at det er ikke flertal for her i salen. Så derfor kan det være nødvendigt, at vi nøje ser på, hvad omstillingspuljen i stedet kan bruges til.

Børnene og de ældre står vores hjerte meget nær, og det er specielt på disse områder, at Dansk Folkparti vil bruge ressourcerne. Vi ved godt, at pengene ikke falder i en tyk strøm ned fra himlen helt af sig selv. De skal i kassen på andre måder. Et godt dansk princip er ikke at bruge mere, end du tjener, og det samme burde faktisk gælde Københavns Kommune, men desværre er virkeligheden en anden.

Det er så ikke ensbetydende med, at visionerne går fløjten. Dansk Folkparti ser nødvendigheden i, at skolebørnene har de bedst mulige forhold, det vil sige bedre lokaler og selvfølgelig flere skoletimer i hverdagen. Der mangler skolefaciliteter i København, så et af de områder, man skal satse på i de næste år, er skolebyggeri, og her tænker jeg specielt på Indre Østerbro og Skoleholdervej.

Daginstitutionerne føler tit, de bliver trængt op i en krog, men rent faktisk er der mange pasningsmuligheder for de små børn, som slet ikke bliver udnyttet optimalt. Hvem siger, at børnene skal passes i en daginstitution i gammeldags forstand, som de er blevet i de sidste 20 år? Vi skal udnytte de private pasningsmuligheder bedre inden for en rimelig økonomisk ramme.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

Danskerne er altid bange for at prøve noget nyt. Derfor er udviklingen i Danmark ikke altid i det internationale tempo, man kunne ønske sig. Vi er da også lidt forkælede og bange for ry-tænkning samt har en tendens til at hænge fast i én gang vedtagne normer.

Vi går nu ind i et nyt årtusind, så hvorfor ikke rydde op i de gamle, gængse konventioner og prøve helt nye veje inden for både institutionsområdet og skoleområdet? Det er nu, det er tid til nytænkning, og det er nu, mulighederne er der.

Det skal selvfølgelig heller ikke være nogen hemmelighed, at Dansk Folkeparti ikke er begejstrede for effektiviseringsbidraget, og at vi ikke har været med til at vedtage det, fjerner selvfølgelig ikke det fælles politiske ansvar.

Vi kan dog godt se det fornuftige i, at man i hvert udvalg foretager disse besparelser og faktisk i princippet omfordeler pengene. Nogle føler det dog som en kollektiv afstraffelse, og det er selvfølgelig inden for de områder, der bliver berørt. Andre bliver glade, fordi deres områder får tilført ressourcer. Det er nu engang sådan, at man ikke kan gøre alle tilfredse, uanset hvor meget man ønsker det.

Se, jeg er meget loven på bevillingen til danskundervisning for voksne indvandrere og flygtninge. I sidste halvår af 1998 og i begyndelsen af 1999 fik vi tudet ørerne fulde om ventelister, om utilstrækkelige budgetter og meget andet. Det blev bevilget rigtig mange ekstra penge.

Nu foreslås det at fjerne 16 millioner, tror jeg, samtidig med at revisionen har givet en søn-derlemmende kritik af U- og U's forvaltning af området, som jeg synes, vil jeg gentage i denne forsamling, er meget, meget kedelig og meget, meget flov.

Det er besluttet, at der skal laves en evaluering af hele området, af den måde, dette område administreres på, og det synes jeg faktisk, man skulle se at skynde sig lidt med.

En anden af mine kæphester er kommunallægeordningen. Det er med stor glæde, at man i Familie- og Arbejdsmarkedsforvaltningen nu vil leve op til lovens krav om helbredsundersøgelser ved ind- og udskoling. Det er jo altid godt at følge landets love.

Jeg ved godt, at Familie- og Arbejdsmarkedsforvaltningen så at sige arvede et lousy budget fra de tidligere SF-borgmestre på området, men det er vel ikke i sig selv en undskyldning for ikke at give skoleleverne de krævede undersøgelser.

Lars Engberg spurgte direkte Dansk Folkeparti i sin budgettale, hvordan vi havde i sinde at styrke nærdemokratiet, fordi vi ved flere lejligheder har vist, at vi er inkarnerede modstandere af bydelsforsøgene. Det vil jeg gerne svare på. Nærdemokrati vil blive effektiviseret ved en større uddelegering af opgaverne og give bestyrelserne i institutionerne mere kompetence.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

Nu er det dejligt, at Lars Engberg er kommet tilbage i salen, for det var faktisk Lars Engberg, jeg henvendte mig til.

Desuden er det vigtigt, at vi hører folkets røst, deres mening om tingene, og derfor ønsker vi flere folkeafstemninger, og det ville heller ikke være så dyrt som at splitte København op i bydele. Tænk bare på at bygge 15 nye rådhus med administrationer. Et spil af skatteborgernes penge, der har helt uanede konsekvenser.

Men jeg ved, at der kan spares på dette budget for at skaffe midler til andre ting. Pengene skal jo komme et sted fra, og når et nyt budget skal vedtages, er det da også her muligheden foreligger for at bytte rundt på de gængse kasser.

Kulturområdet kunne reduceres med mange, mange millioner ... (*Afbrydelse*). Jo, nu kommer den. Efter at have gennemgået hele Kultur- og Fritidsforvaltningens budget med lup vil der formentlig med lidt velvilje kunne findes besparelser på 15-20 pct. i administrationen, der jo har et samlet budget på ca. 60 millioner.

Folkeoplysningsområdet er også et sted, hvor de rigtig store besparelser er. Bl.a. ville det være en kærkommen besparelse, hvis man vedtog en nedskæring på 20 pct. på området om året i de næste 5 år. Vi kunne godt tænke os, at man stadig væk bevarede en såkaldt ældrepulje og handicappulje under folkeoplysningen. Disse 2 områder kunne trænge til en saltvandsindsprøjtning, da det er grupper af mennesker, som i forvejen har trænge kår.

Desuden bør der afsættes et beløb til videreførelse af klubarbejde for børn og unge.

Vi kunne også godt tænke os at have et indtægtsreguleret loft over, hvor meget man som kursusdelager kan få i tilskud til kurser under folkeoplysningsloven, da det bør være dem med ikke særlig mange midler, der får et tilskud.

Jeg er udmærket klar over, at mange af disse foranstaltninger ikke i første omgang kan føres ud i livet, men lad os starte her og nu og skære ind til benet og tage 30 millioner fra folkeoplysningen, da det ikke kan være rigtigt, at der skal være det urimeligt store udbud af kurser, som både er konkurrenceforvridende og fuldstændig formålsløse.

Det kan ikke være skatteborgernes pligt at skulle betale til folkeoplysning i det omfang, det bliver gjort nu. Hvis du spørger borgeren, om han helst vil have en god daginstitution, lidt nære skole eller et blomsterbindingskursus, hvad vil svaret så være? Ja, svaret er helt entydigt.

Derfor kan Dansk Folkeparti ikke forstå, at man ikke lytter til borgerne i stedet for at lefle for amatørismen og give tilskud til alt muligt græsrodsnønsens imellem himmel og jord. Stik i den!

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

Når jeg læser budgettet, kan jeg komme i tvivl om, om alle udvalgsmedlemmerne har læst alle ordene i de mange bemærkninger. F.eks. står der: »Teatre er højt økonomisk prioriteret«. Så spørger jeg mig selv: Hvad betyder det? Skal der, eller skal der ikke gives flere penge? Hvad er det, der er prioriteret, og hvorfor?

Derfor håber vi, at øvelse gør mester, og at næste år gør det mere gennemskueligt, hvad det er vi skal tage stilling til. For hvis det ikke er tilfældet, under det med, at det er embedsmændene, der både skriver og vedtager budgettet. Embedsmænd, der politiserer, bør ikke have en skjult magt på denne måde.

Desuden mener jeg, at budgettet ikke opfylder væsentlighedskriteriet, det vil sige kun væsentlige og påvirkelige poster. Tal er ikke gjort sammenlignelige fra år til år. Jeg talte også om det her sidste år. Det er ganske utroligt, det ikke bliver bedre. Det er en dødsynd ikke at have sammenlignelige tal. Det har ikke en læsevenlig struktur. Tal mangler datering og definering.

Og et rigtig, rigtig godt eksempel er i de generelle bemærkninger på side 23, hvor der er en fuldstændig uforståelig tabel, og jeg er sikker på, at I alle sammen har set det. Det ville være skønt, hvis tallene kunne opføres i procenter eller indeks og med angivelse af årstotaler.

Vi har i Dansk Folkparti med vores sociale forpligtelse et varmt menneskesyn, hvor vi gerne vil gøre noget godt for borgerne i kommunen. Det vil sige, at vi kan udnytte ressourcerne meget bedre, end det bliver gjort i øjeblikket.

Selvfolgelig er det ikke ensbetydende med, at vi kan forandre København fra den ene dag til den anden, men vi vil meget gerne være med til at sætte vores fingeraftryk på et København, så byen bliver mere funktionel end på nuværende tidspunkt.

Man kan ikke altid få alt, hvad man ønsker sig, men lad mig sige det på en anden måde: Et stykke af laglegen er bedre end kun at skulle stå og se på det igennem bagerens vindue.

Bente Frost (V): Jeg skal jo heldigvis ikke klare hele kommunens budget. Jeg kommer med nogle tanker om skoler og uddannelse og om fritidshjem, sådan som vi ser det i Venstre. »Konservativ« er jo et ord, som hænger sammen med et bestemt parti, men for mig er det også et ord, der hænger sammen med f.eks. skolelærere. Det er somme tider lidt besværligt, når man som politiker lytter til de nye ting, der kommer frem i aviser og tidsskrifter, om nye måder, man kan indrette sin skole på.

Der var en artikel for et stykke tid siden, hvor nogle eksperter inden for skoleverdenen spurgte nogle skolelærere, om ikke de syntes, at deres skole skulle laves om, om ikke de kunne

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

førestille sig, at man på den skole, de nu havde haft en bestemt ordning for de sidste 20 år, kunne omorganisere arbejdet, omorganisere lokalerne. Men nej. De syntes, det var sådan en god skole, de havde, og de havde ingen ønsker om forandring.

Så er det da godt, der er nogle politikere, der tør tænke nye tanker, og som tør prøve nye veje. Jeg synes, det er utrolig spændende, som andre talere har været inde på fra U- og U-udvalget, at vi nu skal til at tænke på at bygge nye skoler. Jeg har været herinde i mange år, og jeg har aldrig været med til at prøve at bygge en ny skole, og jeg synes, det er meget dejligt, at det kan lade sig gøre.

Det bliver mange penge, men på den anden side, når jeg tænker på, at nogle af vores skoler er fra 1850'erne – så vidt jeg husker, er Sølvgades Skole så gammel – vil det sige, at vi i gennemsnit med de 65 skoler, vi har, altså ikke har bygget mere end 1 hvert tredje, fjerde år, men da de ligesom kommer i klumper, så er det altså over 20 år siden, vi har bygget en skole sidst. Så det bliver spændende at følge, hvordan arkitekter, lærere, forældre og fagfolkene her i kommunen kan blive enige om, at en ny skole skal se ud.

Jeg er meget glad for, at det kan lykkes på Skoleholdervej. Østerbro er et specielt problem, som de andre fra U- og U-udvalget har omtalt, men Venstre er enig i, at der skal bygges en ny skole. Om det nu skal være en overbygningsskole eller en almindelig skole, har vi ikke klarhed over endnu. Vi vil høre noget mere på de tal, der bliver lagt frem i udvalget.

Vi er også i gang med nogle kæmpe ombygningsplaner på de forskellige skoler, og handlingsplaner bliver der vedtaget hvert år. I år er der jo en, der i særlig grad trænger sig på. Det er Sølvgades Skole, som jeg lige har nævnt, for det er i hvert fald Københavns ældste kommuneskole, som har nogle meget dårlige lokaler, men også har nogle dårlige pladsforhold og nogle dårlige friarealer.

Forældrene og personalet har lavet store protester mod den plan for ombygning, der er lavet, og for min skyld må man hellere end gerne tage Sølvgades Skole ud af de planer og så sige »om igen én gang til«. Så er der nok en anden skole, der gerne vil have pengene, og så kan Sølvgades Skole komme tilbage til næste år i planerne.

Diskussioner har der været om strukturen i den københavnske skole, og der har været store ramaskrig omkring den vedtagelse, vi lavede om at bygge en overbygningsskole ude på Ydre Nørrebro. Jeg er meget glad for, at det lykkedes at få det projekt igennem, og jeg håber, at det vil blive et godt projekt.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

Jeg synes allerede, man kan mærke, at stemningen i distriktet er ved at vende fra den store modstand, man havde, til en mere positiv ånd.

En af mine første artikler, jeg skrev som politiker, eller dengang politiker in spe, handlede om fødeskoler, for dengang så man den omvendte vej på problematikken om den delte/den udelte skole. Der snakkede man altså om at lave fødeskoler, og det lavede vi én af i København, nemlig på Islands Brygge. Men så stoppede det.

Det skal da være mit håb, at overbygningsskolen ude på Ydre Nørrebro vil danne præcedens for kommende byggerier. Jeg synes jo, at projektet, man er kommet med fra Valby, med at bygge om på Porcelænsgrunden og lave ligesom et område, hvor man prioriterer ungdomsaktiviteter, lyder meget spændende.

Det store dyr i åbenbaringen har været samtænkning mellem skoler og fritidshjem. Jeg håber, at vi på onsdag kan blive færdige med sagen, for nu synes jeg, den har taget mere end godt er.

Der er mange problemer i at tænke skoler og fritidshjem sammen. Grundlæggende synes Venstre, det er en fin idé, at man får et helhedssyn på barnet, at man siger, at der skal være sammenhæng i barnets hverdag. Det har mange talere været inde på i dag, men for os at se er det i hvert fald et væsentligt punkt, og det er ét af målene med at arbejde med samtænkningen.

Vi har problemer omkring de selvejende institutioner, fordi de kommer i klemme i det nye lovgivningskompleks, idet der ikke i folkeskoleloven, som SFO-ordninger passer ind under, er plads til selvejende institutioner. Men i Venstre vil vi håbe, at der kan gøres et stykke arbejde for stadig væk at opretholde de selvejende institutioner på fritidshjemsområdet.

Vi så såmænd også gerne, at man udvidede det til, at private initiativer inden for dette område kunne finde sted. Vi mener, at ideen er god nok, vi mener, at det vil give en utroligt dejlig lokal debat. Vi vil få mange, mange forskellige løsninger alt efter de lokale forhold.

Vi synes i Venstre, at de steder, hvor man skal i gang med at lave disse samtænkninger, har man brug for nogle urtationelle former for penge. Vi mener, det er vigtigt, at forældre og på-dagager og lærere kan tage på weekendophold, kan lave workshopper, kan lave foredragsreker, og derfor vil vi i det endelige budget foreslå, at der bliver afsat en pulje i de næste 2 år til brug for skolerne, ikke noget, vi skal færdigstrække herindefra, men en pulje til brug ude i distrikterne.

Skulle de her forslag om samtænkning af skoler og fritidshjem og især ordningen omkring morgenåbning på skolerne give nogle ekstra penge på sigt, så må vi indrømme, at vi gerne ville

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

bruge dem til at udvide de årgange, der kan tage del i fritidshjemmene. Vi synes, det er meget tidligt at sende 9-10-årige i klubberne, og vi ville gerne have, at de havde et år mere med til at blive passet på fritidshjemmene.

Vi synes også, at fagforeningernes rolle i denne debat har været dårlig, og vi synes, det er meget forkert, at fagforeningerne i den grad har spillet en så stor rolle i hele diskussionen mellem forældre og politikere og de ansatte på institutionerne. I flere tilfælde, når man har talt med nogle af disse folk fra fagforeningerne, har de da også indrømmet, at det er kørt ret voldsomt.

Med den ønskeliste, som U- og J har fabrikeret til budgettet for 2000, er der et af punkterne, som står ret langt nede på listen, som jeg godt vil opfordre til, at man kigger på med velvilighed, og det er planerne om ombygning af Det Kongelige Opfostringshus. Det er en meget vigtig institution, at der er plads til en sådan institution i vores skoleliv i København, og der er stor brug for, at de børn, der er på Det Kongelige Opfostringshus, kan få en god uddannelse under gode forhold. Derfor er det vigtigt, at vi sørger for, at den bliver ombygget. Det er mange år siden, der har været ofret penge på Det Kongelige Opfostringshus.

Skulle jeg have et personligt ønske for år 2000, så skulle det være, at man i U- og J-udvalget kunne samarbejde loyalt og tillidsfuldt med hinanden. Det føler jeg, det har knæbet meget med, især i den sidste sag om samtænkning.

Taner Yilmaz (A): Udgangspunktet for budget 2000 er ikke så ringe endda. Vi har igen i år bedt forvaltningerne spænde livremmen ind, hvæsse sparekniven og finde de besparelser, der gør det muligt for os at foretage nødvendige prioriteringer og få løst nye presserende opgaver.

Ikke uden grund er processen omkring budgettet den vigtigste og hektiske i løbet af det politiske år her på Rådhuset, for budgettet er vel netop kernen i de politiske visioner og prioriteringer, som hvert parti, hvert medlem af Borgerrepræsentationen står for.

Der er på grund af en stor udgiftsbyrde og en tyngende gæld langtfra muligheder for at realisere alle de politiske visioner, som kommer til udtryk bl.a. i denne sal. Derfor skal der prioriteres.

F. eks. står valget mellem at bruge 30 millioner på at fjerne en nok så kendt bygning på Rådhuspladsen eller bruge den samme sum til bl.a. at sikre pladsgarantien på fritidshjem og på det øvrige pasningsområde eller på at forbedre undervisningen i vores folkeskoler. Personligt er jeg ikke i tvivl.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger Mødet 13. september 1999

Jeg ved ikke, hvordan man med rimelighed forsvarer over for byens borgere at bruge så stor en sum penge på nedrivning, en død investering kan man vel kalde det. Der kommer intet ud af en nedrivning – bortset fra murbrokker altså og et tomt areal, hvor vi så igen bruger dyrebare skatte kroner på at opføre en ny.

Jeg vil opfordre tilhængere af at nedrive terminalen til at komme lidt videre i teksten. Nu er det ikke for meget sagt, hvis borgerne opfatter det som ubesluttsomhed og mangel på handlenkraft, når de oplever, at der nu på fjerde eller femte år diskuteres om terminalens fremtid.

Jeg er overbevist om, at størstedelen er dem, der for længst har vænnet sig til terminalen eller lært sig at leve med den. Det viser for øvrigt de seneste meningsmålinger på sagen. I hvert fald vil langt de fleste formentlig se en større vision i at få deres barn passet, når det er 1 år, end at få jævnet terminalen.

I København skal vi fortsat fastholde og sikre pasningsgarantien også nogle år fremover. En del kommuner landet over har på det sidste meldt over for pasningsgarantien, men efter min opfattelse er det særlig vigtigt i København.

Vi diskuterer for tiden, hvordan vi kan fastholde børnefamilierne i byen. Boliger er blevet nævnt som en vigtig faktor for, om folk bliver boende i København eller flytter henholdsvis nordpå eller vestpå.

Jeg er enig i, at tilstrækkelige boliger er altafgørende for valget af, hvor man vil bo, men jeg tror også, at pasningsgarantien er meget afgørende i denne sammenhæng og for mange af disse familier er synonym med kommunens service. Så den skal prioriteres højt, hvis vi vil lykkes med at fastholde familierne i København.

Lad mig uddybe lidt, hvad jeg mener med pladsgaranti. I København bryster vi os af, at vi lever op til pladsgarantien, det vil sige generelt set. Det betyder, at man er sikret en plads til sit barn, fra det er 1 år, hvis man er villig til at tage imod institutionsplads stort set hvilket som helst sted i byen. Vi kan næppe levere pladsgaranti til hver enkelt families helt specifikke institutionsønske, men vi burde være i stand til at melde en pasningsgaranti ud, der sikrer folk plads i en institution inden for det lokale område, hvor de bor eller ønsker deres barn passet.

I Uddannelses- og Ungdomsudvalget har vi gennem længere tid arbejdet med begrebet samtænkning mellem skoler og fritidsområde. Indtil videre har vi mest beskæftiget os med samtænkning i den forståelse at skabe bedre sammenhæng mellem børnenes skolegang og deres pasning efter skoletid, og der ligger en række forslag til, hvorledes denne store plan kan realiseres.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger Mødet 13. september 1999

Men jeg vil gerne minde om, at samtænkning er meget mere end blot dette. Det er også at tænke nye aktører ind i løsningen af de manglende fritidshjemsplasser. Idrætsfritidshjemmet, som vi i Socialdemokratiet har banet vejen for i samarbejde med Boldklubben Skjold på Østerbro, er et foregangs eksempel på, hvordan samarbejdet mellem den frivillige og den offentlige sektor fører til løsning af nogle presserende opgaver, der traditionelt ligger i offentligt regi.

De første fællestanke omkring idrætsfritidshjem blev tænkt i december måned sidste år. 1. august i år åbnede man stedet, hvor de eksisterende 60 pladser var fyldt op, og hvor ca. 40 børn stod på venteliste. I dag, halvanden måned senere, er der ca. 200 børn på venteliste til netop den institution. For mig er det et klart bevis på, at der er behov for alternativer til de mere traditionelle pasningsformer, som vi kender i dag.

Det er også et skår i den nærmest utrolige konsensus, der tilsyneladende er i forhold til, at alt på fritidsområdet skal bevares uforandret og fortsætte, som det er i dag. Men i denne nye konstruktion ligger der efter min mening mange potentielle muligheder gemt. Skjold er et eksempel på en engageret lokal idrætsforening, der går i samarbejde med kommunen og opretter et fritidshjem.

Jeg er bekendt med, at andre dele af det frivillige foreningsliv også begynder at tænke i denne retning. Der mener jeg, at vi som kommune skal være parate til at indgå i denne type samarbejde og åbne for en bredere opgaveløsning.

En anden mulighed er at oprette fritidshjem i tilknytning til en kulturinstitution. Det kunne være Dramaskolen eller Det Kongelige Teater for den sags skyld, som kunne stå bag et fritidshjem med hovedvægt på dramatik og teater.

Fortsat er det altafgørende, at det er noget, man vælger til. Ingen børn skal forceeres til at gå på idrætsfritidshjem eller teaterfritidshjem. Det må være helt frivilligt, om man vælger til eller ej.

I budgetforslaget er der afsat et ikke ubetydeligt beløb til de svage grupper. Jeg tror, de fleste vil være enige med mig i, at den sociale ulighed, som alle dage har eksisteret her i byen, er blevet langt mere synlig i det seneste par år. Det er ikke længere usædvanligt at se hjemløse og tiggere alle steder i byen. En spadseretur i Indre By inkluderer efterhånden en bøn om et bidrag til livets opretholdelse eller konfrontation med, at en del borgere tilbringer hver eneste nat i byens parker og på byens legepladser for den sags skyld.

Tidligere var det ting, man kun så i storbyer som New York og London, men nu er det også dagligdag i København, om end i mindre målestok.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 13. september 1999

Jeg mener ikke, at nogen tager skade af at forholde sig til den sociale virkelighed, men jeg mener, at for de udsatte grupper skyld bør vi forholde os til problemet og afsætte de nødvendige ressourcer til at få det løst.

Det er naturligvis ikke muligt at komme rundt om hele budgettet her, men hermed har jeg nævnt nogle af de områder, som jeg mener fortjener særlig opmærksomhed. Jeg håber, den kommende måneds budgetforhandlinger vil resultere i et bredt funderet budget, som vi kan være bekendt over for os selv og ikke mindst de københavner, som har betroet os opgaven.

Hanne Nielsen (A): Vi har nu alle sammen arbejdet i den nye struktur i godt og vel halvt andet år. Alle udvalg har fundet sin arbejdsform, men der er fortsat ting, vi i udvalgene og i forvaltningerne skal blive bedre til, nemlig at der tænkes i helheder. Jeg vil ikke lægge skjul på, at jeg tænker nok mest på U- og U-området. Vi skal blive bedre til ikke kun at se på børn og unge, unges undervisningstid og fritid som to skarpt adskilte faktorer, men faktorer, der spiller sammen og giver den bedste helhed i børnenes og de unges hverdag.

Derfor har vi fra Socialdemokratiet foreslået, at der igangsættes en interessentanalyse, som vi har store forventninger om vil kunne give os et tydeligt signal om, hvad der eventuelt skal ændres, for at helheden bliver tydelig for alle.

Uddannelses- og Ungdomsudvalget besluttede sidst i mæj måned, også et forslag fra os, at der skal udarbejdes en U- OG U-plan.

Vi er i Socialdemokratiet meget optaget af, at borgerne i København med denne plan kan få et meget vigtigt og bredt overblik over, hvad det er for udviklingsmæssige tiltag, samt hvilke overordnede kvalitetsmålsætninger vi skal arbejde ud fra, når vi træder ind i det nye årtusind.

Udvalget har fået tilført en ret stor pulje penge, som er med til, at vi kan følge med i anlæg af institutioner og skoler. Men lige så vigtigt er det, at der er midler nok til at fastholde den strategi for forbedring og udbygning af vores eksisterende skoler, der ligger i handleplan 1999-2000.

Til dette års budgetprocedure i udvalget vil jeg tillade mig at sige, at jeg synes, det var en rigtig god proces, vi var igennem. Stort set kunne vi alle i udvalget blive enige om, hvilke indsatsområder der skulle styrkes og derfor indarbejdes i budgettet, og hvilke der måtte sættes på ønskelisten. Derfor er det mit håb til de forhandlinger, der nu for alvor går i gang om fordelingen af onstillingspuljens ressourcer, at alle parter vil se velvilligt på udvalgets prioriteringer.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 13. september 1999

Især er det børnene med de vidtgående handicap, der er nødlidende, men også klubpladserne bør tilgodeses. Dette blot for at nævne et par enkelte områder.

Budgetordføreren for Enhedslisten, hr. Morten Kabell, gjorde i sit indlæg i torsdags en dyd af at bruge mange flokkel og overdrivelser, som hr. Morten Kabell åbenbart tror fremmer forståelsen for de hjemløses forhold i København. Jeg synes, Morten Kabell skulle have forholdt sig til de realiteter, der ligger til grund for den omstilling, der er lagt op til på området.

Jeg vil medgive, at vi også i Socialdemokratiet gerne så mange flere ressourcer. Men Folketinget har nu engang truffet nogle beslutninger, der har gjort det nødvendigt at lave denne omstillingsplan.

Jeg vil gøre det helt klart, at vi i Socialdemokratiet er af den klare overbevisning, at hjemløshed ikke er en situation, som man som borger skal fastlåses i. Derfor er det bydende nødvendigt, at bl.a. vore herberger er rustet til så hurtigt som muligt at få afklaret, hvad der er årsagen til, at man er havnet i denne situation, for derefter at kunne anvise videre til tilbud. Hvad enten det handler om behandling, om bolig, om pleje eller omsorg eller et kærligt spark bagi, eller at arbejde endda, så skal vi kunne stille op med tilbud, der er gode og målrettede for den enkelte.

Vi har alle lyttet til den debat, der er foregået omkring lukningen af sygeafdelingen på Sundholm. Lad det være helt klart: Vi har stor respekt for det arbejde, der bliver gjort på denne afdeling. Men vi tror på, at denne funktion kan overføres til team, der med lægefaglig bistand og ikke mindst sygeplejefaglig ekspertise kan udføre opgaven på vore eksisterende herberger og dermed læt på, hvor den enkelte befinder sig.

Vi mener, der kunne være et større perspektiv i at omdanne sygeafdelingen til en demensplejeenhed, således at de ældre og de sværest stillede hjemløse stilles et meget bedre tilbud i ud-sigt, end vi har i dag.

Vi mener også, at vi i udvalget skal overveje nøje, om ikke vi skal styrke den indsats, der retter sig mod de allersvageste på gadeplan.

SF og Enhedslisten har i deres forhandlingsoplæg foreslået, at der bruges 30 mill. kr. på hjemløshedsområdet. Men så er det, jeg meget mangler, hvad det er, man fra de 2 partiers side har af nytænkning og visioner. Jeg har nemlig ikke i udvalget lagt øre til nogen forslag fra partiernes medlemmer. Men det er måske en hemmelighed, vi har til gode, bortset fra altså, at der skal være flere pladser, og at man vil bevare sygeafdelingen på Sundholm.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

Jeg vil tillade mig endnu en gang at tage udgangspunkt i hr. Morten Kabels meget ordrige indlæg fra i torsdags. I et i betragtning af talens omfang meget beskedent afsnit på side 14 berører Enhedslisten sine holdninger til beskæftigelse og aktiveringsindsatsen i København.

Det, der er tydeligst i afsnittet, er, at man fra partiets side giver udtryk for en række dogmer og kun kan svinge sig op til at ville medvirke til at sikre initiativer, der kan fjerne disse dogmer. Imponerende. Det ligger åbenbart partiet fjernet at ville medvirke til at sikre, at den ellers ganske flotte indsats, Center for Aktivering og Beskæftigelse faktisk har ydet for de personer, der er uden arbejde i København, stadig udbygges og forbedres og ikke mindst har vore alles fulde opmærksomhed.

Rent faktisk er der lagt op til ændringer på området. Uvalget drøftede på sit sidste møde et forslag, der bygger på nogle erfaringer, man har gjort sig i et forsøg, der har kørt ude i de lokale centre. Evalueringen lå til grund for en drøftelse, vi havde tidligere på året, hvor vi så bad forvaltningen udarbejde forslag. Forslaget til ændringen vil medvirke til en mere helhedsorienteret indsats for kontanthjælpsmodtagere, der er i aktivering.

Så hr. Morten Kabel, der er masser af muligheder for at få indflydelse også på dette område. Vi ser frem til partiets initiativer.

Karin Størgaard (A): I dette års budgetordførertaler er der overskrifter som: Byen rykker, valgmuligheder, historisk budget, gang i udviklingen, København, du har alt – overskrifter, man ikke umiddelbart kan være uenig i, måske bortset fra den sidste, for borgmester Søren Pind indledning er vel en sandhed med modifikationer.

Godt nok går udviklingen i den rigtige retning, vi bruger mange penge, men efter min opfattelse mangler vi meget i København, og vi er alt for længe undervejs med alting.

Af udvalgenes ønskelister fremgår dette meget klart. De kunne også hedde mangellister. Det, vi har stående på disse lister, er der nemlig ikke penge til på udvalgenes budgetter. Nogle eksempler på dette er renovering og ombygning af biblioteker, indvendig vedligeholdelse af skoler og institutioner, styrkelse af hjemmeplejen, sikring af pladsgaranti og forureningsbekæmpelse, styrket indsats for udsatte grupper, og mange andre nødvendige ting er også nævnt på disse ønskelister.

Vi må desværre se i øjnene, at der ikke selv med penge fra omstillingspuljen vil være muligheder for at tilgodese alle områder.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

Vi vil gerne beholde børnefamilierne i København, men hvorfor flytter så mange ud af byen? Kunne det tænkes, at det skyldes den lange ventetid på en passningsmulighed, de nedslidte og nogle steder overfyldte skoler, den stigende trafik eller boligforholdene?

Så vil jeg bevæge mig lidt ind på Familie- og Arbejdsmarkedsforvaltningens område.

På daginstitutionområdet er der stigende børnetal stadig årsag til, at det kniber med at opfylde pladsgarantien, og det er ikke, fordi vi ikke gør noget. Vi udvider og bygger nyt, og alligevel er der nogle børnefamilier, der må vente op til 17 måneder på en plads, hvis en plads ønskes i eget område. Men det kan jo være svært at sige ja til en plads i den modsatte ende af byen, hvis det ikke er det, man arbejder, og må bruge ekstra tid både morgenen og aften på transport.

I København har vi vel, når vi ser gennemsnittet over året, pladsgaranti fra 1-års-alderen. Det betyder, at der i nogle perioder anvises børn under 1 år – selv om man ikke tror det, det gør der altså – og i andre perioder anvises børn over 1 år, ligesom der vil være meget stor forskel fra bydel til bydel.

Der er stor forskel på antallet af børn på ventelisten, og det skyldes i stor udstrækning, at udbygningsmulighederne i nogle bydele er meget begrænsede. En del af de børn, der står på ventelisten, har fået et tilbud om en plads, og de har sagt nej tak, eller også har de ikke reageret på henvendelsen om, at der var en plads.

I løbhelikket anvises der børn under 1 år til vuggestue- og dagplejepladser i 6 ud af 11 BR-bydele og 2 ud af forsøgsbydelene, og det kan man jo godt undre sig over, når man hører, hvor mange der efterlyser en plads.

I de bydele, hvor der anvises børn under 1 år, er det bydelene Kongens Enghave og Sundby Syd, der anviser børn ned til 7 måneder.

På Vesterbro har man specielt problemer med at overholde pladsgarantien, men også Indre Nørrebro, Ydre Nørrebro og Brønshøj har børn, som man ikke kan tilbyde plads, når barnet er 1 år.

Jeg har bedt om at få en opgørelse fra forvaltningen, som er helt ny, fordi den har datoen 10. september, og den viser nemlig, at der f.eks., som jeg nævnte før, kunne være op til 17 måneders ventetid. Det er Brønshøj, man har talt om. Det er så 4 børn ud af 30.000, og det kan vi sige ikke er ret mange børn, men for de forældre er problemet jo lige stort, for de har ikke nogen plads. Og på Indre Nørrebro og Ydre Nørrebro svinger den mellem 14 og 15 måneder. Så der er altså nogle steder i byen, hvor der er problemer på dette område.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 13. september 1999

Sidste år ved budgettet sagde jeg, at der måtte andre pasningstilbud til, hvis vi skal forsøge at opretholde pasningsgarantien. Den Socialdemokratiske Gruppe er derfor glad for ... der skal lige være lidt mere ro, kan jeg høre, jeg kan heller ikke selv høre, hvad jeg siger, men så råber jeg lidt højere. Det er jo ikke sikkert, det er godt.

Den Socialdemokratiske Gruppe er derfor glad for, at et flertal i Familie- og Arbejdsmarkedsvalget har sagt ja til at ansøge Socialministeriet om tilladelse til et 3-årigt forsøg med udvidet adgang til privat pasning. SF og Enhedslisten vil ikke deltage i dette forsøg. De ønsker ikke privat børnepasning i København, men mener, at der skal skaffes de pladser, der er behov for.

Men problemet er jo, at mulighederne for yderligere udvidelser og nybyggeri er begrænsede, idet mange områder er forurenede, og der kræves oprensning også ved udvidelser. Det er som bekendt meget dyrt og gør, at vi har færre penge til at oprette pladser for.

Socialdemokraterne vil gerne afsætte penge til dette, herunder fjernelse af forurenede svelter. Pengene må komme fra omstillingspuljen. Derfor har vi også sat 20 mill. kr. på ønskelisten.

Rumlepotter vil SF og Enhedslisten heller ikke være med til, selv om evalueringen af dette initiativ fra forældre, børn og personale viser stor tilfredshed med dette tilbud. Hvilke bud og finansiering har SF og Enhedslisten da?

Jeg mener i øvrigt, at planlægningen skal være langsigtet, institutionerne være fleksibelt indrettet, så de kan benyttes til andre formål, når børnetallet igen falder, altså ingen hovsaløsninger.

I budgetforslaget er der lagt op til lukning af 2 børne- og ungdomspensioner. Dette skyldes bl.a. lav efterspørgsel eller belægning og manglende omstilling til det, der ønskes i dag.

Jeg er enig i, at området må følge med udviklingen. Det er vigtigt, at de børn og unge, der drejer sig om, skal tilbydes andre, mere tidssvarende tilbud, og at der i god tid før eventuel nedlæggelse udarbejdes en handleplan for hvert enkelt barn eller ung, således at ingen elever på de 2 berørte institutioner kommer i klemme. Efter min opfattelse skal der omkring hver enkelt elev tages individuelle hensyn, således at også elevens udvikling og ønsker tilgodeses.

Der er yderligere tiltag på vej for at opfylde disse ønsker. Det er der også behov for, før uden de kendte døgninstitutioner, familiepleje, efterskoler er der også forskellige typer dagforanstaltninger på vej, ligesom der bliver igangsat en række alternative boformer for unge.

Jeg kan da nævne, at der bl.a. på Hjulmagerstien, Donekrogen, Nærumgård og Kennedygården arbejdes med pladser dertil, plus selvfølgelig en række alternative boliger.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 13. september 1999

Jeg vil også sige lidt om de udviklingshæmmede. Vilikårene for de voksne udviklingshæmmede vil Socialdemokraterne gerne forbedre. Som forsamlingen måske husker, vedtog vi i 1998 udbygningsplanen. Dette betyder bl.a., at den nuværende venteliste til bo- og dagtilbud skulle afvikles, og at de københavner, der bor i Københavns Amt, skulle hjemtages. Samtidig skulle Spaniensgade gerne afvikles.

Desværre går det ikke så stærkt, som vi kunne ønske. Etableringen af botilbud i Thomas Laubs Gade er blevet forsinket, men nu sker der tilsyneladende noget.

Jeg er meget tilfreds med, at der i budgetforslaget er lagt op til at friholde området for 2 pct.s-besparelsen. Til gengæld må jeg sige, at jeg er ked af, at 2 pct.s-besparelsen er blevet pålagt børneområdet.

Men noget positivt er der da også her, fordi den nødvendige udbygning af børneindsatsen endelig er kommet i gang, og at vi inden for et år har åbnet 3 nye institutioner for udviklingshæmmede og autister finder jeg meget positivt. Derved kan vilkårene for de handicappede børn, unge og forældre blive bedre. Men vi skal ikke glemme, at der er behov for, at denne udvikling fortsætter.

Jeg finder det beklageligt, at vi i øjeblikket har en venteliste på 27 handicappede børn til daginstitutionstilbud. Dette har betydelige konsekvenser: Forældrene kan ikke få passet deres handicappede børn, forældrene kan miste tilknytningen til arbejdsmarkedet, og børnene får ikke den nødvendige pædagogiske og behandlingsmæssige indsats, hvilket kan forårsage, at deres udvikling forsinkes.

Jeg synes, forsamlingen skal notere sig, at der i budgetforslaget for år 2000 foreslås en udbygning af området med 24 specialbørnehavepladser, 8 pladser hos dagplejemødre, 6 børn midlertidig placering i almindelig børnehave med støttepædagog. Derved er, så vidt jeg kan tælle, pladsgarantien sikret for de handicappede børn. Så skal vi følge op på det, så vi fortsat har pladsgarantien også dér.

I budgettet er der afsat 10 mill. kr. hertil. Desværre gælder det først fra maj 2001, men på ønskelisten er der altså ønske om yderligere 10 mill. kr. i år 2000, så vi kan fremrykke ibrugtagningen.

På kultur- og fritidsområdet stod Martin Günter heroppe og sagde, at Socialdemokraterne rottede sig sammen med de borgerlige, at vi forfølger kunstnerne og forringer vilkårene for kunstnerne. Jeg får nærmest den opfattelse, at Martin Günter lider af forfølgelsesvanvid, og de ting, som Martin Günter giver udtryk for, er jo ikke ligefrem det, der lægger op til et eventuelt

samarbejde. Men det kan da være, at der er noget, jeg har misforstået; så kan Martin Günter jo nå at rette på det.

Som jeg har været inde på tidligere, så kommer der flere børn og unge i København, og det berører også kultur- og fritidsområdet. Der mangler f.eks. idrætsfaciliteter. København er i forhold til resten af landet bagud på næsten alle områder. Det har vi hørt igennem flere år, og det er vi altså stadig.

I 1997 kunne man i pressen læse, at idrætten i København har åndenød. Det har den desværre stadig. Socialdemokraterne er meget opmærksomme på udviklingen, og i budgettet er vi da også med på forslaget om en udviklingspulje på 3 mill. kr. til at styrke aktiviteterne for børn og unge, og det er der vist ikke nogen, der kan have noget imod.

Men spørgsmålet er, om der ikke er behov for yderligere ressourcer, hvilket i øvrigt også fremgår af den idrætspolitiske redegørelse.

DGI og multihallen er nogle af de nye tiltag, der er kommet, og det er helt fint, men vi må ikke glemme, at der også skal sættes penge af til renovering og vedligeholdelse af de bestående haller, bumer m.m., og der kniber det altså mere. Der er mange af de anlæg, der er frygtelig nedslidte, og som der var en, der nævnte herfra, kan vi måske komme i den situation at skulle lukke noget af det, fordi det efterhånden er helt farligt at færdes der. Så vi må håbe, at de kan blive tilgodeset på en eller anden led.

Så synes jeg, det er vigtigt, at der snart kommer lidt mere gang i renoveringen af Øbrohallen. Jeg synes altså, det går enormt langsomt.

Vores ordfører Mona Heiberg var inde på de nedslidte biblioteker, og det er jeg da ganske enig i. På ønskelisten står da også nævnt, at vi ønsker penge til yderligere ombygning og renovering bl.a. af Øbro og Vigerslev biblioteker. Det er sådan, at der er utætheder i taget, og det regner ned, og enhver kan vel sige sig selv, at det bliver ikke bedre eller billigere af at lade stå til. Der må sættes penge af til påbegyndelse af arbejdet, som eventuelt kan foregå i flere tempi.

På skoleområdet nævnte overborgmesteren, at folkeskolen skal have en saltvandsindsprøjtning. Det er jeg ganske enig i. For første gang i mange år tales der om bygning af nye skoler, eventuelt 1-2 i 2 bydele. Den største diskussion foregår måske på Indre Østerbro, for hvor skal en eventuel ny skole ligge?

Såvel Indre som Ydre Østerbro mangler lokaler. Ydre Østerbro vil i løbet af år 2001 og frem til år 2008 have en større stigning i elevtallet end Indre Østerbro. Under alle omstændigheder er en ny skole nødvendig snarest, vi er allerede for sent ude.

Det er nævnt, at skolen kunne være en overbygningsskole for Indre Østerbro på Ydre Østerbro. Dertil må jeg sige 2 ting. For det første må en ny skole, hvad enten det er en almindelig eller en overbygningsskole, være for hele Østerbro. Vi må i den forbindelse se væk fra bydels- og distriktsgrænser.

For det andet mener jeg, at vi først må have forseglet med en overbygningsskole på Nørrebro i gang, før vi starter et nyt forsøg med en overbygningsskole.

I øvrigt kan jeg også forstå, at man taler om at få en ny skole for de mindre børn og så have en basisskole. Hvis det er rigtigt, så begynder jeg at blive forvirret, for hvis vi både skal have en skole for de mindre børn, en basisskole for børnene midt imellem og en overbygningsskole, så er jeg ikke helt sikker på, at jeg synes, det er så smart. Så hvis det er det, der ligger i det, så vil jeg bede om, at man lige tænker sig om en ekstra gang.

Det gælder også her, at nybyggeri og ændringer må bygges fleksibelt, så bygningerne ved ændringer i børnetallet kan bruges til andre institutioner, gymnasier eller lignende, fordi børnetallet bliver jo ikke ved med at stige, det er i hvert fald ikke realistisk at tro det. Vi skulle jo nødig ind i de problemer, vi har haft på de andre skoler, der har været lukket, at de ikke siden hen kunne bruges til skoler igen.

Sidste år nævnte jeg, at det var nødvendigt med flere lokaler til højskolen i Randersgade.

Det er der ikke kommet noget ud af på nuværende tidspunkt. Til gengæld er Øresundsskolen flyttet ind midlertidigt, og det kan man jo heller ikke protestere imod, fordi de havde meget dårlige forhold, og det er jo kun et punktum på vejen, så skal de videre ud til Øresundshospitalets område.

Men jeg må indrømme, at der ikke er nogen af de 2 skoler, der har det godt ved den måde, det foregår på. Jeg synes, det er alt for trægt. Jeg ved godt, at det er en situation, vi er i, hvor vi mangler lokaler, men jeg synes en gang imellem man skal tænke både på børnene her og på de voksne udviklingshæmmede.

Så vil jeg i øvrigt sige, at hvad man end beslutter sig til ...

1. næstformand (**Hellen Hedemann**): Undskyld et øjeblik, Karin Storgaard. Jeg bliver nødt til at bede om, at man respekterer, at der er en herinde, der står på talerstolen og har ordet. Hvis man ikke kan lade være at tale sammen, så må man enten gå udenfor, eller også må man dæmpe stemmen. Undskyld, Karin.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

Karin Størgaard (A): Jeg vil også sige vedrørende Den Sociale Højskole, at hvis man skulle få held med forhandlingerne med staten om eventuelt at kunne bruge den til en ny folkeskole, ny, gammel, eller hvad vi skal kalde den, folkeskole på Indre Østerbro, og man så også vil bruge højskolen i Randersgade, som jo ligger lige tæt på, så synes jeg, man i god tid skal orientere højskolen i Randersgade, således at de får mulighed for at komme et ordentligt sted med plads, ikke noget med at brokke dem ind et eller andet sted. Det er jo sådan, at de udviklingshæmmede har altså behov for lidt mere plads end almindelige elever.

Så vil jeg sige til sidst om skoleområdet, at jeg synes også, at vi fortsat skal afsætte yderligere ressourcer til hele specialskoleområdet.

Til Bygge- og Teknikudvalget – nu skal jeg gøre det kort – har jeg 3 korte bemærkninger, som jeg vil minde om.

Det er først »Ren by«: Jeg synes stadig væk, der mangler at blive gjort ordentlig rent i byen. Fjernelse af graffiti. Jeg synes ikke, det er blevet bedre. Selv om vi har sat en pulje af, så synes jeg tværtimod, det er blevet værre og værre.

Huller i vejene, det har jeg også nævnt før: Der er stadig væk masser af huller i vejene, der er stadig væk røde trekanter over dem, og det er såmænd meget rart, fordi så faldt man selvfølgelig ikke i hullerne. Men det var jo bedre at få dem repareret, de står usandsynlig lang tid.

Til allersidst vil jeg sige om miljø- og forsyningsrådet, som på ønskelisten nævner, at der skal en øget indsats vedrørende luftforurening til: Hvordan går det med tomgangscirkulæret og samarbejdet med amtet?

Vi har et tomgangscirkulære i Københavns Kommune, som jeg tror, tre fjerdedele af byens borgere ikke aner findes, fordi man ikke gør noget reklame for det. Der har tidligere været rykket for det, og man har lovet at prøve at se, om man kunne lave et samarbejde med amtet. Der er ikke kommet noget ud af det, og da nu man selv nævner det på ønskelisten, så var det måske nærliggende at vende tilbage til tomgangscirkulæret.

Lubna Elahi (A): I Københavns Kommune har vi med den nye struktur og omlægning af opgaver i 1998 vist, at vi gerne vil være en kommune, der er med på det seneste nye. Vi har allerede vedtaget et værdigrundlag, og en informations- og kommunikationspolitik er på vej lige som en udbuds politik og mange andre nye ting.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

Jeg tror, at vi alle kan være enige om, at vi gerne vil være en foregangskommune i arbejdet med at udvikle og forbedre den kommunale service, og at vi gerne vil signalere udvikling, nytænkning og dynamik.

Så meget desto mere kan det undre mig i denne budgetdebat, at der tilsyneladende er parti-er, der ikke vil gå konstruktivt ind i debatten om, hvordan vi skal omstille og udvikle vores kommune.

Vi har vedtaget en årlig 2 pct.s effektiviseringsbesparelse i kommunens budget, og for mig at se er der ikke meget omstilling, nytænkning og udvikling over det, hvis vi må gribe til den alt for nemme løsning, nemlig grønthøstermetoden, fordi vi ikke kan finde ud af at finde de nødvendige besparelser nogen steder.

Jeg vil godt opfordre de pågældende partier til at tænke konstruktivt og realistisk og tage et ansvar for udviklingen. Det er alt for nemt at pege på områder, der trænger til fornyelse, hvis ikke I også kommer med nogle forslag til, hvordan vi kan finde midlerne.

Når det så er sagt, vil jeg også gerne sige lidt om de kommende initiativer, der forhåbentlig kan være med til at ændre billedet af Københavns Kommune og københavnerne.

Der har på det seneste været en del fremme i medierne om københavnernes middellevetid, der er alarmerende lav. Når den sammenlignes med andre europæiske storbyers, ligger Københavns faktisk helt i bunden. »Dødens København« har Politiken kaldt det.

Det skal der gøres noget ved, og sundhedsforvaltningen er derfor i gang med at udarbejde et forslag til folkesundhedsplan. Det er vigtigt og nødvendigt, at vi fokuserer samlet på folkesundheden i København, og at vi udvikler en strategi for de kommende års arbejde med folkesundhed.

Folkesundhedsplanen vil derfor danne den strategiske ramme for kommunens arbejde med sundhed de næste 5 år. Planen indeholder en række forslag til fremtidige indsatser med henblik på en forbedret folkesundhed for borgerne i Københavns Kommune.

At der er tale om folkesundhed, giver tydelige signaler om, at den enkeltes sundhed ikke alene er et individuelt problem, men at sundhed og især at undgå sygdom også er påvirket af den måde, som den offentlige indsats er organiseret på.

Det er vigtigt at understrege, at sundhed skal forstås bredt, og alle de forhold, der påvirker folkets sundhed, er relevante, f.eks. boligforhold, trafik, miljøer, der støtter op om de sunde valg.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

For at sikre denne brode tilgang til sundhed er planen udarbejdet i samarbejde mellem de enkelte forvaltninger i Københavns Kommune: Stadslægen, HS og forsøgsbydelene, der skal sikre et tværfagligt og koordineret folkesundhedsarbejde.

De valgte områder, der fokuseres på i planen, er delt op i såkaldte arenaer, temaer og målgrupper. Arena er sundhedsvæsenet, arbejdspladsen, byens rum, altså trafik og miljø, skolen, daginstitutioner og lokalområderne. Temaerne er tobak, alkohol, kost, motion, og de valgte målgrupper er unge, ældre og etniske minoriteter.

Der er som et nyt indsatsområde i forhold til den tidligere Sund By-plan lagt vægt på etniske minoriteter. En stor andel af borgerne i Københavns Kommune har anden etnisk baggrund end dansk, og der er derfor også brug for at målrette indsatsen mod de etniske minoriteter.

Et af folkesundhedsplanens centrale mål er at gøre en speciel indsats for de udsatte grupper. Debatten om ulighed i sundhed rejser spørgsmålet om, hvorvidt nogle af de etniske grupper kan kaldes de udsatte grupper, når det er grupper, der bl.a. er præget af høj arbejdsløshed, og som på grund af sprogvanskeligheder muligvis ikke får den nødvendige information om, hvad det vil sige at være sund. Der skal derfor også arbejdes med, hvordan folkesundhedsarbejdet bliver mere målrettet til de etniske minoriteter.

Og så lidt om integration. Langt om længe har vi fået Integrationsudvalget, og så må vi jo håbe på, at de politiske prioriteringer nu bliver foretaget, så vi kan få et overblik over integrations-

nen. Et af de områder, der efter min opfattelse bør højprioriteres, er hele førskoleområdet, hvor den sproglige stimulering skal foregå. Integrationsloven lægger jo op til, at alle børn over 4 år skal sprogstimuleres, og Københavns Kommune modtager jo DUT-midler til dette formål. Og så håber jeg virkelig, at man bruger de økonomiske midler til de formål, de er beregnet til, og at de ikke bare puttes ned i den store, sorte kasse.

Når jeg mener, at dette område bør højprioriteres, er det fordi jeg finder det afgørende vigtigt, at indvandrerbørnene møder i skolen med de samme forudsætninger som deres danske kammerater, således at videre indlæring kan foregå i trygge undervisningsmiljøer.

Et andet område, som vi bør forberede os på i kommunen, er de ældre med anden etnisk baggrund. Jeg er bange for, at vi har en tiltkende bombe her, da vi ikke har nogen politik på dette område. Jeg tror ikke på, at mange familier med anden etnisk baggrund på linje med danske familier vil være i stand til at passe og pleje deres ældre, dels på grund af boligernes størrelse, dels på grund af deres engagement i det danske samfund.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

Når vi snakker om integration, så har det været en tradition i det danske samfund, at man ligesom halter bagud, og det gælder i høj grad også dette område.

Vi kan ikke være afhængige af, hvad indvandrereorganisationer mener, og hvad de ikke mener. Ikke mange ældre er aktive i disse organisationer, og derfor kan organisationerne ikke rigtig udtale sig om deres problemer. Jeg ønsker derfor en brugerundersøgelse, hvor vi kan interviewe den enkelte ældre og høre om hans eller hendes opfattelse af, hvordan de har det i dette land, hvordan de synes, det er at være ældre her, og deres ønsker om, hvordan de kunne tænke sig, at det burde være, og hvordan den kommunale service skulle være for dem.

Borgmester Per Bregengaard: Morten Kæbell fik jo i sin lange budgettale sagt en hel masse om Uddannelses- og Ungdomsudvalgets budget, og det skal jeg ikke gentage her, og jeg skal heller ikke gentage mange af de ting, som Charlotte Wieth fra SF var inde på.

Derimod havde jeg planlagt at starte det, som Hanne Nielsen kom mig lidt i forkøbet på, nemlig at sige, at i udvalget har vi haft et godt og grundigt samarbejde omkring budgetforslaget.

Den største kontrovers var spørgsmålet om de 3 millioner, som man forlods lavede som besparelser ved morgenlukning af fritidshjemmene, og det var sådan set alvorligt nok, men ellers har det været præget af stor enighed om, hvad der skulle ligge inden for den budgetramme, som vi har fået tildelt af flertallet i Økonomiudvalget.

Og ønskelisten, eller, som Karin Storgaard meget rigtigt kalder den, mangellisten, til at opfylde de ting, som ikke kan være inden for budgetrammen, er vi faktisk nået frem til at tilslutte os i enighed.

Så jeg vil appellere om, at man respekterer den ønskeliste, der er lavet, at man respekterer det arbejde, der er foregået i udvalget i de her budgetforhandlinger.

Bente Frost var kort inde på, at DKO-bevillingen lå langt nede på ønskelisten. Det gør den sådan set ikke, fordi den kom ind, efter at vi havde lavet ønskelisten, fordi et bestemt lånearrangement faldt på gulvet ved, at DKO skulle behandles som kommunal institution. Så man kan sige, at det med DKO ligger ved siden af prioriteringslisten.

Jeg prioriterer også højt, at man får den bevilling til det, fordi det er tiltrængt med en revidering af Det Kongelige Opfostringshus. Man kan sige, at de fondsmidler, som er rejst, jo ikke kommer ungerne til gode, medmindre kommunen leverer sit bidrag.

Det gennemgående træk ved ordførertalerne har været kappestriden om, hvor højt skolerne og ikke mindst nye skoler, skolebyggerier og renovering er prioriteret. Den eneste, der var inde

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 13. september 1999

på det, var sådan set Peter Skaarup fra Dansk Folkeparti, men Louise Frevert har så her i aften kompenseret for det.

Jeg håber, at prioriteringen af både nye skoler, skolebyggeri og renovering vil afspejle sig i det budget, som bliver resultatet af forhandlingen. Det er fornuftigt at sikre ungerne en god skolegang og også en god fritid, og begge dele bidrager til børnenes udvikling og til de færdigheder, de har, og de kundskaber, de skal have, og den dannelsesproces, de gennemløber.

Det centrale for Venstres Søren Pind er, at gode skoler og institutioner kan fastholde de mere velaflagte borgere i byen. Jeg synes, det er lidt pauvert, hvis det skal være det, der er begrundelsen, men man kan sige, det tjener jo den gode sag trods alt.

De Konservatives eksistens her i byen er jo meget bundet op af kulturen. Thustrups tale handlede jo stort set kun om kultur, men der var da også plads til den samme pointe som Søren Pind. Men derefter glippede sammenhængen, fordi Thustrup Hansen frydede sig over, at man ikke kunne bygge en skole og institutioner på Kryolitgrunden. Det havde jeg meget gerne set, det havde været en god beliggenhed for en ny skole på Indre Østerbro, men Thustrup mener, der skal være boliger overalt. Hvordan der skaffes plads til skoler og institutioner, står så mere hen i det uvisse.

Så har SFO og samtænkning jo indtaget en markant plads både i budgetordførernes taler og her i aften. Jeg vil sige, at samordning og SFO er to ting, som ikke er identiske, selv om der er nogle, der tænker sådan. Der skal udvikles et større samarbejde mellem skole og fritidshjem. Mange steder i byen foregår det og foregår det godt, andre steder skal med. Det er ikke meningen, at skoler og fritidshjem skal vædde hinanden ryggen, sådan som Lars Engberg formulerede det, og det tror jeg ikke, der er nogen, der egentlig er uenige i.

Karen Schmidt fra Socialdemokratiet får jo blæst sig voldsomt op på talerstolen, og jeg indrømmer, hun er en god skuespillerinde, og jeg tror også, hun lever sig meget ind i rollen. Der var jo nogle drøje hug, nogle sværdslag til Enhedslisten, og jeg er fandeme glad for, at det er på film det her, det drejer sig om ... (*Afbrydelse*). Nå, det hører med til rollen.

Jeg ved ikke, hvor meget hun selv tror på det, men Socialdemokraterne er jo dem med visionerne, der vil forandringen og sådan noget. Så må man jo spørge: Hvad er det så for nogle store slåede forandringer, Karen Schmidt kom op med? Jo, der skal være SFO. Og hvad betyder SFO? Det betyder, at der skal være én ledelse af skole og fritidshjem. Det er det, der ligger i SFO-begrebet, at fritidshjemmet bliver underordnet skolen. Det er det, som lovgivningen tilsiger.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 13. september 1999

Hvis man ser på det socialdemokratiske og borgerlige forslag, der i øvrigt er stillet op i de beslutninger, vi står over for i udvalget, så består det jo i, at den her SFO mest muligt skal ligne et fritidshjem. Mit spørgsmål er så: Hvorfor pokker så ikke lave det til et fritidshjem? Hvad er der så pragtfuldt ved, at fritidshjemmet bliver underordnet skolen ledelsesmæssigt? Er det deri, de store visioner ligger? Jeg har altså svært ved at finde dem.

Hvis man endelig går til virkelighedens verden, og det kunne jo være meget rart at se, så siger Socialdemokraterne, og også Bentte Frost fra de borgerlige, at man ikke skal gøre kál på de selvejende institutioner, de er værd at bevare, ikke noget med SFO her.

Så har vi en anden institutionstype, nemlig den, der ligger oven i Familie- og Arbejdsmarkedsafdelingen, integrerede institutioner. Er det meningen, man skal hugge fritidshjemmet ud af den blok og lave det til SFO? Det synes jeg det kunne være rart at få et svar på.

Er de selvejende fredet, er de integrerede institutioner fredet, så vil jeg sige så meget, at der er en eneste skole her i kommunen, i BR-kommunen i hvert fald, som kun har kommunale institutioner, herunder de her skolefritidshjem. Det vil sige, at hvis man gør alle kommunale institutioner til SFO'er, skal vi alle steder, på alle skoler have opbygget et forum for ledelse af skole og fritidshjem, et samarbejdsforum mellem skole og fritidshjem.

Det vil sige, at der er ingen sammenhæng i det der med SFO og den enstrengede løsning, medmindre man gennemfører den totale løsning, det vil ikke have nogen konsekvenser. At tro, at man skaber fornyelse og forandringer ved hjælp af det, er bare bløp i hovedet, der er ikke noget i det.

Men det er jo som om Karen Schmidt tror, at når vi laver sådan en SFO-beslutning, så sker der forandringer ude på institutioner og i skoler, så begynder de at samarbejde, vi tegner linjerne herinde ved den der tåbelige beslutning. Men sådan er det jo ikke. Skal vi have nogen forandringer ind, så skal det ske nedefra, det skal ske med motivation, folk skal blive entusiastiske og gå med i det her.

Og er der noget, der har været ødelæggende for samarbejdet mellem fritidshjem og skole og den udvikling, som Socialdemokratiet gerne vil have, vi skal have, så er det sgu da alt det postyr, som er skabt ved at skulle indføre SFO'er.

Den anden store forandring er det med samarbejdet mellem skole og fritidshjem. De skal ligge sammen, de skal spille sammen også bygningsmæssigt. Det ser jeg meget gerne.

Men består den store vision, de store forandringer, som Enhedslisten, den reaktionære Enhedsliste og det reaktionære SF er imod, i at lave discountudgaver af pasningen på skolerne?

Består det i, at man ikke sikrer kvadratmeterne til de her pasningsordninger, de her fritidshjem?

Det håber jeg ikke, for Socialdemokratiet har været med til på sidste udvalgsnæde sammen med SF og Enhedslisten at stille og stemme for et forslag – i øvrigt sammen med De Radikale – om, at man sikrer kvadratmeterne, at man sikrer, at basen for fritidshjemmet, SFO'en, hvis de kommer, når de kommer, har de samme kvadratmeter, som man bygger basisløkalen til ude i fritidshjemmene. Jeg håber ikke, at man løber fra det, når vi skal til at tage næste runde på næste udvalgsnæde.

Men ærlig talt, hvis man ser på diskussionen i udvalget, ser på diskussionen i offentligheden, så må man spørge om Socialdemokratiets rolle. De snakker meget om forandringer, det store, progressive parti, der vil det hele, men det er temmelig indholdstomt, det er retorik, og så er det svært at sværslå til venstrefløjten.

Hvem er det, der f.eks. i samtænkning har foreslået, at vi skal have en målsætning for projektet? Det har Socialdemokratiet stemt for, men det er immervæk Enhedslisten og SF, der har stillet forslaget.

Hvem var det, der på det første udvalgsnæde, da vi havde det, ville tage den pædagogiske diskussion op, kom med en artikel og sagde: Lad os prøve at diskutere, hvad den her samordning går ud på, lad os se, hvad det bidrager til i børnenes udvikling, lad os se, hvordan man kan skabe et godt børneliv? Jamen det var da borgmesteren og borgmesterens artikel, man skulle forholde sig til og vedtage. Det skete i øvrigt på det møde.

Men på mødet efter kom Lars Engberg ind i udvalget, og så havde Socialdemokratiet skrevet holdning, så skulle den artikel ud til højre, og så drejede det sig nu om at få børnehaveklaser ud i fritidshjemmene og jeg ved ikke hvad. Det har man dog så gudskelov frafaldet. Men jeg har svært ved at se de store perspektiver og forandringer i Socialdemokratiet.

Så kommer Karen Schmidt herop med sit lys, Eskild Dahl, og læser op, hvad Eskild Dahl har skrevet til os. Jeg kunne nede på min hylde hente 200-300 andre breve, der siger det stik modsatte af Eskild Dahl. Jeg vil sige, at de der 200-300 breve altså ikke er fabrikeret af Enhedslisten. De er heller ikke fabrikeret af de pædagogiske organisationer, som man opstiller som så-dan den store myte.

Derimod vil jeg godt her fra Borgerrepræsentationens talerstol sige, at den berømte Eskild Dahl så vidt jeg ved er kredsformand i Socialdemokratiet og opstillet som kandidat til Borgerre-

præsentationen. Det er da et held, at man har fundet bare et eneste, og det er det eneste brev, vi har fået, fra en god, loyal socialdemokrat, som skriver ind om det, hans parti gerne vil have.

Men det er vist også det eneste, man har kunnet finde ... (*Afbrudelse*). Det er ikke svinde! Socialdemokrater må ytre sig lige så meget som alle andre, men det er jo påfaldende det her brev, man stiller sig op og læser.

Jeg glæder mig til, at Morten Kappel har været nede og hente den mappe, og så kommer vi hjem i morgen til frokost, hvis vi også skal til at læse alle de andre breve op, så vi kan få et vist afbalanceret syn på denne sag. Det kræver jeg ikke, der er mange her, der har set dem.

Jeg tror, jeg vil holde her. Jeg tror, Karen Schmidt og jeg skal tage nogle flere snakker om, hvad venstrefløjten vil og ikke vil.

Karin Storgaard kom ind på skolesituationen på Indre Østerbro. Der er nu sendt et forslag til høring, hvor parterne derude kan angive deres prioriteter og hvad de meget gerne ser, og hvad de helst ikke ser.

Jeg vil godt give Karin det løfte, at jeg vil af al kraft sørge for, at hvis højskolen i Randersgade bliver brugt i skolesammenhæng, så skal højskolen derude selvfølgelig genhuses og flyttes, helst til nogle bedre vilkår, for det er rigtigt, det er små forhold, de lever under. Det skal selvfølgelig gøres på en ordentlig måde, men det kræver ligesom, at vi har et beslutningsgrundlag, før man går ud og siger: Nu skal I flytte. Men jeg har da også sagt til dem, at det er med i tankerne, at der kan ske noget på dette område.

Jo, en sidste ting til Bente Frossts lettere rystede deroppe. Det var det sure opstød om samarbejdet og det loyale og tilhidsfulde i udvalget, og her på det sidste havde det måske ikke været det. Det kan så godt være.

Så vil jeg spørge Bente Frost: Hænger det sammen med, at der er et flertal i denne sag om SFO og fritidshjem, som jo stort set kører beslutningerne uden om udvalget og kommer med så-dan nogle aftalte spil, så vi egentlig ikke får nogen reel diskussion af det i udvalget? Fordi så forstår jeg godt det sure opstød. Men så synes jeg ærlig talt, det ikke var Bente Frost, der skulle have den sure smag i mund og Hals; det burde måske mere være undertegnede og nogle andre.

2. næstformand (**Bente Frost**): Vi skal sige tak til Per Bregengaard, og jeg skal personligt svare ham på et senere tidspunkt.

Københavns Borgepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

Borgmester **Peter Martinussen**: En stærkere by med en styrket økonomi er hovedindtrykket af København i disse år. Vores by kan mere, der sker mere i København. Der er vel ingen by i Europa, måske med undtagelse af Berlin, hvor der er flere byggekraner i sving.

Beskæftigelsen stiger, endda mere end i resten af landet, troen på og tilliden til København vokser. Alt i alt en behagelig situation, som vi kommunalpolitikere bør være glade for og stolte af.

Glade for, fordi den gør arbejdet med budget 2000 lidt lettere, men ikke mindre betydningsfuldt. Stolte af, fordi det også er takket være beslutninger i denne forsamling, at København i dag er tegnet med stærkere farver på landkortet og træder mere markant frem. Man tror på København. Københavnerne skal til gengæld også kunne tro på os.

Vi står trods dette positive udgangspunkt over for store udfordringer i år og i de kommende år, først og fremmest de voldsomme ændringer i befolkningssammensætningen. Der bliver flere og flere børn og unge i byen, der bliver også flere voksne, men til gengæld færre ældre, langt færre.

Vi ved jo godt, at nogle mener, at statistik er den mest konsekvente form for løgn, eller, som jeg tror, Preben Møller Hansen sagde i torsdags, at statistik er ligesom at se en dejlig pige i bikini: Man ser ganske meget, bare ikke det væsentlige ... (*Afbrudt*). Citatet er ikke korrekt.

Nu er jeg ikke erfaren sømand, men nærmere en landkrabbe, men uanset dette tror jeg nu alligevel på statistikken. Hvorfor dette fald i ældreantallet? Ja, inden nogle af de mere populistiske politikere – måske fra Dansk Folkeparti eller den nedadgående SOL – melder os til politiet for etnisk udrensning af ældre i København, så må jeg stiftfærdigt bemærke, at det ikke er så mærkeligt at se den udvikling, når man kender baggrunden.

I 1960'erne, hvor det gik rigtig stærkt i økonomien, flyttede mange københavnerne i den produktive alder ud af byen til andre og bedre boligvilkår i omegnen. De bliver også ældre, men i deres nye kommune. Primært derfor vokser antallet af ældre markant i hele Københavns Amt og i resten af hovedstadsregionen, der som bekendt – mere til oplysning for SF, for det har de aldrig rigtig forstået – også omfatter Roskilde og Frederiksberg Amter.

Vi står altså sammen med Frederiksberg Kommune i en helt særlig situation, hvor antallet af ældre falder meget. Jeg vil faktisk gerne se den politik, som i denne situation ikke ønsker en omstilling af økonomien. I vel samtlige ordførertaler fra i torsdags krævede man indsats, øget indsats på borneområdet med flere daginstitutionsplasser, bedre skoler, ja endda nye skoler til københavnerens børn.

Københavns Borgepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

Så må man også vende ansigtet til musikken og sige, at der skal reduceres økonomi på ældreområdet, når der faktisk bliver færre ældre, der har brug for vores service.

Så må man her indskyde, når man kommer efter den konservative borgmester fra Enhedslisten på skoleområdet, at så må man håbe, at pengene også bliver brugt omstillingsrigtigt på borneområdet. Jeg synes, det var utydeligt at høre en borgmester, der optrådte så konservativt, både ville være sidst i talerækken på sit eget område, som om han var magtstratsborgmester endnu, og i øvrigt stort set var imod enhver tanke om forandringer på området. Men der er heldigvis andre i udvalget, der kan sikre, at der bliver samtænkt også på dette felt.

På ældreområdet betyder det ikke dårligere service. Færre ældre betyder mindre pres på servicen. Man kan fastholde serviceniveauet, hvis man beskærer økonomien parallelt med befolkningsændringen. Husholdningen derhjemme bliver jo også billigere, når børnene flytter hjemmefra, uden at det i sig selv betyder farvel til bøfferne og goddag til vandgrøden.

Derfor er det hul tale og hykleri, hvis man ikke vil anerkende omstillingen i byens økonomi og indrømme, at vi skal bruge mere på borneområdet, rigtigt brugt, og mindre på ældreområdet.

Men det kan så igen gøres på flere måder. Jeg ved ikke præcis hvor mange af forsamlingsmedlemmer der interesserer sig for fodbold, nogle gør, ved jeg, og når landsholdet vinder i Italien, så er de fleste vel med foran skærmen. Så har man også en fornemmelse af, at det evige forsvar taber, den der med at holde mullet og forhindre modstanderen i at score, vinder man sjældent på. Når Danmark vandt i Italien, endda efter at have været begud, så var det netop fordi vi gik frem på banen og troede på sejren. Vi gik til angreb og vandt.

Det er præcis den samme strategi, vi efter Den Socialdemokratiske Gruppens opfattelse skal følge på ældreområdet. Vi forsvarer os ikke kun. Vi angriber og tror på udvikling og omstilling af den københavnske ældrepleje på baggrund af strukturreformen og i tæt samarbejde med medarbejdere og brugere.

Vi kunne godt vælge på ældreområdet at forsvare tidligere tiders løsninger og nøjes med at klare dagen og vejen ved bare at imødekomme de rammeændringer, som Økonomiudvalget giver os. Det ville betyde, at vi alligevel skulle kæmpe om besparelserne, og samtidig ville vi miste hele udviklingsperspektivet.

Intet nyt, ingen udvikling, og København kunne så bare tage sin plads i køen blandt landets øvrige kommuner, der på grund af flere ældre og svær prioritering skærer dele af hjemmehjælpen væk eller på anden måde forringer de ældres levestandard. Det ville være kortsigtet og efter min mening direkte dumt.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

Vi kan gøre det bedre, vi gør det bedre. Et enigt Sundheds- og Omsorgsudvalg pegede efter Den Socialdemokratiske Gruppens mening helt rigtigt på nogle principper for budgettet for år 2000, der følger op på den omstilling, som er godt i gang, og som vi gav startskuddet til, da vi sidste år vedtog budgettet for 1999.

Principperne var og er at etablere en omstillingspulje til videreførelse af igangsatte omstillingsperspektiver og etablering af nye tilbud til styrkelse af hjemmeplejeindsatsen, forebyggelse og træning, at undgå grønthæsterbesparelser. Og som det tredje, at nødvendige reduktioner – nødvendige reduktioner – i plejeboligkapaciteten skal søges gennemført gennem gradvis ophør af udenbys institutioner, bedre kendt som anvendelsen af SIO-modellen, der blev opfundet til budget 1999.

En anden metode er at benytte boliger til andre formål eller lukke de institutioner, som er utilsvarsrende. Sægt på godt, almindelig dansk. Alle var enige om, at vi skal bruge situationen til udvikling og forbedret kvalitet på ældreområdet. Vi vil ikke bare sprede smerten over alle institutioner, men tænke os om og gennemføre forbedringer, som til gengæld også kræver, at vi tør gennemføre omstillingen.

ingen sejr uden kamp, som et gammelt ord hedder, ingen omstilling uden problemer, fordi nogle vil kæmpe for at bevare, og nogle politikere vil kæmpe for at være på linje med alle, der vil bevare alt. Sådan mener nogle politikertyper jo, at livet som politiker skal leves.

Heldigvis er der flest, som tør tage et medansvar og tør være i konflikt om nogle beslutninger, som er upopulære på kort sigt, men rigtige i et langsigtet perspektiv. Man kan vælge kun at se tilbage og tro, at man ser målet her, men det gør det uægtelig svært at manøvrere, og der er stadig mange gode grunde til, at forrudden på en bil er langt større end bakspejlet.

Budgetforslaget lægger op til plejehjemslukninger. Det er ikke og kan aldrig blive populært, det er en svær beslutning. Det stiller store krav til os som politikere at formidle budskabet til både de ældre, deres pårørende og til plejepersonalet om baggrunden for nedlæggelse af plejehjem.

Der vil nødvendigvis være ældre, der bliver nødt til at flytte, hvad der naturligvis mødes med modstand fra både de ældre og de ansatte. Det ser jeg som et udtryk for, at både de ansatte og de ældre trives på vores institutioner, men vi er som politikere nødt til at turde tage sådanne svære beslutninger, hvis de vil være til det bedste på længere sigt.

Så skal vi selvfølgelig være med til at sikre, at de ældre får de bedst mulige flyttebetingelser, og at flest mulige undgår flytninger.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

Isoleret set vil forslaget om lukning af plejehjem med rette kunne opfattes, som om vi fratager ældre muligheden for at komme på plejehjem. Det er rent faktisk ikke tilfældet, og jeg vil derfor påpege nødvendigheden af også her at se forslagene i den rette sammenhæng.

Faktisk kan vi, til trods for lukning af det foreslåede antal boliger – hvis vi vælger det hele – fremover kunne opretholde en dækningsgrad på plejeboligområdet, som svarer til det niveau, vi kender til i dag. Det er en dækningsgrad, som vi tilmed kan være stolte af, da niveauet er højere end i resten af landet.

Vi har nu i en periode lukket plejehjem med ombygning for øje, og selv om der alene af den grund har været færre boliger til rådighed, har det været muligt at øge hjemtagelsen af ældre fra hospital, så HS-af-talen efterleves. Ventelisten for plejehjemsgodkendte er tilmed reduceret væsentligt.

Over for dem, som nu tænker, at vi ingen venteliste skal have overhovedet, vil jeg understrege, at der altid vil være ventelister, fordi de ældre har et frit valg af plejebolig, og nogle boliger vil være mere populære end andre. Mange ønsker derfor at vente på ønskeboligen.

Hvis vi politikere ikke tager behovet for lukning af boliger alvorligt, så vil der blot blive behov for at lukke flere boliger næste år, og så vil vi ikke være i stand til at forbedre servicen inden for forebyggelse, træning og hjemmepleje som led i den igangværende omstillingsproces på ældreområdet.

Så trods alle gode kræfters satsning på at finde nænsomme metoder til at reducere antallet af plejeboliger, så kommer vi ikke uden om at lukke utilsvarsrende plejehjem, medmindre vi som sagt vil fratage de ældre alle nye tilbud eller sprede ulykkerne over alle plejehjem og skære ned på mandskabet på hvert eneste københavnsk plejehjem. Jeg kan ikke anbefale dette.

I realiteten har vi politikere jo også selv vedtaget planen for lukninger, fordi de pågældende hjem indgår blandt de ringeste i plejeboligplanen. Selv om lukninger er svære at håndtere, så synes jeg, vi har grund til at være stolte af visionerne i plejeboligplanen om skabelse af en boligsstandard, som er af langt højere kvalitet, end vi i dag kender fra mange af vores plejeboliger.

Jeg vil godt påpege, at det ikke er luksus, vi taler om. Det er vilkår, som må anses for rimelige i et moderne samfund, hvor alle f.eks. tager det for givet at have eget bad og toilet. Det vil så også være til glæde for de ældre, men også for plejepersonalet, som får tilstrækkelig plads til at arbejde hensigtsmæssigt. Dermed kan vi håbe på at kunne forhindre arbejdsskader og nedslidning af personalet.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

Og mener nogen for resten, at dagens ældre, som har lidt og slæbt gennem et langt liv for at sikre det velfærdssamfund, som vi alle nyder godt af, skal spises af med et enkelt hummer på 12 m² uden bad? Det tror jeg næppe.

En anden metode til at reducere antallet af plejeboliger er at benytte SIO-modellen. Det er den model, hvor Københavns Kommune opsiger driftsoverenskomsten med de udenbys plejehjem. Plejehjemmene drives videre, og københavnernes, som bor der i dag, kan blive boende.

Denne metode er jo for os politikere lettere at leve med, fordi den ikke påvirker de ældres liv, da den ældre ikke vil skulle flytte bolig.

Metoden kan imidlertid kun anvendes på de udenbys plejehjem, og det bliver den så også, fordi det forudsættes, at der fremover kun flytter borgere fra andre kommuner ind. En sådan situation vil unægtelig være svar på forestille sig på et plejehjem beliggende i Københavns Kommune.

Der er selvfølgelig også til sidst mulighed for at omdanne et antal boliger til brug for andre aktiviteter, og jeg tror, det er vigtigt, at alle muligheder overvejes.

Dette bringer mig så videre til de lidt sjove og positive punkter i budgetforslaget, som omhandler alt det nye, vi kan tilbyde borgerne i form af udvidelser og ikke mindst de forbedringer, der lægges op til ved at foretage omstillingerne, vel at mærke hvis man altså tør.

Hovedtemaet er videreførelse af den igangværende omstilling. Det kræver i høj grad, at vi er i stand til at tilbyde borgeren et højt niveau på hjemmehjælp og hjemmesygepleje. Her kan vi ikke prale af, at vi ligger på højere niveau end i resten af landet. Tværtimod er der her noget at tage fat på, og det er for mig særdeles vigtigt at prioritere, fordi det er de ældres udtrykte ønske at forblive længst muligt i eget hjem under trygge vilkår, hvilket jeg mener, at vi politikere ikke kan sidde overhørig.

Der er mange forbedringer i budgetforslaget, som kan blive virkelighed, hvis vi tør. Lad mig nævne nogle.

Der er forslag om etablering af 2 slags aflastningsboliger i nuværende plejeboliger, som de ældre kan visiteres til på traditionel vis, eller som noget helt nyt i Københavns Kommune, aflastningsboliger, som de ældre selv kan visiteres til. Det er en imødekommelse af et tidligere forslag herinde.

Der tilbydes ordentlige forebyggende hjemmebesøg til alle borgere over 75 år for at sikre, at de ældre rent faktisk får den fornødne støtte.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

Ældre, som bor i ældreboliger, skal efter eget ønske kunne blive boende, hvorfor der lægges op til at etablere lokaler til plejepersonale i tilknytning til boligene.

Til glæde for alle ældre uanset bopæl skal der oprettes yderligere træningscentre til styrkelse af fysikken, således at den ældres fysiske velfærd og livskvalitet opretholdes så længe som muligt.

Og sidst, men ikke mindst, lægges der også op til at yde støtte til døende, således at der kan blive mulighed for at berygte sig af private hospicer.

Et sidste og tungtvæjende ønske vedrører en væsentlig styrkelse af hjemmeplejemarkedet. Det er derfor første prioritet på udvalgets ønskeliste. Herfra fik vi sidste år tilført området ekstra midler til opretholdelse af HS-aftalen, men det er ikke tilstrækkeligt til at imødekomme det stigende behov, og vi håber derfor, at forsamlingen også denne gang vil betænke os præcis på dette punkt.

Alt i alt lægges der op til at holde et højt, godt serviceniveau på ældreområdet. Dekningsgraden bibeholdes, den er højere end landsgennemsnittet, og niveauet for service til ældre hjemmeboende, som har været kendetegnet af, at Københavns Kommune halter bag efter resten af landet, vil blive langt bedre.

På dette område vil der så også blive valgmuligheder, når vores bestiller-udfører-modellen og kundevalgsordningen indføres.

Med kundevalgsordningen har vi lagt op til flere valgmuligheder i Københavns Kommune. Ikke alle borgere vil til at begynde med få den samme grad af valgmuligheder. I nogle bydele omfatter det kun praktisk bistand i hjemmet. I andre er det af mere vidtgående karakter og omfatter lettere personlig pleje.

Som bekendt gennemfører vi den mest vidtgående ordning i Brønshøj-Husum med valgmulighed for såvel praktisk bistand som personlig pleje.

Med den vedtagelse lægger vi op til, at borgeren kan vælge mellem at få en offentlig eller en privat leverandør. Det er her vigtigt at understrege, at der til forskel fra situationen i mange andre kommuner ikke er tale om udlicitering, men om et udbud, der sikrer, at den ældre til enhver tid har flere leverandører at vælge imellem. Det overordnede ansvar forbliver, hvor det hører hjemme, hos kommunen, hos os, men i dialog med borgeren vil denne selv kunne vælge og dermed skabe konkurrence mellem de offentlige og private udbydere.

Kommunen skal, vil og ønsker ikke at spare penge på denne løsning, men jeg håber på og tror på, at vi får mere tilfredse ældre og en forøget kvalitet ud af denne ordning.

Sundheds- og Omsorgsudvalget leverer trods alt også ydelser til andre end blot kommunens ældre, og der arbejdes hårdt på at ændre det billede af de usunde københavnere, som medierne er så fyldte med netop nu. Lykkes vores tiltag, vil Københavns Kommune ikke blot være med til at skabe en smuk by, københavnere vil også blive lidt smukkere indeni, måske.

Overborgmesteren taler om København som en menneskelig storby, »a human capital«, med den dobbelthed, der ligger i begrebet. For københavnere betyder det, at de har ressourcer til at kunne leve det liv, de gerne vil leve. En vigtig ressource er deres sundhed, og her er det bedre at forebygge end at behandle.

I den kommende folkesundhedsplan vil vi derfor fokusere på retten til et sundt liv, ikke bare re sundt i fysisk forstand, men også socialt, miljømæssigt osv. Københavnerne skal på enhver måde leve i en smuk by med udfoldelsesmuligheder.

De sidste ugers sorte statistikker for københavnernes middellevetid har talt deres eget tydelige sprog. Nu må vi handle med en øget forebyggende indsats, der forener kræfterne på tværs af faggrænser og forvaltninger og ikke mindst inddrager borgerne selv.

Vi kan som kommune kun skabe rammerne for den sundhed. Det er københavnernes selv, der har ansvaret for deres eget liv. Derfor kommer vi ingen vegne uden at have borgerne med, og vi må derfor i dialog med borgerne.

Her i denne forsamling skal vi være med i arbejdet ved at sætte mål for området, når folkesundhedsplanen kommer til politisk behandling først her i efteråret og ind i det nye årtusind. Der er grund til at understrege den målsætning, vi arbejder ud fra: »Sundhed for alle år 2000«.

Jeg synes ikke, vi skal acceptere et nyt klassesamfund, hvor borgerne er delt op efter deres sundhed og mulighed for at opnå samme. Vi må arbejde for at gøre noget mere for de svagere grupper, dem vi ikke har nået endnu. Men ting tager tid, og det, vi kæmper med nu, er det liv, som københavnere har levet de sidste 20-25 år. Det kan vi ikke gøre noget ved her og nu, men fremtiden kan og vil vi gøre noget ved.

Op så om HS-budgettet. HS-budgettet for år 2000 er præget af mere økonomisk stabilitet på området. Vi skal ikke igen ud i nye voldsomme sparerunder – slet ikke efter budgettets vedtagelse – men der er fortsat problemer med at få ønsker og penge til at mødes.

Vi kan med det budget, der er fremlagt, fastholde de korte ventetider, som hører til landets laveste, og give den gode service, som er kendetegnet for HS, og som er langt bedre, end medierne og mærkemænd m/k tror.

Jeg forstår godt den skepsis og mistro, der er til en helt ny og særlig konstruktion, som HS er, oven i købet på et centralt og følsomt velfærdsområde, der er i rivende udvikling overalt, og hvor der altid vil mangle ressourcer, simpelt hen fordi vi, takket være dygtige læger og personale, bliver stadig bedre til at behandle flere for mere og tidligere end før. Det gælder ikke kun i HS, men overalt i landet.

Jeg håber imidlertid, at denne forsamling vil bedømme udviklingen på resultaterne og gerne deltage endnu tættere i debatten, men også føle et helt naturligt medansvar for udviklingen på et område, som alle er meget optaget af.

Problemerne på sygehusområdet i København er hverken startet eller sluttet med dannelsen af HS, men vi er faktisk nået langt i at effektivisere og udvikle servicen på området, og vi kan nå længere, hvis alle bakker op om området og stiller krav til resultaterne.

Jeg tror, alle har forslag til forbedringer af demokratiet i og omkring HS, det har jeg og Den Socialdemokratiske Gruppe også, og vi deltager gerne i gode diskussioner om dette. Til gengæld håber vi, at der vil være mange partier, som vil tage et medansvar og sikre midler til området, også så helt nødvendige tiltag kan gennemføres i år 2000.

Vi vil arbejde for penge til psykiatriudbygningen på Amager og til bedre behandling for hjerneskedede, hjertepatienter og kræftpatienter.

Tak skal jeg sige til torsdagens talere for de positive tilsagn fra de nuværende forligspartier på dette område, og velkommen til andre partier, der vil være med.

Det gode og positive i budgetforslaget for HS er, at vi selv nu kan tage fat på en række opgaver, som vi tidligere har måttet lade ligge. Udskiftning af gammelt apparatur, efteruddannelse, støtte til forskning m.v. er der nu afsat ekstra penge til. Det er godt og glædeligt, selv om vi selvfølgelig ikke kan løse alt på ét år.

Desværre, det negative er, at de kommende år ser mørke ud. Det faldende statsliskud og snævre rammer for det kommunale tilskud gør det svært at imødekomme ønsker og sikre HS som sygehusvesenet med landets bedste service. Det er godt, at vi på denne baggrund diskuterer arbejdsdeling videre mellem HS og kommunerne.

Jeg tror og håber, at der herudover vil være vilje til igen at se på udviklingen i de samlede sygehusudgifter. En fornyet analyse af udviklingen siden 1995 vil vise, at vores merforbrug på området er faldet, og at udgifterne i området er tættere på landsgennemsnittet end før. Det kræver efter min mening en diskussion og overvejelse om, hvilket niveau for sygehusudgifter vi bør

være på, som er rimeligt i forhold til københavneres forventninger på området og til de sundhedsproblemer, der er i byen.

Derfor er det mit håb, at denne forsamlings vil sikre midler til de ting, vi ikke har kunnet rumme i den fastlagte økonomiske ramme for HS i år 2000, og samtidig sige ja til en fornyet analyse af det økonomiske grundlag for HS i de kommende år, hvor vi fortsat presses af omverdenen, samtidig med at landets øvrige sygehusvæsenet gennem deres amter får tilført ressourcer.

Naturligvis skal vi fortsætte prioriteringen også på dette område, men uden flere ressourcer i de kommende år bliver det svært om ikke umuligt at leve op til kravene fra københavnerne.

Denne forsamlings står nu med et problem, men dog et problem, som mange vil kalde et luksusproblem. Vi har en pulje med penge, og vi har en række områder, der kræver indsats. Lad os vise københavnerne, at vi forstår og lytter, men også står ved de prioriteringer, vi laver. Lad os ikke blive tvunget i knæ af protester og indrette budgettet efter antallet af protestbreve, som ikke nødvendigvis behøver at afspejle et fornuftig samlet prioritering.

Nogle partier vælger retning efter brevsstakken, andre vælger efter holdninger. Det sidste nævnte er udtryk for det, der er denne forsamlings opgave: At vælge politisk og turde tage ansvaret for den samlede prioritering. De førstnævnte bliver rost af brevskriverne og lever i et kort øjeblik som helte. Hurtigt efter afsøres de som skurke, der samler på kortsigtet popularitet men svigter opgaven at vise vejen til fremtidens København.

De har ikke svaret på problemerne. På ældreområdet vil de partier, som kæmper mod omstillingen, påtage sig et medansvar for utryghed og stagnation. De fratager de ældre nye tilbud, og de risikerer at lade den helt nødvendige omstilling gå ud over samtlige plejehjem i kommunen. Færre medarbejdere, dårligere normeringer og mangel på forebyggende indsats er, hvad de partier tilbyder. Det er ikke, hvad københavnerne har brug for.

Derfor tak i forhold til ordførertalerne i torsdags til alle de partier, der er villige til at drøfte udviklingen og omstillingen på området, og hvordan den gennemføres bedst muligt. Alle disse partier glæder Den Socialdemokratiske Gruppe sig til forhandle med.

Valget står ikke mellem omstilling og trygheden ved at lade tingene være, som de er. Valget står mellem bedre pleje og omsorg for de ældre københavner ved gennemførelse af omstillingen og bevarelsen af alt, som det er, til glæde for mange på kort sigt og til skade for alle på længere sigt.

Det valg synes vi ikke i Den Socialdemokratiske Gruppe er svært. Vi vælger omstillingen, udviklingen, og glæder os til at vælge den sammen med så mange som muligt.

Den svenske dramatiker Per Olov Enquist har sagt det således:

»Det vanskeligste ved politisk stillingtagen er jo ikke at indtage de gode og agtværdige standpunkter. Det kan enhver idiot gøre« – det er altså et citat – »men ikke i tide at indtage de modbydelige, men nødvendige.«

Vi behøver stillet ikke at træffe modbydelige beslutninger, kun nogle svære, men nødvendige, hvis vi vil give københavnerne bedre service og omsorg. Det vil københavnerne påskønne, og det er vi sikre på, at et bredt flertal vil, og vi ser frem til, at de politiske forhandlinger viser resultatet af dette.

2. næstformand (**Bente Frost**): Ja tak. Det var jo beroligende, at det var et citat.

Marlene Krogh (F). Ja, det var mange ord, Peter Martinussen, det var rigtig mange ord. Det var mange ord om, hvordan og hvorledes vi kunne samarbejde, men også mange ord om, hvad der ikke blev sagt, og hvad der ikke blev gjort.

SF var enig i, at vi ved budgetforhandlingerne skulle gå positivt ind i denne omstillingsfase. Det har vi gjort. Vi synes også, at forvaltningen i høj grad har forsøgt at lave en plan for, hvordan og hvorledes vi kan få reduceret på en fornuftig måde i ældreboligerne. Vi er klar over, at der er en demografi, som betyder, at der bliver færre ældre. Vi er også klar over, at vi står med en plejeboligningsmasse, som er utrolig utidsvarende, og som der bør gøres noget ved.

Derfor var det positivt, at forvaltningen kom med et oplæg, som ligesom gav udtryk for, at det var nu, der skulle handles.

Men, men, men, samtidig med at den store reduktion også startede sidste år, og så i år bliver der også lagt op til en yderligere reduktion, ser vi også visse problemer. Vi ser problemerne i, at der bl.a. skal lukkes flere plejehjem, end SF tror, at vi kan holde til.

SF lægger også vægt på, at der er en plejegaranti, der skal overholdes i de her ting i denne fase, en plejegaranti, som skal bygge på, at den ældre også et eller andet sted får lov til at besøge sig selv til et plejehjem, hvis man ikke længere magter at bo i egen bolig.

Det skal også hænge sammen med selvfølgelig, at vi ved, at store dele af befolkningen af de ældre bor i små 2-rums-boliger, som har dårlige forhold, dårlige køkkenfaciliteter og dårlige

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 13. september 1999

toiletforhold. Oftest bor den ældre på 4. eller 5. sal, hvad der ofte betyder, at den ældre ikke har mulighed for at komme på gaden.

Det er livskvalitet, vi også taler om, når vi taler om plejegaranti. Den del har vi ikke fået med ind i debatten. Derfor vil jeg senere komme ind på, hvordan SF mener, vi skal forholde os til de plejehjem, som nu skal lukkes.

SF er enig i, at nogle af de meget små plejehjem, som bl.a. ligger udenbys, skal lukkes. Vi ved jo godt, at der ikke er den store søgning til dem, og vi ved også godt, at de er utidssvarende på flere områder. Vi håber, at de kommuner, som nu engang vil overtage de boliger, er i stand til at få dem op på et vist niveau, så de ældre, som er der nu, får en bedre service og bedre fysiske rammer.

Tilbage står vi så med de rigtig gamle plejehjem i København: Elias Kirkens Hjem, Sankt Annæ Hjemmet, Eremiahjemmet og Nazarethjemmet. SF er også enige i, at de er så utidssvarende, at det er en skændsel overhovedet at præsentere en ældre for sådan et plejehjem. Der er så dårlige fysiske rammer, at man overhovedet ikke har mulighed for at udfolde sig, man har ikke mulighed for at være alene, og man har ikke mulighed for at gå på toilettet og have det private. Den slags boliger ønsker SF ikke, at vi skal byde de ældre borgere i København.

Derimod er der så også i forslaget, og det er så udelukkende, fordi det er vigtigt, at man har en økonomi, der også kan hænge sammen, at man vil lukke Dronning Ingrid's Hjem. Det er SF ikke enig i. SF mener, at Dronning Ingrid's Hjem er et godt hjem. Vi kan godt se, at der er nogle fysiske rammer, som ikke er i orden, men vi kan også se nogle fordele. Til gengæld er der mange gode terapilokaler, værksteder.

Og så gør Dronning Ingrid's Hjem også det, at de har et stort netværk omkring sig. Bl.a. er der store dele af de ældre, som kommer udefra, som kommer og spiser på plejehjemmet, og som kommer og er i terapilokalerne og i deres værksteder. Vi mener, der her er noget at bygge på. Vi mener ikke, vi skal lukke den slags plejehjem lige her og nu.

Grunden til, at vi heller ikke mener, vi skal lukke dem, er også, at vi også ser, at der er en stigning i antallet af de over 75-årige, som bor længere på plejehjemmene. Det er ganske vist ikke meget, men vi ser dem alligevel.

Det kan komme til at betyde, at vi kan komme til at lukke flere plejehjemspladser end nødvendigt, og derfor mener vi i SF, at vi skal fastholde, at Dronning Ingrid's Hjem ikke lukkes.

Jeg tror, og min opfattelse er også, at der i udvalget var stor enighed om, at Dronning Ingrid's Hjem skal bevares. Det har også betydet i denne fase, at udvalget havde bedt forvaltningen

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 13. september 1999

om at arbejde med et andet forslag, som ligesom skulle tage udgangspunkt i: Kunne der være andre muligheder inden for plejehjem eller andre ting, der skulle lukkes, før vi gik hen og lukkede Dronning Ingrid's Hjem?

Der er desværre sket det, at det er blevet trykt på rødt papir, og derfor er det ikke til offentlig debat, de ting, som vi nu skal diskutere fremover i Sundheds- og Omsorgsudvalget, men som kan komme til at betyde en del for de borgere, som nu engang ikke ved, om de er med i planen om lukning, eller hvad de er.

SF mener til gengæld også, at det er i overensstemmelse med de vedtagelser, som ligger, om, at ældreådene og andre skal høres om lukning af plejehjemmene. De har krav på at vide noget om, hvad det er for nogle budgetter, vi arbejder med, og når man holder tingene i lukkede fora, så får vi ikke diskussionen af det.

Det er ikke ensbetydende med, at jeg mener, de skal have ret. Ældreådene skal selvfølgelig ikke have ret til at bestemme, hvad vi skal lukke, men de skal høres, og det bliver de ikke, og det bliver de åbenbart heller ikke i den sidste ende af budgetfasen. SF synes, det er en skandale, at vi ikke tør spille med åbne kort.

Så vil jeg gå over til HS-budgettet. Når man ser på ønskeliste over, hvad der er af ønsker, så kan man blive helt svimmel. Der er for flere hundrede millioner kroner. Et eller andet sted ønsker SF og synes også, det er underligt, at de her store ting, de her besparelser eller de her tiltag, som nu ligger omkring psykiatrien på Amager, ikke er indarbejdet i budgettet. Vi undrer os over, at man overhovedet kan lave sådan et budgetønske.

I og med at man har besluttet at lukke Kommunehospitalet, så har det jo som konsekvens, at man åbner noget andet, det blev jo sagt. De ting er sat på en ønskeliste, og det betyder, at hvis vi ønsker at gennemføre dem, så skal vi altså af med flere penge.

SF havde hellere set, at de her tal var indarbejdet i budgettet. Så mener SF, at tingene skal forhandles, og vi mener også, at hvis man skal have et ordentligt billede af, hvordan økonomien i HS ser ud, ja, så burde alle de her ting, som nu engang er forhandlet, være inde i budgettet.

Det er ikke bare psykiatrien på Amager, det handler om. Det handler også om bl.a. neona-talaføringen, den enhed som skal laves på Rigshospitalet. Det er jo en aftale, som er indgået mellem regeringen, HS og Amtrådsforeningen. Det er jo en selvfølge, at de skulle være indarbejdet i budgettet.

Derfor er det med stor undren vi ser, at man overhovedet tillader sig at sætte de her ting på en ønskeliste. Derfor kan det også godt se ud, som om det reelt bliver en merudgift på hospitals-

området, altså en skjult budgetgift, som vi på et eller andet tidspunkt alligevel kommer til at tage stilling til.

Ud over mange af de ting, som Peter Martinussen også har nævnt, som vil ske, så vil jeg alligevel prøve at problematisere en anden ting.

En af de ting, som skal være med i forbindelse med budgettet, er udlicitering og privatisering af rengøringen, udenomsarealerne og vaskerierne.

SF har sådan set ingen problemer med at udlicitere vaskerierne. Blot ville vi ønske, når vi skal til at diskutere det helt konkret, at der bliver taget hensyn til, at vi også får nogle økologiske vaskerier, nogle der kan opveje det svineri, som mange af vores vaskerier laver i dag, at de kan komme med på banen.

Udenomsarealerne, gartnerarbejde og sådan nogle ting har vi heller ikke noget imod bliver udliciteret. Men vi synes, det er en stor fare at udlicitere rengøringen. Den er en central del på et hospital. Den er central, fordi det er vigtigt, at man beholder noget ekspertise inden for egne rækker. Den er central, fordi det er en stor del af hospitalsopgaven. Det betyder bl.a. meget for, om folk bliver syge, om der er ordentligt rent. Det er meget vigtigt, at den bliver fastholdt i HS-regi.

Men SF er ikke interesseret i at fastholde den struktur, vi har i øjeblikket. Vi mener godt, at man kan spare penge på dette område. Jeg synes også, vi har set nogle meldinger fra bl.a. Hvidovre Hospital, som selv peger på, at de kan spare nogle penge ved at rationalisere nogle ting.

Derfor synes SF, at vi skal se på nogle andre modeller. I Frederiksberg Amt har man lavet en model, hvor man har samlet al rengøring under én hat. SF kunne forestille sig, at man kunne lave et selskab i selskabet, som tog sig af rengøringen og specialiserede sig i den her rengøring, og at vi stillede de rigtige ressourcer til rådighed om, hvordan og hvorledes vi nu fik tilrettelagt det godt nok.

Derfor vil SF gerne være med til at diskutere udlicitering, men vi har også nogle krav i den forbindelse.

Så er der en ting, jeg lige vil vende tilbage til, som er blevet diskuteret i den sidste uge. Det er bl.a. skadestuesituationen på Rigshospitalet.

Lukningen af skadestuen på Rigshospitalet var SF imod. Vi var imod af flere årsager. Vi mente, at det var dér, man skulle have en skadestue. Bl.a. for at tilgodese de erhvervsdrivende, som havde forretningen, og også de handlende og de borgere, som kom og besøgte København,

var Rigshospitalet et godt sted at have en skadestue. Det blev vi stemt ned på. Det er så, hvad det er.

Men at vi nu ser, at problemerne har ophobet sig sådan, at der er meget lang ventetid for den almindelige borger, synes vi er katastrofält, og der er noget, der må være gået galt. Der er ting, som måske ikke skulle have været iværksat på nuværende tidspunkt, og der er ting, som SF ønsker, som snart skal iværksættes.

Bl.a. er det SF's tanke, at vagtøgeordningen skal ud på sygehusene. Vi mener, det er et stort problem, at man sidder 2 forskellige steder og forsøger at varetage og behandle borgerne. Det kunne måske have været undgået, hvis man på forhånd havde lagt den vagtbærende ordning ud på sygehusene.

Til gengæld mener vi, at vi skal have tilført ressourcer til de her skadestuer, indtil vi får nogle løsninger, som kan være fornuftige. Derfor håber jeg, at vi efter den analyse, som vi så også får, kan gå i gang med at diskutere, hvordan vi egentlig vil have vores beredskab i forhold til de borgere, som har brug for det.

Til sidst vil jeg sige noget om, at i SF mener vi, at det er meget vigtigt, at vi får taget en diskussion om, hvordan vi gør i år 2001. HS' budget ser katastrofält ud på længere sigt, og vi er meget indstillet på, og jeg er også glad for, at Peter Martinussen kommer herop og siger, at han også selv er interesseret i, at vi får lavet det analysearbejde, og jeg mener faktisk ikke, at det kan gå stærkt nok.

Bente Møller (Ø): Se, hvis det nu havde været tilladt at synge fra BR's talerstol, så ville jeg have sunget min tale. Det er fordi jeg synes, det kan være anstrengende med alle de her ord.

Og det ville jeg, fordi jeg blev så inspireret i går aftes. Jeg sad som sikkert mange af jer andre og så reportage fra Socialdemokratiets kongres, Omstilling af velfærdssamfundet, og jeg så jo et glimt af vores alle sammens overborgmester – han jeg lige for tiden har lyst til at spørge, om han er til noget, eller om vi skal danse først – og han sang også med på »Danmark for folket«, den socialdemokratiske slagsang med omkvædet, der handler om, at der er håb for alle, der tror.

Nu ved jeg så ikke rigtig, hvad det er de skal tro på alle sammen, og jeg ved heller ikke, om der var en særlig grund til, at man ikke sluttede af med en traditionel arbejderbevægelsesang. Man gik over i en udmærket lys forvanskning af »Should auld acquaintance be forgot«, nemlig

»Skuld gammel venskab rejn forgo«. Og så kunne det jo være interessant at vide, hvem det var overborgmesteren og hans partifælle regner for de gamle venner.

Jeg er langt hen ad vejen enig med borgmester Peter Martinussen – og det kan godt være, at det chokerer ham – også når det handler om budgettet for Sundheds- og Omsorgsforvaltningen for næste år. Og så i Enhedslisten ved vi godt, at der bliver færre ældre i København.

Jeg spurgte meget tidligt i processen forvaltningen, om de kunne lave den kioskbasket til mig, der hed »Bente Møller stemmer for lukning af plejehjemspladser, men serviceniveauet for de ældre i København stiger«. Det kunne forvaltningen desværre ikke. Den kunne ellers have været interessant.

Der er jo ikke noget underligt i, at alle dem, der bor på plejehjemmene, dem der forstår det, og alle dem, der arbejder der, og alle dem, der er pårørende til dem, der bor der, bliver enormt kedede af det, når politikerne melder ud med, at nu skal et vist antal navngivne plejehjem lukkes. Det er jo ikke, fordi personalet på de plejehjem yder en ringere indsats end på resten af plejehjemmene, de kommer på tavlen.

Der er også nogle ting, der kunne synes ulogiske. Altså hvis nu jeg var ansat på Dronning Ingrid's Hjem og vidste, hvad de fysiske rammer standard på Store Tuborghjemmet var, så kunne jeg andre mig over, at Borgerrepræsentationen sidste år valgte at bevare Store Tuborghjemmet, og at det ikke er i spil i år. Jeg siger ikke, at jeg foreslår, det skal det, fordi det kan vi nøsten ikke være bekendt over for dem, der bor derude. Men nu skal vi så til at lukke noget, der faktisk er i en bedre stand.

Det var jo meget enklere, hvis vi kunne holde os til vores plejeboligplan, som definerede, hvordan vi fik forbedret boligstandard, som lagde op til en særskilt løsning for de små plejehjem, men som jo ikke lagde op til, at hverken Store Tuborghjemmet eller Dronning Ingrid's Hjem eller andre skulle lukkes, men de skulle bygges om. Selv om man bygger om, så reducerer man jo pladserne, men det kommer til at lyde lidt pænere i offentligheden.

Jeg vil ikke i dag sætte tal på, hvor mange plejehjemspladser det er, Enhedslisten kan acceptere skal lukkes. Det er noget færre end det, der er lagt ud med her.

Vi har efterlyst et tal, som vi ikke har kunnet få, nemlig hvor mange pladser det er, der skal være for, at Borgerrepræsentationens egen vedtagelse om, at det er den ældre, der visiterer sig selv, kan overholdes. Det tal, som burde være et kvalificeret skøn, burde økonomer og fagfolk, der laver så mange kvalificerede skøn – det er vel det, hele budgetprocessen er – have kunnet

lave. Det har altså ikke kunnet lade sig gøre, fordi det ville have kunnet give sådan et billede af, hvor er det så, vi kan skære henne.

Det kan også være svært at vide, hvad det er, de ældre vil bruge, fordi hvis nu jeg var en åndsrisk ældre, som var frygtelig utryg ved at bo i min lejlighed og kunne se, når jeg besøgte plejehjem, at de andre ældre, der var der, er demente, der er ikke så meget gang i dem, så kunne det jo godt være, at selv om jeg allerhelst ville på et plejehjem, så gør de muligheder, der er bo-boormæssigt, at jeg så vælger det fra.

Derfor er det selvfølgelig ikke nogen nem øvelse. Vi vil gerne være med til at diskutere det, og vi mener, at det er for mange, der bliver lukket her. Vi erkender, der er nogle, der skal lukkes. Der er også et enkelt, vi godt vil sætte navn på, det er Enhedslistens Plejehjem på Vesterbro. Det mener vi er uegnet til menneskebolig, men vi er overbevist om, at de, der bor der, er glade for at være der, det er jo deres hjem. Vi ved også godt, at der er et meget, meget engageret personale der, som gør nogle særlige ting, der gør, at man også kan holde ud at bo et sted, hvor linolesgulvet er så slidt, så der ikke engang kan gøres ordentligt rent.

Så er der jo den her med omstillingen. Enhedslisten vil gerne være med til at styrke hjemmeplejehjem. Det er sikkert ikke nogen overraskelse. Den der kundevalgsmodel, som jo ikke er et spørgsmål om, at man vælger kunder, og derfor burde hedde noget ganske andet, som var det socialdemokratiske offer til de borgerlige forligspartier sidste år, kan vi til gengæld ikke støtte.

Det betyder ikke, at vi siger, at den kommunale hjemmepleje skal blive ved med at være, som den er. Vi er sikre på, at der i hjemmeplejehjem som de fleste andre steder i offentlig forvaltning er brug for, at man omstiller sig, gør ting på anderledes måde og udvikler sig løbende med processen.

Men vi kan da ikke se nogen som helst grund til at give mulighed for, at private firmaer skal kunne tjene på det her, og det vil de jo komme til. Altså hvem vil byde ind på en opgave, der ikke er profit i, når ens målsætning pr. definition er at skaffe profit til sit firma?

Hvorfor skulle vi ikke selv, hvis der rent faktisk lå nogle besparelser, nogle rationaliseringer på den måde, have dem i vores egen forvaltning til at forbedre serviceniveauet for de gamle? Det er der mange socialdemokrater, der heller ikke kan forstå logikken i. Det ved jeg jo, fordi jeg diskuterer jo jævnligt med sådan nogle, bl.a. sundhedsordføreren i Folketinget, som er mere enig med mig end med borgmester Peter Martinussen i dette spørgsmål.

Der er også nogle ting i Sundheds- og Omsorgsforvaltningens budget, vi er rigtig glade for. I dag kunne man i Jyllands-Posten – eller også var det i går, jeg har lidt travlt for tiden, så jeg

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 13. september 1999

kan ikke altid huske, hvilken dato det var, avisklippene var fra – læse, at regnfrakker og unifor-mer og cykler og den slags ikke løser problemet på hjemnehjælpsområdet med sygefravær og dårligt psykisk arbejdsmiljø. Det er vi da enige i.

Men vi er også enige i, at der ligger meget status i at give læget en anerkendelse, som hjemmesygeplejerskerne jo altid har haft, det at vi siger, at de ting, der er en naturlig del af deres funktioner, er noget, vi stiller til rådighed, synes vi også er at give dem et fagligt løft.

Jeg kunne se, at fagforeningen syntes, det var en god idé, hvis vi gav gratis motionscentre. Det ved jeg ikke, men det kunne vi jo godt diskutere på et eller andet tidspunkt. Altså der er jo Rygskolens i forvejen, om det er noget, personalet vil berygte, om det i sig selv nedsetter syge-ligheden. Jeg tror, meget af det handler om, hvor stærkt de skal løbe.

Der er også nogle ting, vi ikke kan lide i det her budget. Vi kan ikke lide – og det kan man jo ikke se direkte i budgettet, fordi det er en tidligere vedtagelse, der kommer til udtryk – at nu forsvinder de fysiurgiske klinikker definitivt fra København pr. 1. januar år 2000. Den gratis fysioterapi er en saga blot. Tilbage bliver en rygskoole, som personalet, som jeg tror har mere for-stand på det end jeg, kalder en discountløsning, og der bliver noget træningscenter for ældre.

Det er vi glade for, og vi er enige i udviklingen med at lave flere og flere træningscentre. Men vi er kedte af, at det andet skal forsvinde. Vi er bange for, at det rammer nogle af de fattig-ste i denne by, og det er ikke nødvendigvis dem, der har mindst brug for behandlingen.

HS' budget er jo en særegen ting, kan man se, hvis man kigger på det, fordi det mest inte-ressante er slet ikke det, der står i budgettet. Det er det, der er i sådan et bilag, der er lagt ved. Det er dér, visionerne er. Det er også dér, meget af det nødvendige faktisk er, men det er det, der ikke er regnet ind i budgettet. Jeg vil ikke som Marlene Krogh skyde på HS-direktionen, der ik-ke har regnet det ind, fordi der er faktisk ikke penge til at regne det ind for.

Frederiksberg og Københavns Kommuner har siden HS blev dannet reduceret deres syge-husudgifter væsentligt, og det kan vi ikke blive ved med, hvis vi samtidig vil have, at borgerne i vores kommune skal have et ordentligt sygehusvæsen. Der er selvfølgelig ingen mening i at lukke Kommunehospitalet, købe en grund ude på Amager og så ikke have penge til at bygge et psykiatrisk sygehus på den. Derfor kan man sige, er den her ønskeliste overhovedet ikke et til-debat.

Der er heller ingen mening i at deltage i et hjerneskedesamarbejde med resten af Østlan-mark, påtage sig forpligtelsen til at lave det, der hedder en neurorehabiliteringsenhed – det er et sted, hvor man skal træne hjerneskedede fra hele Østdanmark – og så ikke have pengene til at

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 13. september 1999

lave det. Det kunne være, man skulle have sagt dengang, at det synes vi, I skal gøre i Storstrøm eller et andet sted, for vi har ikke pengene. Men at påtage sig forpligtelsen og så faktisk ikke ha-ve pengene til at gøre det, er jo mere end almindelig pinligt.

Og sådan er det. Altså hvis jeg kigger på de 270 mill. kr., som HS har ønsket at få ekstra, så synes jeg, det er svært at finde ret mange af dem, som de ikke skal have, men det er jo mere end hele den der pulje, vor alle sammens får. Jens Kramer Mikkelsen, siger, vi kan lege med. Derfor er det selvfølgelig ikke muligt.

Men jeg tror, at denne Borgerrepræsentation bliver nødt til at indse, at hvis man vil have et sygehusvæsen, der fungerer, og som ikke bliver ringere end det, det er i resten af landet, så kan vi ikke blive ved med at tro, at HS kan spare det, staten skærer i tiuskud hvert eneste år, plus det, demografien giver. Den holder simpelt hen ikke, venner.

Lise Helweg (V): Med fare for, at jeg får Jens Kjær Christensen på nakken, så er jeg alli-gevel hoppet herop på talerstolen for at holde min tale, så nu må du lytte godt, Jens Kjær Chri-stensen.

Venstres borgmester, Søren Pind, redegjorde forleden for de overordnede betragtninger i Venstres holdninger og krav til dette års budgetforhandlinger. I dette indlæg vil jeg komme lidt nærmere ind på Venstres ønsker og krav i henholdsvis Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget og Sundheds- og Omsorgsudvalget.

I Familie- og Arbejdsmarkedsudvalgets regi har daginstitutionsområdet været meget cen-tralt og vil også for Venstre i de kommende budgetforhandlinger stå meget centralt.

Generelt synes vi, at hele børneoplysningsområdet er inde i en positiv spiral, hvor større flek-sibilitet og ikke mindst større valgfrihed er de positive elementer, som også Socialdemokratiet her i Borgerrepræsentationen næsten har gjort til en mærkesag.

Det glæder vi os over i Venstre. Vi låner altid gerne ud af vores politik. Men vi vil gerne et skridt videre. Vi vil gerne, at den invitation, vi har sendt ud til private foretagender, som kunne have lyst til at etablere daginstitutioner i København, sendes ud igen.

I Venstre kan vi næsten ikke få fleksibilitet, forskellighed og valgfrihed nok. Det vil en eget satsning på den private foretagsomhed være et udtryk for og vil være central for Venstre igen i disse budgetforhandlinger.

Men det vel nok mest omtalte og mest kildne problem er den udmeldte 6 pct.s besparelse på daginstitutionsområdet, en besparelse, Venstre er meget bekymret over af flere grunde.

For det første fordi budgetforligspartierne sidste år blev enige om at hæve forældrebetalingen. Forældrene blev med andre ord tvunget til at betale yderligere for en vare leveret af Københavns Kommune.

Efter Venstres opfattelse er det mere end på kanten af, hvad man kan tillade sig, nu her et års tid efter, at sige til forældrene: Vi har godt nok høvet prisen på en vare, vi sælger jer, og som vi i øvrigt har monopol på, men nu forringer vi altså også kvaliteten. Det mener vi i Venstre ikke, at man kan være bekendt.

For det andet står børnepasningsområdet f.eks. sammen med boligområdet centralt i bestræbelserne på at trække resourcestærke familier til kommunen. Det gør man ganske enkelt ikke ved at pålægge institutionsområdet så voldsom en engangsbesparelse. Det vil være i det der modstrid med den politik, som vi kan forstå, også Socialdemokratiet lægger vægt på.

For det tredje og afslutningsvis kan den engangsbesparelse fyde på lidt valgkampstrategi fra Socialdemokratiets side, hvor overskriften er: Hvis vi tager besparelsen nu, så slipper vi for al balladen i forbindelse med valgkampen i år 2001. Det er selvfølgelig ikke centralt som den politiske substans i spørgsmålet, men derfor er der jo ingen grund til at hoppe i den gyngende.

Et andet spørgsmål, som ser ud til at skulle trækkes ind i budgetforhandlingerne, er sygeafdelingen på Sundholm og en reetablering under en eller anden form.

Tillad mig at komme med en principiel betragtning: Der er intet i vejen med at blive kloge. Det er en væsentlig del af det at være menneske, at man indimellem bliver kloge, og det er ligeledes et væsentligt element i det politiske liv, og heldigvis for det.

Men en anden hovedhjørnesten i det politiske liv er, at man til trods for politiske uenigheder og partipolitiske forskelle kan stole på hinanden, en aftale er en aftale, uanset hvor upopulær den måtte synes at være, og uanset hvor hårdt den måtte skære i hjertet.

I sagen om Sundholm er det Venstres holdning, at der var tale om en fast aftale mellem sidste års forligspartier: Socialdemokratiet, CD, Venstre, Det Konservative Folkeparti og Det Radikale Venstre. Det var en aftale, som ikke var nem at indgå, en af de aftaler, hvor alle parter var ekstremt nervøse for, om bukserne kunne holde, men det var en aftale, forligspartierne stod ved og bag.

I Venstre har vi før, under og efter aftalens indgåelse brugt megen tid på at fundere over, om det nu var den rigtige beslutning, men vi slog os til tåls med, at der jo rent faktisk blev sat noget andet i stedet for ude på de institutioner, hvor Sundholmpatienterne skal udstuses til.

Ydermere har vi i Venstre meget vanskeligt ved at acceptere argumentationen om, at der ikke er plads til, hvad man kan kalde »samfundets bundk«, i det etablerede sundhedssystem. Det kan ganske enkelt ikke være rigtigt, at et af hovedfundamenterne i velfærdssamfundet, nemlig sygdoms- og sundhedssystemet, melder pas over for vores svageste medborgere.

Det er det samme som at acceptere, at velfærdssamfundet kun er for middelklassen, der bruger sygehusene til at få repareret kroppen efter et liv og levned i sus og dus med rødvin, smøger og store bøffer.

Og sidst, men ikke mindst, var der tale om en ubehagelig og lidt nervøs affære mellem forligspartierne, en aftale, som Venstre står ved.

Men o.k., vi vil ikke stille os hindrende i vejen for en diskussion af, om vi kunne finde en model, hvor vi beholdt nogle af de funktioner, som Sundholms sygeafdeling i dag kan præsentere for vores svageste medborgere.

F.eks. finder Venstre det spændende, at Kirkens Korshær har meldt sin kandidatur i bestræbelserne på at løse problemet, en udtrakt hånd, som kommunen måske kunne kvittere for med en økonomisk håndsrækning. Men lad os se, for det er sikkert lige så nyt, som det er for en del andre, at vi nu skal til at have den diskussion igen.

I Sundheds- og Omsorgsudvalget fortsætter den omstillingsproces, som vi igangsatte sidste år, hvor de væsentligste hovedprincipper er: Ikke færdigbehandle ældre på hospitalsgangene, at bringe antallet af plejehjemsboliger i overensstemmelse med den demografiske udvikling, og en opprioritering af hjemmetjælpsområdet, en omstillingsproces, som Venstre har lod og del i, og som Venstre fortsat vil tage ansvaret for. Rammerne er rigtige, men det betyder ikke, at det konkrete indhold, som vi propper ind i rammerne, er rigtigt.

Her tænker jeg naturligvis først og fremmest på lukningen af Dronning Ingrid's Hjem og nu også Timotheushjemmet i Valby. Med Dronning Ingrid's Hjem og Timotheushjemmet, hvor Timotheushjemmet jo alene er for demente personer, som ikke har det samme boligbehov som andre ældre, har vi at gøre med 2 af de interjørermassigt og holdningsmæssigt bedst fungerende plejehjem i kommunen.

De lever ganske vist ikke helt op til hensigterne i den plejeboligplan, vi har vedtaget her i Borgerrepræsentationen, men det er vel 2 af de hjem, der kommer tættest på.

I øvrigt mener Venstre, at der skal udøves et konkret skøn, før man medlægger plejehjem, hvor der ikke alene lægges vægt på murene omkring vore ældre og vore demente borgere, men også trykshedsfaktoren og personalenævret må tages i betragtning. Det er de ældres hjem, vi

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 13. september 1999

taler om, og der er ikke altid i overført betydning, at man laver den bedste mad i de mest moderne køkkener.

Vi accepterer som nævnt rammerne for omstillingsprocessen. Derfor er Venstre sig naturligvis også det ansvar bevidst, at en bevarelse af Dronning Ingrid's Hjem og Timotheushjemmet muligvis kræver en form for budgetmæssig erstatning. Den diskussion tager vi gerne med de partier, der i øvrigt indgår i de afgørende budgetdrøftelser.

I Venstre vil vi også lægge vægt på en øget smidiggørelse af hele hjemmehjælpsområdet. Vi spørger ofte os selv om, hvorvidt tøjvask og indkøbsordninger for ældre fortsat skal indrettes i den nuværende form, eller om vi kunne få en mere smidig og ikke mindst billigere ordning ved i højere grad at inddrage private. Det hørte jeg så også fra borgmester Peter Martinussen, at det sådan set er Socialdemokratiets idé.

Ligeledes vil vi gerne inddrage spørgsmålet om, hvem der skal drive, opføre og eje de plejehjem, som vi i de kommende år skal etablere i kommunen. Skal det være kommunen, der skal stå for alle dele, eller kunne man med fordel i øget grad inddrage private foretagender?

Disse og en række andre spørgsmål vil være centrale for Venstre ved de kommende budgetforhandlinger ...

2. næstformand (Bente Frost): Et øjeblik, Lise Helweg. Kunne vi ikke lige få den diskussionsklub dernede flyttet ud i Rygerummet eller et andet sted, mens der er nogle, der taler på tælerstolen? Værsgo, Lise Helweg.

Lise Helweg (V): ... kommende budgetforhandlinger, som vi ser frem til i et tæt samarbejde med CD, Det Radikale Venstre, Det Konservative Folkeparti og Socialdemokratiet.

Grete Henius (C): Man skal forestille sig en forretning, der sælger gardiner. Kunden beder om gardinstof til 2 vinduer, og ekspedienten klipper straks 4 stykker af den store rulle. Så siger kunden helt forfærdet: Jamen jeg har jo slet ikke sagt, hvad det er for noget stof, jeg vil have, og jeg har jo slet ikke sagt, hvor lange stykkerne skal være. Der skal vel lige måles op først, før man klipper? Nej, siger ekspedienten så, det er vi holdt op med. Vi leverer næsten udelukkende til Københavns Kommune, og det beskæftiger man sig ikke med forudgående beregninger. Der handler man først, klipper af, og så tænker man bagefter.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 13. september 1999

Sådan en ekspedient har virkelig forstået, hvordan det foregår her i kommunen. Man fortæller f.eks. først københavnerne, at der er overskud i kassen, for så bliver de jo så glade, og så kan man altid gøre kassen op bagefter og sende en pressemeddelelse ud om, at man desværre tog fejl, og at det alligevel var et underskud og ikke et overskud, der var tale om.

Det er jo præcis som Søren Kierkegaards forhold til Regine Olsen. Han havde lovet hende en skovtur, men han løb fra sit løfte, og da Regine blev skuffet, så sagde han bare til hende, at det var ligegyldigt med skovturen, for nu havde hun jo haft forventningens glæde, og den var jo den største og kunne næppe overgås af virkeligheden.

Sådan oplevede vi det også med skadestuen på Bispebjerg Hospital, der pludselig skulle have alle patienterne fra Rigshospitalet oven i den sædvanlige aktivitet. Men man havde glemt at tænke, inden man lukkede skadestuen på Rigshospitalet.

Følgerne af den manglende tankevirksomhed har vi vist alle læst og hørt om. Og en københavner, hvis navn jeg har lovet ikke at røbe, har netop fortalt mig, at hans gamle far forleden dag måtte vente i 6 timer med et åbent benbrud, knoglen stak fæktisk ud og var synlig, men det varede ikke desto mindre 6 timer, inden han blev tilset af en i øvrigt temmelig inkompetent læge.

Det løfte, man gav københavnerne, om, at lukningen af skadestuen på Rigshospitalet ikke ville føre til nogen forringelse for byens borgere, var altså falsk. Man har åbenbart ikke magtet at lægge 2 tal sammen. Det må dog ellers siges at være logik for perlehøns, at 2 skadestuers patientmængde ikke bliver mindre, fordi behandlingen foregår på én skadestue i stedet for på 2.

Lad mig nu lige præcisere, at De Konservative mener, at skadestuen på Rigshospitalet ikke skal genåbnes. Men vi vil forlange, at man med ekspresfart får ventetiden på Bispebjerg skadestue bragt ned til et absolut minimum.

Vi vil også forlange, at sundhedsborgmesteren lader sine embedsmænd lave en ny beregning over, hvor mange mennesker over 85 år der vil være i København i de kommende år. Det vil vi forlange, fordi vi mener, at de beregninger, der allerede er lavet, ikke kommer til at harmonere med virkelighedens verden. Med hensyn til behovet for plejehjemsholger tror vi ikke på, at de tal kommer til at holde.

Staten har jo netop offentliggjort en revideret beregning over Danmarks ældrebefolkning i de kommende år. Det blev gjort i erkendelse af, at der var fejl i den første beregning, og den nye viste så, at der var over 100.000 flere gamle end først antaget.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 13. september 1999

Og lad mig så gentage, hvad jeg har sagt i udvalget indtil bevidstløshed: Vi er ligeglade med i Det Konservative Folkeparti, hvor mange københavnere der er over 65 år. Det er uinteressant indtil kedsomhed, fordi det ikke er de 65-årige, der er de største brugere af plejehjemspladser.

Vi har heldigvis allerede nu en hel del udmærkede plejehjem, som der er al mulig grund til at bevare, og vi kan slet ikke følge socialdemokraternes lukningsiver, når det drejer sig om gode plejehjem som f.eks. Dronning Ingrid's Hjem. Lukningen af Dronning Ingrid's Hjem bliver jo ophøjet til det glade varvid, når man hører, at der er planer om at opføre et plejehjem bare 500 meter fra Dronning Ingrid's Hjem. Den slags fråds kan man ganske ikke tillade sig for skatteydernes penge.

Den forslidte kliche »længst muligt i eget hjem« må vi have ryddet af vejen, og så må en hel del mennesker se at komme ud af deres fine kontorer og borgmesterbiler. Når de så har fået fodfæste, vil jeg gerne tage dem med rundt i byen, så de kan hilse på nogle af de hundredvis af ulykkelige og ensomme mennesker, som ikke kan komme på plejehjem ... Så tier vi stille, hr. sømandsboss ...

2. næstformand (**Bente Frost**). Jeg synes, fru Grete Henius skulle lade mig klare mødeledelsen, og fru Henius passer sin talerstol ... (*Lars Hutter*: Jeg melder mig frivilligt til at lede forhandlingerne). Stop.

Grete Henius (C): Som sagt vil jeg gerne, når de herrer fra de fine kontorer og borgmesterbiler er kommet ud af disse, og når de har fået fodfæste, tage dem på en lille tur rundt i byen, så de kan få lov at hilse på nogle af de hundredvis af ulykkelige og ensomme mennesker, som ikke kan komme på plejehjem, og som man spiser af med lidt tilfældig hjemmehjælp i ny og næ.

Når man kommer hos disse ulykkelige mennesker, så lugter der af snavs på grund af mangelfuld rengøring, og den mad, de gamle spiser, er trist og underlødigt. Mange gamle mennesker kommer aldrig på gaden, fordi hjemmehjælpen siger, der ikke er tid til at tage dem med, når de skal ud og købe ind. Mange gamle er simpelt hen anbragt i isolationsfængsel i deres eget hjem.

Og det hjælper ikke at smålappe på problemerne. De er så tårnhøje, at de ikke lader sig fjerne ved at give et kvarters mere hjemmehjælp om ugen.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 13. september 1999

Jeg må sige det ligesud: Der er en stank af fortvivelse bag hundredvis af døre i københavnske opgange. Hvis disse efterladte gamle mennesker havde været børn, var de blevet tvangsferiet af myndighederne. Og hvis de havde været narkehandlere i isolationsfængsel, så ville de have fået en kæmpeerstatning af det offentlige, af samfundet.

Ah, vil der nok være nogle, der siger, men vi sørger da for madudbringning til de gamle mennesker. Man fodrer dyrene – hvor betænksomt. Men tro mig, dyrenes mad i Zoologisk Have ser 10 gange mere delikat ud end den bleggrå vare, man fodrer gamle mennesker med. Ja, den brækfarvede vare fortjener faktisk ikke engang at blive kaldt for mad.

Vi må sørge for, at der er så mange plejehjemspladser, at vi kan tilbyde ensomme gamle mennesker, at de kan komme ud af deres isolation.

Som i de fleste andre sager er der også her økonomien at tage hensyn til. Men når man betænkter, at en hjemmehjælpstime koster ca. 200 kr., og en sygeplejerske og en vagtlæge langt mere, ja så skal der ikke mange ark regnepapir til at finde ud af, at en stærkt plejestrævende borger koster langt mere end en plejehjemsplads.

Når man så skal se på, hvem der skal betale for en bedre ældre-service, så er der kun ét svar: Det skal naboen, altså de øvrige skatteydere her i København.

Vi er sikkert flere, der indimellem føler, at vi efterhånden er de eneste, der betaler skat, mens andre bare får og får, og derfor sender vi af og til bønnen til Vorherre eller Allah, alt efter tilhørsforhold, for at spørge, om han dog ikke kunne prøve at få nogle gode skatteydere til at blive boende i København eller måske ligefrem få nogle til at flytte herind.

Men Vorherre lytter ikke til vores bønnen, og det gør Allah heller ikke. De rige flytter ud, og de fattige flytter ind, fik vi at vide forleden dag af overborgmesteren. Derfor bliver vi nødt til at beskæftige os med, hvad vi kan og vil tilbyde mennesker, der har råd til at vælge, hvor de vil bo, og hvad de vil foretage sig i deres fritid.

Jeg tror f.eks. ikke på, at den slags mennesker har lyst til at bevæge sig rundt i en snævset og lurvet by, og det har vi andre faktisk heller ikke. Det hjælper ikke på snavset, at man en gang imellem disker op med en smuk plads eller et interessant hus. Når hovedindtrykket er snavs, glasskår, papir, vilde duer, cigaretskud og hundelort, så kan man da ikke fortænke de gode skatteydere i, at de foretrækker at blive boende i Gentofte og Hørsholm eller ligeså flytter dertil, når de begynder at tjene penge.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

At København så oven i købet er så dum hver dag over radioen at fortælle, hvor forurolnet her er, altså med andre ord: Hold jer endelig væk herfra, her er ikke værd at være – så er det jo blot kronen på dumhedens bygningsværk.

Det nyfter ikke, at vi udelukkende tænker på narkomaner, alkoholikere eller aids-ramte. De mennesker, som ikke fejler nogen af delene, og som heller ikke laver graffiti, følger sig svigtet af København.

Hvis byen overhovedet gider beskæftige sig med gode skatteydere, der støt og roligt passer deres arbejde, ja så er det, når der skal hetzes mod dem, fordi de har valgt at køre i en bil i stedet for at bruge pengene på sprut og cigaretter eller spraymaling til graffiti. Hvis de mennesker, vi gerne vil have som gæster i vores hjem, skal blive der, så får vi dem jo ikke til at komme eller til at blive, hvis vi fornærmer dem, fra det øjeblik de står i entreen, eller hvis vi byder dem husets dårligste stol og så i øvrigt uophørligt sparker dem over skinnedene.

København må gøre sig umage med at skabe tilbud til folk i alle aldre med forskellig observans, smag og lyst. Vi må indse, at Berlinmuren er faldet, at kommunismen har spillet fællit med sin ensretning af mennesker, og gudskelov for det. Det er på tide at få løbeskoene på, og der skal løbes stærkt, hvis det forsømte skal indhentes. Vi kan selvfølgelig ikke løbe som Kipketer lige med det samme, men vi må i hvert fald i gang med træningen.

Jette Bergenholz Baurrup (A): Jeg vil tage lidt forskellige emner op, så jeg skal gøre det lidt mere rimeligt og kort. Jeg vil starte med HS.

HS er, også her i BR, en meget drøftet og ofte kritiseret bestyrelse. Meget af kritikken mener jeg skyldes den specielle konstruktion, men det er jo også besluttet her i BR, at vi skal se nærmere på det. Og så forventer jeg naturligvis at få et godt resultat, som både borgerne og borgerrepræsentanterne kan leve med.

Jeg vil da også sige, at HS på trods af sine skavanker ikke er så ringe endda, og det skyldes bl.a., at det er et fantastisk personale, der er ansat ude på hospitalerne.

Der er afstedkommet en række besparelser, som ikke alle har været lige behagelige. På trods af disse rationaliseringer har HS formået at have nogle rimelige ventetider, og i 1999 har vi ikke set overbelegning på de medicinske afdelinger.

Efter min mening, også generelt, kunne vi tilbyde en behandling og pleje på langt de fleste områder, som ligger et godt stykke over niveauet på landsplan.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

Der er som en realitet skåret ind til benet, og vi kan ikke gå dybere. Efter de seneste oplysninger er sygehusudgifterne i HS nu på niveau med det øvrige land, når der korrigeres for alder, antal af psykisk syge og de specielle sociale forhold i København.

Det er derfor helt nødvendigt, at vi inden fastlæggelsen af de økonomiske rammer for HS for år 2001 og de kommende år får en analyse af sammenhængen mellem HS' opgaver og de økonomiske muligheder.

Det foreliggende budgetforslag for HS i år 2000 indeholder en række besparelser, hvoraf de fleste allerede er vedtaget i forbindelse med omprioriteringerne i budgettet for 1999.

En af besparelserne er lukningen af Rigshospitalets skadestue for selvtændte, som af gode grunde har været meget omtalt den seneste uges tid, idet lukningen i september har medført helt uacceptabelt lange ventetider på skadestuer, specielt på Bispebjerg Hospital.

Jeg har forstået, at man har lavet en række umiddelbare tiltag for at nedbringe ventetiderne, og jeg kan garantere, at det er et område, jeg specielt vil følge meget tæt.

Vi skal arbejde hen imod, at vi for langt de fleste skadestuebesøgende opfylder servicemålet i HS vedrørende ventetid på skadestuer, hvoraf det fremgår, at man højst bør vente 1 time på behandling eller pleje ... Jeg ved ikke, om der er borgmesterkongres eller sådan noget.

Jeg vil gerne understrege, at budgetforslaget også indeholder en lang række forbedringer og positive ting. Jeg vil specielt fremhæve 70 mill. kr. til ny medicin, 8 mill. kr. til overholdelse af Sundhedsministeriets ventetid for behandling af livstruende sygdomme, 50 mill. kr. til investeringer, uddannelse og ledelses- og medarbejderudvikling og 10 mill. kr. til forbedring af psykiatrien, som ligger ud over de midler, som søges specielt til psykiatri på Amager. Disse forbedringer er altså indeholdt i budgetforslaget.

Og nu kommer vi til noget, der er lidt mere vigtigt, i hvert fald efter min bedømmelse. Ud over, hvad der er indeholdt i budgetforslaget for HS for år 2000, har vi i HS-bestyrelsen fremsat en ønskeliste med merudgiftsforslag, hvor der er prioriteret specielt 4 områder. Det drejer sig om midler til henholdsvis apparatur til kræftbehandling. Vi kan ikke være bekendt, at der har været ventelister, vi kan ikke være bekendt, at man i foråret 1999 måtte sende kræftsyge til strålebehandling i Sverige, hvad der i øvrigt var noget af en fiasko. Derfor ser jeg med glæde, at vi nu får denne ventetid nedbragt ved, at der kommer nogle flere penge til apparatur.

Psykiatrien på Amager, herunder udvidelse af hjerteområdet og etablering og drift af en ented til behandling af svært hjerneskadede på Hvidovre Hospital. Personligt så jeg gerne, at vi

fik midler til alle 4 områder, men specielt kræftbehandling trænger efter min mening til et ordentligt løft, så vi kan matche behandlingen i udlandet.

Naturhvis må også psykiatrien prioriteres højt. Det vil være naturligt, at der afsættes midler til anlæg af psykiatri på Amager. Nu har vi købt grunden, som for mig at se er for lille, men nu har vi den, og så må vi komme i gang med byggeriet.

Det specielle ved psykiatrien på Amager er jo, at man kan begynde på bar bundt. Der er ikke tale om, at man skal flytte ind i gamle og brugte lokaler. Det betyder ikke alene, at man kan skabe nogle gode fysiske rammer med mulighed for et privatliv og meningsfyldt beskæftigelse for brugerne. Det betyder også, at det er muligt at tilrettelægge de bedst mulige patientforløb, et forhold, der ikke bare vil komme brugerne til gode, men som i høj grad også vil kunne medvirke til at gøre tilværelsen mere tålelig for de pårørende.

Hvis jeg skal over i sundhed og omsorg, så synes jeg, min partifælle Peter Martinussen faktisk har fremført så mange gode synspunkter, så jeg vil ikke begynde at repetere det. Men jeg vil dog sige, at hjemmeplejen er et punkt, vi i hvert fald må give ekstra til. Vi har et slogan i København, der hedder, at man skal være i eget hjem længst muligt. Så må vi også sørge for hjemmestøtninger og udbygning af hjemmeplejen.

Så talte Grete Henius om, at Socialdemokratiet ville lukke så mange plejehjem som muligt, at vi faktisk også havde lagt os fast på nogle plejehjem. Det er sådan, at Socialdemokratiet ser da helst, at vi kan bibeholde de plejehjem, vi har. Vi ser da også helst, at de ældre ikke skal væk fra de plejehjem, de er i, men når vi ser, at der bliver færre og færre ældre i København, så må vi gå ind og prioritere, og det er præcis en prioritering, hvor vi har sagt, at vi skal følge plejehjemmen. Og det vil sige, at den fremtidige ældregeneration vil have nogle plejehjem, hvor der er 2 værelser. De vil have nogle plejehjem, hvor der er bad, hvor der er toilet, og det er ligesom det fremtidige, vi ser på.

Man at sige, at vi som Socialdemokrater har lagt os fast på nogle specielle plejehjem, er ikke rigtigt. Det er klart, at vi selvfølgelig overholder de aftaler, vi har, og at vi fastholder rammerne, men vi må da ind og få en diskussion og se på, hvad det er, vi sammen kan lægge os fast på.

Så til et helt andet område, og det er samtænkning mellem fritidshjem og skoler, den såkaldte SFO-ordning. Den må jeg sige, at jeg som socialdemokrat er bekymret for. At man ønsker en struktur på dette område, kan være positivt og sundt, men når det kædes sammen med besparelser, endda i budget 2000, på 4,2 mill. kr., så bliver jeg alvorligt bekymret.

Jeg tror, det kun er begyndelsen på en besparelse. Jeg har stor respekt for mine partifæller i U- OG U-udvalget, som ser lyset i denne nye struktur. Derfor vil jeg også gøre det utrolig kort. Der er allerede sagt meget i denne sag, så derfor vil jeg kort redegøre for nogle af mine synspunkter.

Det primære for mig er, at det forringer kvaliteten i pasningen. Her tænker jeg på opmærksomheden og kreativiteten i børns hverdag. Det er meget vigtigt i vores så travle hverdag, hvor de sårbare børn kan blive glemt og gæmt.

Afleveringssituationen om morgenen vil efter mine begreber blive dårligere for børnene og forældrene, en besked, som bliver givet på skolen og skal overføres til den pædagog, der har barnet om eftermiddagen, vil meget ofte løbe i vasken.

Jeg kan være bange for den omsorg, som mange børn har i dag. Vi kan se på vores budgetter, at det er mere og mere tiltagende, at det er præcis på længere sigt. Hvis ikke vi bibeholder den kapacitet, hvor man i dag har en pædagog for hver 10 børn, så kan jeg se, at det på længere sigt vil blive en større udgift netop for de sårbare børn.

Det, jeg også er meget nervøs for, er, at man skal have et basiskalæ på skolen, for vi har jo ikke i budgettet noget med, at vi skal udbygge specielt til fritidshjem. Så jeg ser med ængstelse, at børnene er i det basiskalæ. Når klokken bliver omkring kl. 14, så kan de rende rundt i faglokalerne. Jeg er også meget nervøs for, at udenomsfaciliteterne ikke er, så det er noget krædt for børn.

Jeg kan forstå på nogle af ordførernes, at man både kan have en skolebestyrelse og en fritidshjemsbestyrelse. Det vil man kunne have også i det nye regi. Det tror jeg egentlig også er rigtigt, men det vil være en fritidshjemsbestyrelse uden kompetence. Og hvad er det? Det er jo faktisk forældre og pædagoger, der sidder og snakker, men uden nogen egentlig kompetence til hverken budgetter eller styring. Høringsvarene siger klart, at både pædagoger og forældre ikke ønsker denne ordning. De siger ikke, at man ikke ønsker en ny struktur, de siger ikke, at man ikke ønsker noget mere samarbejde, en samtænkning på en anden måde, hvis bare de fysiske rammer og kvaliteten følger med.

Så derfor må jeg sige, at jeg ikke går på kompromis med københavnerbørn. I det øjeblik man kan gå ind og give en lidt anden variation, hvor man tænker på mere samarbejde skole-fritidshjem, hvor også de fysiske rammer er der, så er jeg med. Det er ikke noget mod, at jeg er bagstræberisk, men jeg er meget nervøs ved den konstruktion, der er i dag.

Børgermester **Winnie Larsen-Jensen**: Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget har valgt at prioritere. Flertallet har oven i købet valgt at omprioritere til fordel for de svageste i vores by. Jeg er faktisk rigtig stolt af, at flertallet på den måde ønsker at markere både vilje og lyst til både omstilling og udvikling. Men det har ikke været nemt.

Når vi igen i år tager udgangspunkt i en 2 pct.s-besparelse, så kan vi godt mærke, at det har omrødt prøvet før, og derfor er prioriteringen også blevet hårdere. Der er ingen nemme løsninger, kræfterne er fjernet.

Ved at tage de næste 3 års 2 pct.s-besparelse på én gang på daginstitutionsområdet, så har Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget sikret sig en mulighed for at kunne prioritere de svageste grupper. Det er der mange, som er enige i, men det er ofte svært at betale prisen.

Sådan som jeg hører ordforretterne, så vil alle gerne have mere, men når det gælder om at prioritere, så bliver det straks lidt sværere. Der er faktisk nogle, der helt har valgt at melde sig ud af den del af opgaven med at prioritere og tilvejebringe det, der skal finansiere det, man gerne vil ændre på.

Det har nu heller ikke været min kop te, at det blev daginstitutionerne, der måtte holde for. I den tid, jeg har været borgmester, har området været prioriteret meget højt, og det har været igennem en vækst og en udvikling, som jeg faktisk er meget stolt af, så jeg kan også personligt bekræfte, at det er hårdt at prioritere.

Men jeg er faktisk glad for, at et stort flertal i udvalget, til trods for de betænkkeligheder, vi alle sammen havde, bakkede op om den ansvarlige prioritering. Det gælder CD, Venstre, Dansk Folkeparti, De Radikale og Socialdemokratiet, som alle stemte for budgetforslaget, hvor de svageste børn og unge blev tilgodeset.

Jeg vil også gerne sige til Lise Helweg, at Venstre stod bag den oversendelse til Økonomiudvalget, som faktisk var der, og jeg er meget enig i, at et ord er et ord, og en aftale er en aftale. Derfor er det omvendt også for mig komplet uforståeligt, at SF og Enhedslisten i deres fælles budgetudspil udelukkende vælger at rulle besparelsen tilbage og nøjes med at afsætte 20 mill. kr. til nybyggeri. Det er nærmest perspektivløst. De 20 mill. kr. vil end ikke genindføre

pladsgarantien fra 1-års-alderen. Det vil være en meget vanskelig situation at stille især de svageste småbørnsforældre i, og et signal til samtlige småbørnsforældre om, at vi totalt har tabt pulsen og opgivet pladsgarantien.

Det finder vi i Socialdemokratiet helt uacceptabelt. Vi ønsker faktisk at tilbyde en plads, før børnene fylder i år, allerhelst fra de er et halvt år, og det forventer de københavnske småbørnsforældre også af os.

På den anden side er jeg da glad for, at der nu viser sig en mulighed for, at daginstitutionerne alligevel kan tilgodeses. Det hilser jeg velkommen, men jeg står ved den prioritering, som Socialdemokratiet og i det hele taget udvalgsflertallet har foretaget til fordel for særlige grupper. Det er nu engang sådan, at tilbud til børn og familier og de særligt udsatte ikke kan udvikles over en nat. Det kræver planlægning, rigtig langsigtet planlægning.

Netop derfor er jeg også glad for, at budgetforslaget skaber fundament for at planlægge med en længere tidshorisont end blot et enkelt budgetår. Det sker i forbindelse med de sidste års prioriteringer, og det er et stadig stigende behov.

Udviklingen har, ikke mindst i det sidste år, vist, at der er et markant behov for en skærpet indsats for de psykisk syge samt de fysisk handicappede og de udviklingshæmmede, og det gælder både børn og voksne. Der er ingen tvivl om, at der er et stort behov for at øge antallet af forskelligartede botilbud til psykisk syge. Derfor har vi også i budgettet afsat ekstra midler til etablering og drift af forskellige botilbud til psykisk syge.

Det har også været nødvendigt i en periode at friholde området for psykisk syge for besparelser. De seneste års budgetter har medført en reduktion i de gennemsnitlige personalenormeringer. Endnu en besparelse vil medføre en reduktion i antallet af pladser på bostrengene, og det vil være helt uacceptabelt i en situation, hvor der er behov for netop en udbygning og for at omstille området.

Der er næppe noget, som har været udsat for så meget forvirring og forvanskning som den omstillingsplan på hjemløseområdet, som vi netop er ved at gennemføre. Det har til tider lydt, som om alt skulle nedlægges, Sundholm især. Det er sygeafdelingen, der har fået en voldsom, nærmest symbolsk karakter. Hvis sygeafdelingen nedlægges, så går alt galt. Situationen er blevet udlagt nærmest sort-hvid.

Det, vi gør, er at gennemføre en plan, som bl.a. indebærer etablering af sygestuer også på Mændenes Hjem, også på herberget i Hillerødgade og på Sundholm samt flere pladser på forsøghjemmet på Forchammersvej, som er særlig tiltænkt narkomaner, som har liv eller er aids-syge.

Planen lægger op til en meget mere nuanceret indsats end den, som én enkelt sygeafdeling kan yde. Det er meget mere i overensstemmelse med en politik, hvor man målretter indsatsen

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

over for de hjemløse. Derfor ser jeg også Lars Jensens seneste udspil som et spændende initiativ, der ligger helt i forlængelse af den plan, vi har lagt.

Men jeg vil også godt til den aktuelle debat om sygeafdelingen spørge: Hvilke andre befolkningsgrupper ville vi byde en sammenblanding af diagnoser som demens på grund af alkohol, narcolepsi, eventuelt i kombination med en hiv/AIDS-diagnose, sindslidelser af forskellige slags inklusive åbne psykoser, stærkt alkoholiseret, og jeg kunne blive ved? Alt dette på én og samme afdeling.

Jeg tror, alle vil sige, at det går simpelt hen ikke, det kan vi ikke. Jeg synes, vi skylder de mennesker, også de hjemløse, en kærlig, professionel og målrettet behandling. Når jeg bruger ordet »kærlig«, så er det meget bevidst. Der skal nemlig en ganske særlig og speciel rummelighed, omsorg og kærlighed til, når tillægsdiagnosen oven i dem, jeg har nævnt, også hedder »hjemløs«.

Voksne københavnere med særlige behov efterspørger i det hele taget stadig flere botilbud og bofællesskaber frem for en plads på en traditionel institution. Vi vil ikke lade os nøje med herberger, når det er et botilbud eller et bofællesskab, der skal til for, at de mennesker, der i dag bor på herberg, kan få et bedre liv og kan få en mere langvarig tryghed.

Arbejdet er faktisk allerede i fuld gang, der er etableret særlige bofællesskaber på Mændenes Hjem og på herberget i Hillerødgade for psykisk syge stofmisbrugere. På Sundholm arbejdes der mere end aktivt for at opsplitte den nuværende institution i 3 nye institutioner, nemlig en herbergsinstitution, en natcafé og en aktivitetsinstitution. I natcaféen kan brugerne finde fællesskab og omsorg i natteimerne, der kan være både meget lange og meget vanskelige.

Endelig et boccator, der markant i løbet af de kommende år vil forbedre kvaliteten af de tilbud, som gives.

Arbejdet foregår rent faktisk, i modsætning til, hvad man indimellem kunne få indtryk af, i et konstruktivt samarbejde med personale og ledelse på det, som jeg godt tør kalde »Det gamle Sundholm«.

Samtidig arbejdes der med forskellige boligfællesskaber og udformning af nye former for botilbud til personer med helt særlige behov.

En anden gruppe, som også ligger mit hjerte nær, er tilbuddene til de handicappede børn. Antallet af handicappede børn er steget i de sidste år, og det betyder selvfølgelig, at behovet for målrettede tilbud også stiger.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

Serviceniveauet i vores almindelige daginstitutioner er faktisk højt, når vi sammenligner os med andre kommuner. Det synes jeg også skal omfatte de handicappede børn. Det kan ikke være rigtigt, at disse familier oven i deres sorg over barnets handicap skal bekymre sig om, at ventelisterne til lige netop deres barn på grund af handicapet absolut skal være længere.

Det, forældre til handicappede børn som minimum burde kunne regne med, er, at de kan forvente den samme service som andre forældre, der har behov for en plads.

Jeg foreslår derfor, og det gør Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget, at der afsættes ekstra midler, ikke bare dem, der er tilvejebragt, men også ekstra midler for at sikre en reel ligestilling til drift af flere dagpasningspladser til de handicappede børn.

Pladsgarantien for alle børn er vigtig, især når beskæftigelsen stiger, og stadig flere familier efterspørger dagpasningstilbud. Der kommer også flere indvandrerbørn i vores daginstitutioner. Det synes jeg i øvrigt, vi skal være glade for. Det giver de danske børn et mere nuanceret billede af de mennesker, som er i vores by, men det forbedrer også indvandrer- og flygtningebørnens muligheder for at lære et godt dansk, før de starter i skolen.

Også på daginstitutionsområdet vil vi gerne se variationerne og forskelligheden blomstre, og derfor indfører vi selvforvaltning fra og med næste år. Jeg har faktisk tillid til, at bestyrelser, personale og forældre kan klare at få også det økonomiske ansvar ud over det pædagogiske ansvar, de har i dag.

Det er vores opgave som Borgerrepræsentation, som politikere, at sikre, at de overordnede rammer kan rumme en pladsgaranti, men også at institutionerne udgør sunde, pædagogisk gode rammer for vores børn. Og det vil nok ikke være muligt uden en saltvandsindsprøjtning fra omstillingspuljen.

Til Morten Kabell vil jeg gerne præcisere, at budgetforslaget ikke er en nedprioritering af indsatsen over for socialt truede unge. Vi vil tværtimod supplere den traditionelle institutionsplads med mere individuelle og helhedsorienterede tilbud.

Nedlæggelsen af 2 ungdomsinstitutioner hænger sammen med den omlægning, som allerede er sat i gang, en omlægning til mere tidssvarende tilbud, der afspejler de unges ønsker og behov i dag.

De nye tilbud samtaenker hele den unges situation. Det vil sige når det gælder uddannelse, når det gælder job, når det gælder rådgivning, og når det gælder bolig.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

På beskæftigelsesområdet står vi i den situation, at det hidtidige fald i antallet af kontanthjælpsmodtagere er begyndt at flade ud, med andre ord har den stigende beskæftigelse ikke slået fuldt igennem, når vi taler om kontanthjælpsmodtagerne. Det er der også mange grunde til.

Det skyldes bl.a., at mange af dem, der er på kontanthjælp og har været det længe, har væsentlige problemer ud over det, at de er ledige. Derfor kan de ikke umiddelbart passes ind i et almindeligt job på det almindelige arbejdsmarked. Samtidig har de etniske minoriteter svært ved at få fodfæste på arbejdsmarkedet.

Derfor skal vi også bruge den kommende tid til at omlægge indsatsen for at matche de nye opgaver, men også for at udnytte de nye muligheder, vi har fået med den nye struktur, hvor den gamle socialforvaltning og Arbejdssekretariatet er kommet under den samme forvaltning.

Det må være vores opgave til næste år at mindske papirgangene, højne serviceniveauet for de ledige, ikke for at finde besparelser, men for at kvalificere indsatsen, for indsatsen er svær, og den bliver stadig sværere i forhold til dem, som har været på meget langvarig kontanthjælp. De er ikke umiddelbart arbejdsmarkedsparate, som jeg sagde, der skal flere og andre midler til.

Til Inger Marie Bruun-Vierø vil jeg gerne sige, at naturligvis er medarbejderne i Familie- og Arbejdsmarkedsforvaltningens lokale centre blevet undervist i den nye lovgivning. Vi har tilmeldt i over et år arbejdet på, at også Jovens menneskesyn kommer til at præge forholdet mellem københavnere og medarbejderne, så gamle rutiner og vaner afløses af nye måder at se samspillet mellem bruger og forvaltning på.

De lokale centre er midt i en omstilling af den sociale og arbejdsmarkedsrettede indsats. De brugerrettede opgaver er blevet samlet og organiseret i team, som tager direkte udgangspunkt i de forskellige målgruppers særlige situation. Det gælder også børnefamilier, og det gælder selvfølgelig også voksne med særlige behov.

Men den nye teamorganisering er selvfølgelig en proces, der tager tid. Der vil naturligvis altid i en omstillingsfase være en række spørgsmål, som der ikke på forhånd er givet løsninger på, men som må afklares hen ad vejen.

Ser vi på det samlede budget, så må jeg konstatere, at de givne rammer for Familie- og Arbejdsmarkedsforvaltningen simpelt hen ikke rækker til alt det, man kunne ønske sig. Hvis vi skal kunne etablere de nødvendige tilbud og boliger til handicappede og psykisk syge, er der behov for yderligere midler. Derfor er disse grupper begge opført på udvalgets ønskeliste.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

Med ønskelisterne vil vi også sikre, at vilkårene f.eks. for handicappede børn hurtigst muligt tilpasses til de faktiske behov, så de børneforældre også vil opleve en pladsgaranti, og så serviceniveauet nærmer sig daginstitutionsområdet.

Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget har fremlagt et budgetforslag, der forbedrer servicen på mange områder, men der kræves klart også tilføjelse fra omstillingspuljen, hvis vi skal rette op på de største skævheder.

Så nu er det op til Borgerrepræsentationen at prioritere, ligesom vi har gjort i Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget. Det har været en god proces, den har været lærerig for alle både på det menneskelige og på det faglige niveau, og derfor kan jeg kun anbefale det kommende arbejde, så vi får en god og en sund by, hvor der også er en god social balance.

Hellen Hedemann (F): Nogle gange føjes det, som om historien gentager sig, og så er det endda kun min anden budgettale.

Men jeg kan blive helt svedt ved tanken om, at jeg flere år i træk skal stå her på talerstolen og skælde ud og være forarget over, at budgetudvalget fra den socialdemokratiske overborgmester altid skal gå så hårdt ud over de svage grupper.

Så derfor har jeg bestemt mig for at være positiv og håbe på, at der kan skabes et flertal herinde i Borgerrepræsentationen, et flertal, der vil være politisk ansvarligt på den måde, at man lader de største skuldre bære de tungeste besparelser. Og jeg ser lidt lys forude.

I torsdags hørte jeg Venstres budgetordfører, Søren Pind, og her i aften har jeg hørt Lise Helweg sige, at en 6 pct.s-besparelse på daginstitutionsområdet lød af for meget. Det er dejligt, når selv Venstre kan blive klogere hen ad vejen, eller måske har Venstre fået koldde fødder, det ved jeg ikke. Pyt med det, det er rart, at de viser sig ansvarlige.

Inger Marie Bruun-Vierø fra De Radikale udtalte i torsdags, at hun fortrød sin stemmeafgivning om sygeafdelingen på Sundholm, og så er det ikke engang valgår endnu. Så det var jeg også glad for at høre. Jeg føler faktisk, at stemningen i år er lidt mere positiv, end den var sidste år.

Endelig er der jo også flere udmærkede tiltag i udspillet fra Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget, bl.a. at der sker en oprustning på området for psykisk syge, og at der bliver etableret flere spædbørnspladser. Men problemer er der, og dem vil jeg alligevel tillade mig at tage fat på.

Det er jo et spørgsmål, om man kan tillade sig at kalde børnene en svag gruppe, for det er egentlig ikke mit generelle indtryk, at de er det. Når jeg alligevel tillader mig at gøre det, så er

det, fordi jeg mener, at en besparelse på daginstitutionsområdet på 6 pct. kommer til at ramme skævt. Ikke alle børn har lige formuende forældre, men så længe børnene er små, så kan man da være sikker på, at de får god, sund mad i daginstitutionen, og at de får nogle fælles oplevelser ved at være på f.eks. kolonihold.

Men når man nu skal tage besparelserne et sted, så kan vi jo godt frygte, at det lige præcis er på de områder, besparelserne vil falde. Besparelserne lægges ud til selvforvaltning, som der står i budgetudspillet. Selvforvaltning er faktisk et udmærket princip, men jeg synes, det er en provokation, når årsagen alene er besparelser. Jeg vil faktisk gå så langt som til at sige, at det er politisk ansvarsforflygtigelse.

Nu vil man med et snuptag overlade budgetlægningen til forældrebestyrelserne. Så er politikerne så dejligt fri for at tage ansvar, og forældre og ansatte kan så tage hundslagsmålet imellem sig.

I Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget har vi også haft foretræde af organisationerne, og de er selvfølgelig rystede over forslaget. De kunne i øvrigt fortælle, at af de 474 daginstitutionsledere, vi har i København, er der 4, der har været hørt i denne sag, og så tillader man sig alligevel at skrive, at selvforvaltning har været et stort ønske fra institutionernes side i mange år. Vi skal jo høre meget, før ørerne falder af.

For SF er pladsgarantien på børnepassningsområdet stadig et meget væsentligt krav, og selvfølgelig allerhelst fra barselsloven ophører, når barnet er 6 måneder gammelt. Men det bliver desværre nok ikke inden for de næste par år, at det kan lade sig gøre.

Derfor mener vi også i SF, at København bør indføre det kommunale tilskud til børnepassningslov. Vi skal ikke have mere privat børnepassning her i byen, som overborgmesteren ellers har aftalt med finansministeren, da de to mødtes under kommuneforhandlingerne ... (*Afbrudelse*). Ja, det bliver værre og værre. Kramet.

Der er meget få børnefamilier, der er interesseret i privat børnepassning her i kommunen. Det er aldeles tåbeligt at blive ved med at afsætte penge til det område. Alligevel besluttede et flertal i Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget i onsdags, at man ville afsætte 18 mill. kr. i år 2000 til det formål.

I SF mener vi, at pengene kan bruges noget bedre, altså ved at genindføre tilskud til foreldrelov for at passe børnene i perioden indtil børnene kan komme i daginstitution.

De københavnske børnefamilier er, det ved vi, nemlig langt mere interesserede i, at deres børn kommer i daginstitution. I en daginstitution er der tale om et reelt pædagogisk tilbud. Der

er ganske enkelt i serviceloven fastsat rammer for indholdet af det tilbud, det enkelte barn har krav på.

SF kræver kvalitet i pasningen, og det vil først og fremmest sige stationære daginstitutioner i form af vuggestuer og børnehaver.

Det er fuldstændig rigtigt, som Karin Storgaard sagde, at venstrefløjten ikke bryder sig om rumlepotter. Og så udtalte Karin Storgaard, at nu har der været en fantastisk positiv evaluering af rumlepotterne. Ja, det, vi fik forelagt i udvalget, var rimelig positivt. Jeg har læst hele evalueringen, og det er nu ikke helt så fint med den positive evaluering af det, som det gerne skulle fremstå.

I SF vil vi heller ikke være med til en udlicitering af daginstitutionsområdet. Vi mener, at det skal være en offentlig forpligtelse at varetage børnepassningen. Vi finder det rent ud sagt uligt, at det pædagogiske tilbud til børn kan være profitskabende for et privat firma.

I SF synes vi, at forvaltningen må bruge tid på sammen med de københavnske børneinstitutioner at komme op med et kvalitetsstyringskatalog på hele daginstitutionsområdet. Det kommer selvfølgelig til at betyde, at der skal afsættes ressourcer, men vores pædagoger og medhjælpere kan godt selv, hvis de får mulighed for det.

De svagest stillede har trange kår i København, men som Hanne Nielsen ganske rigtigt sagde, da hun havde kigget på det budgetudspil, der er fra SF og Enhedslisten, skal de dog have 30 mill. kr. Jeg må sige til Hanne Nielsen, at jeg blev lige så overrasket. Det var også en fejl. Der skulle ikke have stået 30 mill. kr., men 5 mill. kr. til de hjemløse.

I omstillingsplanen, som blev vedtaget sidste år, nedlagde det store, sorte flertal herinde mere end 100 herbergspladser, og de besluttede jo også, at sygeafdelingen på Sundholm skal nedlægges her den 31. december 1999.

Hvorfor, og det bliver mig aldrig muligt at forstå, har flertallet herinde ingen social anstændighed? Jamen siger I, det er ikke godt nok at bo på et herberg. Nej, det er da heller ikke godt nok at bo på et herberg. Vi skaffer dem bare nogle flere boliger. Jamen hvor vil I skaffe dem henne? I har puttet alle boligerne ind i Tor og dermed udryddet dem. Der er desværre ingen boliger.

Men det er da rigtigt, at vi skal skaffe dem boliger, og det må vi så gøre efterfølgende, som det kan ske. Det kan jo ikke hjælpe noget, at man først nedlægger boligerne og så smider folk helt ud på gaden og efterfølgende ikke har noget at putte folk ind i. Alle og enhver kan jo se,

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

hvor mange hjemløse vi har fået i de københavnske gader. Jeg synes, det er en fälliterklæring. Sygeafdelingen på Sundholm er jo stadig fuldt belagt, og den har været det hele tiden.

Jeg blev noget overrasket, da jeg hørte Hanne Nielsen sige, at nu skal vi have team på herberjerne. Jeg ved godt, at Hanne Nielsen tilhører borgmesterens parti, og det kan godt ske, at man kan skaffe nogle specielle ting, men jeg har i hvert fald som medlem af Familie- og Arbejdsmarkedsutvalget aldrig nogen sinde hørt, at der skulle være team på herberjerne.

Det skulle være team – jeg skrev ned, hvad Hanne Nielsen sagde – med lægefaglig ekspertise. Ja, jeg har i hvert fald ikke læst det nogen steder. Jeg har godt nok læst, at man laver en sygestue på Mændenes Hjem og i Hillerødgade, men der skulle de kunne udlevere hovedpinepiller og sætte plaster på, og det er ikke det, jeg kalder for lægefaglig ekspertise.

Jeg synes, det er et stort problem, at man fra Venstres side siger: Vi vil godt være med til at nedlægge Sundholm, men så må vi sætte noget andet i stedet. Ja, hvis man sætter noget andet i stedet, var det i orden, men det gør man jo ikke. Så jeg vil gerne spørge Venstre, om det dog ikke var bedre, at man opretholdt Sundholms sygeafdeling, indtil man sætter noget andet i stedet.

Vi kan måske nok være enige om, at det var godt, hvis man kunne opspøge de hjemløse syge i HSI-system, men det hverken kan eller vil man jo.

Borgmester Winnie Larsen-Jensen siger: Hvor kan vi give denne gruppe en god og kærlig omsorg? Ja, det ville jeg også gerne vide, men jeg ved i hvert fald, at de får en god og kærlig omsorg på sygeafdelingen på Sundholm i øjeblikket, og så længe vi ikke kan sætte noget andet i stedet, så må jeg bede om, at man opretholder den afdeling.

I øvrigt ved vi jo også, at HS stadig udskriver folk dertil, og her forleden dag læste jeg i avisen, at borgmester Winnie Larsen-Jensen selv måtte placere en hjerneskadet mand, der var udskrevet fra, jeg tror, det var Hvidovre Hospital, til sygeafdelingen. Så jeg kan da ikke se andet, end at det er ganske tåbeligt at nedlægge den sygeafdeling.

Det fremgår også af budgetforslaget, at der skal lukkes 40 daghjemspladser for demente ældre på Sundbygård. Det er jo ikke nogen hemmelighed, at der i Danmark diagnosticeres flere og flere demente, og at der bruges mange ressourcer på at forske i denne invaliderende sygdom.

Når et menneske, man har levet sammen med i en lang årrække, bliver ramt af demens, så betyder det ofte, at ægtefællen til den demente beslutter sig til, at den demente skal blive i hjemmet, og at den raske ægtefælle herefter vil tage sig af plejen. Det er stort set et 24-timers arbejde.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

Mange demente har ikke nogen erkendelse af deres egen formåen eller uformåen, og mange af dem bryder sig ikke om hjælpeforanstaltninger. Men for den raske ægtefælle er det af afgørende betydning at kunne blive afløst indimellem med henblik på at kunne samle lidt kræfter til igen at klare plejen af den demente ægtefælle.

Dag hjemmet Sundbygård er indrettet med henblik på at give aktivitetstilbud til ældre psykisk syge, og her har personalet faktisk haft succes med at fastholde de ældre. Mange af dem er faktisk mødt op hver eneste dag. Der er plads til 40 brugere, men ifølge Familie- og Arbejdsmarkedsforsvaltningen benyttes tilbuddet kun af ca. 25, og derfor foreslår forvaltningen, at daghjemmet nedlægges.

Det er i og for sig rimeligt at nedlægge en institution, når der ikke er søgning til den. I en tid, hvor der er knaphed på ressourcer, er man ofte nødt til at se på udbud og efterspørgsel.

Men hvorfor er der ikke søgning, når man nu ved, at der findes mange potentielle brugere? Vi ved rent faktisk, at der i øjeblikket står 56 demente ældre på venteliste til daghjemspladser, og så lukker vi 40 pladser. For mig lyder det som Ebbetør Bank. Der er noget, der ikke stemmer.

Men faktum er, at det bliver de ældre demente københavnere, der taber, hvis Sundbygård Dag hjem lukker, og det mener jeg ikke, vi kan leve med.

Der er for nylig lavet en rapport over omfanget af stofmisbrugere i Københavns Kommune. Vi har ca. 4.000 stofmisbrugere, og af dem er ca. 61 pct. over 35 år. I budgetudspillet opererer man med at lukke 2 døgninstitutioner for ældre stofmisbrugere og i stedet for omlægge behandlingen af dem til dagbehandling.

I udvalget har vi fået at vide, at det overhovedet ikke er noget problem at omlægge den behandling til en dagbehandling, fordi alle de personer, der er på de 2 institutioner, i forvejen har deres eget hjem.

Nu viser det sig, at mere end halvdelen af de klienter faktisk er hjemløse, så jeg synes ikke, man kan sige, at det er en praktisk foranstaltning at få endnu flere københavnere til at leve på gaden. SF kan i hvert fald ikke være med til at opsigte driftsoverenskomsten med institutioner, der må udskrive klienter til gaden.

Som jeg sagde i min indledning, så er det jo positivt, at vi får flere spædbørnspladser. Men i SF mener vi også, at vi i høj grad mangler en familieinstitution eller det, man kan kalde en pårørelsebringelsesinstitution, altså et sted, hvor man kan anbringe mor og barn og så håbe på, at det ikke bliver nødvendigt med en tvangsfjernelse.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 13. september 1999

En institution som Frederiksgaard er i den grad overbelagt. Det skyldes meget ofte, at man er nødt til at tvangsbringe barnet, i stedet for at man rent faktisk kunne anbringe mor og barn, eller mor, far og barn, samlet med henblik på at oplære forældrene i forældrerollen.

Det sidste, jeg vil beskæftige mig med her, er nedlæggelsen af ungdomspensionerne. Jeg har læst den resultatundersøgelse af unges ophold i hybler, som Familie- og Arbejdsmarkedsforvaltningen har udarbejdet. Jeg kan godt være enig i, at konceptet for ungdomspensionerne er forældet, men jeg er stadig meget skeptisk over for hyblerne, fordi det har ikke været muligt i udvalget at få oplyst, hvor meget voksenkontakt den enkelte unge kan få.

Men værst af alt er det, synes jeg, at man vil nedlægge ungdomspensionerne uden at sætte hybler i stedet. Budgetforslaget opererer med nedlæggelse af over 50 pladser på pensionerne, men kun med 15 nye hybler. Og så er det, jeg spørger: Hvad er det i de unges handlleplaner, der gør, at de pludselig kan klare sig selv? Nu har de været på ungdomspensioner i mange år, og lige pludselig har de overhovedet ingenting brug for, de kan helt klare sig selv. Det tror vi ikke på i SF. Vi mener faktisk, det er uansvarligt.

Det er i det hele taget blevet en helt dagligdags foreteelse, at så snart nogle sparekrav er besluttet, så nedlukkes den igangværende foranstaltning. Klienter, brugere eller beboere, hvad de nu kaldes, sendes på gaden og forventes stort set at klare sig selv. Det kan vi ikke være bekendt, og det vil SF ikke være med til.

Jeg vil slutte her, som jeg gjorde sidste år, med samarbejdsformen i Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget. Jeg var jo noget negativ sidste år, og så er det jo altid positivt, når der sker nogle forandringer til det bedre, og det synes jeg, der er sket i Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget. Det er helt klart min opfattelse, at mødeformen har ændret sig, og det er jeg glad for.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Det gælder også her.

Marie Jeppesen (Ø): Jeg skal lige starte med at huske Winnie Larsen-Jensen på, at jeg stemte faktisk for oversendelsen til Økonomiudvalget og er dermed enig i den prioritering, der ligger i Familie- og Arbejdsmarkedsudvalgets budget. Men jeg har taget forbehold for 2 pct.s besparelsen og dermed også for 6 pct.s-besparelsen. Den kan vi altså ikke støtte op om i Enhedslisten.

Jeg havde, som sikkert mange andre også har haft, min budgettale fremme fra sidste år, da jeg skulle overveje, hvad jeg skulle sige. Den kunne sådan set godt have været genbrugt. Jeg

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 13. september 1999

skulle bare lave et nyt afsnit om daginstitutioner. Jeg har ikke genbrugt talen fra sidste år, men der er gentagelser undervejs.

Jeg vil starte på daginstitutionsområdet, som jeg mener indeholder den største knast på familie- og arbejdsmarkedsområdet i år. Derfor er det da også glædeligt, at stort set samtlige partier melder ud, at det nok er for drastisk at spare 6 pct. her.

Dansk Folkparti er det eneste parti, der ikke har det med i sin ordførerrunde. Det er måske ikke helt så mærkeligt, når man lægger gennemsnitsalderen i gruppen sammen. Der er ikke helt behov for børnepasning mere, tror jeg her.

Jeg har også gennem forløbet med budgetforslaget i udvalget været af den opfattelse, at der ikke kan spares på det sociale område i København. Selv om jeg glæder mig over, at meldingerne om 6 pct. er for meget, undrer jeg mig også lidt, fordi samlet set er 6 pct. også det tal, der fremgår af budgetforløbet fra sidste år, der skulle have været sparet. Det skulle bare lempes noget mere igennem, nemlig gennem en besparelse over 3 år.

Hvad er forskellen på at tage besparelsen over 3 år eller at tage det hele på én gang? Det synes jeg er temmelig interessant at vide. Og hvorfor begynder det først at gøre ondt, når besparelserne er samlet i ét hug?

Jeg er selv ansat på daginstitutionsområdet, og jeg vil da gerne invitere borgerrepræsentanterne med mig på arbejde bare en dags tid eller to for at prøve, hvordan det er. Vi kan sagtens bruge en hånd, måske også to, til at få dagene til at hænge sammen.

Der vil også være rig mulighed for at prøve, hvad vi egentlig byder vores børn i København af for lidt plads og for sparsom voksenkontakt, alt for megen larm og ingen mulighed for privatliv, heller ikke under toiletbesøget.

Derudover kunne nogle også se, at debatten om halalslaget kød til børnehaverbørn er en anelse overdrevet, idet børnehaverbørn i hverdagen slet ikke får serveret mad i institutionen, den er sparet væk for mange år siden. Hvad det medfører af usunde og uvarierede madpakker, kan jeg faktisk ikke beskrive her, det må man opleve ved selvsyn.

Nyruops nyårsstale er af flere citeret i torsdags: Vi må kunne gøre det bare lidt bedre. Det er jeg enig med ham i, men jeg kan ikke se, at der er lagt op til det i det fremlagte budgetforslag, til trods for partissammenfald hos Nyrup og op til flere her i Borgerrepræsentationen.

I budgettet er selvforvaltning nævnt, daginstitutionerne skal selv forvalte deres budgetter fra næste år. Det er sandsynligvis en meget god idé. Vi har i udvalget endnu ikke taget stilling

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

til, hvad denne selvforvaltning kommer til at indebære, men jeg forstår så udmærket de ledere og forældrebestyrelser, som ikke vil selvforvaltning af et nedskæringsbudget.

Det er rigtigt, at der er politikere, der på denne måde løber fra deres ansvar. Det er efter min mening ikke overborgmesteren, som har meldt ud, at forringelserne skal svare til 2 pct. af lønsummen i forvaltningerne.

Sidste år indgik udlicitering i budgetforliget. Sådant en ting må de borgerlige partier absolut have i København, men jeg forstår ikke hvorfor. Det er da logik for burhøns, at når en kapitalist skal tjene kapital på f.eks. en daginstitution, ja, så kommer kommunen altså til at betale overpris for ydelsen.

Og jeg mener, at vi sparer, og vi sparer i København. Hvorfor så smide penge ud for at få en ydelse, som vi faktisk selv kan levere på udmærket vis? Ja faktisk har vi temmelig mange års erfaring med at levere denne ydelse til forskel fra f.eks. ISS eller Jysk Rengøring.

Enhedslisten går ind for pladsgaranti for københavnske børn og forældre. Vi tror bare ikke, det er helt realistisk at skabe denne garanti på et år. Det må der langtidsplanlægges på for at opnå.

Det er derudover også temmelig svært at opdrive en egnet byggegrund, ikke bare til daginstitutioner, men også til institutionsbyggeri generelt.

Enhedslisten vil også gerne, at København er en grøn by. Der skal være parker og andre grønne åndehuller til byens borgere. Derfor kan der ikke bare overdænges med institutionsbyggeri hvor som helst.

Københavns værdigrundlag indeholder mange fine ord om service over for borgerne og kommunen som attraktiv arbejdsplads. Efter min opfatelse leves der ikke helt op til de fine ord. De besparelser, jeg har omtalt, er vel serviceforringelser, oven i købet til samme pris, som der hidtil har været betalt i form af skat og takster for børnepasning.

En attraktiv arbejdsplads er i København et sted, hvor man oplever stress, høreudsættelse eller dårlig ryg og tilmed får dårlig samvittighed, fordi man har alt for travlt til at kunne udføre sine opgaver.

Dårlig service over for borgerne og uattraktive arbejdspladser er efter min opfatelse, hvad vi i høj grad oplever med vores lokale centre i øjeblikket. Lokaltcentre hed i gamle dage socialcentre. Her er medarbejderne så pressede, at borgerne ikke bliver betjent uden ualmindelig lange ventetider. Hverken når de møder op personligt eller henvender sig pr. brev eller telefon, kan der umiddelbart gives en service over for borgeren.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

Dette har ikke bare konsekvenser i forhold til dem, vi kalder dårligt stillede københavnerne, dem der modtager overførselsindkomster, men også f.eks. forældre til børn, der skal skrives på venteliste til daginstitution, er brugere af et lokalcenter.

Rygtet siger, at den gennemsnitlige ansættelsestid i et lokalcenter er 8 måneder for en sagsbehandler. En stor andel, og det er ca. 1/4, har overvejet at opsige deres stilling, fordi det er for hårdt. Jeg ved ikke, om det er sandt, men hvis det er det, så er det da vist også et vink med en vognstang om, at der virkelig er noget rivende gåt her.

Derfor har Enhedslisten også prioriteret lokalcentrene meget højt i det fælles budgetoplæg med SF. Vi tror ikke på, at det kan lade sig gøre at få rettet op på de tilstande, der er i centrene, uden en opnormering af personalet.

15 mill. kr. er det blevet til, og det ser ud af meget, men det skal dække hele byen inklusive handicapcentre og rådgivningscentre for stofafhængige, og så er der ikke mere end til højst 2-3 stillinger i gennemsnit i hvert center.

Omstillingsplanen på hjemløseområdet er vi ikke begejstrede for i Enhedslisten. Intentionerne i planen er sikkert gode nok, men forudsætningerne er for dårlige. Københavnerne er ikke flyttet så meget som forventet. Underligt nok, tænker nogle sikkert, men når vi ser, at mulighederne for at skaffe sig en billig lejlighed er så stærkt forringet, som de i virkeligheden er, med afskaffelsen gennem Tor af de kommunale boliger, er det sikkert i virkeligheden ikke så underligt.

Den boligsociale anvistning har heller ikke helt levet op til forventningerne af de samme årsager, og nu er boligelskaberne da også blevet sure og har opsagt alle aftaler med kommunen om, at vi kan få råderet over 1/4 af boligerne, fordi nogle ønsker at effektuere tilbagekøbsklausuler til høje priser hos boligelskaberne. Der vil kun være fejterne til at betale, altså de fattige københavnerne.

Når det er erhvervslivet, der skal betale, kan det godt gives meget store rabatter. Som sædvanlig er der et stort flertal, der lader de fattige københavnerne betale for de rige.

De allerdårligst stillede hjemløse er bl.a. placeret på sygeafdelingen på Sundholm. Men nu skal de også sættes ud på gaden og dø forhåbentlig i fred. Igen er det de fattige, det går ud over.

Al fornuft siger, at det er HS, der skal tage sig af disse syge og hjemløse mennesker. Det er jeg ikke uenig i. Jeg frygter bare, det ikke er realistisk, HS kan ikke rumme disse mennesker.

Enhedslisten vil gerne støtte en bevarelse af sygeafdelingen, men vi synes ikke, det er godt nok, der må iværksættes flere initiativer i forhold til gruppen af hjemløse borgere, end der er

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 13. september 1999

lagt op til i hjemløseplanen. Det skal helst ske som botilbud, opgangsfællesskaber eller noget lignende.

Jeg kan fortsætte med de psykisk syge. Når der tages 2 pct.s besparelse af lønbudgettet på boområdet, er vi ved at være nede på en normering, som der også er på de somatiske plejehjem. Her er det vel at mærke mennesker, som er så syge, at de ofte må være under konstant opsyn for ikke at gøre skade på sig selv eller på andre, mennesker, der ikke kan tage vare på sig selv, ikke på grund af alder, men fordi de er syge og dermed har brug for professionel hjælp til at klare deres hverdag.

Der spares endnu en gang på narkoområdet, bl.a. ved at lukke 2 institutioner, og som det er set før, er det igen de allerdlårigst stillede, det skal gå ud over, nemlig de ældre narkomaner, dem hvis netværk er blevet så tyndslidt, at det nærmest ikke længere er eksisterende.

Ved udvalgsbehandlingen blev det oplyst, at brugerne af institutionerne havde egen bolig og derfor kunne tilbydes dagbehandling i København. Når jeg har talt med brugere og personale, har jeg fået at vide, at ca. halvdelen af brugerne ikke har egen bolig, altså er hjemløse. Behandlingen er for dyr og for langvarig i disse institutioner. Jamen så lad os da kigge på det i stedet for bare at lukke dem og lade endnu flere gå tabt i vores samfund.

På anbringelsesområdet har Morten Kabell, Enhedslistens budgetordfører, i sin tale redet gjort for de problemer, vi som Enhedsliste ser. Jeg vil ikke gentage ham, men også min undren over Socialdemokratiets stillingtagen på området er ret stor. Man skulle ikke tro, at det var det samme parti, der besidder socialministerposten her i landet.

Morten Kabell har også på udmærket måde gjort rede for de positive sider i budgetforslaget fra flertallet i Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget, så det skal jeg ikke også bruge tid på her.

Jeg vil nævne, at det drejer sig bl.a. om behandlingshjem til spædbørn, om elektronisering af sundhedsplejen, denne har døgnet og men: De skal jo betale det hele selv.

Morten Kabell talte om bykonger i København, hvad der giver et ganske klart billede af beskæftigelses- og aktivtveringsindsatsen. Den er totalt uigennemskuelig.

Til Familie- og Arbejdsmarkedsforsvaltningens ros skal det siges, at der forsøges ihærdigt på at gennemskue området og på at indføre politikerne i, hvad der sker. Derfor kan det også være, at det er et område, der kan kigges meget grundigere på ved budgetforhandlingerne i år 2001.

Her må man gerne for min skyld spare hvert år, hvis bare besparelsen bruges på at skaffe ordinære job til københavnere. Serviceforringelser har der været nok af, så jeg er sikker på, at

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 13. september 1999

en del job kan etableres i institutionerne og på hospitalerne. Faktisk er det bare fantasien, der har sine begrænsninger.

Enhedslistens folketingsgruppe har fremlagt regnestykker på, at det faktisk godt kan betale sig at ansætte i ordinære job frem for i aktivering. Det ville også tilføre København de gode skatteborgere, som jo er så eftertragtede. Det vil oven i købet være en forbedring for de nuværende københavnere, fordi det vil være dem, som bliver de fremtidige gode skatteborgere.

Jøhannes Nymark (A): Boligpolitikken i København har været stærkt i fokus i den seneste tid såvel i medierne som her i Borgerrepræsentationen.

Jeg må så indrømme, at når vi når en sådan karikatur, som da Martin Günter havde sit indlæg tidligere på aftenen, hvor ungdomsboliger pludselig bliver 3.000 kr. for et værelse, og nybyggeri alene er attraktivt privat byggeri ved havet, ved vandet, ja, så har vi ikke meget samtale om det.

Men overborgmesteren understreger i sin tale, at vi både har behov for og brug for nye, attraktive boliger, som kan være med til at fæstholde ikke mindst de yngre børnefamilier i København.

Her vil jeg godt have fat i en bestemt vinkel. Vi har haft en pause med alment boligbyggeri bortset fra de såkaldte huludfyldninger. Men netop erfaringerne fra disse mindre byggerier får mig til at sætte spørgsmålstegn ved fortsat at holde de almene boligselskaber udenfor. Vi skal ikke igen bygge store områder udelukkende med alment byggeri. Det giver problemer, det ved vi kun alt for godt. Nej, vi skal stille nogle klare krav til det almene byggeri. Det skal indgå sammen med andre boligformer, gerne så varieret som muligt, ejerboliger, andelsboliger og private udlejningsboliger.

På den måde vil vi få nye boligområder, som henvender sig til en bred vifte af boligsegende. Det er måske lettere umiddelbart at udleje 2- og 3-værelses-lejligheder, men dem har vi, som alle ved, i store mængder.

Jeg føler mig overbevist om, at en 4-værelses-lejlighed på f.eks. 100 m² med attraktiv beliggenhed vil opfattes som et godt tilbud til en familie, som gerne vil blive i byen, også selv om prisen bliver af en vis størrelse.

Mange vil på den måde kunne begrænse deres tid til transport til og fra arbejde, og det er vel også værd at betale for.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

Lad mig så tilføje, at skal et alment byggeri som her skitseret være til gavn for netop unge familier med almindelige indkomstforhold, må der arbejdes med anvisningsreglerne.

Flere boligelskaber gør forsøg med en såkaldt grøn anvisning. Det kan for mig at se være en af vejene, vi kan gå. En indsats for at nedsette afstanden mellem bolig og arbejde forekommer mig at være særdeles relevant og dermed også boligpolitisk spiselig.

Et helt andet hjørne af den boligpolitiske debat er nærmest dagsaktuelt hvert år, når budgettet forelægges. Netop i september oplever vi den årlige flaskchals for ungdomsboliger, når et nyt kuld studerende kommer til byen. Der skydes med skarp mod Københavns Kommune, for de unge vil helst alle sammen bo i brokvarterne, på Christianshavn osv., uanset hvor de i øvrigt læser. Det er forståeligt, for selvfølgelig er det attraktivt at bo midt i byens liv.

Men selv København har grænser for plads til unge, ikke mindst fordi så mange unge i forvejen har en bolig i København. Mere end 60.000 studerende bor i dag i København, og det er meget tæt på at svare til det antal uddannelsespladser, der er i kommunen. Så bør jeg nok understrege, at de mere end 60.000 unge bor i selvstændig bolig. Hertil kommer studerende, som bor på lejet værelse eller stadig bor hjemme.

Som sådan behøver vi altså ikke at have særlig dårlig samvittighed. Alligevel må vi gøre vores bedste for at finde plads til endnu flere unge under uddannelse, de unge presser på. Der skal ikke herske tvivl om, at de mange studerende er med til at sætte deres positive præg på byen, dens kulturelle liv og liv i almindelighed.

Jeg tror ikke, at nybyggeri er vejen, selv om jeg da ikke vil udelukke enhver form for nybyggeri til unge. Men huslejerne i nybyggeri vil blive forholdsvis høje, og vi kan under ingen omstændigheder nå ret langt med nybyggeri. Vi må i stedet se på muligheder i eksisterende byggeri.

Her vil jeg gerne fremhæve det initiativ, som overborgmesteren og formanden for bydelserådet i Kongens Enghave har taget. Det er en fælles vurdering, at 500 studerende hvert år vil kunne finde en bolig i den eksisterende boligmasse i Kongens Enghave. Lignende initiativer må kunne tages andre steder i København, og her har ikke mindst de almene boligelskaber et ansvar for at sætte fantasien i sving.

Et andet bidrag kunne måske være nedlagte plejehjem. At et plejehjem er utidssvarende, bl.a. fordi plejepersonalets arbejdsforhold ikke er acceptable, behøver ikke at betyde, at bygningen ikke vil kunne løse nogle unges boligbehov for en tid.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

En forbedring af de unges boligforhold skal som tidligere nævnt findes inden for den eksisterende bygningsmasse. Det kræver fantasi, men det kræver også formidling. Meget kunne gøres lettere for de unge, som er nye i København, hvis de vidste, hvor de skulle gå hen.

På kollegieområdet har det i mange år været overskueligt i kraft af CU, altså Det Centrale Indstillingsudvalg, men for alle andre boligformer er det lidt af en jungle. Vi kan i den forbindelse næppe gøre meget ved de mange andelsboligforeninger. Det er bagsiden af medaljen ved denne ejerform, at det er meget svært at finde frem til ledige boliger.

Derimod er det vigtigt, at kommunale initiativer og ikke mindst initiativer fra de almene boligelskaber bliver formidlet let og overskueligt, så også nye studerende har let ved at orientere sig. Der må være ét sted at gå hen.

Lad mig så få sige: København yder meget for at rumme de studerende i hovedstadsområdet. Vi kunne som sagt med en vis ret hævde, at vi har gjort vores, når der er balance mellem antallet af uddannelsespladser og antallet af studerende i kommunen. Det bør dog ikke blive en søvnaprøve.

Der skal ikke herske tvivl om, at de studerende er en meget velkommen del af den københavnske befolkning, så vi skal bruge al fantasi for at finde udveje for, at endnu flere uddannelsessøgende kan få en bolig i Københavns Kommune.

Mikkel Warming (Ø): Manden med leen går gennem Europa. Han er ude efter velfærdstaten. Sådan sagde Morten Kabell i torsdags. Det er det solidariske velfærdssamfund, som overalt i Europa får om ikke kniven, så leen.

Jeg vil tilføje, at i denne mands kølvand kommer en flok regncdrengs og -piger med lomremegnere, regneark, hvor alt bliver sat op på tal og tabeller. Alle velfærdsydelser, alle politikområder bliver regnet igennem, bliver udgivet som rapporter, hvor alt skal måles og vejes.

Når vi så får konklusionerne, anbefalingerne fra disse regneark, så må man stille sig selv spørgsmålet: Hvis er byen egentlig? Hvem laver bystyret politik for? Hvem er det, der skal have gavn af byen? Hvem skal leve, arbejde og bo i byen? I hvert fald ikke københavnerne, ikke hvis det hidtidige sorte budgettal fortsat får magt, som det har agt.

For grundlæggende er det vel en konsensusopfattelse i budgetfalteret, at københavnernes, er der ikke ret meget ved, vi er for fattige, for arbejdsløse, for syge, får for meget, kræver for meget, koster for meget. Det fremgår meget tydeligt af budgetforslagets indledning, de generelle

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 13. september 1999

bemærkninger, hvor et af de helt centrale punkter er den bæredygtige befolkning, som skal skabes i København.

For sådan en venstrefløjsskæ som mig kunne det jo betyde noget i retning af, at nu skulle man sætse grønt, økologisk, nu skulle der ske noget med at få en sammenhængende ressourceudnyttelse osv.

Men det er slet ikke det, det handler om, overhovedet ikke, tværtimod, kunne man næsten sige. En bæredygtig befolkning handler om penge. Det handler om, at der skal være nogle mere velforede tegnebøger i baglommerne eller inderlommerne hos de københavnere, man gerne vil have til at bo og leve i byen.

Det går også som en, om ikke rødt så dog sort tråd gennem både overborgmesterens og Søren Pinds budgettaler, at den bæredygtige befolkning, de nye københavnere i det nye København, skal være mere velafgjete. Det er jo desværre ikke nogen overraskelse, den sorte tråd har der jo været i den københavnske boligpolitik, lige siden det boligpolitiske 10-punkts-program blev vedtaget i 1995, hvor nogle af hovedelementerne var stop for alment byggeri, bortset fra huludfyldninger, og en mere massiv satsning på lejlighedssammenlægninger i forbindelse med byfornyelsen.

Målet var klart dengang, om end man formulerede det meget pænt, men målet var ikke desto mindre meget tydeligt, at det handlede om at få nogle andre mennesker ind, helt grundlæggende.

De, der var, de, der blev tiltrukket, de, der kom ind i byen, havde ikke særlig mange penge, og hvad værre var: De kostede kommunekassen en hel masse penge, så man skulle have nogle andre ind.

Det er så blevet strammet op siden hen. I slutningen af 1998 kommer der et udkast til en pjece om de boligpolitiske udfordringer i København. Her går man ærligt frem og siger, at målet er at halvere antallet af små lejligheder i byen. 68.000 lejligheder vil man have fjernet – 68.000, 1/4 af samtlige boliger i København. Det er visionen, eller hvad man nu vil kalde det, med den københavnske boligpolitik.

Vi har ikke set mere til den pjece siden hen. Jeg ved ikke rigtig hvorfor, måske var den før årlig.

Så kommer der her i 1999 den boligpolitiske evaluering og diverse andre undersøgelser.

Igen er det den økonomiske indgangsvinkel, der ikke bare dominerer, men er altdominerende. Den vil jeg vende lidt tilbage til.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 13. september 1999

I forbindelse med det almene byggeri er der også sket spændende ting, eller hvad man nu vil kalde det, er boligpolitikken også ved at slå igennem.

For det første har vi nu forsøgsordninger i kommunen omhandlende vel 30.000 boliger, det er det tal, vi får i Bygge- og Teknikforvaltningen, forsøgsordninger med anvisningen, således at ventelisterne suspenderes og andre kriterier kommer i fokus, andre kriterier for at komme ind i boligerne.

Disse kriterier kan man kalde mange ting, og det gør man også. En af de ting, der bliver sagt oftest, er de »grønne kriterier«. Den socialdemokratiske byplanordfører tror jeg nok det er, Johannes Nymark, var inde på det, nemlig at det handlede om grønne kriterier, kort tid mellem bopæl og arbejdssted.

Det interessante er, at uanset hvad man kalder kriterierne, så har de et tilfælde: Folk skal have arbejde. Det er kriteriet, det er det, det handler om. Folk skal have arbejde for at kunne komme ind i det nye almene byggeri eller for at komme ind i alment byggeri i det hele taget.

Samtidig har man i dette år taget en meget skelsættende og grim beslutning, nemlig at begynde at indkræve tilbagekøbsretighederne, eller hvad hedder det, få disse tilbagekøbsretigheder betalt, indfriet, hvorved det, man opnår, og det ved man udmærket godt, er, at selvfølgelig vil de da ude i en almen boligforening overveje, om de selv, uden at få noget som helst andet for det end at blive ved med at være en del af et alment boligselskab, nu også skal lægge de her 500-1.000 kr. på huslejen hver måned.

Der vil man gøre sig en overvejelse. For hvis man siger nej, hvad så? Ja så bliver boligerne købt tilbage, og så bliver den solgt formentlig, fordi Københavns Kommune har jo solgt sine ejendomme, man skal da ikke opbygge en ny, det er der da ingen, der har snakket om, meget lidt i hvert fald, på 35.000 boliger i København. Man vil i hvert fald ikke garantere, at det er det, der sker.

Og hvad er konsekvensen? På lang sigt, og vi taler om 30-40 år, risikerer man at smide samtlige eller de fleste af de almene boliger ud i den private sektor. Når vi ser det kaos, der i dag hersker på det boligsociale område, alle de eksempler, der kommer hele tiden, med folk, der ikke kan få en bolig, selv om de ved gud er berettiget til det, så er det ikke svært, når man kigger frem i tiden, at se, hvilke problemer dette kan risikere at medføre.

Vi hørte vedrørende nybyggeri af almene boliger fra den socialdemokratiske boligordfører, Johannes Nymark, lige før, at der skulle også kobles forsøgsordninger på, eller man skulle kigge på anvisningsreglerne.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

Jeg har et spørgsmål, nemlig: Hvis det nybyggeri af almene boliger, man laver, er for bestemte befolkningsgrupper, nemlig børnefamilier osv., hvorfor så i alverden gøre det alment? Hvorfor egentlig bruge de penge, der vel egentlig, når vi tager grundtanken med de almene sociale boliger i betragtning, var at skaffe boliger til dem, der ikke kunne skaffe sig en bolig selv? Når det, flertallet vil, er at skaffe boliger til nogle andre, hvorfor så gøre det alment?

Det, der sker i øjeblikket, når vi kigger ud over kommunegrænsen, og det er vi vel næsten tvunget til, er, at vi ser, at i alle kommuner, stort set, kører det løs på denne facon. Der er sket en voldsom opbremsning i byggeriet af alment byggeri. Vi ser, at folk decideret nu sætter bulldozer på rundtomkring i kommunerne. I Lolland er det mindre huse, man river ned, de små, billige, dårlige huse.

Vi ser forsørgsordninger dukke op, ikke bare i København, men mange steder i landet. Vi oplever, at ingen kommuner ønsker bistandsklienter inden for kommunegrænsen. Vi oplever, for at trække det skært op, at bistandsklienterne bliver jaget vildt over kommunegrænserne.

Det er en leg, en jagt, der er foregået i mange år specielt oppe i det nordlige Sjælland. Men det klæder ikke Københavns Kommune så aggressivt at kaste sig ud i den jagt. Det klæder ikke et bystyre, som burde kunne bære værdier om solidaritet, at gå med i den jagt.

Når vi så kigger på det faglige indhold i de papirer, de undersøgelser, der ligger, og som man bruger til at træffe beslutning om anbefalinger om flere lejlighedssammenlægninger, større nybyggerier osv., mere fart på at skabe større boliger, så må vi konstatere, at det faglige indhold efter vor opfattelse ikke er særlig godt.

Når vi kigger på den boligpolitiske evaluering, skal jeg bare citere fra et af høringsssvarene. Det kommer fra Lejernes Landsorganisation, som siger:

»Anbefalingerne i evalueringen bærer for størstedelens vedkommende præg af fraværende politiske overvejelser om Københavns Kommunes boligpolitik og indbyggersammensætning, idet evalueringens grundlag udelukkende er teoretisk markedsøkonomi renset for socialpolitiske overvejelser. Evalueringens anbefalinger forudsætter i mange tilfælde lovændringer. Alene af den grund er den urealistisk.«

Vi er meget enige i det. Lejernes Landsorganisation her siger om den boligpolitiske evaluering:

Der følger andre undersøgelser i kølvandet på denne evaluering, f.eks. en flytteundersøgelse, som i det øjeblik den blev offentliggjort for ikke så mange dage siden, straks blev brugt af overborgmesteren og Søren Pind til hånd i hånd, som vi kender dem, at gå ud og sige: Nu hand-

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

ler det om at få gang i lejlighedssammenlægningerne. Søren Pind tilføjede noget med nogle bil-ler og parkeringspladser, det skal dog siges, der var en forskel, meget lille, men den var der.

Hvad siger denne flytteundersøgelse så? Jo, på side 27 konstaterer den sjovt nok, at det er gruppen af de 25-39-årige, der massivt flytter ud af København.

Se, nu er vi jo en uddannelsesby, og folk, der er færdiguddannede, kunne man jo næppe forvente alle sammen skulle blive boende. Så måske er det ikke så overraskende, at der flytter mange omkring de 20 ind og mange omkring de 30 ud, kunne man mene, når vi nu er en uddannelsesby.

Men o.k., den anden ting, man konstaterer, er, at for par med børn, og det er jo dem, der lig-gesom er i fokus for al boligpolitisk snak her i byen, eller her i bystyret i hvert fald, er hus eller rækkehus den foretrukne boligtype, når de flytter uden for København, fordi de – nu er jeg hen-ne på side 29 – gerne vil have adgang til have eller gårdhave.

Meget forståeligt. Det kan jeg godt forstå, at de gerne vil. Det kan næppe komme som no-gen overraskelse, burde ikke gøre det, at når folk med børn flytter ud af København, par med små børn flytter ud, så handler det bl.a. om at få adgang til have og eget hus.

Spørgsmålet er: Kan vi gøre noget ved det? Er der nogle steder i byen, vi skal rive ned og bygge en masse rækkehuse og parcelhuse? Eller hvad er det, man forestiller sig?

Et andet spørgsmål er: Hvorfor i alverden har man betalt nogle mennesker penge for at lave sådan en undersøgelse, når de kun siger, hvad alle vidste i forvejen?

En anden ting, som gør, at det er et rigtig dårligt beslutningsgrundlag, man har liggende foran sig, hvis man skal lave boligpolitik ud fra de undersøgelser, der ligger, er, at man jo har beregnet i evalueringen og gør meget ud af, at de mennesker, der flytter ud, har en større ind-komst end dem, der flytter ind. Igen i en uddannelsesby er det måske ikke så overraskende, men o.k., tallene er interessante.

Der er et nettoprovenu, det er vel 50 mill. kr. til kommunekassen, som ligger, hvis man kan fastholde halvdelen af de mennesker. Det er også godt nok 50 mill. kr. vil vi alle sammen gerne have at lege med.

Men hvad nu hvis de mennesker blev? Ja, vi har konstateret, ikke til nogens overraskelse, at det i høj grad er børnefamilierne, der flytter ud. Hvad ville vores udgifter til daginstitutioner, til folkeskoler, egentlig blive, hvis de mennesker blev? I forvejen har vi et efterslæb på folke-skoleområdet, i forvejen skal der bygges nye skoler, fordi der ikke er plads nok. I forvejen har vi efterslæb med at bygge daginstitutioner nok, vi kan heller ikke finde pladserne til dem.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 13. september 1999

Hvad med de ekstra udgifter, hvis de mennesker blev? Det er der ikke nogen beregninger på, og de må dog være centrale, hvis man laver boligpolitik ud fra de anbefalinger.

Konklusionen er, at det er et rigtig dårligt beslutningsgrundlag, man har liggende foran sig, hvis man vil lave boligpolitik på det, der ligger i forhold til boligpolitisk evaluering og i forhold til de undersøgelser af flyttemønstre m.v., der følger med.

Desværre er den måde at se tingene på med blikket fast rettet mod bundlinjen og alting set op i tal og tabeller ikke så unormal i vore dage, som det burde være. Det er et led i den her almindelige trend – new public management, kalder de kloge det – at alt skal måles og vejes, alt skal sættes op i tal og tabeller, alt skal vurderes på dets økonomiske udbytte her og nu.

Det slår igennem mange steder i samfundet. Det slår igennem på uddannelsesområdet. Der skal man evaluere alting nu. Man har oven i købet lavet et nationalt evalueringsinstitut til samme, hvor man skal måle det, der kan måles og vejes.

Det er altså det, man vil lægge vægt på, at det i praksis betyder, at man kommer til at fokusere på det såkaldt objektive målbare og sammenlignelige, nemlig karaktersnit, hvor alle, der har en smule med skolepolitik at gøre, ved, at det ikke kan bruges til særlig meget på grund af bestemte forudsætninger, og man ved i forskellige dele af landet på grund af, at pædagogik, det et menneske underviser, ikke nødvendigvis kan måles i tal. Det er så lige meget, for det er det, der bliver fokuseret på.

Det slår igennem, når vi snakker velfærd, serviceydelser, alt skal måles og vejes, alt skal sættes op i regneark, i lagkagediagrammer, i hurtige opgørelser af arbejdsdage uden hensyn til omsorg, personlig kontakt m.v.

Boligområdet er desværre også et eksempel på denne trend, fordi man tager fat i det, der kan måles og vejes, har blikket fast rettet mod bundlinjen og intet andet, ingen sociale overvejelser, boligsociale overvejelser, solidariske overvejelser får lov at blande sig.

Hvis det bliver den politik, den måde at se tingene på, der for alvor slår igennem i måden, vi ser boligpolitik og anden politik på i København, så bliver det det blanke, skinnende, kedelige nye København, hvor der ikke er plads til de skæve eksistenser, hvor der ikke er plads til ungdomshuse, til folk, der er lidt anderledes.

Det boligsociale område lider som sagt voldsomt under, at Tor-ejendommene er blevet solgt. Så kan man sige, at det var deres formål. Som vores ordfører sagde: Ja, I ligger jo, som I har ret.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 13. september 1999

Det skal ikke forhindre os i at prøve at tage ansvar for at skabe nogle lidt bedre forhold. F.eks. de genhusningslejligheder, vi mangler så voldsomt i byfornyelsen, synes vi det er meget fornuftigt, at man nu i enighed i Bygge- og Teknikudvalget siger: Jamen så vil vi bruge de muligheder, der er, for at få lejligheder fra de private ejere til at stille genhusning til rådighed i forbindelse med byfornyelsen.

Et andet område, som lider under den boligpolitik, der føres, er de studerende. Boligområdet i Nørrebro var en smule inde på det. Jeg vil bare konstatere, at uanset hvordan vi vender og drejer tallene, så er ventelisterne for at få en ungdomsbolig eksploderet. Hvor der tidligere var luft, hvor der tidligere var huller, om man så må sige, i ventelisterne i januar måned, så er nu veauet i dag i de måneder lige så højt, som det var på flaskkehalsstidspunktet i september.

Noget andet, man kan se, er, at priserne stiger på de lejligheder, det er muligt at købe, fordi forældrene selvfølgelig, de, der har råd, køber en lejlighed til deres børn.

En tredje ting, man kan se, og det er måske endnu mere problematisk, er, at det flow, der tidligere har været på de kollegiebygninger, vi har i byen, nemlig at folk boede der et år og så flyttede videre, er ved at standse. Det betyder, at mulighederne for nye unge uden rige forældre, uden netværk til at skaffe en lejlighed, til at komme ind og få en bolig i byen, bliver ringere.

Hvad kan vi så gøre ved det? Ja, ungdomsboligbyggeri i stor stil er måske ikke løsningen, men et enkelt sted bør vi dog sætte ind, nemlig opfylde de løfter, som næsten alle partier gav i forbindelse med kommunevalget, om et rimelig stort kollegielignende byggeri i forbindelse med ombygningen af KUA. Ikke som det, der måtte ligge meget luftigt med noget klattet ud i forbindelse med Ørestaden, men sammenhængende kollegiebyggeri, som er stort nok til at kunne have et studiemiljø i sammenhæng med Københavns Universitet på Amager og give unge uden netværk, uden mulighed for selv at finde en anden bolig, hvad de fleste vel foretrækker, en indgangsvinkel til København, et netværk i København.

Tingene kan lade sig gøre. I Ålborg har de lavet en »tåg over hovedet-garanti«, som faktisk virker. Jeg ved godt, at Ålborg ikke er København, men alligevel må der måske være nogle ideer deroppefra, man kan bruge også her i byen.

Der er et alternativ til den måde, man tænker boliger i København. Det er at tage udgangspunkt i de mennesker, der bor her. Jeg tror, vi alle sammen har det sådan, at selvfølgelig er det da bedre i en by, at folk går på arbejde, tjener penge, betaler skat, end at de ikke har noget at gøre, end at de har nogle sociale problemer. Jamen så lad os da for syv onder osv. tage udgangspunkt i de mennesker, der bor i byen, bruge nogle af de tanker, som f.eks. gemmer sig i

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

kvartersløbprojekterne om at løfte et kvarter, om at få nogle rammer, nogle ressourcer stillet til rådighed, så kvarteret kan løfte sig selv.

Det tager lang tid, det går ikke hurtigt, man får ikke nogen økonomisk bæredygtig befolkning i budgetoverslagsårene, men det er den eneste langsigtede strategi, som man kan bruge efter vores mening, hvis det er menneskene, der er i centrum, og ikke bare bundlinjen.

Forskellige ordførere, primært SF's, har været inde på byfornyelsessituationen. Jeg vil skynde mig at spille ud og sige, at i Erhedslisten er vi ikke voldsomt begejstrede for de tanker, der ligger fra forvaltningens side, om en ny byfornyelsesstrategi.

Vi anerkender klart, at de manglende bevillinger gør, at man må tænke nyt, hvad vi i øvrigt synes, man har skullet i en del år. Det, der ligger, er jo primært, at kommunen kun er ansvarlig for lejlighedssammenlægninger, nedrivninger, altså kort sagt de ting, hvor kommunen går ind og råder over, altså eksproprierer eller køber ejendommene, og så gårdanlæg. Resten skal man selv sørge for, f.eks. i form af ansøgninger om afhælte boligforbedringer.

Det betyder, at mere kan nås. Javist, det betyder også, at princippet om karrevis byfornyelse, som alt andet lige betyder, at der skabes netværk blandt beboerne, som alt andet lige betyder, at man prøver at se karreerne i helhed, også når det gælder lejlighedsstrukturen ude hos beboerne, ryger, at helheden i en karre risikerer at ryge, samt at ikke alle kommer med, at de dårligste ejere næppe får søgt.

Endelig kan det diskuteres, om man faktisk når mere i længden, hvis de ejendomme, som selv skal søge, også gør det. Når man så reelt mere, eller vil det bare være nogle andre kasser, andre fordelinger af pengene, der er tale om?

Vi vil i stedet for tage udgangspunkt i, at alle har ret til en sund og god bolig, at det er tag, fag, facade, nye vinduer, fjernvarme og støtte til køkken og bad, hvis man ønsker det. Vi vil gøre byfornyelsen frivillig, vi ønsker, den skal være et tilbud i stedet for en trussel.

Overborgmesteren sagde i torsdags, at et sted, hvor man kunne bygge nye boliger – det er vi så for vidt ganske enige i – er havneområdet, det kunne blive meget attraktivt. Det er vi også enige i. Hvorfor i alverden har man så rejst den ene kontorrådsel efter den anden på Kalvebod Brygge i løbet af det sidste års tid eller to? Det hænger jo ikke sammen.

Vi ønsker en levende havn med boliger, med kultur, hvor der er gang i den, hvor havnen lever også efter markedets frembrud. Derfor synes vi ærlig talt, det er lidt trist, at Kalvebod Brygge er blevet ødelagt på den måde, den er. Det kan nås endnu de andre steder i byen. Vi håber det, vi vil godt være med til at støtte det.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

En halv million biler passerer kommunegrænsen hver eneste dag, og tallet stiger år for år. På trods af alle ord, der måtte være i Trafik- og Miljøplanen, om, at man skal fastholde antallet af biler i København på 1996-niveau, stiger det altså alligevel.

Bygge- og Teknikforvaltningens egne beregninger, egne forudsigelser, siger, at man nærmer sig bristepunktet, nærmer sig det tidspunkt, hvor der ikke længere kan være flere biler på vejene. Man nærmer sig amerikanske tilstande med store køer og meget forurening.

Hvad gør budgetfortallet så i den anledning? Det mest konkrete, man har gang i, er at lave et kæmpe parkeringsanlæg under Kongens Nytorv, 850 pladser. Se, det vil jo gøre det noget nemmere for bilisterne at finde et sted at komme af med deres biler. Det vil give lettere adgang for folk nordfra, vestfra og sydfra til at komme ind i byen. Er det det, vi ønsker, hvis trafikken skal begrænses? Vi mener nej.

Vi mener, at alternativet, kørselsafgifter, er noget, vi skal se at komme i gang med, f.eks. komme i gang med politisk at behandle, skabe forudsætninger for at kunne indføre kørselsafgifter, når de foresøg, som kommunen forhåbentlig snart sætter i gang, bliver afsluttet om et par år.

I Bygge- og Teknikudvalgets budget slår den såkaldte effektiviseringsbesparelse igennem med 3 pct. flere steder. Vi anerkender og er glade for, at brandvæsenet bliver friholdt i år, men vi ser problemer i, at vi ikke kan nå udbygningen af cykelstier i den takt, Borgerrepræsentationen har vedtaget.

Vi vil gerne være med til at bevilge en del penge – jeg vil nødig sætte millioantal på, 10-15 mill. kr., whatever – til, at vi kan overholde de planer, vi har vedtaget, til at vi kan erstatte de cykelstribber, vi vel alle er enige om er en nødløsning, med rigtige cykelstier.

Vi ser gerne og vil gerne være med til også pengemæssigt at gøre byen grønnere, også når det gælder træer.

Nu hvor vi er ved Bygge- og Teknikudvalgets budget, så fører det mig naturligt ind på borgmester Søren Pinds tale til forsamlingen her i torsdags. Der var Venstre virkelig i gang, der var Venstre virkelig skarp.

F.eks. udmalede borgmesteren foran vores alle sammens måbende øjne denne flygtningestrøm af velhavende mennesker, der flygtede ud af byen skulder ved skulder i lange karavaner. Borgmesterens løsning på dette var at ned sætte en arbejdsgruppe. Det er jo virkelig liberal politik, så det baskest.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

Et andet punkt, hvor borgmesteren viste sig som et søgende menneske – hvad vi er glade for – var, når det gjaldt udbud og udlicitering. Der blev stillet en masse spørgsmål, en masse områder: Er det fornuftigt, at kommunen har denne ydelse, har denne service osv., osv.?

Vi vil da godt svare på borgmesterens spørgsmål, om det er optimalt, at vi har egne ingeniører og arkitekter, om det er optimalt, at vi har egne håndværksafdelinger, om det er optimalt, at langt de fleste af vores børneinstitutioner er offentligt ejet? Ja, det mener vi faktisk, det er.

Og vi mener, at når borgmesteren selv snakker om sund fornuft i forbindelse med kommunens opgaver, så er det vigtigt at tænke denne sunde fornuft helt igennem, også når det gælder de følgeomkostninger ved udbud og udlicitering af opgaver, der måtte følge med. F. eks. de følgeomkostninger i form af at skulle betale rådighedsløn til tjenestemandsansatte, der måtte blive fyret. Det er vigtigt at tænke disse omkostninger med, hvis man seriøst og ærligt skal mene, at man giver kommunens borgere en god forretning, gør en god handel på deres vegne.

Vi mener, at det nærmer sig kassetænkning, når man siger, vi udliciterer, og vi sparer flere hundrede tusinde kroner på, at denne opgave overtages af ISS, hvis kommunen med den anden hånd, dog fra en anden kasse, skal betale flere millioner i samme anledning.

At byderådene gør det samme, tænker samme kassetænkning, er bare sognerådstankegang, og det stiller dem svagere i de kommende diskussioner om det.

Vi er enige i den sunde fornuft, hr. borgmester, og derfor synes vi, det vil være rimeligt, hvis man tænkte følgeomkostningerne med, når man diskuterede udbud af offentlige opgaver.

Vi står i et valg om, hvilken vej byen skal gå. Skal det være pengene, eller skal det være mennesker, der er i centrum? Det valg burde være meget nemt, men som det er nu, er det pengene, der styrer byen, og ikke menneskene, der styrer den.

Vi vil i de budgetforhandlinger, der kommer, og i de år, der kommer, slås for, at det er menneskene, der kommer i centrum, så det ikke bliver regnedrengenes og regnepigernes talark, regneark og lommeregner, der styrer vores by, men hensynet til de mennesker, der bor der.

Tine Peters (V): Enhedslisten har før sagt, at Venstre ikke vil tage noget ansvar for, at trafikken i København ikke vil stige. Men det gjorde vi jo med Trafik- og Miljøplanen i 1997.

Der gav vi en hensigtslæring om, at vi godt ville være med til at lave de her foranstaltninger. Der har vi altså sagt ja til en del, vi har fredeliggjort en masse veje, en masse biveje især, vi har lavet trafikdæmpende foranstaltninger i form af indsnævring og bump og alle mulige ting og sager.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

Men Enhedslistens bilfjendske holdning vil vi aldrig støtte op om. At spærre København af for biler med indførelse af bompenge eller en anden form for afspærring af veje, er ikke løsningen, og det alene er ikke et middel til at undgå, at trafikken stiger. Det kræver et samspil af mange andre faktorer, bl.a. ordentlige alternativer, for de strækninger, hvor der i dag er en stor belastning og deraf følgende kødåmelse, bliver ved med at være det.

Vi kan se det på belastningen langs Søsnittet, langs H.C. Andersens Boulevard, Langebro og indfaldsvejene. Den er stort set uændret, om ikke stigende. Selv om folk skal holde i kø, så tager de åbenbart alligevel den samme vej.

Heller ikke road pricing er optimalt, medmindre den er totalt brugerstyret, hvor kilometer afhænger af pengene, altså kilometer og penge hænger ordentligt sammen. Det er der ikke noget, der kan få den til endnu. En nylig gennemgang af det arbejde, som et udvalg har siddet med, der har udlæst et rapport, som kommer inden for den næste måneds tid, et udvalg, som er nedsat under Trafikministeriet og Bygge- og Teknikforvaltningen, viser netop, at road pricing i sig selv ikke vil kunne begrænse trafikken.

Jeg glæder mig utrolig meget til at se den rapport, og jeg fryder mig over at se venstrefløjens lidt skuffede ansigter over, at de ting, som er kommet frem ved denne gennemgang, ikke lige var i fæve af bompenge, zoneinddeling og brugerbetaling.

Dette forslag om bompenge og zoneinddeling er helt klart kun for at skaffe et ekstra provenu til Københavns Kommune. Der er helt klart bare tale om ekstra beskatning af bilisterne og om at straffe bilisterne.

Nej, vi skal finde nogle alternative strækninger, vi skal lave nogle omledninger, som f.eks. havnetunnelen vil gøre, der vil sikre en fredeliggørelse af den Indre By ved, at al den gennemkørende trafik bliver omlødt.

Enhedslisten har jo også været heroppe og forklare i torsdags, at det kun er en fjerdedel af Københavns borgere, der er i besiddelse af en bil, så det er simpelt hen den gennemkørende trafik, der er problemet. Den proces med havnetunnelen skrider jo også frem, og også om en måneds tid vil der foreligge en rapport.

Mindre forurening fra biltrafikken kan optimeres ved en glidende trafikafvikling, og det er ikke kun grønne bølger. Det gælder i det hele taget søgen efter p-pladser, og vi har fået et relativt godt fungerende p-henvisningssystem.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

Vi kræver i det hele taget, at vi skal have bedre kapacitet, gerne for Venstre under jorden, så man ikke behøver at se på det, men sådan at folk ikke kører forgæves rundt og beboerne i Indre By også får mulighed for at parkere deres biler. Og så ikke mindst taxa i busbaner.

Alt det her skal gælde for bilisterne i Indre By, med tænkte i Indre By vel at mærke, mens den gennemkørende trafik skal ledes helt udenom.

Mikkel Warming sagde i sidste års budgøttale:

» Vi ønsker en anden by, hvor det er københavnernes, hvor det er menneskenes behov, der er i centrum.«

Jamen er bilejere ikke københavnere, og er bilejere ikke mennesker? De, der har bil i København, har vel et eller andet sted afgjort med sig selv, at de har et behov. Og gælder sådan et behov så ikke, og skal det ikke tilgodeses og accepteres, og er det virkelig Mikkel Warming, der som venstreføjsfreak, som han selv udtaler det, skal sætte sig til dommer over, hvis behov der bør tilgodeses og accepteres?

Næh, Venstre mener, der bør være plads til alle. Dermed ikke sagt, at bilister og bilejere i København skal have fortrinsret frem for resten af byens borgere, men de skal have lige så meget ret til at være der. Vi skal ikke tvinge folk til ikke at bruge deres bil. Vi skal give dem et eller flere alternativer, der kan konkurrere med bilen på tid, pris og besvær.

Der skal altså holdes fast i forsøg med delebiler, firmacykler, bycykler. Der bliver nu implementeret vandbusser i det kollektive trafiksystem, noget som Venstre har haft på valgprogrammet fra 1997, den kommende metro, en ringbane, bedre S-togs-net, og så skal vi have etableret park & ride-systemer, der tids- og prismæssigt gør det attraktivt for pendlere, de 3/4, der kommer udefra og kører igennem København og parkerer deres bil uden for byen ved de store indfaldsveje, tager ind til midtbyen til deres respektive arbejdspladser på kollektivt maner.

Socialdemokratiets Manja Sand sagde sidste år i sin ordførertale – nu har jeg jo ikke haft glæden af at høre den – at hun ville have sporvogne og elbusser. For Venstre er sporvognskonceptet passende, alle skinnerne er jo væk, og det vil være en bekostelig affære at bringe det hele tilbage til Ruder Konges tid.

Med hensyn til elbusser synes jeg, at duobusprojektet, et forsøg, som kombinerede busser til på visse strækninger også at være tilsluttede elwire, ikke er faldet særlig heldigt ud. Men én ting er jeg dog enig i: Dieselsusserne i dag forurener og støjer næsten mere end noget andet.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

Så videstånkning og udvikling af miljørigtige busser, i det hele taget implementering af den reneste teknologi og mest lydløse inden for det kollektive trafiksystem, er helt klart noget, Venstre vil bakke op om.

Netop busserne bærer en stor del af skylden for de boliger, der i Indre by i dag er belastet, større gener med hensyn til støj og kvælstofurening.

Så en miljømæssig forbedring af bussystemet, i takt med at kommunen i stadig større grad støjisolerer, vil give et stort skridt i den rigtige retning, nemlig at alle boliger i København ikke udsættes for mere end laveste grænse med hensyn til støj og anden forurening.

Nøj, i det hele taget skal der være bedre fremkommelighed for alle, såvel privatbilismen som det kollektive. De bilfjendske partier bør også have in mente, at taxaen, som jeg var inde på før, netop denne transportforms fremkommelighed udgør et alternativ til privatbilismen. Det nyter altså ikke, at det kun er bussernes fremkommelighed, der tænkes på, når venstreføljen ikke vil have, at taxaer tillades at køre i busbaner.

Nagleordet er bedre fremkommelighed, skift mellem transportformer, det skal gøres nemt: Bil til bus, bus til cykel, tog til bus, tog til taxa, osv., osv.

Men også de bløde trafikanter skal have bedre fremkommelighed, bedre forhold for de handicappede, fodgængerne og cyklisterne. I budget 2000 er der igen sat penge af til cykelstier og cykelstativer, og alle hovedfærdselsårer i København er i dag indrettet til cyklister. Nettet af gang- og cykelstier langs havnefronten er under udbygning, og med en principbeslutning om 8 meters promenader og cykelstier langs havnen kan dette område virkelig blive attraktivt at færdes i.

Grønne kiler igennem byen for fodgængere og cyklister. Apropos grønt står træplantningen, altså selve genplantningen af de træer, som den frygtelige elmesygge hærgede, meget højt på Venstres ønskeliste.

Grønne byrum er noget, vi stræber efter, grønne pladser og parker, grønne åndehuller, der som oftest skal indrettes i fælles gårdmiljøer ved gårdsammenlægninger og byfornyelse, en byfornyelse, der virkelig skal fokus på, så boligerne i København bliver tidssvarende. Vi skal have flere boliger, større boliger og bedre boliger, stadig alt for mange boliger uden bad og toilet.

Vi skal have andelsboliger og ejerboliger, ældreboliger, ungdomsboliger og familieboliger. Vi skal have attraktive boliger, boliger med grønne arealer, smukke boliger. Vi skal have pensjonskasser og private bygherrer til at investere.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 13. september 1999

Det var dejligt at høre Socialdemokratiets Johannes Nymark i sin tale nævne netop de private bygherrer, at Socialdemokratiet ikke kun favoriserer det almennyttige boligbyggeri. Men almennyttigt nybyggeri får Socialdemokratiet ikke gennemført med Venstres stemmer, nej. Skal kommunen bygge noget, skal det være skoler.

Vi vil have pensionskasserne og private bygherrer til at investere i København, investere i flere, større, bedre boliger til gavn for alle københavnere. Tak for ordet.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Ja, der burde jo i virkeligheden ikke kunne siges mere på nuværende tidspunkt. Jeg vil bare lige inden Ole Hentzen får ordet sige, at når 1. runde er færdig, og det er den efter de næste 3 talere, så vil der være mulighed for at trykke sig ind.

Jeg kunne godt tænke mig med det store antal medlemmer, der er i forsamlingen nu, lige at få en indikation på, hvor mange af dem, der ikke har haft ordet i 1. runde ... (*/f/br/rdelse*). Hvis Lars Hutter har tegnet sig selv, så er det jo et selvportræt.

Jeg vil godt bede dem, der endnu ikke har haft ordet i 1. runde, og som ønsker det, om lige at markere. (Ophold). Det ser ud til at ligge inden for 10.

Ole Hentzen (C): Jeg tror, overborgmesteren talte minutter, da han sagde 10, og ikke antal. Det er så vores alle sammens håb.

Her ved budgettet er der selvfølgelig nogle fagområder, der skal berøres, men derudover også nogle sådan mere måske personlige, politiske refleksioner, man får lejlighed til at komme af med netop i sådan en debat. Lad mig starte i et hjørne, som egentlig ikke er mit område. Det er sygehusvæsenet.

Som borgere bliver vi jo stillet over for det almindelige pres, når der sker ting og sager i vores berømte sygehusvæsen, herunder det konstante ordsprog om, at det demokratiske under-skud er skyld i enhver fejloperation, manglende kapacitet, forkerte omflytninger, eller hvad det nu er i sygehusvæsenet.

Det sidste var jo selvfølgelig, at kapaciteten på den nye skadestue på Bispebjerg viste sig at være fuldstændig utilsvarvarende. Jeg tillader mig at sige, at det ikke kan være det demokratiske underskud, der er skyld i det, fordi det er jo en plan, der er vedtaget her i Borgerrepræsentationen, bekræftet, og den er sendt i bestyrelsen med henblik på beslutning om kapacitet.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 13. september 1999

Så enten har bestyrelsen snorksovet i timen, eller også er den blevet ført bag lyset af direktionen i HS. Der er kun de 2 muligheder, venner. Det har intet med demokratisk underskud at gøre. Enten har bestyrelsen i HS snorksovet, eller også har direktionen i HS vilddet bestyrelsen, og det synes jeg egentlig er en sag, man må tage op på det sted, hvor den hører hjemme, nemlig i bestyrelsen, og finde ud af, om direktionen har gjort det, og så træffe de i den anledning helt sædvanlige beslutninger, når sådan noget foregår.

Jeg vil også gerne sige til den demokratiske bestyrelse, som nu kommer i den situation, at der kommer en indtægt fra salg af Kommunehospitalet, at det er min formodning, at denne indtægt fra salg af kommunens tidligere ejendom, Kommunehospitalet, kommer til at indbringe HS langt mere end det, man skylder på lånet, disse berørte 216 eller 218 mill. kr.

Jeg synes, det er værdigt for bestyrelsen allerede nu at tage op og drøfte, hvad man vil bruge det merprovenu til, for vi har jo set en ønskeliste fra HS, hvor man har bedt denne politiske forsamling og Frederiksbergs politiske forsamling om at prøve at prioritere, hvad det egentlig er, man vil give merbevilling til for at kunne opfylde ønskelisten.

Men hvis det nu viser sig, at HS' pengeskasse rent faktisk får, lad os sige teoretisk 50 eller 100 mill. kr. uventet i kassen, hvem er det så, der prioriterer, hvad de skal bruges til? Eller skal de gemmes til ønskelisten næste år, som altså ikke har kunnet få de politiske forsamlingers tilslutning til at bevilge, at de måske har et startskud næste år? Eller går de bare ind i et forbrug?

Jeg skal ikke gøre mig til talsmand for, hvilken af vurderingerne der er rigtig, jeg siger bare, man har kreeret en model nu, hvor der ligger et stort ansvar på de politisk valgte bestyrelsesmedlemmer for at sikre, at denne politiske prioritering om, hvad merprovenuet skal bruges til, også finder sted på en rigtig måde.

Familie- og Arbejdsmarkedsudvalgets område skal jeg forsøge at dække også ved at give nogle meldinger om, hvad De Konservative føler om det fremlagte budgetforslag.

Budgetforslaget er i sin substans fornuftigt og godt og fremadrettet. Det har nemlig prøvet at rette op på nogle af de ting, som man altså skulle gøre for de svageste. Det indebar jo denne 6 pct. s-beskræjning, så man prøver ligesom at skaffe lidt frie midler.

Fra konservativ side vil vi gerne melde ud, at vi håber, at det er muligt at få nogle penge fra den fælles pulje, altså fra omstillingspuljen, til at kunne gennemføre nogle af de nødvendige tiltag, besparelsen har lagt op til, men således, at det ikke skal være en byrde, der alene bæres med 6 pct. på børneområdet.

Vi finder det væsentligt, at der er skaffet plads til en udvidelse af placeringstilbud, altså lidt relevante tilbud til de børn, vi i Københavns Kommune bliver nødsaget til at fjerne for at skabe nogle rimelige forhold for disse børn.

Det er ubehageligt som medlem af Børn og Unge-udvalget at opleve, at man har børn placeret steder, hvor alle fageksperter inklusive de pågældende placementssteder siger. Dette barn er fejllaceret, og kommunens tilbud er forkert, dette barn burde være et andet sted, men der er ikke plads p.t., og kommunen har ikke kunnet købe sig til det.

Det er ikke behageligt for et menneske, der er blevet sat til at skulle varetage disse børns interesser og derved også mange gange i modstrid med forældrene at skulle sige, at det er altså stadig bedre at tvangsføre dem, men det tilbud, vi tvangs fjerner dem til, er det forkerte, det er næsten uholdbart, venner. Så derfor skal der rettes op på denne kapacitet.

Vi vil også gerne fra De Konservative sige, at vi står selvfølgelig ved, at vi var med til at lukke sygeafdelingen på Sundholm, ikke sådan som Dansk Folkeparti fejlagtigt skriver og siger, nemlig at vi var med til at lukke Sundholm. Nej, selvfølgelig er Sundholm ikke lukket. Det er jo sygeafdelingen på Sundholm, som i det forlig, der blev indgået sidste år, blev nedlagt.

Det kan godt være, at den model ikke var den rigtige, og derfor giver vi også tilsagn om, at vi gerne vil være med til at tænke nye tanker om situationen for de hjemløse på Sundholm.

Vi står selvfølgelig også ved, at en pladsgaranti, som kommunen skal udstede over for børnefamilierne, i princippet burde være fra den 6. måned. Det er der, barselsperioden normalt udløber. I København er vi så nødsaget til at tvinge alle til at tage forældrelov i et halvt år og så håbe, at vi kan opfylde det inden for en 12 måneders periode. Men pladsgaranti er, som ordet egentlig blev opfundet til, efter barselslovens udløb, og det er det halve år.

Så spurgte Socialdemokratiets ordfører i torsdags: Hvad vil egentlig disse partier nu med bydelsforsøget, når det skal evalueres? Hvad er det, vi rent faktisk vil? Jeg tror oven i købet, at ordføreren kom til at postulere, at De Konservative allerede var fæstlåst og havde en klar mening om, hvad vi ville. Man skal i hvert fald være meget venlig, hvis man skal læse det anderledes, nu når man har fået den skriftlige tekst frem.

Jeg vil gerne sige ja, på ét punkt er vi fæstlåste: Vi mener ikke, at bydelsforsøgene skal fortsætte. Men det indhold, der har været i bydelsforsøgene, og de gode ting, der er kommet ud af bydelsforsøgene, som der jo er nogle af i disse evalueringsrapporter, ja, det ville da være idio-

tisk, hvis vi som parti sagde, at vi går imod nærdemokrati, vi går imod decentralisering, vi går

imod al form for brugerindflydelse og borgerindflydelse. Det ville jo være at foregøgle folk noget, hvis vi ligesom blev taget til indtægt for det.

Nej, vi vil selvfølgelig stadig have det gode ud af de forsøg, der er, og jeg er også sikker på, at der er nogle elementer, hvor disse bydelsadministrationer har kunnet tackle nogle administrative rutiner ganske anderledes, end vi har kunnet gøre det her i hovedkommunen, som vi skal tage ved lære af.

Det betyder også, at vi bliver nødsaget til selvfølgelig at agere i nogle nye fora. Et af de fora, som selvfølgelig kan komme til at spille en rolle, er lokalrådene, ikke i deres nuværende udformning, det vil jeg gerne sige højt og klart, for lokalrådene er så vidt forskellige i deres status, i deres valgmetoder og udpegningsmetoder, selvsupplerende metoder, at de ikke kan bruges som et organ, man lægger kompetence ud til fra hovedkommunen.

Men der kunne godt etableres lokalråd, som kan være ansvarlige, hvis vi herinde fra Borgerrepræsentationen er fødselshjælper til at sikre, hvordan de vælges, hvordan de udpeges, altså kort sagt den brede repræsentation uden nogen form for selvsupplering, som man ser det i nogle af lokalrådene.

Man skal nemlig ikke undervurdere disse lokalråds betydning, og det er jeg sikker på, at nogle heller ikke gør. Hvem ved ikke, når de tænker tilbage på, hvor magtfuldt lokalrådet i Valby var, som jo altså for en væsentlig del vedkommende nu optræder som et bydelsråd. Det er klart, det var et magtfuldt lokalråd, det var også et ansvarligt lokalråd, og nu spiller det altså en rolle med et stort personsammenfald i bydelsrådet i Valby.

Der findes også på Islands Brygge et lokalråd, som uden at have bydelsråd har spillet en fantastisk rolle på Islands Brygge, ikke bare ved at drive, om jeg så må sige medborgerhus sammen med KUC, men ved at få nogle aktiviteter i en bydel, som er meget underligt sammensat beboermæssigt, indkomstmæssigt, lejtligheds-mæssigt, etnisk. Det har spillet en rolle, som ikke mange andre medborgerhuse i denne by rent faktisk har kunnet spille.

Om det så skyldes, at de har den mærkelige bygning liggende midt på en bar mark, som de nu skal rømme, ved jeg ikke, men fakta er, at det har spillet en rolle, og at det spiller en rolle som samlingspunkt og derved også som lynafleder i en bydel, hvor mange konflikter ellers ville kunne opstå.

Derfor vil jeg også gerne signalere, at jeg tror, at Borgerrepræsentationen skal skrive sig bag øret, at jeg finder det overordentlig lidt flatterende for Borgerrepræsentationen, at vi blev bragt i en situation, hvor vi i dagspressen kunne se en diskussion mellem Kultur- og Fritidsud-

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 13. september 1999

vælget og overborgmesteren om, om der var midler til et nyetableret medborgerhus, forsamlingshus på Vesterbro. Det er så pinligt, så det håber jeg aldrig, at Borgerrepræsentationen bliver udsat for igen.

Nu ved denne Borgerrepræsentation, at Gimle forsvinder i år 2000. Jeg skal ikke sætte dato på. Vi ved – om ikke andet siger jeg det nu, så alle er klar over det – at i år 2000 har Islands Brygge ikke længere noget medborgerhus, og jeg har ikke set noget bidrag endnu, heller ikke fra det bærende parti, Socialdemokratiet, der ligesom siger, at her har vi noget, vi må se at få på plads i denne budgetrunde.

Det er for sent i sommeren år 2000, når huset rives ned, at begynde at diskutere i dagspressen mellem overborgmesteren og Kultur- og Fritidsforvaltningen, om der er penge til et medborgerhus på Islands Brygge. For man har vidst i 18 år, at man havde dette hus til låns, og nu er de sagt op, og de skal flytte i år 2000, og så kan man ikke sige, at det kommer bag på nogen. Jeg håber, at man skriver sig det bag øret.

Bygge- og teknikområdet har selvfølgelig haft en stor aften her. Der er boligpolitik, der er tilbagefaldsklausuler, der er kollegiebyggeri, der er havnetunnel, altså vi har hele spektret. Så lad mig da starte fra en ende af.

Havnetunnelen bør vel komme, men det har vi sagt det sidste par år, og rapporten kommer ikke endnu, og den bliver vel vanskeligere og vanskeligere at fremkomme med, fordi problemerne både af teknisk art og af økonomisk art, men ikke mindst af politisk art, bliver værre og værre. For nu nærmer tiden sig jo, hvor partierne skal tage stilling til, hvor trafikken så skal køre på Amager, og hvor den skal køre på Østerbro. Det bliver jo rædselsfuldt, for nu er der 2 nye områder, hvor vi pludselig kan blive bekriget bare for at fritholde et område, nemlig Indre By.

Hvis man kender politikere godt, ja, så ved man, at når man åbner 2 nye fronter i stedet for kun at have én, så er der store chancer for, at det ikke bliver til noget.

Men vi vil i hvert fald godt melde ud, at vi mener, der skal være en havnetunnel. Vi mener ligesom De Radikale, at det vil være oplagt at få en del af trafikken ned gennem Ørestads Boulevard.

Jeg må så appellere til De Radikale, som jo er regeringsbærende parti, og det er jo ikke så uvæsentligt i denne tid, at De Radikale måske hverer diskussionsniveauet op fra det rene populistiske til det mere realistiske, og herunder så også bringer sagen i Folketinget, for Lars Jensen og ordføreren, Inger Marie Bruun-Vierø, ved jo så udmærket, at skal trafikken finde sin løsning

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 13. september 1999

gennem Ørestads Boulevard, så er det et folketingsflertal, der skal ændre den nuværende lovgivning.

Så er det lidt tomt ligesom at stå her og hælde det ud og sige: Vi går i øvrigt ind for Ørestads Boulevard. Jamen, jeg kan så også sige, at det gør vi også.

Men altså, hvis Socialdemokratiet og De Radikale i Folketinget ikke ønsker, at trafikken kommer ned gennem Ørestads Boulevard, ja, så er det jo dejlig ansvarsfrit at kunne blive ved at gøre det herinde på Københavns Rådhus, uden at der bliver gjort noget ved det.

Vi er med, og vi skal nok tage fat i vores partifæller på Christiansborg, hvis der overhovedet kommer en åbning, for vi mener, det faktisk er den rigtige løsning.

Når nu De Radikale alligevel skal snakke med nogle ansvarlige, altså inde på Christiansborg, så var det måske også en god idé, hvis de ansvarlige politikere derinde fandt ud af, at med al den udflytning, man laver til Ørestaden, herunder ikke mindst Danmarks Radio, musikhus, kulturhus og mange dejlige ting, så er den parkeringsdækning, man nu har fastsat, måske lige lovlig idealistisk set ud fra et grønt synspunkt.

Om ikke andet må jeg bede om, at der i hvert fald kommer rullende fortove til cyklisterne af en eller anden art, så vi kan få alle disse cyklister til at komme derud og fra i et tempo, fordi mængden af mennesker, som skal derud, forhåbentlig bliver så stor, og den bliver så varierende i transportform, at man er nødsaget til at sige, at her har man selvfølgelig en bydel, hvor der også skal være mulighed for at køre i bil, for ellers bliver det det rene idioti.

Borgmester Søren Pind kom i sin tale i torsdags til at efterlyse, hvad det egentlig var, man skulle gøre, når man havde nogle afdelinger med håndværkere og ingeniører og arkitekter. Behøvede de nu egentlig at være i offentligt regi? Jeg skal gerne give borgmester Søren Pind det konservative svar.

Kære liberale borgmester. Han skal ikke høre et ondt ord for, at disse funktioner overhovedet ikke behøver at være i offentligt regi. De skal selvfølgelig ligge i privat regi, og jeg er ked af, at borgmesteren egentlig er kommet i tvivl derom, fordi det har De Konservative faktisk haft på budgettet hvert eneste år gennem en afstemning.

At betalingsringen som sædvanlig ligesom er guleroden og løftestangen for SF og De Radikale – og Enhedslisten selvfølgelig, undskyld, jeg ved ikke engang, om de har nævnt det i år, eller om de kom til at glemme det i alt det øvrige, men ellers så har de det med.

Betalingsringen er jo det store dyr. Det kan frelse alt. Det frelser boligsituationen, renholdelse, luftforurening og hele møget. At byen så dør i mellemtiden, fordi der ingen biler kommer

herind, er sådan set ligegyldigt, for så tager de sikkert Enhedslistens sædvanlige model, så retter vi henvendelse direkte til regeringen om at få de øvrige offentlige midler og tilskud hertil.

De Konservative ønsker ikke den model, vi finder den rimelig idiotisk, som vi har gjort tidligere, og derfor får det heller ikke vor støtte.

Vi synes selvfølgelig, at det er en smuk tanke, De Radikale har, at de finder offentlige midler til at grave H.C. Andersens Boulevard ned sammen med Vester Voldgade og i øvrigt andre store veje.

Jeg ser det positivt derhen, at De Radikale i hvert fald ved, at bilerne er der stadig, for ellers var der ingen grund til at grave noget ned. Det vil sige, at De Radikale erkender i hvert fald, at hvis byen skal fungere, så er der også en nødvendighed i, at der foregår nogle trafikstrømme. Og jeg tror ikke, at det er cyklisterne, De Radikale vil have ned under jorden i lange baner.

Det kan da godt være, vi kan finde hinanden dér. Man ser jo i udlandet privat medfinansiering, hvis de under jorden får lov til at lave store shoppingcentre og andre ting. Og kan vi sådan grave hele historien op, og nogle får udnyttelsesretten dertil, så er vi ikke afvisende, fordi vi mener, det løser mange problemer, hvis vi får H.C. Andersens Boulevard ned under jorden, altså bilen vel at mærke.

Vi mener selvfølgelig også, at byen skal renholdes, og det har vor ordfører på området, jeg tror, det var Grete Hemius, tidligere været inde på ... (*Afbrudelse*). Nå, det var på et møde i freddags, at det kom frem. Vi får for lidt for vores penge her. Det skal være mere synligt, hvad vi får for disse penge.

Jeg ved, at det ligger borgmesteren meget på sinde, det siges oven i købet, at han er begyndt at gå i weekenden, hvor der skulle være weekenderenholdelse, for at kontrollere, om man nu havde opnået den almindelige kvalitetsforbedring som det, udvalget jo håbede, da vi havde sagen til debat.

Men der er meget vanetænkning i sådan en afdeling om, hvad der skal gøres rent, og hvordan der skal gøres rent. Alene sådan noget som at få ændret papirkurvenes størrelse, så der også kan være pizzabakker og lignende, jamen det er jo revolutionerende tanker, vi her er inde på. Så på et eller andet tidspunkt kommer vi vel så langt, at vi også får noget mere synligt renholdelse ... (*En mobiltelefon ringer*). Det var overborgmesterens mobiltelefon, der ringede her.

hertil Med hensyn til boligpolitik vil jeg gerne give det samme tilsagn, som jeg har gjort tidligere til Mikkel Warming fra Enhedslisten – de rød-grønne. Såfremt Enhedslisten kan finde det samme flertal, der vil være garant for, at et nyt kollegiebyggeri ved KUA sikres mod ind-

flytning af fremmede, der går på danskursus her i Danmark, så er vi med, for så er der et behov.

Men det er jo rigtigt, hvad Mikkel Warming siger, fraflytningstrenden fra vores eksisterende kollegiebyggeri er gået i stå, og det skyldes jo ikke mindst, at adgangen er blevet åbnet op for enhver udlænding, som har opholdstilladelse i dette land, og som er tilmeldt danskundervisning.

Hvad pokker skulle de flytte for, der findes ikke billigere boligtilbud, som denne by stiller til rådighed, og derved bliver der selvfølgelig også færre boliger til rådighed for vore egne uddannelsessøgende.

Det nytter ikke, at Mikkel Warming kommer op og tilbageviser det, for vi har jo statistiktallene, og det ved Mikkel Warming.

Jeg ved også, at Mikkel Warming ikke kan gøre noget ved det, fordi det er en lovændring, der er foretaget i folketinget. Det er jo et faktu, og derfor vil vi ikke være med til nye kollegiebyggerier, hvis man ikke kan sikre, at det ikke bare bliver nye indslusningsboliger for de borgere, vi har taget ind fra kommunegrænserne, som nu skal til at lære dansk og derved er berettiget til at rykke ind i kollegier/ungdomsboliger.

Men ellers er tilsagnet der, og jeg håber, Mikkel Warming lægger mærke til det.

Vi har også glæde for, at alle de rapporter, vi har om fraflytning i forbindelse med byfornyelse, som ikke mindst Mikkel Warming og tidligere ordførere fra Enhedslisten har gjort sig til talsmand for, at det skræmmebillede jo ikke har vist sig at holde stik. Vi har jo ikke jaget alle i citationstegn, som Mikkel Warming plejer at sige, fattigrovne, citationstegn slut, ud af kommunen.

Ja men det er jo de velhavende, der flytter, Mikkel Warming, det er ikke de andre, og skræmmebilledet med de 65.000 lejlighedssammenlægninger modsvares jo klart af, hvad det er lykkedes denne kommune at komme igennem med af lejlighedssammenlægninger, for Mikkel Warming ved jo, at tallet er 600. Jeg tror, det er 600, Mikkel Warming, der er måske en forskel på 10 eller 20, det er i det laug.

Derfor så er det ikke noget, der har betydet den store befolkningsomvæltning, befolkningsudflytning, befolkningsudsmidning af dem, som ikke er bærende i denne ? Nej, hvad det har indebåret, det er, at der ikke er kommet nyindflytning, og det var nøjagtigt, som vi sagde, da vi indførte boligpolitikken i sin tid, vi må have stoppet nyindflytning ud fra, for ellers så får vi aldrig nogen ind, der kan betale den regning, vi allerede har pådraget os. Det ser ud til at være lykkes.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 13. september 1999

Vi skal selvfølgelig have nye familieboliger, og jeg er glad for det tilsagn, der kommer fra Socialdemokratiet om, at det er ejerboliger, det er andelsboliger, og det er privat udlejningsbyggeri.

Så var jeg heldigvis ikke i salen, da jeg hørte noget om almennyttigt, men jeg har ladet mig fortælle, at der også fra Socialdemokratiet lægges op til større byggerier af nyt almennyttigt boligbyggeri. Lad svaret blive lige så klart, som det er givet fra Venstre, det bliver uden De Konservative. Tiden er slet ikke inde til det endnu. Vi har sagt det før, og den advarsel vil vi gerne give igen, da vi lavede hele opbremsningen, da vi indførte tilbagefaldsklausulerne, da vi solgte de kommunale ejendomme, og vi stoppede for almennyttigt boligbyggeri, så skulle vi i gang med et langt sejt træk for at få ændret det basale i denne nys finansiering.

Nu er de ved at få kolde fødder Socialdemokratiet. Det er jeg ked af, for det er for tidligt, vi snakker år frem, før der overhovedet er mulighed for, at vores medvirken kan komme til dette.

Så det sidste. Socialdemokratiets ordfører gjorde sig i torsdags til talsmand for, at garantier skal holdes. Det er De Konservative ganske enig i, og vi ser derfor også frem til, at terminalen på Rådhuspladsen fjernes, for det er der afgivet garanti om. hertil

Der er sund fornuft i at rette op på andres menneskelige fejl, og selv om det er en krævede, ja næsten overmenneskelig anstrengelse, så lykkedes det dog at få overborgmesteren til det ved at vedkende sig sin fejl i forbindelse med terminalens tilblivelse og de indgåede lejekontrakter i den anledning.

Der er nogle partier, der har afgivet garanti for, at den situation vil vi gerne være med til at bringe tilbage til et fornuftigt leve, så derfor kommer man ikke op og diskuterer mere på det niveau, som ordføreren lagde op til, udemokratisk og dumstædigt og lign.

Nej, vi synes, det var heroisk, men jeg tror, ordvalget var en næsten overmenneskelig anstrengelse, tror jeg. Lars Engberg brugte på skrift i sin tale. Det følte vi også, da overborgmesteren endelig vedgik den aftale, der lå forud for den sorte bæ's tilblivelse, det var en fejltagelse.

Maaja Sand (A): Jeg vil igen i år tillade mig at omtale et område, der står mit hjerte meget nær, nemlig Amager Strandpark eller Rivieraplanen, som den også kaldes.

Sidste år afsatte Københavns Kommune 10 mill. kr. til forprojektering, og Trafikministeriet afsatte derudover ½ mill. kr.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 13. september 1999

Forhandlingerne med de mulige andre interesserter har været lange og træge, og vi er nu efterhånden så langt henne på året, at vi nok må se i øjnene, at vi ikke får brugt de afsatte midler inden årets udgang.

Jeg går derfor ud fra som givet, at både de 10 mill. kr., som Københavns Kommune har afsat og de 4½ mill. kr., som staten har afsat, vil blive overført til år 2000, og så håber jeg, at der kommer skred i sagen i løbet af næste år.

Forhåbentlig bliver Rivieraplanen snart en realitet, og jeg skal derfor foreslå, at man f.eks. starter lokalplanlægningen for området. Vi ved alle, at det tager nogle måneder at få udarbejdet et forslag til lokalplan, som så både skal behandles i det politiske system og efterfølgende sendes ud i offentlig høring. Der skal laves VVM-redegørelse osv. osv. Inden vi får set os om, kan der meget snart være gået både et og to år, før der ligger en lokalplan klar for området.

Uanset der endnu ikke er fundet enighed om finansieringen af planen, vil det være temmelig ideforladt først efterfølgende at søge for lokalplanlægning for området, da dette blot vil forhale hele processen.

Så lad os få startet lokalplanarbejdet for Rivieraplanen hurtigst muligt. Amager Strandpark er som bekendt Københavns eneste strand, og der er allerede i dag godt besøgt af københavnere fra hele byen, så derfor vil en realisering af Rivieraplanen være til gavn for alle byens borgere.

Nu jeg har fået i Rivieraplanen, skal jeg selvfølgelig ikke undlade at omtale havnetunnelen, den er også nævnt af mange andre i løbet af aftenen her.

Borgmester Søren Pind nævnte i sin tale, at rapporten om havnetunnelen er på trapperne. Bygge- og Teknikudvalget har fået den første orientering om indholdet i planen.

Borgmester Søren Pind gav udtryk for, at havnetunnelen er den store forkromede løsning på trafikproblemerne i København, og det er da også korrekt, at tunnelen vil aflaste Indre by for Trafik.

Problemet er blot, at havnetunnelen ikke ned sætter trafikarbejdet, den flytter blot trafikken, og det vil betyde en ekstra trafikbelastning, som Ole Hentzen var inde på især for Amager, og det er ganske uacceptabelt.

Socialdemokratiet i København vedtog i april 1998 en politisk udtalelse om overordnede trafikløsninger, og jeg skal tillade mig at citere herfra:

»Socialdemokratiet i København går ind for havnetunnel mellem Østerbro og Amager, under forudsætning af at trafikale konsekvenser på Østerbro og Amager løses på en hensigtsmæssig måde for lokale beboere.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

Socialdemokratiet i København ønsker, at der udarbejdes en overordnet trafikplan for hovedstaden, der kan sikre opfyldelsen af de overordnede miljømål og de lokale hensyn. Det gælder bl.a. på Amager, hvor Socialdemokratiet i København må tage afstand fra tanken om at lede trafik fra en eventuel havnetunnel med ad Amager Strandvej.

Dels er Amager Strandvej allerede i dag stærkt trafikeret, dels vil det være vanvittigt at forøge forureningen med bilos og støj, da Socialdemokratiet ønsker at realisere planerne om etablering af Amager Strandpark.»

Det vedtog Socialdemokratiet i 1998. (Overborgmesteren (Jens Kramer Mikkelsen): Klogt). Ja tak.

Så kan det godt være, vi skal have en havnetunnel, men der kan ikke være tvivl om, at Socialdemokratiet ikke kan tilslutte sig, at trafikken fra havnetunnelen bliver ført over Amager via Amager Strandvej.

Det er derfor vigtigt, at vi får set på helheden i løsningerne for at dæmpe trafikken i Indre By. Det hjælper ikke noget, at vi aflaster Indre By for trafik for blot at flytte problemet til andre dele af København. Det er ganske uacceptabelt at benytte Amager Strandvej som forbindelse mellem en havnetunnel og den kommende Øresundsforbindelse.

Der er ingen sammenhæng i at føre en stærkt trafikeret vej tæt på rekreative områder, ligesom det heller ikke er særlig hensigtsmæssigt at bygge attraktive boliger på de tidligere industriområder på det tidligere Østamager og så efterfølgende forøge trafikbelastningen på Amager Strandvej.

Tine Peters fra Venstre var også inde på, at de gerne ville søge for grønne områder og grønne kiler, og selvfølgelig skal sådanne områder ikke trafikbelastes, og det håber jeg så også, at Tine Peters og Venstre vil støtte i kampen for, at Rivieraplanen bliver belastet af yderligere trafik.

Overborgmesteren sagde også i sin tale i torsdags, at vi har svært ved at fæstholde dem, der stifter familie omkring de 30 år, det har også været nævnt af flere andre ordførere her i aften, fordi vi ikke kan tilbyde dem en bolig, der kan danne rammen om et alsidigt familieliv.

Og videre, et andet sted som allerede er attraktivt, men for mange københavnere lidt overset er Østamager, hvor de meget velegnede områder ligger i Tårnby og Københavns Kommuner.

Dette område vil i de kommende år blive endnu mere attraktivt med både metro 10 minutter til Kongens Nytorv og ny strandpark. Her må vi i det kommende planarbejde sikre, at trafikken ikke kommer til at odelægge dette boligområde med en forøget trafik på Amager Strandvej.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

Det kan jeg jo kun være fuldstændig enig med overborgmesteren i.

Jeg vil endda gå et skridt videre, fordi i dag er trafikbelastningen på Amager Strandvej allerede meget høj. Vejen er indrettet på en måde, så den indbyder til høj hastighed, hvorfor jeg meget gerne ser, at der gøres en indsats for at nedsætte både antallet af biler og hastigheden på vejen.

Tårnby Kommune har allerede taget det første skridt, og så er det, hvornår Københavns Kommune følger op på dette og gør sit til, at det samme vil ske på den københavnske del af Amager Strandvej.

Så vil jeg så springe til et helt andet emne, og det er ældreomsorgen, som ligger mig meget på sinde, og det er, fordi det er et emne, som også er omtalt af mange talere i aften. Det som jeg gerne vil tale om det er den omisgribende udlicitering på området.

Inden for hjemmehjælpsområdet har vi startet et projekt, som kaldes kundevalgsordning, hvor det er muligt at vælge mellem forskellige tilbud om hjemmehjælp hos private firmaer ud over det kommunale tilbud.

Private dagesinstitutioner er også på vej, og dette forslag åbner op for, at andre end kommunen og de selvejende institutioner får mulighed for at bygge og drive dagesinstitutioner i København.

Det er næppe nogen overraskelse, at der også i Socialdemokratiet er stor uenighed om, hvorvidt der skal udliciteres eller ej, og hvor langt vi skal gå med udliciteringen.

Jeg må indrømme, jeg er af den opfattelse, at vi socialdemokrater skal passe på ikke at overhale Venstre højre om, når vi taler udlicitering, hvorfor jeg gerne ser, at vi finder alternative løsninger i kommunalt regi.

Hvis vi tager opgaven, som vi kender den i dag, som de bliver udført i dag og blot lader andre udføre dem, så sker der ikke nogen nytænkning eller nogen ændringer.

I stedet for at se udlicitering og privatisering som eneste udvej, synes jeg, vi skal tænke anderledes i kommunale rammer.

Inden for ældreområdet er der allerede sat forsøg i gang i Københavns Kommune, og der er åbnet mulighed for omstillinger.

I Skævinge Kommune er der foretaget en omlægning, som har vist, at det godt kan lade sig gøre at lave omlægninger og samtidig få både tilfredse ansatte og brugere.

Da antallet af ældre i Københavns Kommune viser sig at være faldende inden for de næste år, mener jeg, vi skal starte på at lave omlægninger i kommunalt regi i stedet for at udlicitere.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 13. september 1999

Jeg er i besiddelse af en artikel fra Skævinge Kommune om, hvad de har gjort der. De startede allerede i 1986, og jeg skal kort forsøge at redegøre for indholdet.

Opdelingen i plejehjem, hjemmesygepleje, hjemmehjælp, sundhedspleje og sagsbehandling blev fjernet, og funktionerne blev integreret. Plejehjemmet blev sundhedscenter med lejligheder. Man tilbød 24 timers døgnpleje og adgang til sundhedsydelse for alle ældre, uanset om de boede hjemme eller på sundhedscentret.

Sideløbende sørgede de for en tværfaglig uddannelse af personalet og etablering af selvstændige grupper uden formelle ledere, således at de noget stive faggrænser blev opbrudt.

Omlægningen banede vejen for egenomsorg, hvor ældre borgere fik ret til selv at træffe valg, udnytte sine egne ressourcer og selv sætte tempoet. De ældre fik igen selv ansvar, og der blev indarbejdet forebyggelse i ældreomsorgen.

En omfattende evaluering efter 10 år viste, at den ældre borger oplever en bedre sundhed. Flere kan klare sig selv, der er færre, der har været i kontakt med sundhedsvæsenet, og flere ældre vurderer deres helbred som bedre.

Personalet omfatter omlægningen som deres egen, mere medbestemmelse og medindflyddelse har øget motivationen, og personalets indsats er blevet tværfaglig, og helhedsplejen er blevet styrket.

Antallet af borgere over 75 år er steget med 13 pct. igennem de 10 år. Personaleforbruget og driftsudgifterne er de samme som for 10 år siden. Behovet for beskyttede boliger er faldet i perioden, og de frigjorte boliger er tilbudt ældre borgere fra andre kommuner.

Ressourceforbruget til kommunens egne ældre borgere er altså reelt set faldet. Den frigjorte personalekapacitet er brugt til at udbygge de akutte døgnlud, således at ældrebefolkningens sygehusforbrug er faldet markant.

Det viser, at man kan gennemføre omlægninger i den kommunale omsorg, og det handler ikke om relationen offentlig drift kontra privatdrift, men mere om politisk-faglig vilje til vision og handlekraft.

Dette positive resultat kan garanteret også opnås i andre kommuner, så jeg skal opfordre til, at også i Københavns Kommune forsøger man at lave en omstilling, således at vi i løbet af måske 10 år kan opnå samme gode resultat som Skævinge Kommune. Jeg har artiklen, hvis nogle skulle være interesseret i at se den.

Så vil jeg sige tak for ordet. (Klapsalver).

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 13. september 1999

Overborgmesteren (Jens Kramer Mikkelsen): Ja tak, så er det godt, der er ingen grund til løssløpethed, vi er ikke gået til lukket møde endnu.

Preben Bille-Brahe (V): Københavns Kommune holder foreløbig kommuneskatten, og det er glædeligt.

Men det kunne være endnu mere glædeligt, om vi kunne nedsætte kommuneskatten med blot 0,1 procentpoint. Det ville være en flot signalværdi at sende til borgerne, at hvis det går godt her hos os, så har vi også råd til at dele fremgangen med dem.

Skattetrykket er alt for højt, og der gøres alt for lidt for at holde skattetrykket nede. Mange spørger sig selv, hvad er det, vi betaler skat til. Tidligere havde den offentlige service mere præg af gratisydelse, men nu er brugerbetaling og adfærdregulerende afgifter blevet mere og mere almindelige.

Samtidig har der været en voldsom stigning i takster og afgifter især på miljøområdet samtidig med at man hele tiden finder på nye.

Men hvis man skal betale for enhver service, man får, hvad er det så, skatterne går til. Skatterne går i hovedsagen til 2 ting, sociale overførsler og lønninger. Københavns Kommune har en i forhold til de fleste erhvervsvirksomheder imponerende indkomst, men knap er pengene kommet ind, før de bliver fordelt igen til løn og sociale overførsler.

Når de er betalt, så er der ikke meget at købe skolebøger for, bygge skoler for, veje og broer eller købe medicin for. Ofte hører man politiske udsagn a la: antal hoveder lig med service, altså færre pædagoger lig med dårligere service. Men det er ikke altid rigtigt.

Københavns Kommune har ca. 55.000 fuldtidsansatte, hvis man regner KI og KUC med. Kunne vi klare os med blot en pct. færre, så ville vi have ca. 132 mill. kr. mere om året i overskud.

Jeg spørger bare, hvor mange bøger, computere, svømmehaller, skoler og idrætsanlæg vil man kunne få for 132 mill. kr. om året.

Gjorde vi os det tankeeksperiment at bygge skoler for dem, så ville vi kunne bygge nye skole le ikke kun i år, men også igen til næste år, og vil det ikke også være en slags serviceforbedring.

Det er tankevækkende, at en kommune som København med stort milliardbudget kun kan frigøre 296 mill. kr. Men gudskelov har vi bred tilslutning til 2 pct. s puljen, efter også SF er gået med, ellers ville vi stå helt uden økonomisk bevægelsesmulighed.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

Netop økonomisk bevægelighed er måske værd at hæfte sig ved i en tid, hvor verden er i opbrud. Det kunne nemt tænkes, at tilpasning til Øresundsregionen ville kræve ganske mange ressourcer, ikke mindst i form af investeringer i ny og bedre struktur.

Per Bregengaard har til pressen udtalt, at man måtte lade skatten stige, for formålet skulle være at forkæle børnefamilier og andre. Men det er næppe det ærinde, Per Bregengaard er ude i.

Jeg har også svært ved at forstå solidariteten i det synspunkt, vi ved, at københavnerne har en lavere gennemsnitsindkomst end resten af landet, mange er på SU eller offentlig forsørgelse.

Tag f.eks. en pædagogstuderende, lad os f.eks. kalde ham Morten. Morten har studenterarbejde. Når hans SU og studenterindkomst når 70.000, så må han ikke tjene mere, før han har valgt SU-klip fra. Han kan altså ikke bare arbejde over for at betale mere i skat. I stedet må han tage pengene fra sit i forvejen beskudte budget.

Hvad er det, Per Bregengaard mener, Morten kan undvære i sin daglige husholdning.

Eller lad os tage Vera på 58 år, der efter 35 års slid er blevet arbejdsløs. Hun kan ikke finde ny beskæftigelse, og nu venter hun på at gå på efterløn. Efter hun blev ledig har hun måttet gå ned fra 150.000 til 100.000 i bruttoindkomst. Hvad er det, hun kan undvære, så hun kan svare mere i skat.

For både Morten og Vera gælder det, at pengene må tages fra forbruget. Det er mit indtryk, at noget af det, folk først spurer på, det er grøntsager, et måltid med kød og pasta og kartofler kan laves for 20-30 kr., men skal man også have salat og lidt tomater og agurk og sådan nogle ting til, så kan prisen hurtigt stige til det dobbelte.

Jeg kunne godt ønske mig, at vi herinde var lidt mere ydmyge for befolkningen. Vi har en tendens til at rette kikkerten mod vores egen navle og tro, at den kommunale service er det vigtigste af alt. Men det er ikke os, der forsyner befolkningen med mad og tøj, og det må da vel være det vigtigste.

Vi forsynes ganske vist med vand, varme og strøm, men bortset herfra så kommer mange af vores services langt nede på borgernes prioritetsliste. Det er arbejderne, der skaber værdierne i samfundet, vi beslægtet halvdelen af hans indkomst, så berøver vi ham frugten af hans eget arbejde. Det er ikke et beskedent bidrag til solidariteten, det er ren udbytning.

Dertil skal lægges, at skat inddrives ved tvang, betaling af skat er ikke frivillig, men bygger på truslen om anvendelse af statens tvangsmidler, det vil sige fægeser, politi, domstole, bøder og fængsel.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

Den alt for høje skat har fået en række uheldige konsekvenser. Det fremgår f.eks. af Berlingske Tidende den 14.8., at antallet af københavner, der skylder i skat, er steget til 21.304, svarende til ca. 6 pct. af alle skattepligtige københavner.

Af storskyldnere er der kun ca. 250, så det vi taler om her er ganske almindelige meningsker, der ikke kan få deres økonomi til at hænge sammen.

Så hvis Per Bregengaard og de andre i Enhedslisten virkelig mener det alvorligt med at hjælpe de svage, så gik de ind for skatteløst i kommuneskatten. Tænk at kunne give alle de fattige 1.000 kr. mere om året, det ville virkelig være en håndsrækning, de kunne mærke.

Når det ikke er tilfældet, så er det, fordi Per Bregengaard og Enhedslisten i virkeligheden er ude i et helt andet ærinde, det er, fordi Per Bregengaard er imperiebygger. Han vil gerne være konge, jo flere lærere, skolebetjente og pædagoger, han kan få i sit sold, jo større konger bliver han.

Men ikke kun Per Bregengaard tænker sådan, det er et fællestrek for 99 pct. af alle chefer i kommunen, jo mere vi kan få til vores afdeling jo bedre. En mand ansættes til at varetage et område. Han påpeger hurtigt nye behov og får en assistent. Snart efter ansættes den næste assistent, og før man har set sig om, sidder han som leder over folk, der laver det arbejde, han egentlig var ansat til.

Organisationer vokser og gror, sådan er det bare, det er en naturlov. Mange herinde vil formentlig kunne genkende det som Parkinsons Lov. Men netop fordi organisationer har en kraftig indbygget vækstmekanisme, er det en vigtig udfordring at kunne holde igen eller bevidst at skære forældede aktiviteter fra, således at der kan skabes rum for nyt.

De emnet er skat, er det tankevækkende, at mere end 60.000 millioner forlod Danmark som skatteflygtninge i 80'erne og 90'erne, indtil formueskatten blev ophævet. Til gengæld har vi fået tusindvis af anlæbeter fra fattige egne i den 3. verden ind som bistandsklienter. Og med vores regelyranni og kærlighed til eksamenspapirer, så er der nærmest statsgaranti for, at mange af dem aldrig kommer i arbejde.

De flygtede millioner repræsenterer tilsammen et formuei tab for Danmark på over 250 mia. kr. Mange af de mennesker er senere kommet tilbage, men pengene er ofte blevet tilbage i udlandet, det har kostet mange arbejdspladser i Danmark.

Tænk på, at enhver erhvervsaktivitet, offentlig eller privat, hvad enten det er en daginstitution, fagforening eller industri, kræver 3 grundlæggende ressourcer, jord, arbejdskraft og kapital. Jord er nødvendigt, fordi man skal have et sted at være. Arbejdskraften er nødvendig, fordi

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger Mødet 13. september 1999

man skal have nogle til at løse opgaverne, og endelig er kapital nødvendig. Der bruges kapital til at købe maskiner, møbler og materialer for, og der skal bruges driftskapital til at udbetale lønninger. Spørger man, hvilken der er den vigtigste, bliver svaret naturligvis kapital, for uden kapital kan man ikke købe jord, og uden kapital kan man ikke udbetale lønninger.

Vi har som borgerrepræsentanter hver især en lang række ønsker, vi vil bygge skoler, renses forurenede jord, bygge metro, bygge broer, vi vil udsmykke byens rum, vi vil forherlige kulturen og gavne idrætten. Som regel har vi altid pladsen til det, vi har også folkene og de ledige hændelser, for i København er der stadig mange arbejdsløse. Det er altid kapitalen, der bliver den knappe faktor, vi vil gerne, men vi har ikke råd.

Derfor skal vi tænke lidt over, hvordan vi får mere kapital til byen. Vi har mange muligheder, vi kan føre en fremragende erhvervs politik, der giver virksomhederne lyst til at slå sig ned hos os. De tager penge med i form af investeringer, og de skaber nye arbejdspladser til ledige københavnere.

Vi kan føre en liberal handelspolitik, det gavner det københavnske butiksliv i Øresunds-konkurrencen, det kaster penge af til butikkerne, og det giver igen flere arbejdspladser. Jo mere aktivitet, vi kan få skabt i København, jo flere indtægter får vi i skatter.

Vi tænker desværre alt for sjældent i disse baner, vi tager bruttobyindkomsten som noget givet, som noget eksogent og koncentrerer os udelukkende om det interne fordelingslagsmål om at få en bid af kagen, få tænker på at gøre kagen større.

Her i Borgerrepræsentationen burde begreber som bruttobyprodukt, trækprocent, ledighed, beskæftigelse, gældsafvikling, antal kommunalt ansatte, erhvervslivets trivsel, storbykonkurrence og Øresundsregion være i fokus, men de bliver stort set aldrig nævnt.

Når vi tilbyder børneopningsordninger, så er det jo for at få en højere erhvervsdeltagelse i form af flere kvinder på arbejdsmarkedet, der igen kan generere mere vækst, der igen giver flere skatter.

Men lytter man til debatterne herinde, forekommer det ofte, at børneopning er blevet et mål i sig selv, ofte er det pædagogernes parti, der bliver taget frem for overordnede samfundshensyn.

Generelt tænker vi for meget på os selv, vi har kikkerten rettet soligt mod navlen, lader vores egne behov dominere, de er trættende på os, og derfor ser vi dem.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger Mødet 13. september 1999

Det andet område, hvor vi retter kikkerten mod navlen, er trafikken. Vi beslutter vores trafikplanlægning alene ud fra, hvad vi synes her i København uden skelen til, hvad man gør i de andre amter. Dermed kommer Øresundsregionen ikke til at hænge sammen trafikalt.

Københavns Kommune er den eneste ud af de 5 amtskommuner i hovedstadsregionen, der sværger til kollektiv trafik. Vi er de eneste, der benytter os af muligheden for at etablere busbaner. Københavns, Roskilde og Frederiksberg Amter sværger alle til biltrafik med kollektiv transport som supplement.

Derfor ser vi flere og flere biler komme til os ad motorvejen i Københavns Amt, men når de kommer ind til os, sidder de i køer i timevis, og der er ingen parkeringspladser. Både Roskilde og Københavns Amt har nye motorveje på som deres højeste ønske fra trafikministeren.

Indføres busbaner på en 2-sporet vej, reduceres vejens kapacitet med 50 pct., til gengæld for at busser kan komme frem. Tag Jagtvej f.eks. Her går kun en bus, mange gange kan der være helt op til 10 minutter mellem hver af afgangene. Hvis man regner med en bil med kun en person hvert andet sekund mod 6 busser og 60 passagerer i timen, så har man fået en generel reduktion af vejens ydelse fra 1.800 personer til 360 personer. De 1.800 skal så sammen med de 1.800, der kører i den anden vejbane, så sidde sammen i kø på den tilbageblevne plads, og det er vist meget præcist, hvad der er sket på Jagtvejen.

Men hvem gavner busbaner så, busbaner gavner de ledige, pensionister, de studerende og de få, der kører kollektivt. Ifølge HT's materiale er den kollektive pendlerandel 20 pct. Hvem gør busbanerne skade, først og fremmest de 45 pct., som pendler med egen bil. Fælles for dem er, at de alle sammen har arbejde, man rammer altså mere end dobbelt så mange, som man gavner, og det er oven i købet en uheldig gruppe, man rammer.

Men her er slet ikke talt erhvervslivets behov, hvor meget den erhvervsrelaterede kørsel fylder i det københavnske trafikbillede, ved jeg ikke, men det er måske 50 pct. Erhvervslivet kan ikke bare tage busser. Forestil jer f.eks. en glarmester, en svend stige på busen med en 2½ x 4 m butiksrude. Et for simpelt og naive billede af, hvem der bruger vejene, er godt på vej til at skabe en elendig infrastruktur i København. Det rammer erhvervslivet i første omgang og kommunekassen i anden omgang.

Man burde give ikke alene taxaer, men også al varetransport tilladelse til at køre i busbaner eller nedlægge dem helt. De gavner HT, men ikke Københavns Kommune, de tager vigtig kapacitet ud af vejnettet og bidrager derfor til irritation blandt erhvervs- og håndværkere, og de er en belastning i forhold til foretagsomhed og bidrager dermed til at reducere bruttobyproduktet.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

Da Bygge- og Teknikudvalget tog beslutning om at verfte taxaerne ud af busbanerne, var argumentet, at nu skulle det være slut med at stresse HT-chaufførerne. Tilsyneladende har man slet ikke i udvalget været inde på, hvad der ville give den mest effektive infrastruktur. Argumentet er ynkeligt.

Bygge- og Teknikudvalget har ansvaret for meget af kommunens erhvervspolitik. Bygge- og Teknikudvalget har ingen repræsentanter i Erhvervsrådet, og erhvervsrådets trivsel indgår næsten aldrig i udvalgets overvejelser.

Stockholm har Europas højeste pendlerandel, når man taler kollektiv trafik, her taler man om 55-70 pct., men Stockholm har også en helt anden struktur end København. I Stockholm har man bygget udelukkede tæt byggeri, man har bygget højt og tæt langs veldefinerede jernbaneakser.

Det har man ikke i hovedstadsregionen. Stockholm ligner i forhold til København lejekarner på snor, København er et kludetæppe, her har man bygget spredt og lavt. Hver eneste villa bygget i omegnsamerne forværrer regionens vilkår for at lave et effektivt kollektivt trafiksystem.

Vi kan konvertere hele regionens bruttobyprodukt i årevis til kollektiv trafik, og der vil stadig være folk i regionen, der vil være helt afhængige af deres egen bil. Langt de fleste borgerrepræsentanter bor og arbejder i kommunen, det gør dem blinde for de regionale problemstillinger. Øresundsregionen kommer ikke til at hænge sammen, hvis anterne uden om København sættes på biltrafik, og København systematisk forsøger at rønske byen ud for biler.

At få regionen til at hænge sammen bliver derfor en vigtig opgave for HUR, og vi skal være parate til at acceptere de beslutninger, som HUR træffer desangående, uanset at ikke alle vil være vores livret.

Den kollektive trafik skal ses i forhold til den samlede infrastruktur. Et godt højklasset kollektiv trafikssystem vil i samvirke med et effektivt vejnet give det samlede optimale trafiksystem i regionen. Der kan ikke blive tale om enten-eller.

Selv om politikere både i Københavns Kommune og Folketinget kommer med mange hensesigtserklæringer om den kollektive trafik, så har virkeligheden vist sig at være en ganske anden. Se bare på diskussionen om minimetroløns 3. etape, bliver den nogen sinde til noget. Alle kan se, at DSB har hårdt brug for mere kapacitet på Ringstedbanen, men hvor er den henne nu, sendt til hjørnespark på ubestemt tid.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

Når Fehmerbælt-forbindelsen kommer, vil det da være muligt at lave et nyt trace til højhastighedstog, som kan erstatte fly direkte til Københavns centrum, og hvordan kommer disse tog med en anden skinnebredden og en anden strømsyrke videre til Sverige. Der er mange muligheder, men for få penge og utilstrækkelig beslutningskraft. Foreløbig er kollektiv trafik blandt Europas 1. division i Øresundsregionen ren skrivebordsfantasi.

Motivationen for kollektiv trafik er ofte miljøbaseret. Men miljøargumentet vil formentlig snart dø ud, der er nu biler på vej, der kører 33 km på literen, men ikke nok med det, også elbiler, biogasbiler, ethanolbiler er på vej. Vognparken udskriftes hurtigere blandt private.

Om 30 år vil vi stadig have de S-tog, som Folketinget købte for 5 år siden. I den tid vil den private vognpark være udskriftet 5 gange, og de fleste af bilerne vil køre på en teknologi, vi slet ikke kender endnu.

Den offentlige sektor har været lokomotiv i arbejdet for et bedre miljø, vi nærmer os nu den fase, hvor markedsøkonomiens vældige kræfter er ved at tage over, og det skal vi kun glæde os over.

Når vi snakker effektiv trafik, bør man også nævne havnetunneten. I foråret gik jeg til job-samtaler på Holmen, ved 3. samtale sagde jeg nej til jobbet. Jeg kunne simpelt hen ikke komme derud uden at spille masser af tid på køer i trafikken.

Det er skæbnens ironi, at jeg nu selv har fået bolig på Amager og job i Birkerød. Som en del af jobbet, der er et konsulentjob, har jeg forpligtet mig til at have bil. Hver eneste morgen og hver eneste eftermiddag skal jeg passere Kongens Nytorv eller Rådhuspladsen sammen med tusindvis af andre, der er i samme situation. (Afbrydelse). Hvorfor ikke? Jeg har forpligtet mig til at have bil. (Afbrydelse). Det kan jeg slet ikke betale sig.

Ved Sankt Annæ Plads ligger 2 færgeløjer, der løsser tung trafik lige ud (Afbrydelse). Ja, altså jeg kører ikke en omvej på 50 km for at komme dertil, det kan overhovedet ikke betale sig.

Ved Sankt Annæ Plads ligger 2 færgeløjer, der løsser tung trafik lige ud i byens midte. Forleden kørte jeg bag en lastvogn, som ikke engang var særlig stor, 24 tons vejede den, det er det samme som 40 personbiler fordelt på kun 4 gummidæk.

Der er mulighed for at flytte denne tunge trafik til Nordhavnen, men så længe man ikke har lavet en havnetunnel, er det til ingen nytte, for så skal den tunge trafik igennem byen alligevel, fra Gittervej ad Nørrevold til Rådhuspladsen og videre ad Amager Boulevard. Det er synd og skam og ødelæggende for byen.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 13. september 1999

En flot og rummelig plads på Nørreport, et Kongens Nytorv for borgerne frem for bil-lerne, en Bredgade, Store Kongensgade, Vester Voldgade, Stormgade, Gothersgade, Nørre Voldgade, Nørre Segade og Østerbrogade uden tung og larmende gennemkørselsstrafik afventer alt sammen en havnetunnel. Vi kunne have sparet 750 mill. kr. ved at bygge den, da tunnellele-mentfabrikken var i aktion i Nordhavnen.

Nogle få amagerkanere har et stort ansvar for, at der bliver fundet en løsning på havnetun-nelproblematikken. Foreløbig har de bare sagt nej til Amager Strandvej-løsningen. Fair nok, men så må I også angive et alternativ. Nu er jeg selv blevet amagerkaner med bopæl op ad Amagerbrogade, og i modsætning til Riviera-egoisterne ser jeg en klar fordel i en Amager Strandvejs-løsning.

Det er tid til at tage kikkerten væk fra navlen og rette blikket mod Hamborg, Berlin og Stockholm. Vi borgerrepræsentanter bør rejse noget mere. I Miljøudvalget har vi hvert år en konference med repræsentanter fra de andre nordiske hovedstæder. Det giver os mulighed for at sammenligne vores egen service med de andre og få inspiration.

Jeg kan kun opfordre de andre udvalg til at gøre det samme, og lad mig i den forbindelse pege på Hamborg, vi er begge med i String-samarbejdet, og Hamborg er interesseret.

Dem der retter blikket ud mod Europa vil hurtigt finde ud af, at vi har travlt i hovedstadsre-gionen med at positionere os i forhold til de andre storbyer. Der er allerede spildt meget kostbar tid, og vi burde vel ikke kunne blive uenige om, at vi sammen vil skabe den bedste by for borgere og erhvervsliv inden for rammerne af en bæredygtig udvikling og et socialt ansvar. For uanset om vi er venstrefolk eller socialister, så er vi vel først og fremmest københavnere.

Kaja Jacobsen (F): Jeg kunne egentlig godt lide det sidste indlæg her, det var fantasifuldt. Jeg tror da, at der er brug for meget mere fantasi, hvis man skal have en ordentlig udvikling i byen. Al det så var lige fantastisk nok, det er en anden snak.

Men det jeg vil sige det er, at jeg synes, det er rigtigt, når overborgmesteren siger, og det kan jeg læse i hans tale, som ligger ovre på bordet, at København rykker sig, tætttere på naboer-ne, tætttere på de andre storbyer, fremad, udad og opad, sådan lyder det. Det kniber ikke så me-get med at gentage de overskrifter, som vi alle sammen, enhver borgerrepræsentant med respekt for sig selv, kan udenad efterhånden, vækstpotalet i Øresundsregionen, hovedstadens rolle i forhold til Jylland som en dynamo, hovedstadens konkurrencebetingelser i forhold til andre storbyer, de strategiske muligheder.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 13. september 1999

Hvordan går det så med at leve op til intentionerne, hvordan går det med at være storby og tage den diskussion også med den internationale vinkel, for så langt er jeg enig, det synes jeg er en god idé, det er godt at måle sig i forhold til andre og lære og lade sig inspirere osv.

Man kan sige, at København også i denne diskussion står vældig meget i en vægtsituation. Vi kan vælge at sætte på at kopiere andre storbyer for de ting, som for mig virker visions- og li-denskabsløse.

Vi kan konkurrere på, hvem der kan sørge for at have flest hjemløse i gaderne. Vi kan kon-kurrere på, hvem der kan etablere det mest ujævnfordelte trafikkaos, samle mest privat biltrafik i Midtbyen. Vi kan konkurrere på, hvem der kan udvikle det mest udviklede politiske strukturer, og vi kan konkurrere på, hvem der kan få det første og største indkøbscenter placeret hos sig, om det nu bliver Malmø eller København.

Vi kan også vælge noget andet, vi kan vælge i sammenligning med andre storbyer at tro på de forudsætninger og de forcer, vores by har, tro på den udprægede vilje til demokrati, folkelig organisering, vores folkeoplysningstradition, tro på at styrke det miljøarbejde, vi laver, og vi er gode til. Tro på en hovedstad, hvor der er plads til det skæve, til de underlige påfund, til de vilde ideer også i den politiske diskussion.

Det er min bedste vurdering, at de 2 alternativer, hvis jeg skal være helt ærlig, at det første alternativ det er der ikke meget fremtid i, dels er jeg politisk fuldstændig uenig. Men samtidig så tror jeg faktisk, hvis det er det, man vil, at kampen er tabt på forhånd. København har faktisk hverken placering eller størrelse til at kunne blive lige så beskyttet og lige så socialt uansvarlig som nogen af de andre storbyer i Europa. Tag rundt og se det. Hvem tror på en eller anden form for Potsdamer Platz eller et ? i Ørestaden, og er det det, vi ønsker, en eller anden bleg kopi.

Den anden kamp har København mulighed for at vinde og være en hovedstad på sine egne betingelser, konkurrere på de kompetencer, byen har, på nicheproduktion, på særegenhed, på social ansvarlighed, på at kunne noget, som ingen andre kan.

Når København skal ind i den udvikling og vælge retning, når København rykker, så skal det være fra verdens største provinshy, som nogle har kaldt det, Kongens København, til drøm-menes hovedstad, ikke en bleg kopi.

Jeg vil vende mig mod mit område, kulturområdet. Skal man karakterisere, eller skal jeg gøre det, det tager jeg mig ret til at gøre, hvordan det går på området, så holder nogle af de ten-denser, jeg har haft oppe, faktisk meget godt. Det går i hovedtræk faktisk nogenlunde, synes jeg, med at være Københavns Kommune, men knap så godt med at være hovedstad.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

I Folkeoplysningsudvalget vælter det frem med ideer, der er udviklingspuljerne for børn og unge og etniske minoriteter. Der er fokus på unge, og vi har fået gennemført en handlingsplan for unges deltagelse i demokrati. Bibliotekerne er blevet taget op til diskussion, det tilslutter jeg mig, og idrættens er højt prioriteret hos de fleste. Der er mange rigtig gode perspektiver i de tiltag og diskussioner.

Samtidig så er de kulturtiltag, nogle af de kulturtiltag, mange af de kulturtag, som tidligere har sat København på det internationale landkort, ved at blive afviklet. Kulturbry 96 er definitivt ved at være lukket. Satsningen på den professionelle kunst lukker med afviklingen af de regionale kulturforsøg. Kulturfabrikken står også for lukning.

Hvis nogle på dette område skulle ønske at sammenligne sig med andre storbyer, så kan jeg anbefale en tur til gallerierne og værkstederne i den gamle midte i Berlin. Eller for den sags skyld kunne man tage på besøg i Kulturhuset Tahertless, som også ligger i Berlin. Så kan man se, hvordan en storby behandler det, som nogle kalder de vilde unge, de ungdomshuslignende aktiviteter.

Det er min opfattelse, at den vigtigste kulturpolitiske diskussion i forbindelse med budgetbehandlingen i det hele tager er, hvordan København kan være kulturpolitisk hovedstad.

Konkrete ting kunne være med Den Grønne Fonds tilbud om at hjælpe i forbindelse med Ungdomshuset, så er argumentet for lukning, det argument der går på, at huset er i for dårlig stand, i hvert fald definitivt affivet, så nu skulle der være mulighed for en løsning.

For det andet bør der laves en opfølgning og en videreførelse af de regionale kulturforsøg, herunder videreudvikling af kunststøtten med et armslængdesystem, et fagligt vurderingsssystem, som også kan hjælpe os i andre kulturpolitiske diskussioner.

For det tredje så synes jeg, det er meget nødvendigt, at vi kommer i gang med at diskutere en satsning på det flerkulturelle. Københavns kulturpolitik bør afspejle vores beboersammensætning, og København er blevet mere international, er blevet mere sammensat, det er befolkningsingen.

Et teater som Teatrno på Vesterbro gør på dette område et helt forbilledligt arbejde i at skabe naboskab og sammenhold og forståelse mellem kulturer.

Stidst men ikke mindst så skal Kulturfabrikken videreføres. Det er den billedkunstinstitution, som har de internationale kontakter, og som har vital betydning for udviklingen på hele det område i København.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

København rykker sig, verden forandre sig, det er en hel banal konstatering i virkeligheden. Hvad der er knap så banalt, det er, hvor vi vælger at rykke hen.

Winnie Berndtson (A): Jeg stittede mig af talerlisten før, og det var ikke for at snyde jer og alligevel holde min skrevne tale nu, så det her skal bare være et par kommentarer, så tiden bliver så kort som mulig for jer, der stadig holder ud.

Til Marlene Krogh og SF har jeg et par spørgsmål vedrørende ældreområdet. Når SF ønsker en plejegaranti, så lyder det, som om SF ønsker et frit valg til plejehjem, det vil sige, at man som ældre visiterer sig selv, og vi afskaffer de visitationsregler, vi har i dag, hvor man skal gennem et udvalg for at kunne få ret til at vælge et plejehjem, hvor man så i øvrigt faktisk kan vælge, hvilket plejehjem man så vil på.

Men jeg er ikke sikker på, jeg er faktisk nærmest overbevist om, at hvis der virkelig var valgmuligheder for de ældre, så ville de ældre ikke vælge plejehjemmet. Men i dag er der ikke noget mellem plejehjem og egen bolig, og det er i virkeligheden det aller-, allerstørste problem i forhold til at kunne vælge som ældre, det er, at der findes ikke reelle valgmuligheder.

Jeg tror ikke på institutionstanken, jeg tror, det er et forældet ældretilbud. Det er også det, vi hører, når de ældre selv er med til at udvikle ideer omkring, hvad man gerne vil. Jeg tror ikke, det er en tilfældighed, at der er et enormt pres på, at kommunen går ind i projekter omkring f.eks. bofællesskaber, som på sigt kan dæknækkes med pleje. Jeg tror ikke, det er en tilfældighed, at der er et pres på, at vi bygger ældreboliger, som har fællesarealer, som gør, at man kan døgndekke.

Jeg tror heller ikke, det er en tilfældighed, at ældre er glade for at bo på de flere kvadratmeter, der gør, at man, også selv om man har brug for pleje, kan blive i en forholdsvis stor bolig, have garanti for, at der er nogle, der kommer og hjælper, i det øjeblik der er behov for det ved, at personalet faktisk er i bygningen.

Jeg tror, hvis vi reelt ville give de ældre et frit valg, så skulle vi nedlægge langt flere plejehjem og langt hurtigere, vi gør, for det er ikke plejehjem og institutioner, som de ældre ville ønske, hvis de kunne vælge.

Til SF og en række andre partier, som heroppe har kommenteret nedlæggelsen af Dronning Ingrid's Hjem, har jeg et spørgsmål. Det gælder både til SF, det gælder til Lise Helweg fra Venstre, det gælder til Grete Henius fra De Konservative, at hvis vi ikke nedlægger Dronning Ingrid's Hjem, og det kan godt være, vi skal bevare det og bruge det til noget andet, men det afleder

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 13. september 1999

et spørgsmål, og det er også et løfte, som flere partier herfra har givet, nemlig at vi faktisk har lovet Kongens Enghave et plejehjem i bydelen. Kongens Enghave som bydel har ikke et plejehjem. Hvis man er ældre i Kongens Enghave, kan man ikke i dag vælge at blive i sin bydel, i det øjeblik at man er så plejkrævende, at man har brug for en plejehjemsplads.

Det synes jeg kunne være rart at få svar på, om det, at man ønsker at bevare Dronning Ingelids Hjem skal kædes sammen med, at man så ikke ønsker plejehjemmet i Kongens Enghave, fordi det gør vi sådan set. Vi står sådan set ved, at den fordeling, vi har af plejehjem i dag, er meget ulige fordelt på bydelene, og det gør også, at nogle bydele vil miste mange plejehjemspladser på sigt. Men der er også bydele, og det er Kongens Enghave, som i dag ikke har en eneste, og det synes vi faktisk, de skal have.

I forhold til Venstres indlæg vil jeg spørge Lise Helweg, hvad hun egentlig mener, når hun siger, at demente ikke har de samme boligbehov. Jeg forstod det, som om demente i virkeligheden har det bedst på færrest kvadratmeter. Men er det rigtigt, at jo færre kvadratmeter jo bedre har man det som dement.

Jeg har bedt om at få rapporter og alt muligt andet fra forvaltningen for at finde ud af, hvad det nu er med de her demente. Der er i hvert fald ikke noget i den der halve meters rapporter, som sandsynligvis, at det er rigtigt, at demente har det bedre på færre kvadratmeter. Der er mange tilgange til behandlingen af demente, og der er mange måder at gøre det på, og nogle kræver mere plads end andre. Men der er ikke noget fagligt belæg for at blive ved med at sige, at man som dement har det godt på 10 kvadratmeter uden eget bad og toilet. Det kan ikke fagligt bevises, at det faktisk ser sådan.

Til gengæld kan det fagligt bevises, at det betyder overordentlig meget, hvordan man tilrettelægger hverdagen, hvor mange rutiner der er, og hvor trygt et miljø det indgår i.

Men det der med at hvis man er dement, så må vi hellere beholde de små kosterkøbe på 10 kvadratmeter uden eget bad og toilet, for så har man det faktisk bedst, det holder ikke.

I forhold til rengøring eller indkøb så spørger Lise Helweg, om vi ikke lige så godt kunne lave nogle smidige løsninger uden for kommunens regi. Jo, det kunne vi sikkert godt, men vi har jo faktisk også bevist, at man laver smidige løsninger inden for den kommunale hjemmepleje. Je lige præcis på de her 2 områder, fordi vi har givet bydelene mulighed for at gøre det. Det har en række bydele i den kommunale hjemmepleje jo faktisk gjort.

Ja, det var det.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 13. september 1999

2. næstformand (**Bente Frost**): Så er det den sidste taier indtil nu i første runde, Wallait Khan

Wallait Khan (F): Det går godt, det går ufatteligt godt, byen rykker, og København har alt. Stor optimisme, vil jeg kalde det. Gode holdninger og modige markeringer, det lyder dejligt, men er det også rigtigt, det er et stort spørgsmål.

Man skal spørge københavnere, og jeg er sikker på, at de vil sige nej. På hospitaler, hjemmepleje, daginstitutioner, skoler på grund af nedskæringer og lukninger og alt det her det bliver bare værre og værre. Der er brug for overensstemmelse mellem holdninger og handlinger. Omkring indvandrere vil jeg sige, det kræver en stor indsats for at skabe bedre forståelse og bedre naboskab mellem danskere og deres nye naboer, vi skal bruge nogle penge på det.

Vi har indvandrerbørn, som aldrig vil komme i børnehaver og fritidshjem på grund af deres forældres lave indtægter og arbejdsløshed. Det er vigtigt, at vi bruger nogle penge på det, det er vigtigt, at de kan lære sprog, og at de bliver socialiserede lige fra starten, og det kan også gælde danske børn, hvis de er i den samme situation.

Indvandrerkvinder skal lære dansk, kræver vi alle sammen, men giver vi dem muligheder.

Nej, ikke rigtigt muligheder, som de har brug for. Vi havde mor og barn-projekter, som var gode muligheder for at lære indvandrerkvinderne med små børn dansk, men dem har vi lukket, det er meget dårligt. Vi skal bruge nogle penge på det, på den slags projekter, som gør det muligt, at de kan lære dansk.

Der er en hel del ældre indvandrere, som ønsker at blive hos deres familier, og deres familier er parate, og de ønsker at passe dem selv. Vi skal bare lave en handlingsplan for, at det kan blive muligt for dem.

Der er brug for at starte et aktivitetcenter for ældre indvandrere, hvor de kan møde hinanden, lave forskellige aktiviteter, og så kan de undgå at blive isoleret totalt.

Til sidst vil jeg sige, at det kan blive godt, hvis vi er lige så fornuftige, når vi træffer beslutninger, vi kan opnå et resultat, som er for alle københavnere, og vi alle kan være stolte af.

2. næstformand (**Bente Frost**): Vi siger tak til Wallait Khan. Det skulle så være slut på første runde, for der er ikke flere, der har bedt om ordet i første runde. Vi går over til anden runde, og jeg giver ordet til overborgmesteren.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

Overborgmesteren (Jens Kramer Mikkelsen): Jeg vil godt sige, at den fornemmelse, jeg havde, efter vi var færdige med mødet i torsdags, og den fornemmelse, jeg trods alt har, ikke trods alt, men som jeg stadig har efter aftenen i aften, bekræfter i virkeligheden indrykket af et positivt og et konstruktivt klima her i salen.

Jeg vil godt kvittere for den oplevelse, at det er første gang i de år, jeg har været med i Borgerrepræsentationen, og det er mere end en enkelt periode, det er første gang i de år, at jeg har oplevet, og jeg tror, nogen anden har oplevet, at 3 helt afgørende, helt centrale forudsætninger, at dem har der i virkeligheden været bred enighed om her i forsamlingen.

1) at vi stort set alle sammen hele vejen rundt, ud over at jeg hørte lige et venstremedlem tale om skatten, stort set er enige om, at skatten er, hvor skatten er, at vi ikke skal have skatten ... (Protest)!. Søren Pind, at vi ikke skal sænke skatten, skatten ligger stort set fast.

2) afgørende synes jeg og bred og perspektivrig enighed om, at gælden skal ned, og vi her og nu skal reducere vores, vil jeg godt sige, enorme gæld, og at vi, som jeg kan se det, vel også er enige om rammen. Meget, meget bred enighed om rammen.

3) Jeg fornemmer det eller læser det eller konkluderer mig frem til, at den ramme, man taler om, er sådan en knap 400 mill. kr. underforsået den og set i lyset af de omfattende investeringer, vi står foran.

Så skatten i ro, rammens størrelse og nedbringelse af gælden i stort omfang. Det synes jeg er mægtig, mægtig godt. Jeg synes, det er mægtig godt, at vi kan blive enige om så vigtige forudsætninger for økonomien, så håber jeg også, Jens Johansen, at vi kan blive enige om arbejdsmetoden i at nå målet.

Jeg var til et større møde i Odense her i en forening, som jeg er medlem af, og der mødte jeg mange kommunalpolitikere rundt omkring fra landet, som godt nok havde den der fornemmelse af, at det gik bedre i København, ikke helt den der holdning. Mikkel Warming, vi talte om forleden, om, at nu gik det for godt, og nu skulle der ikke investeres mere i København, men sådan respekter for, hvad der foregik i København på mange leder, orden i økonomien, og man kunne se, der var byggekraner osv. osv.

Dem jeg talte med, som kom fra kommuner, hvor der på nuværende tidspunkt ikke var tale om, at man manglede penge for at få enderne til at hænge sammen, men der hvor der var penge, man skulle fordele som os, det var større eller mindre relativt sit i forhold til den samlede økonomi, man talte om kommuner, som relativt set havde væsentligt mindre at gøre godt med i nu-

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

værende fase, at der regnede man stort set med, at der kunne man lave forlig eller skabe total enighed partierne imellem.

Jeg synes, vi supplerende til de 3 væsentlige forudsætninger, jeg nævnte før, rammen, skatten og gælden, så burde det i virkeligheden være muligt at finde en metode, hvor vi alle sammen kunne være med og derfor også respektere og forpligte hinanden til i den mangfoldighed, som vi naturligvis har som udgangspunkt, at vi forpligter os til også at finde en bred, bred løsning.

Jeg tror ikke, at vi kan forklare københavnerne, og jeg er enig i, at de penge, vi har til rådighed her, er ikke nogen, der bare er kommet dumperde ned, det er naturligvis noget, der også baserer sig på hårdt arbejde rundt omkring i udvalg og i forvaltninger, at når vi har et trecifret beløb af den karakter, så kan vi ikke forklare københavnerne, at vi ikke er i stand til at finde en meget bred løsning.

Der er masser af ting, der skiller os, og det vil der fortsat være, også når budgettet er vedtaget, masser af forskellige ting, hvor vi ikke er enige, men uanset hvilken holdning man har til Havnetunnel, uanset hvilken holdning man har til, om Ørestadsboulevarden skal være på 2, 4 eller 6 spor, og hvordan den skal ligge, så bør det være muligt at sikre en bred løsning.

For mig er det vigtigt, at alle grupper får mulighed og får reel mulighed for at være med til at præge næste års budget. Derfor vil jeg også godt sige, at jeg ikke på forhånd vil udelukke nogen i det kommentende arbejde.

Jeg vil også godt sige til Enhedslisten og SF, som her i torsdags fremlagde deres bud, deres, vil jeg godt sige, sådan oplever jeg det, mådeholdne bud. Det blev spredt nogle gange her i løbet af aftenen. Jeg synes, det er flot, at man kommer med så mådeholdent et bud og renoncerer på en masse af de ønsker, man naturligvis har, men det har jeg hørt fra alle grupper, at der er ønsket, hvor man siger, at man godt vil have pladsgaranti fra 6-måneders-alderen, og så giver vi jo selv deklaration på det, vi melder ud, hvor langt vi mener, vi kan komme.

Men jeg vil godt kvittere for et mådeholdent og ansvarligt bidrag. (Tilråb: Med hvad?)

Så vil jeg også sige til borgmester Thustrup Hansen, som i sin tale noterede sig, at der ikke var ét tal ud over sidetalene i overborgmesterens tale, og det var interessant, og det var også spændende. Det var meget bevidst. Det er ikke, fordi tal ikke interesserer mig, men fordi det naturligvis er udtryk for, at den diskussion, vi har her, jo ikke er promiljediskussionen eller diskussionen om de mindre ting, men er om hovedretningen.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

Det faktisk, og det er jeg netop enig med Thustrup Hønsen i, at tallene for alvor er kommet med København. Tallene er jo kommet med København på område efter område, efter at vi begyde, og Thustrup med lang større erfaring end jeg og med mange år flere på bagen, der har tallene været imod i ganske lange perioder i de år. Tallene er grundlæggende kommet med København.

Vi kan bare se inden for bare den sidste halve snes år. Tænk på, at vi har været igennem perioder, hvor vi ja bare for 5 år siden havde en ledighed i København på knap 17 pct. I dag har vi en ledighed på godt 7 pct. i København. Det giver da grundlag for en helt anden virkelighed i byen, også for diskussioner.

Vi havde for 5 år siden og erkendt med flere unge, der havde vi en ledighed på 12 pct. I dag har vi en ledighed på 4,5-4,4 pct. blandt de unge, det er både godt, og det er der perspektiv i. Hvad angår byggeriet, det vi alle sammen har sukket efter i større eller mindre udstrækning, alle sammen sukket efter, at der kom gang i byggeriet, i 1992 blev der bygget, og tallene er meget gode, Grete Henrius, i øvrigt for at have den der fornemmelse af, at det, vi kan se, og det man taler om, at det går bedre, man kan se det på tallene, det er ikke fiktion. I 1992 blev der bygget 72.000 etagemeter i København, i 1998 blev der opført over det dobbelte, godt 180.000 etagemeter.

Omkring økonomien, for bare at nævne et tal, mange af os var med, da vi talte om finansiel ubalance på 1,7 mia. kr., finansiel ubalance på 1,8, på 1,2, 2,9, værst der i 1995. Nu operer vi med et trecifret overskud, som vi skal ud og blive enige om, hvordan vi fordeler nu, det er fuldstændig grundlæggende anderledes.

På udgiftssiden, Jens Kjær, der brugte vi for 4 år siden 15 mill. kr. på anlæg på skoleområdet. Vi nærmer os de 200 mill. kr. og formentlig nært over 200 mill. kr., når vi har vedtaget budgettet for 2000 i løbet af ganske kort tid.

Winnie Larsen-Jensen kunne have sagt det selv, men i løbet af den sidste 10-årige periode er der bygget 8.000 institutionspladser, svarende til en stigning på 45 pct.

Vi har jo ikke løst alle problemerne, vi har jo ikke løst ventelisteproblemerne, men der er ingen grund til at gå og være kedde af det, selv luftkvaliteten er blevet bedre, den københavnske luft er 50 pct. mindre CO₂, end der var i 1990. (Afbrydelse). Jeg tror, det er et svar til Søren

Pind for ikke så forfærdelig mange måneder siden.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

Luften er renere, og Bo Kjeldgaard vil også godt love, uanset om vi bliver enige om rammenes fordeling, så vil luften, det tror jeg også borgmester Bo Kjeldgaard vil bekræfte, så vil luften også blive renere næste år, end den var i år.

Må jeg så bare komme med nogle få bemærkninger om boligpolitikken, hvor jeg godt vil kvittere for den debat, vi havde i fredags, som jeg på mange måder synes var en både spændende og - Lars Hutter's - lefterig debat, hvor vi fik taget offentlig forskud på de ordforretaler, vi har hørt her i aften. Jeg tror, det er meget godt, at vi en gang imellem mødes på den måde, som vi gjorde det i fredags.

Jeg tror, at det er afgørende, at vi ved det seminar får muligheden for at få flere med på, at vi gør for at komme væk fra billedet om, at det det handler om, Mikkel Warming, det er, at nu fører vi en strategi i København, hvor det gælder om at få fattigbagedelene ud af byen, og hvor det gælder om at tiltrække nogle velhavende mennesker, omdanne København til sådan et Monte Carlo og så i øvrigt slippe af med de andre. Sådan er det jo ikke, sådan er det jo ikke.

Det gælder jo ikke om at få folk ud af byen, de flytter jo selv, de flytter endda til service, der er ringere end i København. De flytter til udgifter på daginstitutionsområdet, som ligger langt mere end 6 pct. under det niveau, vi operer med i København, langt mindre. De flytter til ringe løsninger, hvor der bare er en plads, det er ikke den løsning, jeg mener vi skal have, men det er rent faktisk det, folk gør, og de flytter efter en bedre bolig, de flytter efter bedre rammer for deres børn. (Per Bregengaard: Og renere luft).

Jo men Per Bregengaard, den får de jo også her, hvis de bare bliver her, det kan Bo Kjeldgaards tal jo klart og tydeligt vise, ellers kan luftovervågningssystemet vise det.

Jeg siger bare, Mikkel Warming, den strategi, som jeg meget gerne vil have, at vi får styrket, det er en strategi, der både går på at gøre noget for de mennesker, der bor her, give mulighed for at nogle af dem kan blive boende og da formentlig også tiltrække nogle borgere, som godt vil bo i byen.

Men grundlæggende at køre på en trebenet strategi, hvor det på den ene side handler om den tunge byfornyelse, vi kører, som det andet understreger kvarterløft og boligsocial indsats, kvarterløft, som vi nu for alvor har gjort til tværgående prioriteringsstema, og for det tredje så nybygget af boliger, og vi bygger for få boliger i denne by.

Det handler ikke om at hælde københavnerne ud, det handler om at få nogle flere af dem til at blive boende, også dem Mikkel Warming taler om. Sandheden er jo, at mange af dem de flyt-

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 13. september 1999

ter jo, når de kvalificerer sig til en bedre bolig et andet sted hen, og når de får arbejde, og deres økonomi bliver bedre.

På ungdomsboligområdet synes jeg, der er meget fornuft i det, Mikkel Warming sagde, at vi ikke kan bygge os ud af det og ikke har kunnet bygge os ud af det forhold, at så mange flere uddannelsessøgende, så mange flere studerende bor i København i forhold til for bare få år siden.

På rapporterne kan vi jo se, at fra 94-97 er antallet af studiepladser udvidet med ca. 4.000 i København, og i samme periode steg antallet af bosatte studerende med omkring 8.000. Det er jo fuldstændig ude af proportion at tro, at man kunne have bygget sig ud af det, fuldstændig ude af proportion.

Må jeg minde om, at det at opføre 1.000 ungdomsboliger vil belaste kommunen med 90 mill. kr., med 90 mill. kr., så det vil være fuldstændig ude af proportion at tro, at man kunne løfte et antal flere unge boende i København, som udviklingen fra 1994-97 er udtryk for.

Derfor synes jeg, der er meget perspektiv i at få set, hvordan vi kan bruge også unge, som det, jeg har drøftet med bydelrådsformanden Susan Edlund i Sydvest eller i Kongens Enghave oven på den sociale forpligtelse at få nogle flere unge mennesker til at bo i rigtige lejligheder, som langt de fleste vil.

Og så vedtog vi jo sidste år, at vi i kølvandet på det projekt fleksible boliger ved KUA skulle have etableret også et antal ungdomsboliger.

Men at tro, at man kan tilvejebringe flere tusinde, vi har jo ikke en halv eller trekvart mia. kr., hvad det jo handler om, hvis vi skulle bygge os ud af det, det ville i hvert fald være helt andre rammer, vi skulle justere vores økonomi på, end det vi opererer med på nuværende tidspunkt.

Bare kort om trafik. Jeg har været lidt inde på det for bare i min underregning af udviklingen, Søren Pind kunne jeg nej det vil jeg ikke gøre, omkring det med skattens stigning, for procentregning er jo rimeligt taknemmelig, jeg vil godt sige, jeg tror på samme måde som på boligområdet, så er udviklingen på trafikområdet naturligvis også de kommende år en ganske betydelig udfordring for os.

Jeg synes selvfølgelig, det er glædeligt, at det er lykkedes gennem 30 års meget bevidst politik i denne by at undgå en udvikling, som vi har sent rundt omkring i andre europæiske storbyer med eksplosion i biltrafikken og deraf miljømæssige konsekvenser. I betragtning af den mas-

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 13. september 1999

sive udvikling, der har været i antallet af beskæftigede og i antallet af arbejdspladser i København, så er det egentlig meget godt gået, at trafikken ikke er steget mere end 3 pct.

Heldigvis ved vi jo, der er ganske store investeringer på vej i kollektiv trafik. Jeg er meget enig i borgmester Bo Kjeldgaards karakteristik af fælles gods med Det Radikale Venstre. Det er fælles god, jeg meget gerne i vid udstrækning vil tilslutte mig, styrkelse af den kollektive trafik, styrkelse af cykeltrafikken, bedre korrespondance mellem de forskellige trafikformer, bedre terminalløsninger osv. osv.

Jeg noterede mig, at der var et misforhold i, hvordan man ville bruge provenuet på en bompengeordning. Jeg er ikke tilhænger af en klassisk bompengeordning, som vil betyde en skat på arbejdspladser i København med ganske forsvindende betydning for trafikudviklingen og reduktionsmæssigt ganske forsvindende betydning i Indre By. Det er at skyde myrer med kanoner, hvis man vil det.

Jeg er meget optaget af, hvordan vi også i de kommende år, som man har gjort det her i byen i den sidste 30-årige periode har tøjlet det, at der er en udvikling i trafikken. Det er jo ikke trafik i sig selv, der er et problem, det er udtryk for, at der sker noget, men det gælder om at få den trafik til at handle så lidt som muligt om trafik, der skaber miljømæssige problemer.

Derfor trafik, Bo Kjeldgaard, er jo udmærket, jeg tror, Bo Kjeldgaard vil hellere have trafik i busser og på cykler end i biler. Jeg er enig i, at det gælder om at begrænse de negative effekter af biltrafikken mest muligt. Jeg er, som jeg tidligere har tilkendegivet, ikke modstander af alle betalingsløsninger, ej heller af regional karakter, men jeg er modstander af noget, der udvikler sig til skat på arbejdspladser i København.

Havnetunnel har flere været inde på. Til det vil jeg godt sige, at jeg har ikke taget stilling til en havnetunnel. Manja Sand læste op af en vedtagelse fra et årsmøde i Socialdemokratiet i København her sidste år, vi får rapporten snart, og der bliver det da spændende også at få vurderet det statslige ønske i at foretage investeringer i København, hvis det viser sig, at man ikke kan takstfinansiere eller bompengefinansiere eller betalingsfinansiere direkte et anlæg inklusive tilslutningsanlæg, hvis vi taler om 3-3½ mia. kr., hvad det meget nemt kommer til at løbe op i.

Så der bliver det selvfølgelig afgørende, ikke alene hvad vi i forsamlingen mener, men også hvad storebroder på Slotsholmen kommer til at mene om det her.

Jeg skal ikke komme ind på mange af de konkrete indlæg, der har været. Bare til Manja Sand, og det er ikke noget, Manja Sand og jeg har aftalt, Manja Sand brænder meget, ved jeg for Amager Strandpark, det ved jeg, andre her i forsamlingen gør. Jeg tror også, mange ved, at jeg

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 13. september 1999

har brugt både meget tid og mange kræfter på at undgå at få et nej fra nogle af de centrale parter og forhåbentlig partnere i udviklingen af Amager Strandpark.

Jeg er helt enig i perspektiver, som Manja Sand rejser i den forbindelse. Jeg forstår godt, det kan være svært at styre fællesskabet for så spændende et projekt.

Jeg håber meget, og nu er der heller ikke nogen tilhørere, der er heller ikke nogen presse, jeg håber meget der er næsten ingen tilhørere, næsten ingen, jeg tror, jeg er meget tæt på at have opnået en enighed, som ikke fører til, at vi stikker sandkøllen i sandet her i løbet af få uger, men med den tidshorisont måske endda kortere, at have etableret grundlag for at få lavet et arbejde, der meget snart skulle føre til et fælles beslutningsgrundlag for de parter, der efter min opfattelse bør være med i det her ud over Københavns Kommune, der har en central forpligtelse, så staten og Københavns Amt, ikke mindst Tårnby Kommune og Frederiksberg Kommune, håber, at vi snart kan have et fælles beslutningsgrundlag her i løbet af foråret næste år. Så meget meget om det.

Så vil jeg godt her sige, jeg tror, Bo Kjeldgaard sagde, at SF vil andet og bedre København, og Socialdemokratiet har et valg, det tror jeg også, andre var inde på.

Jeg tror, det er helt afgørende, at vi alle sammen erkender, at vi har et valg i den situation, vi står nu. Vi kan ikke forklare københavnernes, hvis vi ikke er i stand til at finde sammen meget, meget bredt om grundlaget for udviklingen det næste år.

Dette budget er naturligvis for os alle sammen noget særligt, dels fordi grundlaget er bedre, end det har været i mange år, dels fordi det er det sidste budget, der vedtages i dette århundrede, det giver også sådan lidt gåsehud en gang imellem. Også fordi det ikke er det ringeste budget, vi kommer til at vedtage i denne by, langt fra. Det er ikke den dårligste situation, vi står i her ved indgangen til det nye årtusinde med alle de nye udfordringer, der ligger for det projekt, som et eller andet sted er fælles, nemlig hvordan vi udvikler det her velfærdssamfund.

Så vil jeg godt sige, hvis vi ikke er i stand til at samle de udfordringer op, så ved vi jo godt, hvem det er, der ryger af i svinget. Det er jo ikke dem, der godt vil bo i Monte Carlo-lignende steder, dem der ryger af i svinget, det er de svageste, som Lars Hutter og andre taler om ofte.

Jeg ser gerne, at vi her ved årtusindskiftet kan gøre det, som København har været i masser af år i dette århundrede, i mange, mange år, har København været foregangskommune, og det bør være en ambition, at vi ud over, at vi er det rent faktisk, Mona Heiberg, på nogle områder også nu, og det er blevet bedre de seneste år, også bliver for alvor foregangskommune her i bebyggelsen af det nye århundrede.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 13. september 1999

Ingen kan tale med alvor, uanset at der ved gud er problemer rundt omkring, ingen kan for alvor tale om sociale massegrave og afgrund, og hvad ved jeg. Hvem er det så i øvrigt, det går ud over, når der er uorden i økonomien, hvem er det, det går ud over, når der er politisk ustabilitet, vi ved godt, at det er de svageste, mange af dem som heldigvis er kommet i beskæftigelse på grund af væksten og alle de andre grimme ord, der netop er kommet i beskæftigelse her i de seneste år.

Så derfor står vi i fællesskab med kæmpemæssige muligheder, hvis vi er i stand til at løve op til det fælles ansvar. Jeg håber meget, at vi vil være i stand til at få de kommende ugers drøftelser til at lande med en meget, meget bred løsning den 14. oktober.

2. næstformand (Beate Frost). Ja, det var overborgmesteren. Så er det Lars Hutter.

Lars Hutter (A): Jeg medgiver da gerne, at det har været en lang debat, men jeg går ud fra, at debattens formål har vel været dels at lytte, dels at udrede, hvad det er, der er sket under den lange debat. Det har vel ikke bare været for syns skyld, at der har været en lang række i øvrigt ganske fortræffelige indlæg fra en lang række af medlemmerne af Borgerrepræsentationen.

Jeg har opfattet de indlæg, der har været, dels at de har været, om man så må sige ideologiske, har ligesom givet en profil for de politiske partier, og så har det været omkring en lang række af de enkelte sager.

Men jeg må sandelig sige, hvis jeg vender mig til det første omkring det ideologiske, omkring de forskellige partiers politiske perspektiver, at det spørgsmål, jeg stillede i min ordførertale, hvor jeg udtrykkelig gjorde opmærksom på, at det århundrede, vi er ved at forlade, på godt og ondt har været Socialdemokratiets, der spurgte jeg, hvad er Socialdemokratiets politiske perspektiv, hvad er det for nogle værdier, hvad er det for nogle holdninger.

Der har været 16 socialdemokrater inde i denne debat. Jeg har ikke hørt, hvad Socialdemokratiet har af værdier. Jeg bemærkede, at der var en Peter Martinussen, der sagde, nu skulle vi ikke tvinges i knæ af protester, når vi tog nogle skæbnsvangre beslutninger, det skulle vi tage ud fra vores holdninger.

Hvad var så de holdninger, det har vi ikke hørt Socialdemokratiet komme med et svar på. Jo, Manja Sand gjorde ganske klart, at hun ville ikke være med til udlicitering.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

Vi havde for lidt siden en overborgmester her på talerstolen, som sagde, der er en grundlæggende enighed i Borgerrepræsentationen om 3 ting: skatten skal være i ro, rammens størrelse er vi enige om, og gælden skal ned.

Må jeg have lov til at spørge, er der overhovedet forskel på Socialdemokratiet og Venstre. Det som jeg synes er det centrale for københavnere, det er tilstanden for velfærdssamfundet, det hørte vi ikke overborgmesteren tillægge nogen særlig stor betydning.

Men det er det, jeg mener, fordi man på forretningsmæssigt grundlag kan sige, der skal ro i skatten, og rammen skal ikke være større, og gælden den skal ned. Det kan enhver komme og sige, men hvad er Socialdemokratiet

2. næstformand (Bente Frost): Lige et øjeblik, Lars Hutter, ja, det kan være, der skal være ro i skatten, men der skal altså være ro i salen.

Lars Hutter (L): Tak, det er jeg glad for. Men hvad er Socialdemokratiets bud på velfærdssamfundet. Nu har de jo lige haft en temakongres om velfærdssamfundet, som jeg kunne forstå, at overborgmester Jens Kramer havde deltaget i.

For di situation er, når vi ser på, hvad det er, Socialdemokratiet gør, så lukker de plejehjem, så lukker de sygeafdelingen på Sundholm, så udliciterer de hjemmehjælp og giver dårligere hjemmehjælp. De lukker afdelinger inden for HS, alt sammen noget der rammer velfærdssamfundet.

Jeg er godt klar over, at der heller ikke i går eller i forgårs i weekenden på temakongressen kom noget som helst særligt bud fra Socialdemokratiet omkring velfærdssamfundet, fordi der var noget helt andet, de sådan set beskæftigede sig med socialdemokraterne på den kongres, og det var ØMU'en. Beklageligvis så hænger de 2 ting sammen.

For di jeg er da godt klar over, at når man har så travlt fra Socialdemokratiets side med at forringe vilkårene for de svage og med at forringe velfærdssamfundet og borgerrettighederne for de ældre m.m., så er det, fordi man skal tilpasse sig et projekt ude i Europa, ØMU'en, hvor det drejer sig om at få skrabet milliarder af sted til udlandet, og så kan det ellers gå ud over københavnernes velfærd her.

Jeg hørte også en socialdemokrat komme ind på, at Socialdemokratiet stod for forandring, det var, lige som om Socialdemokratiet i det indlæg gjorde sig til talspersoner for, det er os, der vil forandringen, det er os, der har forandringen.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

Nu er der jo en kendt filosof, der har sagt, »man kan ikke bade i den samme flod to gange«. Tiden i sig selv er forandring, så det er jo ikke selve forandringen, der i sig selv er noget specielt. Forandringen, hvis den skal være noget, det er, at hvad det forandrer sig til.

Sådan som jeg har hørt, og jeg har som sagt ikke fået noget bud fra Socialdemokratiet, at det skulle være anderledes, så er forandringen fra socialdemokraterne lig med forringelse, det er forringelse af alt det, der i øjeblikket er til gavn for de svage i samfundet.

Den forandring, som jeg bl.a. står for, at man skal have borgerdeltagelse, at man skal lytte til befolkningen, at man skal prøve at tage dem med, når man træffer nogle beslutninger, det har jeg ikke hørt fra Socialdemokratiets side.

Så vil jeg vende mig til spørgsmålet

2. næstformand (Bente Frost): Konversationen foregår altså inde her, det er fra talerstolen, man taler til forsamlingen. Ønsker man at svare, så er det fra talerstolen. (Winnie Berndtson: Jeg kan ikke høre, hvad taleren siger, fordi der er 55 andre, der snakker). Så stemt synes jeg nu ikke, det er, men o.k.

Lars Hutter (L): Så vender jeg mig til spørgsmålet om de enkelte sager, der har været talt om, og hvor det jo meget markant har drejet sig om en plejehjemsplan, der vil lukke en lang række plejehjem.

Jeg lyttede bl.a. til Martin Günter fra SF, som omtalte, at der lå et hemmeligt papir, som ikke var tilgængeligt for andre borgerrepræsentanter end dem, der var i Sundheds- og Omsorgsudvalget, og det var heller ikke tilgængeligt for befolkningen eller for de ældre, som eventuelt kunne blive ramt af sådanne hemmelige papirer.

Marlene Krogh fra SF fulgte op og omtalte det endnu mere detaljeret.

Da jeg havde hørt på det, så syntes jeg egentlig, at det var for galt, at vi skal træffe beslutninger i Borgerrepræsentationen uden egentlig at have kendskab til, hvad der er af alternativer, og hvilke overvejelser der er. Så jeg udarbejdede et forslag, som har været omdelt på jeres borde her i aften om, at det skulle offentliggøres, så både offentligheden, befolkningen, de ældre og ikke mindst partierne skal træffe beslutninger i Borgerrepræsentationen med kendskab til det.

Jeg vil sige, at det har gjort, at overborgmester Jens Kramer under forhandlingerne i aften i Borgerrepræsentationen har kontaktet mig og sagt, at i morgen i Økonomiudvalget, hvor vi bl.a.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 13. september 1999

også omhandler HS' budget, der vil Økonomiudvalgets medlemmer få det pågældende såkaldte hjemmelige papir.

Endvidere så blev der også sagt, at de borgerrepræsentanter, der er interesseret i at få kendskab til det pågældende papir, naturligvis fuldstændig i overensstemmelse med lovgivningen på det offentlige område vil få tilsendt det pågældende papir.

Så på den baggrund afventer jeg behandlingen i morgen i Økonomiudvalget og ønsker ikke i aften en afstemning om, at det i en større kreds bliver offentliggjort.

Må jeg så sige om hele denne diskussion, der er om at lukke plejehjem, og som jeg har forstået drejer sig om, at man mener, og det kan man sådan set også måle sig frem til, at de ældre på nogle plejehjem er på meget små rum, hvor de opholder sig.

Jeg har naturligvis som alle andre en stor sympati for, en meget stor sympati for, at de ældre får de bedst mulige vilkår, også fysiske rammer, det ved man jo fra hele mit engagement omkring Kommunehospitalet.

Men må jeg dernæst tilføje, at i spørgsmålet om at give en optimal pleje og omsorg for ældre, der er det altså ikke kun de fysiske rammer, der tæller. Der er en meget vigtig ting den kvantitet, der bliver givet, der er opbygget, der er udviklet på de pågældende plejehjem.

Jeg har besøgt flere af de her lukningsstruede plejehjem, ikke fordi jeg fik kendskab til det igennem den såkaldte hjemmelige papir og plan, men fordi jeg som alle andre borgerrepræsentanter blev kontaktet af de pågældende plejehjem.

Jeg må sige, at jeg har konstateret, og nu ved borgerrepræsentanterne godt, at jeg har sådan set meget kendskab til, hvordan og hvortledes en lang række af de ældre, hvilke behov de har.

Jeg må konstatere, at der er en fantastisk menneskelig kvalitet. Der er et fællesskab, som ikke mindst de demente har utrolig meget brug for.

Jeg tror godt, vi alle sammen kan være enige om i Borgerrepræsentationen, det kan ikke nytte noget, at vi bygger 2 meget fantastiske gode fysiske rum, og så sidder den demente alene derinde på de pågældende rum, det er bare helt ekstremt stillet op, det tror jeg godt, vi alle sammen kan være enige om.

For di selvfølgelig har de demente behov for at være i et rum, men de har endnu mere behov for at have mulighed for at være med i et fællesskab, hvor der bliver taget hensyn til dem, hvor de får hjælp til at kunne overskue de daglige dage, hvordan de forskellige funktioner skal være, hvordan de forskellige oplevelser skal være.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 13. september 1999

Jeg havde i øvrigt den meget store glæde, jeg tror, det var på Timotheushjemmet, det hodder ude i Valby, at blive kontaktet, da jeg var på rundvisning derude af en tidligere borgerrepræsentant, som i øvrigt bad mig hilse borgmester Thustrup Hansen, som han udmærket kunne huske. Det var en tidligere konservativ borgerrepræsentant, som egentlig gerne ville ind og holde en tale i aften for Timotheushjemmet, men jeg sagde, det er nok ikke muligt. Han bad mig så om at sige til borgmester Thustrup Hansen, om ikke borgmesteren ville holde en sådan tale for Timotheushjemmet. Det er så op til borgmesteren, om borgmesteren vil.

Men jeg vil i hvert fald sige, det tilsagn gav jeg den tidligere borgerrepræsentant, en tidligere kollega til os, og som klart sagde, jeg trives virkelig godt her.

Jeg vil også sige, og det kan man jo læse ud fra, at hvis man vil tage det sidste plejehjem-bladsnyt fra det pågældende plejehjem, det kan man læse den pågældende sygehistorie, som har haft utrolig meget stærke antipsykotiske midler, men som nu er fuldstændig medicinfri, og som er meget klar at tale med, som har det fantastisk godt.

Jeg vil sige som alle andre, at det vil gøre mig utrolig meget ondt, hvis man lukkede det pågældende plejehjem.

Jeg vil også sige, jeg forstår udmærket godt, at man vil forbedre og udvikle, men jeg vil også så godt i denne forbindelse spørge, hvorfor kan der ikke være en valgfrihed, at vi bevarer nogle af de små enheder, nogle små enheder, som måske kan give noget ekstra, som netop nogle bestemte ældre mennesker, der skal på plejehjem, har utrolig meget brug for.

Jeg vil sige til Winnie Berndtson, at det er meget vigtigt at finde ud af, hvad det er, de demente har behov for. Men jeg må også sige til dig, jeg tror desværre ikke, sådan som jeg har kendskab til det, at du kan forvente, at vores administration bare uden videre kan udlevere det. Fordi det er intense overvejelser og analyser om det i øjeblikket.

Så vil jeg sige, jeg har ikke været med til at træffe nogen beslutninger om, at den bydel, som jeg ellers på mange led og kanter kæmper for, det ved I godt, Kongens Enghave, at de skal have et plejehjem, et nyt bygget plejehjem, det har jeg aldrig været med til at tage nogen beslutning om.

Derfor føler jeg ikke, at jeg er løbet fra noget som helst fra Kongens Enghave ved at sige, Dronning Ingrid's Hjem, som ligger meget tæt ved Kongens Enghave, jeg kan ikke se, at det skulle gøre nogen særlig stor forskel, at man stadig væk er der.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

Det er nu en gang sådan, at jeg er for én kommune, Københavns Kommune, men for mange bydele, og det er bydele, der kan bejvæns sig af hinanden. Så længe vi har gode plejehjem, der kan hjælpe og bejvæns hinanden, så synes jeg sådan set ikke, det gør så meget.

Så jeg håber, at resultatet af hele budgetdrøftelserne og det kommende budgetforlig kommer til at betyde, at man tager hensyn til de menneskelige kvaliteter og fællesskabet i de små plejehjem, og man ikke bare hovedkulds kaster sig ud i det.

Sygeafdelingen på Sundholm er meget diskuteret i øjeblikket i offentligheden. Jeg tror på, at når vi når frem til en afgørelse den 14. oktober, så er der et flertal for at bevare sygeafdelingen på Sundholm.

Jeg tror også, at vi den 23. september får et flertal for, at vi skal genåbne skadestuen på Rigshospitalet. Jeg havde gerne set, at socialdemokraterne, jeg tror, det var Lars Engberg, som muligvis er gået hjem eller hvad, den pågældende ordfører er, han gjorde meget ud af i sit indlæg, at nu måtte man ikke være så halsstarrig og erkende sine fejltagelser. Jeg synes, det ville klæde socialdemokraterne meget, at de erkendte en fejltagelse omkring lukningen af skadestuen på Rigshospitalet.

Men som sagt, min forventning er, at man vedtager at genåbne Rigshospitalets skadestue. Jeg tror ikke, man kan undgå det.

Så har jeg i dag i Berlingske Tidende læst en artikel om, at man ikke giver kemoterapi til visse typer af patienter, patienter med mave-tarm-kraft og lungecancer. Jeg vil sige, det overrasker mig meget, og jeg kan ikke rigtigt forstå, hvorfor ingen af sundhedsordførerne har været inde på det.

Sådan som det blev fremlagt i Berlingske Tidende, var det noget med, at der ikke var ressource til det. Jeg synes, det er nogle væsentlige problemstillinger, der bliver rejst i den artikel.

For det første, kan Rigshospitalet bare uden videre, uden at bestyrelsen for HS, uden at Sundheds- og Omsorgsudvalget, uden at Borgerrepræsentationen er underrettet, at vores borgere ikke får en behandling, som de burde have, kan man bare uden videre træffe sådan en beslutning. Det mener jeg ikke, man kan.

Jeg vil gerne vide, og det vil jeg i hvert fald også stille spørgsmål om med krav om svar på, hvem har ansvar for at træffe den beslutning om, at de pågældende patienter på Rigshospitalet ikke skal have den behandling. Det synes jeg da er uløst.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

For det andet går jeg ud fra, at man fra Rigshospitalets side, inden man lukkede ned for den type af behandling, har meddelt HS, at man ikke havde ressourcer til det. Hvordan er der så blevet reageret, hvorfor er der ikke sket et eller andet, eller sker der noget.

Det er nogle af de ting, som jeg forventer i hvert fald, at vi får svar på i morgen i Økonomiudvalget, når vi behandler HS' budget.

Jeg ved heller ikke, om jeg havde ventet det, men jeg havde trods alt forventet en reaktion fra overborgmester Jens Kramer, når jeg faktisk bad om, at man gav Kommunehospitalets personale og patienter en undskyldning. Det blev fuldstændig forbigået, fuldstændig forbigået, til trods for at det er en meget alvorlig sag. Intet som helst var der, heller ikke fra Peter Martinusens side.

Men det vender vi sandsynligvis også tilbage til.

Lars Engberg var også inde på og spørge os, der vil have bevaret bydelsrådene, om ikke det kunne gøres på andre måder. Jeg vil sige, jeg tror, det var nogle fra SF, der var inde på det, at fordelene med hensyn til bydelsrådene det er, at det er folkestyre, at de har et folkeligt mandat.

Hvis vi skal have den måde, byen skal demokratiseres på, så skal vi have bevaret det folkelige mandat, så skal vi have bevaret folkestyret, ellers vil det ikke have de kompetencer, som er nødvendige.

Jeg kunne også godt tænke mig at have fået svar på det spørgsmål, jeg stillede til socialdemokraterne, til overborgmester Jens Kramer, hvorfor der ikke skal være økonomi til, at man kan have en fornuftig service i bydelene, det fik jeg ikke svar på.

Overborgmester Jens Kramer leverede jo i sin tale et forslag om, at vi skulle have et byforum. Det synes jeg er en vældig god idé, byforum forstået på den måde, at borgerrepræsentanter, borgere, som har interesse i sagen, deltog i sådan et byforum og ikke mindst såkaldte eksperter, som havde kompetence og viden på en lang række af de her spørgsmål.

Jeg kan forstå, at det er noget som overborgmesteren havde hørt havde haft en succes i byen Berlin, som overborgmesteren lige har besøgt.

Det vil vi godt fra SOL's side tilslutte os, dog med en modifikation. Vi mener, at der til disse byforum, at hvis det skal have den gennemslagskraft, og hvis det skal være et element i at få inddraget befolkningen i forberedelse af beslutninger og syn på og kompetence om, hvordan beslutningsprocesserne skal forløbe her i Borgerrepræsentationen, så vil vi vældig gerne have, at det så også samtidig bliver tilknyttet og giver muligheder for, at der kommer borgerarbejdsgrupper.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 13. september 1999

Det er så også en ting, som jeg overhovedet ikke hørte nogen, nogen som helst af de mange 16 socialdemokrater, der var stort set alle i Den Socialdemokratiske Gruppe, som har deltaget i budgetdebatten, ingen af dem var inde på spørgsmålet om borger- og arbejdsgrupper. (Tilråb).

Er det et tilfælde? Jeg mener ikke, det er tilfældet, jeg kan kun udlægge det på den måde, at socialdemokraterne åbenbart vil gøre alt muligt for at forhindre, at der bliver etableret borgerarbejdsgrupper, som er med til at løfte og behandle de politiske spørgsmål i byen.

Om spørgsmålet om HT-terminalen, som Lars Engberg efterlyste, så står jeg ved, at jeg mener, den skal fjernes. Jeg vil da blankt indrømme, jeg synes også, at det er mange penge, der skal anvendes til det.

Men må jeg have lov til at fremhæve 2 ting i forbindelse med spørgsmålet om HT-terminalen. For det første betaler man åbenbart dyre lærepenge for, at man har opstillet HT-terminalen, uden at der var gennemført en lokalplan. Jeg vil godt tillægge overborgmester Jens Kramer, Socialdemokratiet, et kæmpe, kæmpeansvar for, at man tonsede igennem med hensyn til HT-terminalen uden at have en lokalplan for hele Rådhuspladsen.

Det er en af omkostningerne ved det, som vi ser nu.

Så må jeg altså også godt gentage, hvad Ole Hentzen fra De Konservative var inde på. HT-terminalen var aldrig nogen sinde blevet opstillet, hvis man havde fulgt regelrette parlamentariske procedurer og havde haft det drøftet her i Borgerrepræsentationen, og man havde i hvert fald slet ikke fået den der aftale med HT igennem. (Overborgmesteren (Jens Kramer Mikkelsen): Jo). Nej, det tror jeg bestemt ikke overborgmester. (Overborgmesteren (Jens Kramer Mikkelsen): Jo). Nej det tror jeg faktisk ikke, nej absolut ikke. Men det kan vi jo skændes frem og tilbage om i lang tid, men det er ikke nødvendigt.

Men der er jeg enig med Ole Hentzen i, at det har overborgmesteren selvfølgelig undskyldt men den undskyldning er jo meget, meget dyr for københavnernes.

Så hvis man fra Socialdemokratiets side i et politisk forsøg på, at det flertal i Borgerrepræsentationen, som har grivet et højtideligt løfte til københavnernes om at få fjernet HT-terminalen bliver ved med at fare frem med, om man virkelig vil bruge de 30 mill. kr., så kan man kun sige, ja, takket være de mange fejl, som socialdemokraterne har begået i den pågældende sag, så kommer det til at koste københavnernes det, og det bør socialdemokraterne tage ansvaret for.

Omkring trafikken så kan jeg ikke lade være med andet end at tilføje, at her i weekenden var jeg inviteret ud i et par kommuner, der ligger lidt nord for København, hvortil jeg tog ud som sædvanlig på min cykel. Det var sådan et dejligt vejr, så jeg cyklede lidt rundt derude. Stor

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 13. september 1999

var min glæde, men på sin vis også min overraskelse i det her smukke grønne parcelhusområde, hvor alt ligesom åndede af idyl, der stod der på skilte, skilt på skilt på skilt på skilt, 30 max. 30 km.

Altså jeg kan godt køre op på 40, hvis det skulle være nødvendigt, men jeg holdt mig selvfølgelig til max. 30 km, og der var indskrænkninger på vejene, og der var bump, og jeg ved ikke hvad. Det synes jeg faktisk var meget interessant at opleve, at alle de store biler, der holdt derinde ved alle de her parcelhuse, de havde fundet ud af, at hvis det skulle gøres rigtigst, når man havde en bil, så skulle man sørge for at få dæmpet hastigheden ned til 30 km i timen af hensyn naturligtvis til, at deres børn også skulle have det her skønne grønne område at lege i.

Jeg kan ikke andet end lade være med, hvem pokker er det, der kommer drømmende deroppe nordfra wroom, wroom ind igennem København. (Tilråb).

Ja men der var dejligt deroppe, og jeg fik bøde rødvin og whisky, og jeg ved ikke hvad, og jeg havde det simpelt hen så godt, men det slog mig altså meget, alle de veje, og det var den ene vej efter den anden, max. 30 km., max. 30 km.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge borgmester Søren Pind, hvis parti Venstre, vil jeg gåtte på, har et par vælgere deroppe, kunne det ikke være en god idé at lære dem at sætte op skilte alle de steder, hvor vores børn de er, max. 30 km, max. 30 km.

Min opfattelse er, at hvis det endelig skulle komme an på det, så har vi da mange, mange flere børn, end de har oppe i der små kommuner. Der boede måske max. 2 børn inde i alle de der store parcelhuse.

Overborgmesteren (Jens Kramer Mikkelsen): O.k., så er det Inger Marie Bruun-Vierø.

Lars Huffers (L): Nej, jeg var ikke færdig. (Tilråb: Jo). Det var Søren Pind, der var ved at hyle mig ud af den.

Overborgmesteren (Jens Kramer Mikkelsen): Inger Marie Bruun-Vierø gør sig klar, og Lars Huffers er ved at være færdig.

Lars Huffers (L): Det var overborgmesterens bemærkning om, at man er enige om rammens størrelse. Ja men det er jeg da ikke enig i, det er jeg da ikke enig i, og jeg har da også stillet forslag om, at man skal forkaste det, fordi, som jeg har nævnt i mit første indlæg, her i bud-

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

getdebatten, med 35 mia. kr. i overskud, hvorfor pokker skal vi lægge os en dæmper. Ja, 35 mia. kr. i overskud i den offentlige sektor her i 1999.

I anledning af, at vi fra SOL's side har sendt nogle henvendelser, fordi vi forstår ikke, at SF og Enhedslisten vil være med til det, hvis det var det, overborgmesteren mente, så skal jeg, og vi har fra SOL's side sendt nogle åbne breve til SF og Enhedslisten, om det virkelig kan være rigtigt.

Der skal jeg på given foranledning læse et brev op, som jeg har modtaget fra SF's (Protester: Nej).

Overborgmesteren (Jens Kramer Mikkelsen): Det kan vi ikke hindre Lars Hutter's i, og bare Lars Hutter's læser rimeligt hurtigt og nøjes med at citere de vigtige passage. (Tilråb: Kan vi ikke få brevet uddelt)

Lars Hutter's (L): Jo, det kan I også godt, men jeg vil lige læse det op først.

Det er fra Kresten Touborg i SF, som har skrevet følgende:

»Tak for jeres brev af 27. august 1999. Jeg skal hermed oplyse jer, at SF de sidste mange år hvert forår har rejst en forespørgselsdebatt om niveauet for de kommende forhandlinger netop for at sikre den kommunale økonomi og dermed sikre en god offentlig velfærdsservice.

Dette er hvert år sket, inden forhandlingerne mellem regeringen og de kommunale partier begynder.«

SF's forslag til vedtagelse fra foråret 1999 lød således, det vil jeg godt have lov til at oplyse, fordi det synes jeg er interessant, det vil jeg godt have lov til at oplyse Borgerrepræsentationen om. Det lød som følgende:

»Idet det kan konstateres, at den meget stramme økonomi fra juni 1998 om kommunernes økonomi har ført til en række uacceptable velfærdsforringelser, opfordrer Folketinget regeringen til ved de kommende forhandlinger at sikre økonomisk rum til at forbedre forholdene for børnene, de ældre, de syge og de udstøtte.«

Er der nogen, der kan se en vis lighed i måden at betragte tingene på, jeg mener fra undertegnet og så SF i Folketinget.

»SF agter igen at fremsætte et lignende forslag, som endvidere skal indeholde et forslag om et ændret tidspunkt for forhandlingerne. Det er således på nuværende tidspunkt, at forhandlingerne afsluttes mellem den 11. juni og den 15. juni, hvor Folketinget er gået på sommerferie.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

Det er ikke rimeligt, at Folketinget ikke har mulighed for at drøfte aftalen, dette sker kun i Finansudvalget.«

Jeg håber, at SF her i Borgerrepræsentationen følger SF i Folketinget op, og vi forkaster denne fuldstændig uacceptable forringelse for os i København.

Det er fuldstændig uacceptabelt, at vi ikke demokratisk får lov til at fordele de meget rige ressourcer, der er i vores samfund, som kan komme velfærdssamfundet og de dårligst stillede til gavn.

Så det håber jeg, at SF gør og også Enhedslisten. Enhedslisten har ikke svaret endnu, men det håber jeg då, at de gør, så vi om lidt forkaster den aftale, overborgmesteren har indgået med finansminister Lykketoft.

Det var mine ord, tak hr. overborgmester.

Overborgmesteren (Jens Kramer Mikkelsen): Jeg skal bare til forsamlingen oplyse, at vi jo den 14. oktober tager stilling til forhandlingsresultatet.

Inger Marie Bruun-Viørø (B): Jeg vil starte med at sige tak for mange engagerede bidrag i budgetdebatten og også fremhæve Karen Schmidts tale, som jeg synes bærer prisen.

Hvad er så mellemproportionalen i alt det her, og jeg vil prøve at skitsere et budgetforlig, som også vil imødekomme radikale interesser.

Som overborgmesteren sagde, så ville skatteprocenten fortsat være 31,7 pct. Gældsafviklingen vil andrage 280 mill. kr. Pøljen på 296 mill. kr. vil blive øget i forventning om, at indtægter fra salg af grunde med hjemfaldspligt bliver større, end det er angivet i det foreliggende budget.

Der vil være flertal for, at merindtægterne skal anvendes til nyt skolebyggeri.

Grundskyldspromillen vil blive 34.

2 pct.s-besparelsen til omstillingspuljen vil blive fastholdt.

Børnefamilierne vil nyde godt af, at pladsgarantien fra barnet er fyldt 1 år fastholdes, samt at der vil blive afsat en pulje til selvorganiserende pasningsordninger, som forældre kan trække på, allerede når barnet er fyldt et halvt år.

Pasningsgarantien koster penge, og derfor vil det ikke være muligt helt at undgå besparelserne på 6 pct. på daginstitutionsområdet. Mit gæt vil være, at det vil blive nødvendigt at fastholde en større besparelse på 4-5 pct.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

Skoleområdet har høj prioritet fra alle sider. Der vil blive sat flere ekstra midler af til såvel vedligeholdelse som til nybygning, men også til udvikling af indholdet. I hvert fald vil der blive sat navn på mindst 1 nyt skolebyggeri.

Der vil være enighed om, at vi skal styrke den menneskelige kapital. Der skal udvikles nye måder at gøre tingene på over for de svage grupper. Budgetforliget vil ud over flere ressourcer til området rumme en aftale om, at vi skal have sat nogle mål for den sociale udvikling, og at nye initiativer på det sociale område skal iværksættes.

De vanskeligt aktiverbare skal aktiveres i et arbejde, der er meningsfyldt både for samfundet og den enkelte. Alternative tilbud til kommunal aktivering vil blive en mulighed. Erhvervslivet skal inddrages i større omfang.

Der skal skabes overblik over de kommunale søgsforløb bag de vidtrækkende sociale foranstaltninger såsom døgnanbringelse, førtidspension og langvarig kontanthjælp. Ikke mindst er det vigtigt at få mere at vide om, hvordan systemerne kommunikerer indbyrdes, samt hvem der tager ansvar. Jeg hørte forleden om en person, der var undergivet 7 ukoordinerede handlingsplaner på én gang.

Hjemløseområdet vil trænge til et serviceeftersyn, og alle vil støtte, at der fortsat skal være en sygefællesdeling for hjemløse.

Kultur- og fritidsaktiviteter er med til at styrke den menneskelige kapital. Penge til Holmlandsgadekvarteret vil være en realitet på det nye budget. Men ikke vi også kan samles om Thustrups udsagn om, at der skal skabes bedre muligheder for, at alle storbyens børn og unge kan udfolde sunde fritidsinteresser i stedet for at være henvist til gadehjørner og butikcentre. Det er vigtigt, at der tages initiativer, der fremmer den tankegang.

Samtænkning af skole og børns fritid er et skridt i den rigtige retning, men der skal også være flere idrætsfaciliteter. Jeg tror, vi kan blive enige om, at det er et område, der skal sættes på i fremtiden.

På det kulturelle område er det vigtigt, at vi er fødselsjælpere ikke blot for et opera- og musikhus, men også for indretning af et skuespilhus i Turbinehallerne. Der er både et jordforureningsproblem og et byrådsproblem, som vi bør løse. Jeg håber, det bliver en del af budgetforliget.

Jeg tror på, og det er så en anden sag, at penge til Rådhusets restaurering vil blive en del af budgetforliget.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 13. september 1999

På ældreområdet er der allerede budgetteret med forbedringer. Plejehjems- og hjemmeplejeområdet er tilpasset det faldende antal ældre, og prisen er lukning af plejehjem. Men der vil ikke være flertal for at lukke Dronning Ingrid's Hjem. Pengene kan i bedste fald hentes i år 2000, hvis det lykkes at reducere sygefraværet på hjemmehjælpsområdet.

I hvert fald er midlerne i budgetoverslagsåret fundet, hvis der ikke bygges flere plejeboliger.

På HS-området vil der blive tilført flere midler til psykiatri på Amager og til nyt apparatur til kræftbehandling.

I budgetdrøftelserne vil også indgå drøftelser om, hvorvidt skadestuefunktionen på Rigshospitalet skal genetableres. Udfaldet kan jeg dog ikke sige om i dag.

Budgetforligspartierne vil også være enige om, at der skal sættes på modernisering, byfornyelse og nybyggeri, især på flere velbeliggende gode familieboliger i sikre og trygge omgivelser. Vi skal både kigge på grunde og på finansiering.

Der er f.eks. brug for privat kapital. En samlet løsning falder imidlertid ikke ud af sømnet, derfor vil det være en del af forligsteksten, at der skal nedsættes en arbejdsgruppe, der skal lave en plan for, hvordan vi kommer videre i en fart.

Der vil også være stemning for flere penge til vedligeholdelse af de kommunale ejendomme.

Bykvalitet vil også være et tema, bedre renholdelse og flere træer vil være temaer, der vil kunne samles flertal for at prioritere.

Trafikken er der også et stort behov for at få sat fokus på. Det Radikale Venstre håber, at der bliver lyttet til det radikale forslag, som jeg fremlagde i torsdags. Det er en helhedsløsning, der omfatter både kollektiv og individuel trafik.

Cykelstier gør det ikke alene, en havnetunnel gør det ikke alene, nye busser gør det ikke alene, ej heller den nye metro eller nye busterminal på Rådhuspladsen.

Den radikale plan skitserer som sagt en samlet løsning af den trafikale infrastruktur, der indeholder både havnetunnel, en bedre trafikomlægning på Amager, en overdækning af Banegraven ved Hovedbanegården, så busterminalen kan flyttes. Tunnelføring ved kryds og generende trafik samt udbygning af den kollektive trafik.

Vi håber, at der kan samles flertal for, at den radikale skitse konkretiseres, for det hæster med en løsning af trafikproblemerne. Det er en forudsætning for byens udvikling og en væsentlig del af byens kvalitet.

Vi håber også, der kan samles flertal for en tilskudsfordelingsmodel, der udformes på en måde, så en ekstra bydepartsulje er overflødig. Tilskudsfordelingsmodellen bør omfatte mulighederne for tillægsbevilling positiv eller negativ efter 2. kvartal i et budgetår, en bevilling baseret på det faktiske befolkningstal midt i budgetåret og ikke kun prognosetal.

Så skal vi vende tilbage til den rene model.

Jeg har egentlig ikke forventning om, at der kom mere med i et budgetforlig end det, jeg har været inde på. Men kommer det til at se ud som skitseret, vil Det Radikale Venstre være tilfreds, og det tror jeg også, at flere andre partier vil være, og det kan københavnerne også være.

Overborgmesteren (Jens Kramer Mikkelsen): Jeg har ikke fået noteret flere. Grete Henius vil tale? (Grete Henius: Neej). Ønsker nogen at høre Grete Henius tale? (Ja). Ikke flere har begeret ordet, ingen har trykket på deres knapper.

(Lars Hutter: Jeg har et forslag). Jeg skal lige orientere om, jeg beder om, at man venter, til vi har sluttet forhandlingerne. Vi skal tage stilling til, vi er ikke færdige, så jeg beder lige om, at man holder dørene lukket, selv om der ikke er tale om lukket møde.

Det af Lars Hutter omdelte, men ikke fremsatte forslag. Jeg vil bare bekræfte, at det, Lars Hutter sagde her fra talerstolen er korrekt, for så vidt angår det notat, som Sundheds- og Omsorgsudvalget har haft til behandling her før ferien.

For så vidt angår, jeg er lidt i tvivl om, hvad det egentlig er, Lars Hutter har stillet forslag om, men jeg går ud fra, at det er, at man allerede nu (Lars Hutter: Det stod i talen). Ja men det må så stå i protokollen jo, der var et par sider. Lars Hutter nægter at anerkende forhandlingsresultatet med staten og mener, at København skal have sin retfærdige andel af de 35 mia. kr., og derfor stopper processen nu. Det tager vi stilling til principielt den 14. oktober.

Men det her er regulært et forslag om, at vi stopper budgetprocessen nu, og det er der ønske om, at vi tager stilling til.

Forslaget af Lars Hutter, L., om, at man ikke viderebehandler budgettet og pålægger overborgmesteren at gå til regeringen med henblik på at vende tilbage med 3½ mia. kr. blev forkastet med 43 stemmer mod 1.

For stemte: 1 fra L.

Imod stemte: A, F, Ø, O, B, C, B og D.

Overborgmesteren (Jens Kramer Mikkelsen): Jeg skal herefter foreslå, at sagerne henvises til behandling i Økonomiudvalget. Jeg går ud fra, at der ikke ønskes afstemning om det? Sagerne er henvist.

Det fremgår af indstillingen fra Økonomiudvalget, at fristen - jeg beder lige om, at man hører efter, hvad jeg siger, og har man ikke læst det, så har man mulighed for, hvis man er mere auditivt orienteret, så at høre det her - at der er frist for ændringsforslag til onsdag den 29. september kl. 12, fristen for afgivelse af underændringsforslag fredag den 8. oktober kl. 12.

Jeg går ud fra, at der ikke ønskes afstemning herom. Fristerne er fastsat som foreslået.

Jeg skal gøre opmærksom på, at fristen for at stille budgetspørgsmål for hele forsamlingens medlemmer for så vidt angår budgettet er fastsat til tirsdag den 14. september kl. 12.

Mødet sluttede kl. 00.25

